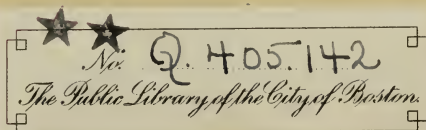

PURCHASED
FROM THE INCOME
OF THE FUND GIVEN TO
THE PUBLIC LIBRARY OF
THE CITY OF BOSTON BY
JOSIAH HENRY BENTON
1843-1917

E. L. DODD DEL. 1930

A. J. DOWNEY SCULPT.

Incipit horologium eterne sapientie

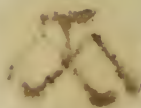
Apud amatores allegor
hic amandi in horolog
Alij vero asserunt quod
co suse ordinis p dicitur
vnde et eundem sibi
appellant amandi s
nomen sibi dedit
Vgo p lib 2 m

Josiah H. Benton H

Dec. 16, 1942

L

Incipit prolog' libri qui in titulat horologiū eterne sapie

Entite de domino

in bonitate et in simplicitate cordis querite
illū. quoniam inuenit ab his q̄ nō rēprāt illū
p̄parat aut̄ eis qui fidem habent in illum
Multifarie multisq; modis olim in pri-
mitiua ecclesia electis suis diuina sapiētia
apparuit. mentesq; eorū suo lumine illustra-
uit. qui sp̄ritu feruētes. dñō seruīētes erāt
in scitate et iusticia coram eo. **D**islerat em̄
tūc deus ignē de excelso in ossib; eorum.

Sapi pmo

et facta sunt corda ardore caritatis estuaria vehemēter. **D**iffundebatur
aut̄ flāma extertus lucentiū operū et efficacitū exemplorū. **S**i quidem in
bonitate et cordis simplicitate dñm querētes negotiorū seculariū nulla
erat eis recordatio. s; p̄cā plangere diuinis intēdere. se intra se trinare
corpus suū fuituri subiicere. soliq; etne sapie iugiter adherere. sollicitus
dō et intentio tota fuit. **S**ed heu modernis tēporib; mūdo iam senescēte
hic amor diuinus in multorū cordib; t̄m refriguit. vt pene sit extinctus.
et pauci inueniant q̄ deuotioni studeāt. q̄ nouā grām se calefacientē que-
rant. qui ymbre lacrimarū austro flāre se crebrius p̄fundi gaudeāt. q̄ vi-
sitationis diuine et allocutiois sup̄ne grām q̄rant. sed studio vanitat; et
genealogijs interminat; ac delicijs corporalib; intēdentes. letari quodaz
sopore ligati tenent. **A**t vero diuina sapientia. de salute cūctorū sollicita
hec mala electos suos emēdare semp cupiens. in p̄nti ope intēdit p̄nci-
paliter nō q̄dem informare nesciētes eo q̄ iam repleta sit t̄ra scientia do-
mini. sed reaccēdere extinctos. frigidos inflāmare. monere repidos. inde
uoros ad deuotionē puocare. ac summo negligentie torpētes ad virtutū
vigilantiā excitare. **E**ū in p̄ns opusculū in visione quadā sub cuiusdaz
horologiū pulcherrimi rosis speciosissimis decorari. et cymbalorū bene
sonantiū et suauē ac celestē sonū reddentiū. cūctorūq; corda sursum mo-
uentiū variata p̄ornati figura. dignata est ostēdere clemētia saluatoris.
Obscero aut̄ deuotos letores vt sermo imperi? et incultus. etiā si bar-
barū aliqd̄ forassis sonare videat. nō displiceat nō multum etem curo
vicia incurrere artiū sermocinaliū. dūmodo vicia animorū eo p̄modius
possem feruida locutioē corrigere et emēdare. p̄tates q̄dem patrū vel ea
que compta sūt certissima attestatioē rez. scdm̄ scrip̄ture sacre sensum. p̄
vt accepi a dñō. simplici stilo posui. extra ea ex p̄posito nihil dicēdo. **E**-
rū qm̄ eadem matene dudū a mult; subtiliter et luculēter declarare sunt
et pene ex frequēti vsu iā iam plurimūq; in fastidium vertunt. ideo nō

no. 5.

fuit opus ad singula quę auctoritates adducere. nā ex hoc hōnātia
motiua huius voluminis vtrq; intercepta fuisset. **M**orandū qđ q lo
cuto ista qđtū ad interrogatōem discipulū z respōsionē sapie. vel ecōuer
so solū posita est ad seruētiōrē modū tradendū nec est taliter accipiendū
quasi discipulus ille talis fuerit. de quo sapia in psona pprīa solū inten
derit. vel q sapiam solus pte ceteris tm amauerit. vel cui sapia tot z tā
ta fecerit. sz reuera p qlibet in genere dictū habeat. **S**iquidem p modum
doctoris nūc loqitur in persona hoīs pfecti. nūc in psona ip̄fecti **nūc**
in psona alicui? q affectuose xpm diligit. z in fide atq; dilectiōe eū sibi
despōsat. **D**em in psona pctōis q deū p suis excessib; flexibiliter exornat
et sic diuersimode stilū vertit scdm q materie pgruit. **N**ūc etiā dei filiū
vr deuote aīe spōsum inducit. **P**ostea eūdem tanq; eternā sapiam viro
iusto despōsatā introducit. vīsiōes qđ in seqnrib; pte nō sunt oēs acci
piēde scdm lrām. licet multe ad lrām ptingerint. sz est figurata locutio.
sicut z in libro regū legim? de ppheta. q missus a dño ad regem dauid
parabolice sub figura diuitis z pegrini iudiciū ac eo exegit cōtra seipm
ppter pctm qđ in seruū suū pmiserat. **E**t de muliere thecnica sapiente q
ad regē intrās in psona aliena videlicet duoz suoz filioz aīam regis ad
clemētiā flectebat. **A**ngelus quoq; ad **T**hobiā missus. z ab eo q̄sit? qđ
esset rēdit se ananīā azarie magni filiū esse. q oīa nō quidē ad litterā. sed
scdm sua signata vera fuerūt. **S**ic z p̄dicatoz egregi? ap̄ls **P**aulus dis
cipuloz suoz psonā induerat. cū eos culpādo dicebat. **E**go quidē sum
pauli. ego autē appollo. nōne hoies estis z paulo post hec inquit frēs trās
figurauī in me. z appollo ppter vos vt in nobis discatis. **P**orro hui? fi
gurate locutionis occulta misteria diligēs lector poterit aduertere. si tm
solertē curā studerit adhibere. **O**ro autē z supplico bonitate ei? imensaz
qui me hūc laborē suo ex amore subire coegit. de ip̄i? bonitate pfidens
vt qz facultatē meā negociū hoc excedere cognoscit. ipse defectū meū in
cordib; pioz hoc legere volentiū suppleat hoc mō vt oīs q pns opuscu
lū cū sincera intētiōne plegerit vel audierit. haustū alicui? deuotiōis. vel
aliquā nouā diuinitus collatā sibi grām inde reportare mereat. **A**d hoc
autē z ex pte legent? requiritur vt totū istud studiosē perlegere curet. z non
raprim. nūc hoc nūc illud q̄si p̄iecturādo nitat degustare. **S**ane ip̄fectū
meū tā scientie q̄ vite recognoscēs vobis patri filioz amabili. **H**ugonē
magistro ordinis p̄dicatoz venerabili hoc opus trāsmittere curauī. q z
auctoritate ceteros p̄cellitis. z honore magisterij theologicē scie pollentis
et qđ his maius est lumine quoq; eterne sapiētie ac donis spūalib; pte
ditus estis vt lrē vestre exhortatorie sat; declarāt. in qb; filios dilectos
admonitiōe paterna ad pacē. z fraternā caritatē. z discipline rigorem. z
seruorē deuotiōis. ad p̄formitatē xpi ihesu. at oīm frutū perfectiōem tan
ta sollicitudine excitatis. **N**ec his p̄tentus sed de multoz qđ salute sol
licitus. miseris quosq; hui? mūdi sectatores. vt hūc mundū fugitiuius
et fallacē deserant z ad verā ac eternā sapientiā veniāt. imitari p̄bo z ex
emplo p eosdē pcuratis. **V**os q̄ pater reuerendissime manū peritaz ap
ponite. z gustu interno put in talib; opz discernite. si qđ plus vel quod

minus et quod diuina sapientia inspirauerit pro gloria sua et utilitate proximo-
 rum faciatis. **P**rohi quoque omnium filiorum vestrorum deum amantium viliissimo
 venia de defectibus hic repperitis concedatis. nec presumptioni factum hoc
 ascribite. sed dei emulationi. quoniam suppone inspirationi. quod ut testis est
 mihi deus in die nocturnaque quiescere non permisit. donec eius coactione ad
 quicquam. sed verum huius vos probare. quiunctionem a sancto habetis

Videndum quod colloquium istud inter sapientiam et discipulum hoc modo
 initium et occasionem habuit. Nam cum quadam vice post matutinas
 idem discipulus similitudinem passionis illius amantissime. quam Christus
 prodenatus fecit dum ad locum passionis duceretur. more solito expleuisset. et
 in ambone ante crucifixum staret. atque dolenti perquereret crucifixum. quod affe-
 ctum tam feruidum ad suam passionem prout dignum esset non haberet. sed nec hacten-
 us habuisset. statim quasi in extasi positus. lumine quodam celesti illustratus
 et eius mentalibus oculis centum meditationes seu considerationes sue passio-
 nis ostendunt. **S**ibi quoque dicitur. quod omni die debeat has centum materias cum cen-
 tum uenijs deuota meditatione transcurrere. et toride periclitaciones adiungere.
 ac se Christo passio spiritualiter quantum possibile est in eisdem proficere.
Quas tamen hic causa breuitatis explicite ponere omisi. sed deuotius pro-
 nis doctis et indoctis in nostro vulgari videlicet teutonico fideliter com-
 municauimus. **I**gitur discipulus qui ante fuerat affectu passionis durus. cepit
 per primum eiusdem meditationis usum ad tantam memoriam passionis mollescere
 et diuersas eo modo prout in sequentibus apparebit illuminationes habere. **D**iscipulus
 autem dum predicta prout edoctus fuerat scribere inchoasset. et examinis
 naturae bonorum aduersitas eum a ceptis retrahere temptaret. Christus ei in visione
 assistit in ea forma quasi tam de columna in qua flagellatus fuit descendens
 et sua vulnera recerta ac cruentata eum preterire permittens. aduersitatis
 ipsius vulnera sanauit. et ad proficiendum inchoata animauit

110 ante hoc
 Centum meditatio-
 nes teutonice pp

Mirandum quoque quod originale huius operis certis temporibus et non
 nisi in prout magne gratie prescriptum fuit. non enim predictus discipu-
 lus nomine et persona in hoc opere ignotus. videbatur ibidem habere mo-
 dum agentis vel dictantis. sed modum quendam diuinam patientis. Nam cum
 oino nesciret quid scriberet vel scribere deberet. per reuelaciones spirituales
 habuit. et quando scribere debuit. et penes singulas materias quas scripsit por-
 ro extra hoc tempus si quid quasi ex se dictasse vel aliunde collegisse. tam in-
 sipidum reddebatur in ineptum fiebat. ut si quis sapientes aut colores prout
 in vniuersum propinquare niteretur. et tamen ea quae data erant ad tabulam ceperisset. ad res
 uersus studiose rimatus est. ut nihil in his esset quod a dictis sanctorum pas-
 sum discreparet. **S**ed hoc quod diuina tradente sapientia sibi per spiritualem illustra-
 tionem infunderetur. auctoritate sacre scripture diuinitus scis inspirare fulci-
 ret. **E**t idem in sensu aut etiam in scriptis et sensu vel certe simile reperiret
Post completum hoc huiusmodi laborem. dum timore quodam humano teneretur. ne ab
 emulis qui nunc quoque sicut olim inuidia stimulant. facta quoque licet bona des-
 prauare aut penitus annullare non desistunt. diuina carissima appellan-
 tes suppositicia figmenta. et sanctas reuelaciones fanallicis deceptiones. san-
 ctorum gesta patrum esse dicunt narratores fabulosum tantum homines qui non

Ignorantia huius

gustauerūt ea que sunt spissaneti. Ip̄i vero solum: mō adinueriones tot
picas vel pposuōes dubias sequitur tamq̄ demonstratōes ceras. 2 licet
in p̄dictis diligēs cautela sit adhibenda. non tñ spernēda sunt vsqueq̄q̄
2 tñens q̄ ne istud q̄q̄ similiter p̄u opus cor̄ dentib̄ dilaceraret. co
gitauit ip̄m occultare aut etiā penitus suppressere qd̄ ne fieret diuina sa
pientia p̄ aptissima signa 2 pulcras reuelatōes oīno p̄hibuit. S3 2 brā
p̄go cū filio suo cūctā p̄sone apparēs hec eadē oīb̄ deū diligentib̄ com
municari p̄cepit.

Explicit prologus

Incipiunt tituli p̄mi libri

Mysteria p̄mi libri est cristi

passio preciosissima. q̄ de se ad amorē feruidū multū est mo
tūa. 2 qualiter ver⁹ sapie discipulus in suis actib̄ se eidem
debet p̄formare. His interserunt q̄dam materie p̄munes 2 moriue ad p
positū p̄nētes. **Qualiter** quidā electi 2 diuina grā p̄uenti ad deū
mirabiliter trahunt. 2 specialiter quō quidam iuuenis fuerit tractus

Quō xp̄i passio sit p̄cambula ad cognitionē diuinitatis. 2 qualem
formam xp̄s p̄traxerit ex acerbitate sue passionis. **De** quib̄dam
xp̄i passionib̄. 2 qualiter ver⁹ amator se eis dē. p̄z p̄formare. 2 quare de
p̄ tale mortē voluit genus humanū redimere.

Qualiter aīa q̄ sp̄o
sum p̄ petm̄ p̄siderat. ip̄m sub cruce p̄ feruidā penitentiam inuenit xp̄i
passione adiuuante. **Planctus** sup̄ extincto seruire deuotiōis in
diuersis p̄sonis vniusc̄q̄ sexus modernis temporib̄. quos xp̄s p̄ suam
passionē reuocat ad verū amorem.

Qualis sit diuina sponsa eter
na sapia. 2 de ip̄i amoris qualitate. **Di**uina sapia sit amabilis
pariter 2 terribilis.

De vicissitudine visitatōis diuine. 2 qualiter
aīa debet se tūc tenere. **Quare** diuina sapia suos caros in hoc mū
do permittit tā multipliciter tribulari.

De cruciatib̄ infernalib̄.
De gaudijs supercelestib̄.

De determinatio quarūdam obie
ctionū q̄ in precedentib̄ sunt obmissę.

De vtile sit seruo dei in hoc
mūdo multas sustinere tribulationes.

Quō verus xp̄i discipulus debet se p̄
gurare passionib̄ ip̄i.

Comendatio singularis beate Martie vir
ginis. 2 de dolore eius inestimabili quē habuit in passione filij

Explicit tituli

Incipit liber primus. Et primo qualiter electi quidam 2 diuina
gratia p̄uenti ad deū mirabiliter trahūt 2 specialiter quō q̄dam iuuenis
fuit tractus

Ca. I.

Hinc amauit 2 exq̄sui a iu
uente meā. 2 q̄sui mibi sponfam assumere. Erat quidā
iuuenis deo notus. q̄ dū in p̄mēte iuuetutis flore seculi va
nitatib̄ implicari cepisset 2 p̄ labentia mūdi oblectamēta de
lueret. atq̄ in regionē dissimilitudinis 2 statū p̄prie salutis oberrare vel

let. diuina miseratē clemētia mō q̄dāz ineffabili illustrat. 2 p̄ blanda pa

riter et aspera trahit? tandem ad semitas veritatis per amorem sapientie mirabiliter
 reducitur. Cum enim iuuenis profectus adhuc puerulus et novicius. necdum
 amoris aptus quodam vice ad legendum in bibliotheca se prulisset. occurrerunt in
 ter alia quedam scriptura ad amorem sapientie invitatoria. quibus valde delectatus. ceteris
 omnibus premissis. ad cedula quodam purius melius potuit puer ingeniosus pre
 dicta scriptura transcripsit. dum frequenter post hec lectioni mense infesser. audiuit
 ibidem qualiter divina sapientia velut delicata sponsa et dilecta amica se omnibus
 exhibet ad amandum. Cumque processu temporis aliquantulum crevisset. cepit ha
 bere cor valde amabilem. sed quo vel ad quem finem hunc amorem fleteret quod
 ve amor esset nodum sciebat. Igitur dum crebrius preconi tante sponsae divine sa
 pientie audire legere dicebat. Melior est sapientia cunctis opibus preciosissimis
 et omne desiderabile non pre ei comparari. Longitudo dierum in dextera eius. et in
 sinistra illius divicie et gloria. lignum vite est his qui apprehederint eam. et qui tenuerint
 illam non erubescit. Inne dimittas eam et custodiet te. dilige eam et servabit te. arripe
 illam et eras tabernaculum. glorificaberis ab ea cum ea fueris amplexatus. **Dic** sapientie
 sapientie. foras mea es. et prudentia voca amica tua. **Ex** his animus pueri
 lis motus cepit gratiam percipere ad hanc divinam sponsam. et eam diligere ve
 hementer. **Eius** autem dilectio adhuc puerilis erat. quia predicta spiritualiter put
 oportuit intelligere nequebat. nec tamen in hoc amore quicquam materiale aut im
 purum intederat. sed in quodam modum abstractivum dulcem amorem suum. non pu
 re divinum nec plene humanum hec omnia traherebat. et hac dilectione muros ineffa
 bili modo divinitus perfundebar. et traherebat quodam sapore dulcissimo et qu
 stu interno. **Cepit** autem cogitare hic iuuenis apud se dicens. Quod multa
 bona audio de hac preclarissima sponsa. Igitur quare dissimulas. quod ob rem non
 probas verum eam tibi amicam habere valeas. Quod si beatus esses si hanc in sponsam
 hunc posses. Iuuenis quippe es. et amoris aptus et neque cor tam vividum
 poterit esse solitum et amore purum. Altera quoque die cum lector mense libros
 sapientes legeret. audiuit promedari sapientiam in hunc modum. **Sapientia** speciosior
 solis sole et super omnem dispositionem stellarum. lucet parata invenit per hanc ama
 ut et exquiri a iuventute mea. et qui mihi sponsam assumere. et amator
 factus sum. forme illi habeo. propter hanc claritatem ad turbas. et honorem apud
 seniores habeo per hanc immortalitatem. et memoriam eternam his qui post me futuri
 sunt. relinquam. **Intra**s in domum meam pergesca cum illa. non enim habet amaritudinem
 querelario illius neque rediit quicquam illi. sed leticia et gaudium. **In** amicitia
 illius delectatio bonas si domus meus non timebis. **Quiesces** et suavis erit
 somnus tuus. **Domus** erit in latere tuo et custodiet te. **His** itaque auditis iuue
 nis estuare cepit eius in amore. **Dicebat** quoque intra se. **Terre** si omnes terras lu
 straveris. hunc similem in gratijs non poteris invenire. **Factum** est autem ut in
 centum malorum. humani generis inimicus. profectus eius invidens. cogitationes
 huius pertraxit immitteret dicens. **Stulte** vis amare incognitum. vis despici
 sare inuisum. **Melior** est pugillus in possessione quam verax manus plena
 in sola expectatione. **Item** qui in excelsis rupibus domicilium sibi collocat. et
 in amicitia sua nimis alte edificat. sepius spiritus frustrantur quam re exultant. quia
 ventum in horrea sua per pastus aggregat. **Bone** melius est de lignea testa bi
 bere ad sufficientiam. quam de cybo aureo sustinere potius inopia. **Siquidem**

cap 3 78

cap 2 9
cap 1

cap 1
cap 8

cap 3

hec sponsa p oia amabilis est. si delicias corporales nō phiberet. si ad
libitū quinari & epulari pmitteret. Nūc aut ita est vt oia q itz corpori de
lectabilia ei⁹ doctrine videant^r eē p̄traria. Ipa nāq̄ dīr. Qui amat vinū
et pinguiā non erit sapiens. Itemq̄ paululū dormies & dormiabis. &
paululū p̄seres man⁹. Aduerte nūc si ē sup tram spōsa. tā crudelis
q̄ hoc faciat. vt tot & tā durissimas leges suis amatoribz imponat. Ad
hec & filia cogitationū tēp̄amēta qdā infnus sapie gustus sic respōde
bat. Adamāde adolecēs respice amoroso corde q oim amātū p̄p̄ū
est. ob amoris grām aduersa sustinere. qz tot conche in litore tot sunt in
amore dolores. Si g ita est. nōne iustissimū est vt ille amator q tā sublis
mē rāq̄ decorā ac in oibz gratijs incōpabilis fornatā. sibi p̄uilegio spe
ciali vēdicat spōsam. aliq̄ aduersa patiat. ymo certe incōpabilis eo plu
ra ex aio sustinere debet. q̄ro obiectū magis delicatū laboris sui p̄mū
bz. Reuolue nūc innumera & stupēda q legisti & audisti. q p̄chdolor a
matōres hui⁹ mūdi ex amore vilissimo sustinuerūt. Nōne ingemiscebas
cū ad noticiā tuā puenit. iuuenē quēdā tibi notū in tm̄ fuisse festinatū vt
ob amorē vni⁹ puelle ferrū qdā carni sue infixū portaret. Stupenda
p̄tus amoris. Quor itz & fuerūt q & res & corpus ac aiām imortalem
discrimini dederūt. & p̄iculis innumenis expōuerūt se. amore ligari vel
pori⁹ excecari. & illi qdem vt corruptibile & breuē mercedē reciperent. tu
aut icorruptā. Audi fili mi & accipe p̄siliū intellect⁹. & ne abijcias p̄siliū
meū. Inice pedē tuū in p̄pedes illi⁹. & in corq̄s illi⁹ collū tuū. Subice
humerū tuū & porta illā. & ne accideris in vīculis eius. In nouissimis
em̄ inuenies req̄em in ea. & pueret tibi in oblatōnem. & erūt tibi p̄pedes
eius in p̄rectionē fortitudinis & bases p̄turis. & torques illi⁹ in stolam
glorie. Decor em̄ vire est in illa & vincula illi⁹ alligatio salutaris. Pro
lam glē indues eā. & coronā gratulardis suppones tibi. Modicū labor
rabis. & inuenies tibi mulrā req̄em. vinū & musica letificat cor. & super
vniq̄s dilectio sapie. Nulli⁹ igit̄ perluasiōe desisse s̄z p̄cede. & te in amē
ticiā illi⁹ sponse ex toto corde p̄iuge. Talibz igit̄ & filibz recreat^r p̄sola
tionibz in scō. p̄posito firmabat. Quadā vice cū subtilissimis argumen
tarōibz ad amorē mūdi & dei desertiōne vgeret. cor ei⁹ amoris ipariēs
semetipm̄ corā deo effundebat. & talia p̄ba q̄rula voce p̄cabat. Felix
amator q de p̄pe inuenit vbi suus amor q̄scat. Nā si q̄s amat qd amat
reiuuat feliciter arder. S̄z p̄chdolor me infelicē. q̄ fructu amoris ac mer
cede desiderata careo. dū p̄ cūcta mūdi climata tāto cordis amorē cor
respondentē nō inuenio. dedi p̄siliū aio inq̄ro vt ab amore desisteret. &
se ad secrā ep̄ycurioz trāfferet. quierē carnis amaret. Ecce inq̄t q̄s felice
ter nūc tēporis aīeres p̄ingues & pascuales oues in pratis virentibus
et pasculis vberimīs pascunt. dicētes nō qdē p̄bo s̄z facto demonstrā
tes q̄ gaudia sint stomachi super omnia gaudia mundi. tu autem cum
amore tuo amice attenuaris per singulos dies. dūm quod queris non
inuenis. nec de inuentis p̄teraris. Audi ergo p̄siliū sapientis. Suffi
ciat tibi inq̄t lac caprarum in vsus ancillarum tuarum. Et recre. Veli
us est videre quod cupias. q̄ desiderare quod nescias. vel si tibi magis

placere amare. et a more tuo sydereas affectas tãgere sedes. saltem hoc
facis vt tibi nihilominus hinc inde pvideas. q̃b̃ p amorẽ te p̃iugas q̃
reditũ depellant. et cordi gaudia p̃ferat. **E**cce quot amatores reperiuntur
hoc tpe. q̃ et diuina petũt et trãitoria p amorẽ nõ deserũt. volẽtes a te dẽ
ligi. et tñ nolentes ab amore carnali separi. **E**cce g̃ tu et fac sũt. **H**ec in
q̃ discipul⁹ intra se laseter et q̃si furtiue p̃tractas. a sũma sapiã tale itra.
se intellexit responsus. **E**rrat valde q̃ celebres epulones antiq̃ secte du
dũ reprobare. nouos sectatores q̃ curã carnis in desiderio pagũt cũ q̃ris
die splẽdide viuũt. arbitrat̃ felicitate gaudere. nisi forte pecorũ felicitate
gloriant̃ q̃ pecorib̃ dissimiles nõ sũt. **A**t t̃o hois ronalis mēs generosa
cognitiõe et amore sursum eleuata illic longe altius p̃fectiusq̃ felicitat̃.
vbi suo amato p̃replatõe et amore p̃fecte p̃iugit̃. **H**ec obstat si h̃ qd̃ desit
derat̃ interdũ pci⁹ p̃cedit̃. qz modicũ de balsamo p̃ciosius est q̃ multũ
de aceto. **M**elior est em̃ racemus effraym vindemiabiezer. porro nimũ Indu 3
delirat̃ q̃ amori diuino sociã sociare desiderat. **E**n duo amores freni se
in vnũ nõ p̃paciũtur. quõ g̃ celestis amor cũ terreno sociabit̃. **P**rosus
impossibilia at̃reptat̃ q̃ tantã maiestati cũ vilitate tãta copulare se pu
tat. **T**aliũ igit̃ cogitationũ diuersa certamina aimus p̃dicti iuuenis lon
go sustinuit. et nũc huc nũc illuc aimus flexibilis mouebat̃. **D**ũ hec as
gerent̃ accidit vt hec vel sũta legerent̃ itenũ. **I**nueni amariore morte mi
lierẽ. q̃ laqus venator est. et sagena cor eius. vincula manus illi⁹. q̃ pla
cet deo effugiet illã. q̃ aut̃ peccator est capiet ab illa. **E**ccontrario aut̃ e de
sponsa diuina. **E**go inq̃t q̃si t̃herebint⁹ extẽdi ramos meos. et rami mei
honoris et gr̃e. q̃si libanus nõ incensũ vaporauit habitatiõem meã. et q̃si
balsamũ nõ mixtũ odor me⁹. **Q**ui me inuenerit. inueniet pacẽ et hauriet el
salutẽ a dño. **N**is auditis iuuenis qdã infno clamore q̃si p̃enimio af
fectu rugiedo dicebat. veni est vez est. nec est aliud qd̃ veni⁹ dici possit.
Ex nũc fixũ est deliberatũ apud me e. **E**go certe meip̃m morti exponã
vt hãc mihi in amicã et sponsam acq̃rã. ip̃a sponsa et ego eius seruulus.
ip̃a magistra et ego ei⁹ discipulus. **S**i hãc p̃dilectã sponsam mihi allo
qui liceret. vtiã sola vicedaret̃ ip̃am videre. **A**h de⁹ eterne q̃ vel q̃lis est
istã de qua audio talia. **L**ũq̃ vehemẽter h̃ scire cuperet et desiderio estur
aret. ecce agnitio qdã ineffabilis affuit. in qua sibi hec sponsa talit̃ ma
nifestata fuit. **E**ximij nãq̃ ac mirdecoris thron⁹ eburne⁹ in colũna nu
bis apparuit. in qua p̃dcã sp̃sa nimũ formosa infulsit. in vestitu deaur
rato circũamicta varietate. ei⁹ corona fuit eternitas. amict⁹ iocũda felicit
tas. s̃ba ei⁹ dulcis suauitas. aplexus ois boni p̃fca satietas. **L**ũq̃ dis
cipulus eã familiariter alloq̃ veller satis p̃pe esse videbat̃. paulopost res
morissime distare cernebat̃. iã supra puerũ celi sup̃mi statura sua pringe
bat. nũc minĩma q̃stitate apparebat. et in se immobilis existẽs. oib̃ mobilĩ
bus mobilior videbat̃ p̃ns erat. nec tñ cernebat̃ a p̃prehẽdere se p̃mittere
bat. nec tñ app̃rehẽdebat̃. ip̃a attingebat̃ a fine vsq̃ ad finẽ forit̃ et dis
ponebat oĩa suauit̃. **T**ũ itã putabat̃ haberi velut delicata iuuẽcula subĩs
to vt iuuenis pulcherrimus inueniebat̃. **I**nterdũ q̃q̃ habitũ reuerendissĩ
mũ q̃si oĩm artũ magistra eẽt induebat. deinde venusto aspẽũ et vultũ

roses apparebat Inter hec cū discipulus obnixe p̄spiceret euptosq; a
moris in suspensio haberet ip̄a amicabiliter q̄si inclinādo se ad eū quer
tit. z gratioſo vultu. blandisq; ac ridentib; oculis. diuinissima tñ admo
dū z cūctis mētib; stupēda luce ex vultu eius reuerēdissimo pcedere eū
salutauit dicēs Prebe fili cor tuū mihi. Quo audito pre nimia amoris
dulcedine liqfactus. z q̄si in extasi positus ad pedes ei⁹ p̄cidit. gratus
agens ei⁹ p̄ſentia magnifice delectatus Procedere p̄o tpe cū hec a me
moria excidissent. z rursus cogitatiōes iniq; succrescentes eū de bñfactis
molestarēt. ita vt iā pelagi fluctib; pene immergeret. maxime p̄p̄t hoc quia
ex oib; istis descriptiōib; ip̄m quē diligebat p̄phendere neq̄bat **C**origie
vt legeret apls paulus q̄ p̄dcā euidenter determinabat **A**iebat nāq; xpm
dei p̄tutē z dei sapiam eē In xpoq; esse absconditos oēs thesauros sapi
entie z scie dei. q̄ xba tenero aio z palato nōdū sano nō bñ sapiebāt. qz
xpm sapiēter diligere. i. secūdy diuinitatē adhuc nesciebat magisq; p̄ſ
sentia q̄ futura i amore suo q̄rebat **T**andē plunb; ānis ex cursis cū ad
etate iā maturā venisset. q̄daz vice mens ei⁹ ineffabiliter illustrat. ita vt
totus q̄dāmmodo absorpt⁹ in spū delectatiōe nimia repleret z tūc de p̄
dictis plenissime iformat⁹ fuit. ita vt facies ei⁹ z cordis amor āpli⁹ in
diuersa nō mutarent In hac vīſione nō apparuit corpus nec quicq; cor
porē. z tñ oēm delectatiōem possibilem illud qd videbat incorpāliter z
supēntialit in se p̄inebat. in hoc fontali p̄ncipio nec forma erat nec ma
teria aut ymago depicta. s; pura ac simplicissima eēntia cū p̄sonatū dī
ſtinctione p̄fecta. sane ip̄m p̄ eēntiam put in se est in p̄dcā abstractiōe nō
vidit s; solū q̄ndā diuinoz suplucentiū radioz emanatiōem sup̄naturas
len quā p̄bis exp̄imere nō valebat in se p̄cepit. Porro obiectū illud inel
līſuū ois boni p̄rentiū sibi hac vice mōstratū nō fuit p̄sona patris tñ.
vel solū p̄sona filij. aut spūſſācti. nec fuit ip̄a deitas in sua abstractissī
ma simplicitate accepta. s; fuit ip̄a eēntia diuina scdm h̄m modū intel
ligēdi. put est summū z ineffabile bonū. summū amabile summe pulcrū
ac deliciosum. z oim bonoz in creatis reproz originale p̄ncipiū supop
timū. z h̄ intellexit eē p̄dictā sponſam eternā sapientā **U**terū licet q̄libet
p̄sona p̄ se accepta sit sapia z oēs p̄sone simul vna efna sapia. tñ qz sa
piētia attribuit filio z qz rōne sue generatiōis sibi puenit. ideo dilectum
p̄is filiū sub eodē significato p̄suetudinalit accipit. nūc q̄dam vt deū de
inde vt hoīem. vt in vtroq; p̄ter deuotiōis exercitiā z amoris solatiū.
ueniret **P**ostmodū igit hui⁹ discipuli vīta z exercitiā spūālīa cū deuot
ta occupatiōe hui⁹ diuinissime sponse decurrebāt q̄cqd em amabile vel
pulcrū seu delectabile aut iocūdum occurrisset. totū illud reducebat a q̄
eūcta bona p̄cedebāt **C**ū interdū q̄libet sp̄s amabilis z bñ compra oc
currisset simulq; cogitatio adesset. q̄ saltē hec pulcritudo in sua amabil
li sapia locū nō haberet r̄ndebat **E**sto. **S**z nec luminosus radi⁹ solaris
est lumē tale qd sit ex materia cere vel quis alio liqre p̄fectum. est tñ lux
purior z excellētior omni lumie ex q̄cūq; materia facta. sic est in p̄posito
nā hec pulcritudo nihil est ad h̄ qd est in suo exēplari p̄ncipio. corde. s.
diuino abstracto nāq; ab hoc amabili. quicqd est imp̄fectiōis materialis

raris et feculentie corporalis. et saluo eo quod est perfectio et bonitatis. hoc
 totum nobiliori et eminentiori modo est in eterna sapientia. quam sit in hac vel in aliqua
 creatura. **E**x his et similibus adolescens predicatus ad hoc tandem peruenit quod quandoque
 quod audiuit caritatem amorosam vel similia. quod hec omnia ad suam quam diligebat
 sapientiam purissimo cordis affectu tamquam amoris ipsius incitamenta retorque-
 bat. **Q**uiens hanc dulcissimam cordis sui singularem amicum affectum feruidis-
 simo oculis dulcis amoris fletu stillantibus. brachijsque amoris pre audi-
 tare extensis intra cordis viscera amplectibus inenarrabilibus perstrinxit. **Q**uis
 dicere valet amorosos obrutus quibus sepius ab ea passus erat. et secreta sile-
 cia quibus dulcissimo gustu eius fruebatur perire. **I**nterdum quod cum aliquo de fratribus
 de causa non licet petere ut ciuitatem gratia visitandi amicos intrare possent.
 prefatus iuuenis secretum locum petiit. et amicum suum alio cepit dicens. **E**ya
 amoris magistra pre cunctis visceroze cordi meo impressa adiuerit quod a
 amor spiritus est unitiva copulas vel potius transformas amantem in amatum.
Eya quod veni et tu amica mea. veni intra cordis mei reclusorum tibi solum
 reservatum. amore tuo. velut decore roseo adornatum. veni inquam et ibi inebri-
 emur solatio tue vbenibus et fruamur cupitis amplectibus. **I**gitur ex his et si-
 milibus frequenter accidit ut cor suum pre amoris vehementia sensibilibus quod
 dammodo eruiere inciperet. et motu ac pulsu vehementissimo apiret. et quemadmodum in
 fantulus nodum loqule aptus in gremio matris positus matris letabunde arri-
 dere cupit. et motu capitis ac gestu totum corpus applaudere nititur. **S**ic et
 cor istius in medio ventris eius ad perniciem tante maiestatis quodammodo gestien-
 do exultabat. et desiderio suo ignito vehementer ut poterat dulci sui pernici-
 am demonstrabat. dicebatque fratribus mentalibus ad sponsam suam diuinam sapientiam
 voce gratulabunda. **T**u cordis mei nobilissima patrie regina speciosissima et gratia
 omnium largitrix. **I**n te habeo diuicias et gloriam. delicias et
 omnium bonorum copiam. et quicquid optabile est. per te mihi est. et hec suauiter rume-
 nas statim cepit vultus eius hylarescere. cor iubilare. animus exultare. et per
 exultationem prupere in hac voce. **S**uper salutem et omnem pulcritudinem dilexi sapientiam
 perniciam. et propositum per lucem habere illam. venerunt mihi omnia bona pariter cum illa

Cum christi passio sit pambula ad cognitionem diuinitatis. et qualem
 spiritus pertraxit ex personis sue acerbitate formam

Posterea dum hec ageretur

discipulus assumpta ad deum fiducia suam quam despon-
 sauerat amicum taliter alloquitur dicens. **O** amantissima
 sapientia que sola perfecte nostri cordis naturam amorosi tu manifeste scis
 quod nemo possit amare incognitum. **I**gitur ex quo requisiris ut te solum diligam
 et dilectus cunctis amabilem reddam. **V**a ergo amplius te mihi cognoscere
 ut quod iubes et doces melius valeam adimplere. **S**apientia **P**ro-
 cessus emanationis creaturarum a summo vertice deo secundum ordinem nature fit per descensum ex perfectioribus ad
 imperfectiora quod omnes rerum perfectiones quodam ordine a summo

renū cardine deo ostendūt. ipse autē hō naturalr ab inferioribz incipēs ⁊ gradatim ascēdens in diuinariū pficit cognitionē rez. **U**n si ad diuinitatis cognitiōem puenire desideras. restat vt p assumptā hūanitatē ⁊ humanitatis passionē tanq̃ p viā gradatim ascēdere ad altiora discas.

Discipulus **E**terna sapiētia q̃ de excelso throno a regalibz sedibz de corde eterni patris in hanc vallē miserie te inclinasti. ⁊. xxiiij. ānis exiliū hui⁹ mundi pculisti quicq̃ nimīa caritatē q̃ genus hūanū dilexisti. p amarissime passionē ⁊ mortis tue misteriu oñdere voluisti p hāc tue mortis ineffabilē caritatē te obsecro ex intīmus visceribz. q̃ten⁹ te mihi oñdere digneris in forma ⁊ dispositiōe amātissima quā ex amarissime passionis tue dolore p̃traxisti.

Sapiētia **E**xo ex magnitudine amoris ⁊ doloris in mortē te pallēs offuscatōe q̃dā mortifera appareo deformatior. tāto cordi amoroso ⁊ menti bñ disposito ero amabili⁹. nam sic a mans reamari appetit. sic ⁊ ab amato amoris sui manifestatiōē requirit. q̃ amor inclusus nulli nisi amātū est cognitus **U**n ⁊ amātes p̃sueuerūt conatibz q̃bz possunt signa ⁊ indicia dilectiōis ab amatz exptere ⁊ plenūq̃ ptingit. q̃ tacente lingua vim amoris inclusi dispositio p̃dit super inducra. ⁊ q̃d in corde lateat. signa p̃nūciāt exteriora. **N**onūq̃ etiā ptingit vt illud q̃d in amato nō amātes idēcorū iudicāt. id amātes tāq̃ singulariter decōz extollant. **D**iscipulus. **I**n amore q̃dem hui⁹ mundi vt aliter ita esse veraciter cognosco. s̃z quō in hōie crucifixō hec esse possint nōdū clare video. q̃ licet in amato hui⁹ mundi nōnūq̃ inueniat q̃d etiā amātū displiceat s̃z tñ alia plura amori p̃grua q̃ videntem delectāt. **H**ic autē dilectus dolore mortis deformat⁹ quō amabilis videt⁹ possit nō intelligo. cui⁹ nimīa amori p̃traria magis videat⁹ dispositio cū tor⁹ ex liuore fordeat exteri⁹ interi⁹q̃ marcescat ex dolore. ⁊ neq̃ spēm neq̃ decōz vllū oculis amātū exhibeat. s̃z plenus dolore et miserijs existat. quō g̃ tu dicis amabile quē euidētia sci oñdit miserabilem. **S**apientia **E**st amatores non multū de sp̃na q̃ rosam gignit curāt. dūmō rosam habeant quā habere desiderāt. **N**ec vere sapientes serinea pulcra ⁊ deaurata. q̃ tñ in se vilia p̃tinent capsulis viliissimis p̃ferūt q̃ p̃ciosissima ornamēta inclusa abscondūt. **S**ic sp̃se hui⁹ mundi speciem⁹ q̃dē dulcia ac suauia offerūt. posteri⁹ autē q̃si regulus venena diffundūt. **E**xteri⁹ colore roseo niueoq̃ cādore relucēt. **I**nteri⁹ autē putredine virulenta ⁊ sanie ac spurcicia plene s̃z. s̃bis diligūt. facis autē vt frequēt⁹ infidelitatē oñdūt. **A**t p̃tra aie tue sponsa eterna sapientia. exteri⁹ q̃dē scōm faciē hūilis abiecta ⁊ despectabil⁹ putat. interi⁹ autē viue lucis triclīnio decorat⁹. **L**aro exteri⁹ mortua apparet. s̃z fulgur diuinitatis q̃ nō videt⁹ interi⁹ lucet. **L**aro videt⁹ misera. s̃z larer qual⁹ sic glorificata. **S**i credis vilia. crede ⁊ magnifica. **V**alis ē dilectus quē sic a foris deformatū cernis. vt si dareſ ip̃m in decore suo vel ad momentū videre. necē eēt te ex lucis amenitate. ex faciei pulcritudine. ex gaudiōz imminutate deficere. **C**ū nullus hō possit ip̃m videre ⁊ viuere. **I**p̃se est eū in quē desiderāt angeli. p̃spicere. **P**orro exteri⁹ mortificat⁹ cor poris

dispositio ac forma nō est deformitas censenda vt tu putas. s; maxima
formositas. q; nō q̄lis apparet q̄ videt attendere debes. s; q̄lia perpeffus
sit. z vñ. z ppter quid. Si q̄ris vnde. p̄stat q̄ ex nimia caritate z dilectōe
Si ppter qd. certū est q; ppter te vt sua deformitate te formosius faceret
suo luore te sanaret. z sua morte phēnis vite tibi immortalitatē tribueret
Sic ḡ dilectū amoris oculo respiciēdo videbis plenū caritate z dilecti
one. q̄ nō solū p̄bis amauit. vt nōnulli dilectrices z nōnulli diligentes.
sed z factis se diligere p̄probauit. q; in morte z vsq; ad mortem dilexit
Sic ḡ p̄t; q̄ exterioris hoīs forma z dispositio quā ex passionis acerbī
tate p̄ratur. magis est amoris exp̄ssiuā q̄ deformitatis indicatiua. Nec
obstat si hoc ei qui nō amat non videat. q; oculis egris odiosa est lux q̄
puris est

Discipulus Clere z indubitant sic est. z beatū
amabilis oculi q̄ sic videt. q; hoc nō est om
nū s; paucorū. i. feruide amātū. fallax p̄inde grā z vana est pulcritudo.
nec imento stult⁹ reputabit. q̄ scdm faciē z non scdm p̄ritatem amat. z
quia falsum p̄p̄o recipit **Sapiētia** Ad reditiuā igit sem
ideo fructu op̄rato carebit per tue menti salubrē
passionis mee ip̄imendā memoriā. amorisq; mei arcē atq; materiā am
pliorē p̄bendā deuotissimis aurib; tuis quedā de mea passione breuiter
exp̄licabo

De q̄busdā xp̄i passionib; . z qualiter verus
amator se eisdem debet p̄formare. z q̄re deus p̄ talē mortem voluit ges
sus būanum redimere.

Hic te diem festum pasche
ultima cena tam facta cū discipulis. instāte tpe transi⁹ met
ex hoc mūdo ad p̄tēm Egressus cū. xi. abij in montē oliueti.
vbi factus in agonīa cū p̄lixius orāssēm. z intelligere tā crudelia suppli
ciorū genera tā mihi imminere. tūc scūs est sudor me⁹ sicut gutte sanguis
mis decurrētis in terrā. Vix em̄ credibile eēt alicui hōi viuēti sub celo. q̄
les angustias z q̄s vehemētes ac terribiles mortis p̄ssuras natura delica
ta mortē horredō in ei⁹ p̄ntia tūc p̄sensit. Postea venerūt filij tenebrarū
hostiliter q̄ me durissime capriuatēs z crudelissime ligātes ad ciuitatem
reduxerūt. nocte illā sacrilegi diuersis suppliciorū generib; in me exp̄de
rūt. z se penis meis faciantes. ludibrijs z vberib; iūrys z obprobrijs
innumeris me afflixerūt. faciē meaz amabile turpē p̄puebāt. oculos ve
labant. collū cū subsannatōe p̄cutiebāt. Hanc aut̄ scō in arto cayphe
veritate p̄stēdo reū mortis me eē p̄clamabāt. maternis q̄q; vīscerb; ip̄
sa q̄ me genuit sup me doluit. z irremeabilib; lacrimis fletit cū me in tā
ris obprobrijs z āgustijs vidit. Vtū aū p̄sidē p̄ylarū fui adduct⁹. accu
satus. p̄dēnatus. Inimici mei terribilib; oculis me intuebant. z tāq; gi
gantes steterūt vtra me Ego aut̄ māluere tāq; agn⁹ māluet⁹ q̄ portatur
ad victimā stabam demisso capite. patiētissimo corpore Post hec ab hero
de alba veste indutus tanquā faru⁹ illusus fui. corpus meū formosum
flagellis aceninis verberauerūt. caput delicatū sp̄itis pūgentib; perfo
rauerūt. facies mea amabilis sp̄uitis z sanguine defluente sozdebat. z sic

tandē pdenatū miserabiliter. cruce humeris. pprijs superposita ad locū
supplicij eduxerūt. clamātes valenter **Tolle tolle. crucifige maleficū.**

Discipulus **Q** summa pietas si tā amara fuit tue pas-
sionis inchoatio. heu q̄lis erit tāti doloris
exitus ⁊ psuminatio. Reuera aīal irrationabile tā crudelīa pati eēt mibi
videre miseria. q̄nto magis te oīm creatore ⁊ speciosissimū hoīem sustin-
nere tam inania tormenta ⁊ supplicia. merito. p̄inde ex intimo cordis af-
fectu ⁊ toris p̄cordijs meis p̄patiet tibi aīa mea. **Sz** vnū est qd̄ a te scī
re desidero. de q̄erā nō desino mirari. **E**cce q̄renti mibi tuā diuinitatem
ostēdis hūanitatē. q̄renti dulcedinē p̄fers amaritudinē. petēti mamillas
sugere. das robusta cerramina decerrare. **E**terna sapia cur hoc facis.

vel qd̄ p hoc **Sapiētia** **N**on sūt tibi q̄ nō dat pueniri ad di-
uinitatē altitudinē vel inusitatā dul-

cedmē. nisi tractis pio quodā fidei ac dilcōnis affectu p humanitatis ⁊
passionis mee amaritudinē. ⁊ q̄to hac neglecta q̄s ascēderit alti⁹ tanto
cadit pfundius. **H**ec est em̄ via p quā itur. hec porta p quā introit⁹ ad
desideratū finē p̄cedit. **Q**ua. pp̄t depone nūc oīm cordis tui formidolo-
sum timorē ⁊ indue animū vinlē. **C**ōstāter age ⁊ in acie fortiter mecum
p̄siste. q̄ nō decet famulū delictari. vbi viderit d̄m suū tā strennue des-
cerrare. **R**espice oculo mentali numerū fortū dauid. inter q̄s si spūalit̄
eterno regi militatur⁹ annumerari desideras. necē est vt p̄stinā ignauiā
deponas ⁊ exemplo trū fortū dauid inf̄ aspera vīcz ⁊ aduersa equanī
mīter te habēdo tanq̄ p mediā acie trāseas iūmicōz. ac de cisterna berib
lecmīrica aquā hauriēdo. portū desideratū summo regi offeras. recipim
vīcz exponēdo cūctis laboribz vt ei⁹ soli⁹ pareas h̄n placito volūtatis.
Induere sicut gygas stola bellica. accipe armaturā meā. nō dēcedat sz se
quat armiger d̄m suū. q̄ de calice de q̄ bibi potaberis. ⁊ aduersa q̄ p̄
tuli. tu q̄q̄ p posse spūaliter patiens. **N**epe cor tuū ob mortificatōez q̄rī
dianā sensualitatē rōni p̄rariātis. ⁊ iperū multaz tribulationū te dilecti
onī mee disponentiū āgustiabit. ⁊ qd̄ mō sudore sanguineo pfunderur.

Quā q̄ppe plantationū tuaz rōseis floribz. āgustijs vīcz ⁊ tribulatiōibz
impinguare desidero. **I**nueteratas nāq̄ in te p̄suetudines vincēdo capre
uaberis ⁊ q̄si ligaberis. ab aduersarijs q̄q̄ meis occultas calumnias ⁊
manifestas iniurias ac verecūdias sustinebis. **Sz** ⁊ passionē meā in pe-
cto:e tuo. tāq̄ mater fidelissima in suo pectore iugit̄ portabis. **R**ep̄hen-
siones ⁊ iudicia iniusta a multis patiens. detractatōes multas ab enus-
lis habebis. ⁊ q̄si spinis caput tuū coronabit. cū spūalia exercicia tua i
iudicij stimulis sup̄primēt. **P**ost hec mecū extra castra educeris simulq̄
i propria mea portabis. q̄n recipim ⁊ ppriā volūtatez ⁊ oēs creaturas de
salute ⁊ i pediētes deseruēs p posse tuo velut hō moritur⁹ cūcta dese-
rit in vltimo exitus spūs sui. **I**git̄ forti aīo esto. ⁊ ppara aīam tuam ad
tēptationē. q̄ que ventu.

Discipulus **I**udicioz dei a
ra sunt annūciaui tibi. **Q**uā si dicere licet nō decreui
q̄ saluare gen⁹ hūanū p aliū modū magis quietum. **S**i liceret dicere.

alius ad re. q̄re sic fecisti. nūq̄d in tua eterna sapia nō potuisti inuenire
 aliū modū p̄ que t̄ miseris saluares. ⁊ tuā nobis dilectiōem ostēderes vt
 sic ⁊ tēp̄m a tantis doloribz. nosq; p̄ passionibz tātis sup̄portasses **De**
 rito p̄inde olim p̄pheta scūs occulta aduērsiōe p̄silii hoc quasi ipug-
 nare ausus est dicens Quare futurus es ve- **Sapiētia** **Di**
 lut vir vagus. vir fortis q̄ non potest saluare **uma**
 substantia oēm formā quā intellectus humanus attingit sua p̄tute ex-
 cedit Gl̄n sicut nō p̄r ip̄am app̄hendere. ita nec p̄funditatē ip̄i iudicioz
 p̄ que creata oia suū finē forciunt poterit inuestigare Proinde a talibz q̄
 a solo diuine volūtatis b̄n̄placito depēdent a nimia ⁊ curiosa inq̄sitione
 cauendū est ne videlicet scrutatoz maiestatz opprimat a gl̄ia. In hac ac-
 timinēscat de⁹ p̄ suā oīpōtentē p̄tutē. hūanam naturā multis alijs mo-
 dis recipere poterit. sed stantibz p̄ditionibz vt nūc nullus alius p̄gruē-
 tio: modus erat. Autor em̄ nature in sua op̄atione nō attendit quid sua
 p̄tutē p̄ualeat. sed quid vniciq; creature p̄gruū scōm suā naturā existat
 Cū aut̄ hō paucissimas p̄tutes rerū etiā naturalū ⁊ inferioz. deductio-
 nibz sc̄ntificis ob īp̄fectionē intellectus hūani sciat. ⁊ easdē nō nisi cū
 maximo studio ⁊ diutino labore tandē p̄q̄rat. itēq; naturaliter de visib̄
 libz ad inuisibilia. de corp̄alibz ad sp̄ualia p̄cedat. quō q̄so p̄gruentius
 diuina mīseria sc̄ri poterāt. maximeq; illa p̄clara fidei p̄ncipia oēm fa-
 cultatē intellectuī excedētia. nisi vt ea sapia diuina carne induta. vt p̄tore
 veritas īfallibilis reuelaret. vt sic inuisibilia dei a creatura mundi p̄ ea
 q̄ sc̄a sunt intellecta p̄spicerentur. sempiterna quoq; p̄tutē ei⁹ ac diuinitas
 p̄ assumptā hūanitatē nota fieret. Homo etiā q̄ p̄ inordinatā delectatio-
 nem gaudia amiserat. q̄liter ordinat⁹ q̄ p̄ talē tribulatōem amissa res-
 cupare debuerat Ampli⁹ aut̄ cū viā q̄ ducit ad vitam sit arcta ⁊ semite
 anguste. ⁊ an̄ incarnatōem fuerit minus trite. qualiter poterat hec viā
 lenior fieri nisi hoc modo. vt ip̄e q̄ hāc tradidit p̄ire. ⁊ viā laboriosam
 amarissime patiēdo alleuaret. ⁊ sic facili⁹ creature fieret. cū ip̄am crea-
 tor p̄cedēdo tāta sc̄dularitate calcasset Perpēde adhuc ex temetip̄o. si mor-
 te obnoxius iudicialiter p̄lectūdis fōres. si q̄s ic̄rū ferientis p̄ te excipiet
 in corpe suo ⁊ te illesū abire p̄mitteret. quō maiorē caritatē ⁊ dilectiōē
 tibi ostēdere posset. vel debitoz sibi p̄stītuere. re⁹ ad remandū magis
 incitraret Interroga singulas creaturas ⁊ docebūt te ordinem tot⁹ vni-
 uersi ⁊ respōdebūt tibi. q̄ p̄m nullū p̄gruenti⁹ ⁊ pulc̄ri⁹ in modum
 seruanda fuerat iusticia simul ⁊ misericōrdia ostendēda. natura hūana
 exaltāda. bonitas diuina effundēda. deniq; celū ⁊ terra pacificanda. q̄
 cū dolore passionis tāti mediātōris ⁊ amaritudine mortis ip̄i⁹. Nec te
 labor elcōz. creat̄ aut̄ aduersa picula frangāt Ip̄a nāq; ineffabilis p̄es-
 sentie mee mīanitas ⁊ amoris dulcedo admirāda aut nō sentire aut les-
 usissime ferre faciet aduersa oia. vnctione magistra Quis em̄ p̄uilegio
 sp̄ualis solatiōis aut gr̄a sup̄ne v̄sitatōis ampli⁹ gaudet. q̄ q̄ diuisi-
 simas p̄p̄t me tribulatōes sustinet. amaritudinē reſte min⁹ curabit q̄ nu-
 elei dulcedinē frequēti⁹ p̄gustauerit Itē athleta q̄ fortēz p̄picū adiutorē
 in p̄sictu habere dīnoscitur. p̄ magna parte iam triumphasse sperat.

Igitur non dedit cor tuum. sed passionem meam spiritum in mente habeto. et eam in corde tuo quasi in libro scribe. et te ei quantum uales studeas transformare. Hunc pro amaritudine salutare passionis mee tibi affectuosius inculcare cupiens. ordinem narrationis ipsius ulterius persequimur. Eductum me extra castra suspenderunt in crucis patibulo inter duos latrones. ad hoc solum ut mors mea turpius appereret. Tu sic fixus manerem. et seculissimis doloribus mortis circumdatus essem. oculi mei luciferi fuerunt prenebrati. aures diuine derisio nullo replere. Olfactus propter malum odorem afflictus. Os meum dulcissimum felleo potu amaricatum. percusserunt me. vulnerauerunt me. et durissimis castigationibus carnem meam lacerauerunt. Ita ut atroces ictus sanguis videretur etiam per res sequentes. et per corpus delicatum sparsim decurreret. ipsum cruentatum sanguine cunctis demonstraret. Si vidisses me in illa hora tam miserabiliter pendente in patibulo. defecisset tua anima pro dolore. En in hora et in tempore illo flebili spaciola fuit latitudo mihi defecerat ita ut non haberem ubi caput miseris solum reclinarem. sed inclinatum depedebat. Collum meum alapis et percussionibus afflixerant. faciem meam elegantem spuris immundam reddiderant. Pro viuendo colore pallorem ymbrosus vultum occupauerat. et tota formositas mea instanti extincta fuit et emortua. ut aspectus mihi debitus iam non esset. sed quasi leprosi alicuius aspectus viluisse putaretur.

Discipulus Quis mihi det tam in hac hora tuam hanc faciem amabilem sub hac lugubri forma iuxta votum perspicere. ipsamque perfundere vehementissimo ymbre lacrimarum. Speculum munditie futurum et gratiarum omnium pulcherrimum obiectum. in quem desiderant angeli perspicere. iocundissimisque obtutibus suos gaudet oculos defigere felicitate indefessa. Quis dat cordi meo tam eximium et precipuum passionis affectum. ut sua ex imenitate omnium singulari amore flagrantium mortuas super passionibus. Si possem omnium oculorum vberes lacrimas effundere. omniumque linguarum mortuas et flebiles voces habere ut passioni tue tanto efficacius daret.

Sapientia Nemo melius passioni mee re rependere vices. perdidit vicesque quam nobis solum. sed et factis ipsam persequitur quam stigmata. id est crucis opera. angustis in suo portat corpore. se meis humiliter transformando vestigiis. prospera videlicet calcas. aduersa non formidas quam ardenti spiritus desiderio ad culmen tendit spiritualis perfectionis. Dico tibi quod nec tot lacrimarum ymbres. quot aquae sunt gurgites coram me essent tam acceptabiles. quamvis etiam pie lacrimae ex affectu passionis procedentes. amabiles et grate coram deo existunt.

Discipulus Amantissima sapientia idcirco qualiter me tibi in predictis passionibus conformare debeam cupio edoceri.

Sapientia Auerte oculos tuos ne videant nocua. aures ne audiant vana. et per ducibus amara sume. Corporis tui superfluas et inordinatas amoue delicias. cordis tui pacem et quietem in me solo requiras. cunctas tribulationes gauderet recipias. mala illata patienter sustineas. et despectabilis ab omnibus videri concupisceas. Disce voluntates tuas in omnibus frangere. et concupiscentias carnis tue ob amorem saluatoris propter mortem iugiter mortificare. Hec scis fili mi

hec sunt inq̃ p̃ma p̃ncipia q̃ tibi ceterisq̃ amatoribz tradidit et̃na sapia
que in hoc libro ap̃erto vicz corpe meo crucifixo. sicut vides itz exarata

Discipulus Tā copiosa z imensa est redēptiōis tue fis

delitas z cūctoꝝ excedēs igenia mortaliūz
vt etiā postpositis oibz ceteris b̃ficijs multiplicibz sola passiōis ex amo
re p̃cedētis tā larga imensitas z taz pia fidelitas sibiūmet totū in se iure
rapiat dilectiōis affectū Sz nūc o et̃na sapia aia mea iterato a te audi
re vehemēter sitit. hoc qd̃ miseris tā dulcis sapit Quid obsecro vult sibi
tantus amor. vel qd̃ cogitasti q̃ tā amara pati voluisti. q̃retibz p̃i nō p̃
uidisti z p̃picius tibi fuisti Leuius nāq̃ absq̃ oi dubio hoc facere licitū
fisset si pla

Sapiētia Amoris magnitudo h̃ me facere non

permisit Cantar. flāma int̃m deferuit
q̃ in nullo p̃cere voluit. nil p̃descendere admisit. hec nāq̃ int̃m in me ex
arsit vt nullus vnq̃ sitis tā feruide limpidissimos aq̃z fontes desides
rauerit. aut moritur vitā cūctis mortalibz op̃ratā affectauerit. sicut ego
ex amore sitiui p̃ctōres saluos facere. z me eis amabile exhibere. Facile
us d̃ies tā p̃tenta reiterabit flores ab initio mūdi arefci reuiuiscerēt. plu
uiarū gutte innumerabiles recolligerēt. q̃ mēsurari aut estimāri possit cas
titatis z dilectiōis mee imensitas incōphensibilis Uñ z corpe meū for
mosum doloribz inumeris tāq̃ q̃busdā amoris signaculis tā multiplis
citer p̃signatū fuit q̃ nō inueniebat nec spaciū vni p̃ucti in meo corpe
crucifixo qd̃ nō dolore z amore singulari relucere. z hoc tā in p̃nti tibi
aliq̃liter videre disp̃satiue p̃cedit Vide nūc manus meas vtrasq̃. lon
gas z pulcras. clauis acerrime p̃fossas. brachia atrociter extēsa. pedes
perforatos. crura admodū fessa. z violenta quedā cācellatione p̃stricta.
Respice dilatata corp̃is mēbra tā arte inclusōni mācipata. sanguineq̃
respersa z p̃fusa Corpus meū iuuenili decore venustum a flore suo de
dit z emarcuit Asprimū crucis lignū erat delicatū dorzi reclinatorium.
corpus meū ponderosum clauis p̃fixū. deorsum sua mole trahebat. z
inde dolor vulnērū meoz augebat. Quid plura. a plāta pedis vsq̃ ad
verticē seuissimis vulneribz z amarissimis doloribz repleuerūt me Des
durerūt in lacū mortis vitā meā. nō pepercerūt sz inebriauerūt me ama
ritudine. z exq̃sitis cruciatibz regē glorie verauerūt. Et hec oīa amoris
vulnera cū magno sustinui cordis desiderio. vt meo liuore p̃ctōz vul
nera sanarē. p̃ p̃ctōribz miseris satūfacere. z oēs redire volentes patri ce
lesti reconciliarem

C 4
Qualiter aia que sponsum p̃ peccatū p̃diderat ip̃m sub cruce p̃
ferudam penitentiam inuenit. x̃pi passione adiunante.

Effundite lacrimas oculi mei

plorare z nolite deficere. leta huius mūdi vniuersa abscedant.
Lucta q̃ mihi solacia videbant eē p̃cul recedāt. z me solitudinē merorū
amicā. tristitie sociā q̃rere sināt. vt deslere possim rep̃tina mala q̃ mihi
ex p̃ctōz nebula sup̃uenerūt. z me quondā letis successibz gaudentem z
iuuenili florentē decore ad p̃ntem miserā deduxerūt Ad temetip̃az igi

o aīa mea intro: sum recurrens ⁊ labentia cūcta supergrediens vastam
 solitudinē pfundissimaz tristitiaz perq̄rez excelsos mōtes rememorata
 rarā miseriaꝝ pere. cor: deqꝫ sauciato. voce flebili ⁊ ciūlatu miserabili ex
 clama tā valide vt montū ⁊ collū alra cacumina aenīqꝫ excelsa auspi
 cia vsqꝫ ad sup̄mi celi zuxa vox ista lamētabilis prungat. ⁊ ad aures
 illas pietate plenas celestū spīritūū pueniat. talibusqꝫ clamoribꝫ eosqꝫ
 aggredere ⁊ dic **Q** lapides viuī. mōtes excelsi. cāpi luminosi syderarū
 mansionū q̄s mibi det vt ignis ille vehementissim⁹ calore nimio p̄cor:
 dia mea adurens. ⁊ lacrimae amarissime vberime tā pfluētes vos mo
 ueant ad p̄pariendū mibi. ⁊ ad leuandū dolorē meū. dolorē vtriqꝫ inco
 pabilē cordi meo vim facientē aīe viscera cruciantē ⁊ me p̄mentē medul
 litus **H**eu me infelicē siq̄dem sponsus ille celestis me sua caritate p̄ues
 nerat ⁊ enutrierat. in sponfam elegerat. anulo suo subarrauerat ⁊ orna
 uerat multipliciter. **H**el ⁊ lac ex ei⁹ ore melliflūo frequē⁹ suscepi **O**
 culo oris sui interdū p̄fructus sum **N**ōnūqꝫ etiā me āplexu spūali spīrit
 ualis ille sponsus liliōꝝ amator lenierat ⁊ repleuerat multiplicibꝫ boni
 nis **A**t ego misera oibꝫ his ingrata cū in honore eē m nō intellexi sꝫ ab
 ip̄o aufugi. recessi. apostataui. ve mibi qꝫ ip̄m dēdidi. ve mibi qꝫ vntcum
 cordis mei gaudiū dereliqꝫ. dereliqꝫ venā aquaz viuētū dñm **E**t dilec
 ta dilecta quōdā me alienaui. ab ip̄o me infideliter sepaui **H**eu me n. misera
 ad qd hoc facere volui **C**ur ip̄m deserui. **E**ra quor ⁊ q̄lia cū ip̄o dēdidi
Hespam etē m amisi. ⁊ oēs celestes spūs offendi **T**ristia venerūt. sola
 ciosa q̄s me dereliq̄rūt **S**edee nuda vana ac desolata. p̄fusiōe ⁊ igno
 minia plena. qꝫ mei falsi amatores ymmo veri deceptores. p̄chdolorē de
 ceperūt me ⁊ miserabiliter dereliq̄rūt ⁊ oibꝫ bonis q̄bꝫ a dilecto dirata erā
 spoliauerūt **H**onoris amissio. gaudiōꝝ p̄ditio. oimqꝫ p̄solationū pua
 tio. qꝫ vna hora venit vniuersōꝝ desiderabilū meōꝝ plena destitutio.
 de cetero p̄solari nō potero sꝫ hec erūt mibi maxima p̄solatio. nullā p̄so
 larōēz recipe. sꝫ sp̄ gemere ac flere. donec miserabili morte p̄fungar **E**t
 mibi quo me vtrā. ad quē ibo. q̄s me p̄solabit **E**cce em̄ tot⁹ mūdus me
 dereliq̄t. qꝫ dilectā meū dereliq̄t. **H**eu me. q̄re hoc feci **Q**uaz miserabi
 lis hora. qꝫ hui⁹ qdē mali exiit p̄scia **Q** rubescētes rose ⁊ lilia albesce
 tia. ac viole iusolate. aīe vicꝫ scē ⁊ imaculare. iteuenit nūc quem p̄fero
 serotinū florē. arēdite ⁊ videte me spineto p̄similē ⁊ ponite ad cor q̄s cū
 rissime marcescit ⁊ decidit flos ille quē hic mūdus carpit. qꝫ de cetero
 nil restat vt viuus moriar. florēs marcescā. iuuenis aī tēpus senescā. ⁊
 sanus languidus fiā. sꝫ hec oīa dissimulare leuiter possem. at hoc solūz
 qꝫ rui amabilē ⁊ paternā faciē offendi. ⁊ te dilectū p̄stitaui. hoc mibi in
 fernus est ⁊ dolor sup̄ oēm dolorē. **Q** mi dulcis mēte deficio cū reco
 q̄tra me canitare ⁊ dilectōe p̄ueniras. cū quāta dulcedine adinonebas
 et q̄s amicabiliter me ad te quōdā trahebas. **H**e p̄mit dolor eo qꝫ oibꝫ
 his ingratus fui. qꝫ tāta bona tā modicū curauī. tantū rheaurū tā leuiter
 abiecti. **Q** mortis infelicitis oprata p̄sentia ad quid retardas. cur me nō
 tollis **Q** cordis hūanī fortitudo p̄ualida. qꝫ tāta patiēdo nō deficio **Q**
 cordis mei duricia ferrea q̄re nimis dolore p̄mor ⁊ nō durūpo **Q**baue

dñe me diuini flores. ⁊ dolete oēs pī amatores **E**go illa quondā dile-
 cta noie excellentissimā decorata. spōsa summi regis appellata fui **O**lis
 uam pulcrā. vberē. fructiferā speciosā vocauerat dñs nomē meū. **H**eu
 me infelicem qz nūc non sum digna vocari ipi⁹ focaria lorticiis. officio
 depuranda **O**culos meos pre rubore ⁊ verecūdiā neq̄ de cetero aus-
 deo leuare. sed neq̄ os meū amplius ad ipsum aperire **O** cordis angus-
 tie Angustie nāq̄ sunt mihi vndiq̄ **E**t quid eligā ignoro **D**ilectū em̄
 absq̄ spe recuperandi perdidisse. grauius est omni morte ipsum vero
 sicut prius rehabere. apud tristissimā aīam meam iudicatur impossibi-
 le. **E**n quomodo vndiq̄ coartoz in totius mundi latitudine spaciōsa.
Atq̄ vtrīnam in solitudine vastissima essem. vbi oculus humanus nō
 me videret. neq̄ auris audiret. vt me libentius clamoribz ⁊ fletibz faciare
 possem. quia hoc finis consolationis mee existit **O** peccatum qd mihi
 contulisti **O** infelix culpa ⁊ laboriosa voluptas. ad quem me miserum
 statum perduxisti. **O** mundus immundus. deceptione ⁊ fallaciā ver-
 tiginē plenus. ve ei q̄ tibi famulat ⁊ volūtari tue se subijcit. **O** quantis
 hic tribulationibus ⁊ miserijs angustabitur. nam ⁊ si exterius blandis
 ri videatur interius. latet tamen quod mordeat **E**t si a foris serenus vs̄
 deat. infinita tamen occurrent que animam miseram iugiter affligāt
Heu heu deceptrix quanta mihi in incitio promissisti. dum me decipere
 voluisti. dulcibus litteris. crebrisq̄ munusculis mihi insidias posuisti
 verbis suauissimis ⁊ ad alliciendū ppositis. velut syrenarum vocibus
 fistularūq̄ dulcissimis modulationibus sensum mihi abstulisti. vultus
 meretricis. guttēre mīcenti. ridentibusq̄ oculis cor stulti transixisti. **A**s
 quam perenti. vitem cū lacte aperuisti. ⁊ me dulci roxio ⁊ suauissimis
 thio inebriasti. **P**omella pulcra ⁊ suauia ob solam gratitudinē fulgens
 tū manu propria exhibuisti. **R**osas de rosario pro munere dedisti. **I**u-
 rasti q̄ valide q̄ me summe diligeres. nec vnq̄ mihi letis successibus p-
 sperisq̄ euentibus deficere velles. **O** callida vulpecula. o vipera ve-
 nenata **E**cce his alijsq̄ innumeris falsis blanditijs me ireritum post-
 te in mortem traxisti. sicut cum omi ramus viridis ostenditur. ⁊ ad mor-
 tem leta gaudensq̄ perducitur. **O** fera pessima. o bestia cruenta. nunc
 pungis crudeliter quem leniter vnxiisti. atrociter allidis quem leniter le-
 uasti. vocem syrene simulans. aculeū te habere pdis. ⁊ ecce omnia ver-
 sa sunt in contrariū. dum in sinu tuo merucius requiescere puto. capillī
 absciduntur. oculi eruantur recedit spiritus. robur tollitur. ⁊ inimicorū
 gladiis inermis occumbo **H**ec recolens. hec mente pertrahens. in me
 metipso marcesco. scūsq̄ sum mihi metipī grauis **F**elix proinde aīa. regis
 na merito diuitiarū nūcupanda. quam aliena reddiderūt picula cautaz
 que suam mentis ⁊ corporis seruauit innocentiam **O** quāta felicitate ta-
 lis etiā nesciēs pfruitur. **G**audet vita pura. lereat ⁊ aīa ⁊ cupiscen-
 tijs mundanis aliena. qm̄ semp psumit seuā perturbata conscientia. **H**ec
 plumbo grauior. leone ferotior. tonitruo terribilior. absinthio amarior
 esse comprobatur **H**ec est venenis interiora corrodens qui non comede-
 re. nec quiescere sinit. sed plerumq̄ etiam dormientes horrore concutit.

Tor z tanta stz q inqnatz sciam ledunt. q hec in coinqnatz vsz credere possent Creatura em tua tibi factori deseruiens excadesat in tormentum aduersum iustos. z lenior fit ad bnfaciendu his q in te pfidiut Hec dixi. qz hec dicere expientia docuit. z pns amaritudo cordis mei amarissima ad hec me puocauit Jam em miseria me pueniente cogo: exclamare z dicere. qz malu z amari mihi est reliqisse spsum meu. z pceptis ci? no obteperasse qhs mihi det mebranas celi habetes latitudinē. attramētuz maris excedēs qntitatē. z calamos tot quor stz arborz folia z pratorum gramina. vt pstringere possem dolore simulqz dānu irrecugabile qd in curri. qz dilectū meū dereliq̃ Heu vt qd in hūc mūdum nascebar Cur in vtero mris nō perij. tot? deficio. z qd agā ignoro. qd ampli? moror. qd circuibor. quid plozo. qd āplius restat nisi vt meipm despiciam. z in baratrū infelicitis desparationis a facie glorie dei me pñciam desolatum.

Sapiētia An ignoras qm periculosa res ē desperatio Pe sperare etem de salute tua nullaten? debes. quia ego veni in hūc mūdū q̃rere z salui facere quod perierat. **Discipulus** Qd est hoc quod audio.

Sapiētia Quid factū est qz me nō recognoscis qūo sic cor ruens in terra collapsus es. nunq̃d pre dolore nūmo alienationē mentis fili mi patris. Q dilecte mi Ecce ego sum illa eterna sapia. celestis pns fili? . misericordie baiulus. clemētie dux. z legi fer pietatis q abissum misericordie oibz creatz spiritibz ex sua infinita in cōprehensum aperui. reipm oēs qz ad me redire volētes sinu pñssimo recepturus Agnosce vultū meū. ego em sum q paupratē sustinui vt te dētarē. mortē pculi amarissimā vt te viuificarē. Ecce ego hīc sto mediator dei z hoim. reseruata habēs stigmata crucis. infpōnēs ipā dilictio ius dīctis etni pns z cūctis pctis tuis Hūc noli q̃timere En ego sum frater tu?. sponsus tuus parus tibi misereri z regere pctā tua z p̃ncere in pñss do maris. z sic remittere q̃si nunq̃ fuerint dūmō pueri z de cetero tibi volueris cauere. lauare in sanguie meo. sanguie inq̃ agni imaculati. as more plenissimi z roseo colore p̃fulgenti Leua de tra caput tuū. . apert oculos tuos. z aīe q̃oz esto Ecce p̃fert tibi stola p̃ma. dat anulus intellē gentie. z calciamēta exhibent. vitulus saginat? occidit nomen sinabile reddit. vt sponsa eterni regis sis z appelleris. Et em nō corruptibilibus auro z argento. sed p̃cioso sanguie meo te redemi. z cū tāto labore adq̃s siui. vt nō inmento debeā gaudere de salute tua. z ad veniam esse facilis Hūc est z valde mirandū qd dicere volo. certissima tñ z indubitara fī de tenendū Ecce si tor? mūdus esset globus igne?. z in medio eius de stīpula ligni pugillus vn?. hīc ex naturali sua inclinatioē nō tā cito flammā incēdia recipet. sicut abissus miserationū meaz pctōrem penitētem z pueri volentē. qz in illa actioē naturali aliqualis licet minima z inperceptibilis req̃reret morula. sed nulla penitus mora inter penitētem z remittentem inter gemē **Discipulus** Q patemoz tem z genitus exaudientem.

eas inaudita. **O** fraternae fidelitatis dilectio stupēda. **O** vnicū cordis
 mei gaudiū. tu ne illū abiectū perditōis filiū dignaris adhuc recipere.
 nūqd nō mibi reo mortis oibz iniquitatibz obnoxio. gratiaz vis i pendere.
O grā singularis. o benignitas inenarrabilis. o diuine mie pelag⁹ in
 finitū. cūctis mortalibz incōprehensuz excedens ingenia. superās vora
 deniqz supgrediēs merita vniuersa. **Hui⁹** g rei grā flecto nūc genua cor
 dis mei ad te pater misericordiaz. z in terrā puolūt⁹ psterio me coraz
 pedibz tuis clemētissimis. grās agens ex intimis pcorijs z peto vt res
 spicias vnigenitū tuū filiū. quē ex nimia q nos dilexisti caritate in mor
 tem tradidisti. vt ppter multitudinē doloꝝ eius oim iniquitatū meaz obli
 uiscaris. **Recordare** qso miāz tuaz z pmissionū antiquaz. **Eodē** tu
 ore tuo scō quondā mūdo p diluuiū pdito signū recōsiliatōis tradidisti
 dicens. **Ponā** arcū meū in nubibz z recordabor federis mei qd pepigi vo
 bis. z erit signū inter me z terrā. **Eya** respice nūc pssime pater arcum
 illū tūc pfiguratū. s. dilectissimū filiū tuū in cruce suspēsum. **Considera**
 diligētissime quō ex omni pre est expansus z prensus. vt libear diuine
 rare oia ossa ei⁹. **Ecce** qualit⁹ manus ei⁹ z brachia ceteraqz mēbra valē
 dissilue sunt extēta. vulneribz attrita. sanguine pfusa. **Hec** qso intueri z
 p ipius vulnera tu nra sana vulnera. ac dimitte pctā. **Domēto** dñe qd
 re misericors z pī misericordiaz dicaris. **Nā** ex eo vitz q oim miserator
 miseris. z iniuriāz in te pmissarū nō memineris atqz pctōz obliuiscā
 ris. **Nō** em ppter iustos q nō indigēt pñam. sed ppter nos q peccauimus
 et inique egimus misericors appellaris. aut nūqd solos iustos z innocē
 tes quoz vita extīnia z celibata nobis pnuem exemplū relegit. auricu
 larios in secreto ponere decreuisti. z eos solos gratia z amicitia tua sin
 gulariter decorare disposuisti. aut nunqd innocētū dñs tm. nōne z pes
 nitentiū ymmo z penitentiū z eoz q puerunt ad cor. **Nōne** vbi abunda
 uit delictū. z grā supabūdare plicuit. **Igit** ad te patrē misericordiarū
 pfugio. pteciōis tue gratiā qro. **Insup** affectu qd feruidissimō āplexu
 pcordiali o fili regis etni me inter extenta z nuda pstringo brachia tua
 sanguine cruetata. nolēs a teneqz viū⁹ neqz mortuus vnqz separi. q ob
 rem o dulcis z pīe pater remitte mibi. **Remitte** mibi ppter amorē vnige
 niti tui pctā mea. qbz irā merui z malū corā te feci. qz tātus est mibi pro
 pctis meis dolor. vt potius mille mortes vellē sustinere. qz te pater pss
 sime de cetero vnqz offendere. **Dēs** nāqz calamitates qd patior. seu etiā
 infernus quē demerui. aut purgatorū seuissimū nō tm pondero. nec me
 tm tristant sicut offensa qua te creatorē meū offendi. **Le** inqm o dñm
 meū z deū meū. redēptorē meū z vnicū cordis mei gaudiū qre pstritas
 ui vel aliquā irreuerentiā exhibui. **Quā** si possem nūc oēs celos reple
 re clamoribz irremedialibus. z tantā viū cordi meo inferre vt mille scis
 suris frangeret. hoc mibi esset obrabile p oibz solacijs q habui oibz die
 bus vite me. z qnto mītiūs meū agūt tanto amplius lacrimosus ani
 mus affligit eo qd tam pio amico z pī fidelissimo tā ingratus fui. **Sed**
 nūc tu doctrix discipline dei o eterna sapiā. doce me obsecro qualit⁹ tua
 signata dulcissima z suauissima in corpe meo deferā. qualit⁹ ipa iugiter

in memoria retinere debeā. vt saltem p hoc ostendā celigenis z terrigenis quā grām referā p rā inumeris bonis ex superabundantia pietatis tue largiter mihi

Sapientia Teipm z oia tua mihi offeras misero collatis. nec oblata aliqn resumās. z nō solū a supfluis s; etiā interdū a licitis abstineas. z ecce manus cōfixas cruci mee exhibuisti. Nō bonū est debes facere. z mala illata equanimiter sustinere. aimūq; tuū mutabilē ac sparsas cogitacōes debes recolligere. z recollectas in me summo bono firmare. z pedes tuos cruci affixisti. Virtutē aimi z corpis nō pmitras accidiose repescere. I; ad silitudīnē brachiōz meoz iugit in meo famulatu extēdere toto conau. Inne stude fessus z fatigatus ex labore quocūq; grās age z parietēr sustine. Hos rursq; sensualitat; viriliter restringe. z sic lassitudinē z violentiē quā crura pariebant respōdebis. Porro caro mea refloreat p carnis tue deuotam rōnabilēq; mortificacōem. S; z dorso meo crucis ex asperitate afflicto dulce reclinatoriū ad dēscendū facias p diuersoz incōmodoz voluntariā ppressionē. aimūq; corpore pgrauatū semp sursum ad dñm habeas mēbra tua iusticie z sanctificacōni exhibeas. licet ea pus iniusticie exhibere solebas. cor pmpitū tibi sit ad oia aduersa sustinendū p noie meo. z sic tanquā fidelis discipulus cū dño suo spūaliter crucifixus z qdam modo sanguie ppassiōis ressus. mihi similis amabilisq; efficiaris.

Placet sup extincto feruore deuotōis in diuersis psonis vtriusq; sexus modernī tēpis. q̄s xps p suā passiōē reuocat ad verū amorem

Quomodo sedet sola ciuitas

ras plena pplo. facta est q̄si vidua dña gentiū. z c. Dum quādam vice discipulus sapie mente lugubri tūcūlosū statum tam hui' mūdī reuolueret. z q̄ntū amor diuinus sine tporib; defecisset simulq; amor puatus in plerisq; locis sub forma religiosa furriue sucs creuisset. Accidit vt inter lacrimosas pces ad dei sac iaz effusas. spūalē quodā ac dulcē sapore opprimeret. Et ecce silitudo q̄daz subito affuit. q̄ eū de p̄dcis plenī informauit. Nā in visione apparuit peregrin' paup qdam z exul foris stās. baculū in manu gestans. miseria z egestate p̄tinus. Iuxta quē videbant q̄si cuiusdā antiquissime ciuitatis ruine. cui' muri z edificia q̄ndā pulcherrima. turrib;q; ac fossatis portis z seris ceterisq; armaturis firmata fuerāt. His autē q̄ deim' erāt negligenter agētib; pars qdam ciuitatis hostiū incursiōe dirupta est. q̄daz autē ex negligentia inhabitatū corruit. ea p̄o pars q̄ remanserat ruinā minabatur. Inc inde adhuc rupturis q̄busdā in altū p̄minentib; In hac ciuitate apparuerūt qdam aialia veluti mōstra marina in effigie hūana. a q̄b; egūinus ille auxiliū petēs indignāter repellebat. etq; auxiliari cupiētes a nōnullis p̄hibebant p̄p qd turbatus z p̄motus ab eis repulsus recessit. z celuz ac terrā p̄ra eos in resūmōtūz inuocauit. Hec ingens discipulus vidi. z eius significacōem mihi peto oñdi a re o et̄na sapia q̄ cūcra nosti misteria z oia scis

Sapientia Ecce ego sum p̄gnus ille huius

ciuitatis destruere. quōdaz pnceps inclit⁹ ⁊ sponsus pclarus **C**iuitas
aut hec quā vidisti ruinosam ip̄a est m̄ religio xp̄iana. q̄ndā feruida ⁊
de iota in qua tot fideles ab initio nascētis ecclie vna nūm⁹ ⁊ p̄cordiē
cū deuotōe p̄cipua scām ⁊ deo placentē vitā religiōe plenā duxerūt quī
sp̄ritis oib⁹ mūdānis in solo p̄dicens amore flagrabāt. q̄ scis meditari
onib⁹ ⁊ bonis opib⁹ semp̄ intenti seip̄os ⁊ p̄rios edificabāt. neminē cir
cū ueniētes. neminē ledētes. s̄z in simplicitate ⁊ sinceritate vitā brām du
cebāt. carnē suā cū vicij ⁊ p̄cupiscētijs crucifigebāt. exercitia magna ⁊
p̄suetudines deuotōe plenas hūtes. diuersor⁹ monasterior⁹ ⁊ solitudinū
ac religionū viri. viri vtiq⁹ p̄tutū fortissimi ac strēnuissimi bellatores cō
tra spūales neq̄cias iūmici. semetip̄os q̄q⁹ p̄ defensiōe x̄itatis ⁊ iusticie
in morē vsq⁹ tradētes **T**ales iq̄ ciues illustres ac filios p̄clarissimos
p̄dā ciuitas scā m̄ feruida religio parere ⁊ nutrire ⁊ ad p̄uentū vsq⁹ p̄
ducere solebat **S**z p̄chdoloꝝ inult⁹ tā in loc⁹ his tēp̄ib⁹ ac regiōib⁹ p̄
dicte ciuitati nō modicū incipit excidiū inuere **C**ui⁹ nāq⁹ q̄busdā ac
eor⁹ rectoꝝ negligēt se hūtib⁹. tota structura spūalis edificij infirma
ta est ⁊ p̄cussioib⁹ vastata. vt hoc modicū q̄ adhuc stare putat p̄tinuis
defectioib⁹ perire videat **J**am em̄ pleriq⁹ ei⁹dē religiōis scē filij ac p̄fē
sores in tantā p̄eritiā p̄tra suos sup̄iores p̄p̄ere ausi sūt. vt pene nul
lus correctioni loc⁹ pateat. s̄z si dilecto adhibeat correctio peior scissura
fit **A**rmari em̄ subtilitatib⁹ philosophicis. ac allegatioib⁹ iuris sup̄fluis
in mediū adductis man⁹ corrigētis nequa q̄ ad p̄tentioib⁹ p̄iculosis se
ip̄os ⁊ alios inuoluit **C**ertū iudiciū extm̄nū huius edificij spūalis.
Verissimū p̄agatū future in p̄ximo calamitatis. q̄ diu putas edificij
hoc spūale poterit stare sub moto lapide āgulari ⁊ colūna subuersa totā
structurā spūalē p̄seruare **C**ū vic⁹ p̄mpra ⁊ hūilis obediētia piecta fue
rit. ⁊ vnusq̄sq⁹ h̄ q̄ sibi placet vel libet fecerit. nec q̄sq⁹ dicere audeat q̄
re sic facis **H**eu heu vbi est obia pauli simplicitas. mauri ⁊ q̄rūdaz discip
puloꝝ p̄batissimoꝝ q̄ antiq̄s patrib⁹ impossibilia ip̄erantib⁹ deuotissime
obiegauerūt **S**ileat nūc de h̄ loq̄ lingua. s̄z deuota gemāt corda vnuer
sa **N**eq⁹ em̄ de h̄ loq̄ p̄derit. p̄derit tñ tacuisse. nā bñ tacuisse in hac ma
teria ē philosophatū eē. **D**e paup̄tate aut volūtaria q̄ nutrire ⁊ fomen
tū est tot⁹ religiōis. quā q̄daz scōꝝ patrū in sponsam elegerāt. q̄dā etiā
dominā suā appellabāt. q̄dam etiā p̄ testamēto suis carissimis eam lega
bant. q̄d dicā. **N**eq⁹ em̄ tā a plerisq⁹ vt sp̄sa amat. s̄z velut ācilla saray
foꝝas eycif. dū ples ip̄i⁹ p̄tra oēs. ⁊ manus oim̄ p̄tra eam esse videat.
Nulle em̄ artes lucrandi queruntur. ⁊ artes salutis operatiue in artes
lucratiuas transferunt. ita vt argutissima ouicula sit que vel modicum
de lana contra frigoris asperitatem sibi ob venatoꝝum caliditatem ac
tonsoꝝum cupiditatem reseruare possit. ⁊ q̄ sub forma pecunie reseruā
ri indecens indicatur. dum in aliū vsum p̄ieratem quidem preferentē
re aut vera cupiditati deseruientem comitatur. de eo quodammodo quasi
p̄dolum fabricatur **N**empe peculium ad hoc in aliā spēm. s. liboꝝum
vel pamentoꝝum ecclesiasticor⁹ transferunt. vt dū iam habita defecerint
q̄i deus nō sit in israel deū accharon que in marubio repositū habent

psulere possint. **D**e castitate autē que p̄tutū decor est p̄sequi nō expe-
dit nisi tantillū. q̄ p̄chdolor agnī nouellī dū seuos iam lupos fugiunt.
et ad pastoz̄ p̄rectōem p̄fugiūt. ī muscipulā deteriorē cadūt. 2 dū dens
tes lupinos declinare cupiūt. insidiosis masticatōibz arietū leraliter vul-
nerant. aut penitus occubunt. Quidā em̄ spēm h̄ntes pietatis. p̄tutem
aut abnegātes. dū notā inhonestans ex p̄ditione solis timent incurrere
student clāculo latrocinia aiaz exercere. violasq̄ celestis sponſi violare
vel p̄trectatōe inhonestā maculare. H̄j exēplo q̄rūdā sacerdotū mos
sape legis mittūt fuscinulā in ollā. 2 de his q̄ deo offerre deberent rapt
nā exercēt. 2 qz rotū sacrificiū p̄sumere non audēt. saltē libamina sacri-
ficioz̄ qualis sapiūt. put p̄nt degustāt. **P**orro de caritate q̄ est p̄nexio
roti⁹ spūalis structure qd̄ dicā exinanita ē. Exinanita ē vsq̄ ad funda-
mentū in ea. Qēs em̄ q̄ sua stz q̄rūt. nō q̄ alioz̄. magisq̄ nūc locū hz picu-
losa detractio q̄ sincera dilectō fratnū odiū fraternē caritatē supplāuit
ymmo 2 veri⁹ dicā p̄strauit caritatē. vt merito exclamare libeat cū ge-
mitu ac dolore ac dicere. Unusq̄sq̄ a suo pximo custodiat. 2 ī omni fra-
tre suo nō habeat fiduciā. qz ojs frater supplārans sup̄pātabit. 2 omnis
amicus fraudulēter incedit. Q̄r fratrē suū deridebit. 2 inimici boīs do-
mestici ei⁹. Saguta vulnerās aīz p̄beta lingua coz̄ dolum locuta est.
In ore suo pacē cū amico loq̄tur. 2 occulte ponit insidias. 2 qz se inuicē
mordēt. puocant. inuidēt. lacerant. timendū ne tandē ab inuicē p̄sumāt.
neq̄ aut ista 2 similia adeo occultata sunt vt nō sciant vel vt hec tāq̄
abscondita in lucē p̄ducāt. S; heu in oēm terrā exiuit sonus coz̄. 2 in sis-
nes orbis terre p̄ba coz̄. **S**anctas aut p̄suetudines 2 pietatis exer-
citia iuxta antiquoz̄ semitas patrū si q̄s tā seruare voluerit densioni pa-
tebit. 2 inter ceteros notā singularitatis incurres. vtpote dissimilit alijs
viuēs nō modicas iniurias sustinebit. Que oīa vigente adhuc pie mes-
morie scā ac feruida religione in statu erāt bono atq̄ p̄fecto fuerūtq̄ tūc
p̄ certo aurea tpa. dies vtiq̄ salutis qz a sup̄fluis sibi cauebāt. nec adu-
lationibz inseruiebāt. p̄ aliena dānatōe. nec p̄tentōibz nec brigis inrēde-
re p̄mittebant. s; opibz p̄tutū sanctisq̄ studijs ac meditātōibz ipsi suuz
occupabāt. Et erat illis cor vnū 2 aīa vna in dño. in cōi viuētes. 2 non
singuli sibi p̄is p̄crentes. 2 iō erāt viri in oī p̄tute p̄fecti. de p̄dictis aut
spūalibz exercitijs nō remāsīt nisi modicū ibi. Quedā nāq̄ p̄suetudines
antiq̄. velut hui⁹ spūalis edificij p̄tes q̄lescūtq̄ adhuc stare 2 sursum p̄-
minere cernunt. in q̄b; tñ nō tā modernoz̄ deuotū p̄pendit exercitiū. q̄
antiq̄q̄ laudabile studiū p̄mēdāt. q̄ aut vidisti ibi dē multitudinem coz̄
p̄iosam q̄rūdā aīaliū. q̄ velut mōstra marina in effigie hūana app̄arebāt
ipsa sunt corda secularia sub habitu religioſo latitantia. q̄ honestatē ha-
bitus exten⁹ p̄ferūt. inten⁹ aut grā 2 deuotōe vacui sunt. 2 dū sic defoz̄
mes interius 2 exten⁹ exiūt monstruosis vtiq̄ aīalibz diffiles nō sunt
q̄ velut asina balaam voce quidē hūana resonantes p̄ba abstractiua 2
documenta spūalia p̄ferūt. s; p̄cretie 2 carnaliter viuūt qz qd̄ p̄bis 2 ha-
bitu p̄dicāt moribz ip̄ugnāt. Ex his stz q̄ penetrāt domos curiosē agen-
tes. ac mulierculas captiuas ducentes. sp̄ discētes 2 nūq̄ ad sciam ye

nratls pueniētes. q p uenitatis z infantias fallas a corde suo z aliorum
 me excludit. Sed q uidisti ibi qsdā in habitu z forma decenti q mibi
 manus pbuere. signat numerū electoz q iuste z pie inter alios puerfan
 res. eoz exēplo nō deprauant. sed in medio natōis prauē z puerse uelut
 luminaria lucētia in hoc mūdo caliginoso. & bo uite p̄imos q̄sq̄ illumi
 nat z insāmāt Qui licet in magno adhuc numero inuentant in oī statu
 et religiōne. ac etate uenulq̄ sexus. p̄parōe tñ ceteroz pauci sunt. qz res
 uera plures sunt q p latam z spaciōsam viā que ducit ad mortē ingredi
 unt q̄ q p arā viām z angustā porā intrare prendunt. z hī inter alios
 sunt agni inter lupos se hñres. Sicut likū inter spīnas odorē p̄turi ex
 tollerātia reddūt aduersitātē. Hī sunt q̄s reseruauit sibi dñs q nō cunā
 uerūt genua sua corā baal. q nō fecerunt curā carnis in desiderijs. q hñe
 thau scriptū in frontibz suis. vīz mortificatōez ihesu xpī vbiq̄ circūfē
 rentes in corpe suo alioz trāsgressiōes q̄s emēdare nequunt gemūt ac lu
 gent. Hī ppter innumera aduersa q emergūt possunt dicere cū apostolo.
 foris pugne. intus timores. z post oīa alia p̄cula habuisse se p̄cula in
 falsis fratribz pcludere possunt. tales nō imerito martiribz pparāt. qz ex
 ceptis alijs afflictōibz multiplicibz q̄t trāsgressiōes ptra deū vel iustici
 am fieri videntur. q̄si tot gladijs intīmī cordis trāsuerberant. s̄z nō ad in
 sipientī sibi. ad ip̄os nāq̄ est vox q̄ dr. Scito iusto qm̄ bene fructū ad
 inuentiōnū suaz comedit. ve impio in malum. qz retributiō operū ip̄ius
 fiet ei. Ip̄si esuriēt. z vos comedetis. Ip̄i sitient. z vos bibetis. z q̄nto
 ex omni pre difficiliōe est eoz pgressus. vrpote p̄milonibz a dextris z a
 sinistris eos nō adiuuātibz. s̄z pchdoloz partē aduersam fauentibz. tāto
 multis p̄decessoribz q̄ innumeros coadiutores sui ppositi habuerint. ma
 iorē in futuro mercedē fm̄ suum laborē recipient. Tū qd̄ in p̄dca similis
 tudine vidisti qsdā q nōnullos ad me accedere volētes phibebant. sig
 nificat eos q̄ ceteros bonū ppositū hñres suis malis deprauant p̄silijs
 vel exēplis adinstar phariseoz ad virā nō intrant. nec introeuntes sinūt
 intrare. q̄ etiā dei sapiam ore ip̄i vltimo blasphemabāt. z ceteros in ip̄m
 credētes modis oibz auertere cupiebāt. seductore cū appellātes Sic ple
 ritq̄ non vrgente scia sed stimulante inuidia alijs in gratijs se p̄ferentes
 de bono ope lapidant. dū eoz bona oga corā multis dānare nō cessant
 et vbi factū in se. ppter bonitatis euidentīā peruertere nō possunt. saltem
 intentiōem inuidi detractores calūniari conant. vt sic qdē eos q̄s possit
 ue sibi equare nō poterāt. saltē p̄maritue p̄cedāt. Inuidia nāq̄ dyabolū
 intrauit mors in orbem terrarū. ip̄m sequunt q̄ sunt ex pre eius. Bacu
 lus quē me porrare in habitu peregrini vidisti. mortē quā in cruce p̄ulē
 significat. quā in signū amoris p̄fero fidelibz vt amorē terrenū deserant
 et se in toto corde suo ad me puerant. Flamor quē audisti. seueritas
 est iusticie mee sup hos q̄ nec timore nec amore p̄pici perā deserūt. sed
 in eis p̄naciter vsq̄ ad mortem persistunt.

Discipulus Dñe hec attento corā
 me audio. z ita esse ve
 raciter cognosco. magis flere libet q̄ aliud dicere. Quis em̄ nō lugeat. q̄s
 nō ploret. z ingemiscat vidēs virgulta nata z fructueta in tam scō loco

suborta. vidēs p̄mitiue ciuitatis splēdidās delicias ⁊ spūales diuicias
gracie copīā vncōis ⁊ deuotionis. ⁊ omnium carissimarū diuinorū abun
dantiā. nūc autē inopiam tantā modicū gratie. malicie plurimū. q̄s non
suspirer ⁊ p̄ dolore exclamet. **H**eu quō seder sola ciuitas plena p̄p̄.
et illud. **Q**uomodo obscuratū est aurū. muratus est color optim⁹. **P**u
rus est valde ⁊ irreligiōsus. q̄ hec dāna diligēter perpendit. ⁊ nō ex toto
corde genit. ⁊ ecce materia huius tristicie ⁊ sterus auget. dū iam totus
mūdus in maligno positus p̄spicit. ⁊ hostis antiquus appropinquante
eius termino tantum preualere apud multos euidenter cognoscitur

Sapientia **N**il tibi ad p̄ns de his que foris sunt q̄ in plate
is aras edificant ⁊ carnes suillas imolant. qui in
omni loco sublimi. ⁊ sub omni ligno frondoso se ipudice p̄sternunt **D**e
huius mūdi agriculoribz loquor. q̄ manifesta p̄cta. s. adulteria. furra. ⁊
similia p̄mittere nō verent **S**ed excidiū ciuitatis sancte defectum vide
licet feruoris p̄mitiue religionis te cupio ad cor ponere ⁊ pie desistere. atq̄
q̄ p̄ eius restauratiōe ac bono statu orōes ad deū effundere lacrimosas
Sicdem ipsa est ciuitas supra mōtem posita. lucerna sup candelabrum
locata. ⁊ sal spūale p̄ qd̄ p̄diendi sunt hoies terreni. spectacula mūdo
et angelis ⁊ hoibz. eius q̄ppe vbo ⁊ exemplo ceteri p̄sueuerūt illumina
ri ac sapia p̄diri. **C**ū autē ciuitas hec malū exemplū dabit. cū lumen ex
tinctū fuerit. ⁊ sal infatuabit. heu heu quomodo tūc stabit in mūdo **C**ū
hij qui mūdo hoc abrenūciauerūt. toto nisu mundana sequunt **C**um
hij qui spūales dicuntur carnalia desideria sectati fuerint. ⁊ se multiplica
bunt secularibz negociis **S**acro sancta mater ecclesia quanta tūc erit
tribulatio tua. q̄s est q̄ surgat ⁊ teneat iudicem fratru. Nam ⁊ in presentī
quodq̄ tempore multi q̄ ipm placere debuerāt nō minime ipm offendunt
Sabbatū eoz odiuit aīa mea **A**mor nāq̄ spūalis eoz transijt in carna
lem. ⁊ carnalis incaute palliat sub specie spūali. sicut zizania sub tritico
co. ⁊ admixtione eius viluit. sicut balsamū sophisticatū vilibz liquoribz
sacrificiū deo offerunt fermentatū. nā ambitio vsquequaq̄ in cordibus
eoz p̄ualuit ⁊ regnat supra modū. dū gloriā in plationibz querūt tā solli
cite tēporalem. ⁊ dū quidā eoz hec iuxta votū habere nō possunt. anis
mo moti sectas introducere nō metuūt. ⁊ veluti preuicatoroz iudaici
populi gymnasiū in hierosolomis facere q̄runt ⁊ se ac alios ad instruta
gentiū transerre prendūt. terminos trāsgredientes q̄s posuerūt p̄es eoz

R **E**serā qd̄ silēcio trāsire cogitauerā. vt simul cū materia tristicie
crescat ⁊ materia pie p̄passionis ⁊ deuore orōnis **E**rat in ciui
tate p̄dicta vicus q̄dam p̄cipuus. vnus de p̄ncipalioribz. ceteris
tribulibz sapientiā ac doctrinā p̄clarissime amīnistrās. **M**ulti autē
de senioribz ppli illi⁹ morientes de medio sublati sunt **F**uit p̄terea ibi q̄
daz hō dei q̄ p̄ salute loci deū assidue deprecabatur **A**spiciebar igit in visu
noctis. ⁊ ecce q̄si de p̄te loci eiusdē occidentali aries vn⁹ de grege surrexit
habens duo cornua. ⁊ in capite suo coronā ferreā. ⁊ data est ei p̄as vt
regnaret in p̄dco loco. qd̄ seq̄bant q̄si. lxx. vulpecule vel amplius adhe
rentes arieti. q̄ ⁊ ipse singulas coronas accipiebant q̄b multitudine dis

uerſoz aialū vtriuſq; ſeruo iūcta erat. qdā vero ex timore. qdam ex cupiditate. nōnulla etiā ſimplici qdā aio multitudinez ſeqbant. **E**t aries volens ſibi ſuiſq; iperū loci vſurpare. circūibat in manu valida. deſcē uiens in oēs q ſibi reſiſtebāt. potētes deſcēbat. magnates hūilabāt qſ dam exilio dānabat. **E**t factus eſt timor eoz magnus ſup oēs incolās et paucos loci eiſdē. Volētes em ſiue p ſas ſiue p nephas pſſe nullo obſiſtēti parebāt oīno nec ſexui aut etati. cuiuſcūq; exiſtēt meriti vſ vite. **U**n z pleriq; metu vici eiſ iūcti ſunt. nolētes exterminari de terra. **N**ōnulli tñ de populo relictī ſunt. q magis deū q boīes timētes in tribulatiōib; maximis viriliter z pſtāter pſtiterūt. **P**atī p patris ac dei legibus mori fortiter. q puaricatoz parere voluntati. per quoz laſciuias z trāſgreſſiones loc⁹ idēz ſtatim in nihilū redigī poterat. **L**icet aut z inter hos eſſent qui ad viam ventris nō recte ambularent. neq; ſemitas iuſticie z eqtatis vt opz obſeruarent. malis tñ grauiorib; q p aduerſam ptem ſub introire ceperāt. obuiare cupientes ſe eiſdē p poſſe opponere qb; in adiutoriū fuit dux filiū dei loci eiſdē ſupimus gubernator vir vtrūq; p oīa laudabilis z magnanimus. iuſticieq; zelator. diuerſi q; qui fugiebāt mala additi ſunt ad eos. factiq; ſunt eiſ in firmamentū. **A**gūt aries niſus eſt corūb; ſuis impetere ducē gentis ſue. eūq; modis qbus poterat deſcere nitēbat. **A**t p dux inuictiſſime ſtabat. **Q**uo viſo aries cū qbusdā de ſuis ad pncipē totius multitudinis ſe tranſtulit ac ipſum ptra ducē populi ſui interpellabat. doſoſiq; ſuggeſtiōib; aures ei⁹ inuocētes nec fraudis pſcias interpellans pncipatū ſumpſit in pſo ſuo. **Q**uod audiēs eccleſia fidelīū alius ingenuit. z nōnulli lacrimantes vo ciferabant in celū. minimā qdem curaz p ſe habentes. maximā aut p ſanctis dei legib; patnūq; traditionib; qſ violari aperte non ſine ſcandalo multoz vīdebant. ſupplicātes diuinis vt ſi fieri poſſet cor pncipis multitudinis ſani⁹ inſormaret. **L**ūq; duriffimo ſamulatu multi innocēter premerent clamauerūt ad dñm. z clamor eoz puenit ad deū. z audiuit gemitū eoz. deſcēditq; liberare eos. adhucq; inuenta ſunt bona opera in iſrahel. quodā igit tpe in inſula quadā puenērūt impij aduerſus filios obie in manu forti z multitudine pualida in virtute ſua pſidentes. **Q**uod videntes ex aduerſo hij q erant de ppe de parte dñi. vchementer erimuerūt. z deſperabāt ſe poſſe euadere. **E**rat em pgregatio magna z fortis. z hij docti z pati ad plūm. **P**auciſſimi p ex aduerſo erāt relictī ſimplices. nec animoz pſuetudinē hñtes. **U**n⁹ aut de his q prem dñm adiuuabāt. cereros timore perterritos ad pſtatiā pſtant aiabat. z ad orōnūz ſuffragia pſugere hortabāt. **E**t ipſe qdem ad locū orōis ſe pferens. pſtra tus ad terrā hec z his ſimilia in orōne dicebat. **D**ñator dñe rex celoz z terre. in voluntate tua cūcta ſunt poſita. z nō eſt q poſſit reſiſtere voluntati tue cui ſcis. qz iſti veniunt ad nos in ſua audacia z multitudine pſidentes. volentes regnare nō ex te. z patrias ac dei leges violare. z nos miſeros de terra diſpergere cupiūt. **E**ya dñe deus aperti oculos tuos z videt tribulationem noſtram z ſancte pgregationis tue. z tuare lucum noſtrum in gaudium. diſperge illos in virtute tua z deponē eos. vt cog

noscant te adhuc curam tui populi gerere. Ostende nunc quod victoria non est ex multitudine sed ex tua voluntate. et miserere nobis. ut hanc magnam tribulationem quam pro peccatis nostris patimur. te adiuvante vincamus. et quemadmodum patres nostri. sic et nos tibi in pace et tranquillitate serviamus. His itaque gestis deus qui nunquam deseruit sperantes in se. vocem suorum servorum ad se clamantium exaudivit. et virtutem aduersariorum eliminavit. Nam in crastino eodem loco in conspectu multitudinis congregare. aries in terram corruit. et unum de cornibus suis contractum est omnibus deum laudantibus. et exinde cepit potestas eius deficere ac decrescere de die in diem. nam multi intelligentes fraudem ipsius. penitentia ducti ceperunt ab eodem recedere. et pars filiorum obedientie crescere cepit et proficere adiuvante domino populum suum. inimicos autem pacis persequente. per omnia benedixit deus Amen

Discipulus Res stupenda pariter et miranda. quod imper scrutabilis abyssus iudiciorum dei electos suos sic tribulari permittit. nec tamen usquequaque desent. sed tam paterne liberat et protegit. scilicet vellem evidentius noscere misterium similitudinis huius.

Sapientia Intelligentibus satis dictum est. tu amplius querere noli. fructum tamen non modicum ex his colligere debes. Primo ut dicas in nulla unquam adversitate desperare. sed omnem spem in deum ponere. et orationis refugia querere in tribulationibus cunctis. nec viam iusticie propter rabiem cuiuscunque persecutionis sentientis deserere et super omnia cautelam et circumspectionem debis tam negotijs pertractandis adhibere. Prelatus enim vel rector fratrum tuorum cum tu sis. licet in minimo gradu. discas ex his non statim adhibere fidem his qui ceteros deserre consueverunt. nec proximorum suggestionibus quibuscunque in patrocinium conductis semper velle acquiescere. nec facilliter accusationem adversus approbaros recipias. quia ex his disciplina omnis prosternitur. et pestilentibus audacia resistendi committitur. ac vigor destruitur religionis. Sed causam quam nescis diligentissime inquiras. vel per reipsum vel per viros iustos et prudentes ac devotissimos. et sic tandem veritate compra cum debito liberamine sententiam proferas iustam. et sic proculdubio nonnunquam inuenies actores cause se in causa obnoxios esse. Nempe interdum gravamina indebita superiorum preterdunt. qui censuram monastice discipline effugere cupiunt. et se pugiles iusticie ac defensores veritatis inaniter mentiuntur. quod se a correctionibus prelatorum suorum erimere volunt. ac ceteris inaniter pesse percipiscunt. Sic sic te decet cum qua ignoras inquire. inuenta plene discernere. et improprie hoc quod contra iustos cogitauerunt reddere in caput ipsorum. ut sic gladius eorum intret in corda ipsorum. et arcus eorum frangat. Sic in insidijs suis capiuntur ipsi. sic lapidantur duo senes pleni insigne cogitatione. quod suam in domino confidentem cupiebant lapidare. sic perit anima hostis et adversarii ipsissimum iudeorum. qui prius regi sacris suggestiones populum dei pure laborabat. Sic et saul superbiissimum gladio proprio occubuit. quando iste pater primus non formidavit. **Discipulus** Quomodo priusmodum moderatrix causa

rum eterna sapia. q̄ electis tuis ⁊ bona ⁊ mala in bonū ſuertis. hoc ſe
lūmodo mibi humilimo famulo tuo in hac materia faciendū eſtimo. re
currere. ſ. ad orōnis p̄ſidia corde deuoto. Igit̄ o pater miſericordiarū ⁊
deus totius p̄ſolationis peto hūiliter. vt miſerearis ipſo tuo ⁊ hereditati
tue. ⁊ da pacē cordiū ⁊ tranq̄llitatē tēporū in dieb; nris. S; ⁊ his q̄ ode
rūt pacē miſerere p̄pter nomē tuū benedictū Infunde eis cōſo ſpiritū bo
nū. vt ab errorib; ſuis reſipiſcāt. ⁊ ad vnitatē ⁊ pacē redeant. vt tibi oēs
in gremio ſcē matris ecclie catholice vnanimū ſeruām⁹. ⁊ ad ciuitatez
glorioſam celeſtis patrie puenire valeamus Amen.

Qualis ſit diuina ſponſa eterna ſapia. ⁊ de q̄litate amoris ipſius

Qualis est dilectus tuus ex

dilecto. o pulcerrima mulierū. Si q̄s ſolutōnem ſibi audire
deſiderat. aures nūc p̄beat diuini amoris. Da amantem. da
ſingulari amore ſeruentē. ⁊ intelligit q̄ dico. Ex amore em̄ quēuis loq̄n
tem nō amās. ebriū potius q̄ ſobriū eſtimabit. qz nō interno guſtu vini
amoris p̄cipit. ſed ſba tantū reſonare audit. ⁊ hñ q̄dē ebriū. ſz nō a vi
no in quo eſt luxuria. ſz in q̄ eſt ſpūaliū exuberantia gaudior. Nobis igit̄
tacentib; q̄ a tali amoris ſupeffluentia adhuc longe diſtam⁹. p̄pe autē
fieri toto corde deſideramus. aimus amoroſus in mediū p̄cedat. mens
in affectū diuinū p̄ūpat. dicatq; nobis modū q̄liter a dilecto p̄uentus
et quō ad amorē ipſi tract⁹ ſit. vt ſimul ex hoc pateat q̄lis ſit ex dilecto
dilectus. nec ſe occultet nimis. qz amor intenſus ſeipm̄ etiā p̄dere p̄ſue
uit inuitus Venite inq̄t animus amoroſus. audite quāta fecit dñs aie
mee Cū me flores iuuen⁹ ⁊ recēs aimus tpe vernali ad prata virentia
et floz diuerſa germina cū ſodalib; coeq̄uis vtriuſq; ſexus ad p̄frueda
deſideratis ſolatijs dulciter iuitaret. a plerisq; inter diuerſos ludos vox
laſciuiēs perſtrepebat Caput em̄ mouētes. manib; plaudentes. ⁊ velut
anetes ouīū exultātes ſaltus quosdam dabāt. ſicq; tripudiādo aiebant
Exiguū ⁊ cū tedio eſt tēpus vite nr̄e. ⁊ non eſt refrigeriū in fine hoīs. ⁊
nō eſt q̄ agnit⁹ ſit reuerſus ab ab inferis. qz ex nihilo nati ſumus. ⁊ poſt
hec erim⁹ q̄ſi nō fuerimus Venite g; ⁊ fruamur bonis q̄ ſunt ⁊ vtamur
creatura tanq̄ in iuuetute celeriter. vino p̄cioſo ⁊ vngentis nos repleas
mus. ⁊ nō p̄tereat nos ſlos t̄pis Coronemus nos roſis anteq̄ marceſ
cant. nullū pratiū ſit qd nō p̄trāſeat luxuria nr̄a. vbiq; relinq̄mus ſigna
leticie. qm̄ hec eſt ps nr̄a ⁊ hec eſt ſors nr̄a Talia inq̄m ⁊ ſilia dicentes
frenū p̄cupiſcentie laxabant. ⁊ flores q̄s poterāt ſinguli carpebāt. Ego
aut̄ cū paululū in meip̄o ſubſtituiſſem. ⁊ qd nā facerē in aio meo heſitare
Ecce flores humo nati q̄s vernali amenitate decoros viderā ⁊ recēter
in vere p̄ſpererā. ſubito arefacti deciderunt. ⁊ decor oīs p̄tererat Cuius
nouitate viſionis ſtupescis ⁊ in me reuerſus cepi denegare q̄ nullū ex
flozib; caducis vellē adamare. quos tā breuī tpe florere ⁊ ex tēplo arēre
p̄ſpererā Quadā igit̄ die dū aimus inq̄tus circūquaq; aſpiceret. ⁊ ve
lut hīnnulus vmbroſum locū peteret ad quieſcendū. ſeruorem declinās
meridianū. ecce e regione in ſummis excelliſq; p̄uicib; apparuit q̄ſi ſlos

campi p̄spiciuus ⁊ ad videndū delectabilis. oībusq; quos ante viderā
florib; incōparabiliter pulcritor apparebat Ad quē videndū cū festinas
sem. ecce subito imuratus nō p̄paruit. s; q̄si dea totius pulcritudinis aū
me stetit. q̄ velut rosa rubens ⁊ cādoze mīro refulgens sole clarius ruri
labat. ⁊ eloq̄a pulcritudinis dabat. hec cūcroz in se summā oprabiliū p̄
ferebat. odoreq; suauissimo ad modū panthere longe lateq; diffuso cir
cūq; ad amorē suū cūctos trahēbat. voceq; dulcissima sic dicebat.
Trāsite ad me oēs q̄ p̄cupiscitis me. ⁊ a generatōib; meis adimplemini.
Ego mater pulcre dīcōnis ⁊ timoris ⁊ agnitiōis ⁊ sancte spei. Quib;
auditis steri attonit⁹. fixisq; oculis in terrā obmutui. Stupor em̄ circū
dederat me de tante pulcritudinis imēsitare vt oīno respōdere nō possem
Que clementer manū extēdens cor meū retigit. ⁊ ad loq̄ndū p̄fortauit.
ap̄risq; oculis in eā curiosius intēdebā ⁊ hec tacit⁹ in corde meo volue
bam Nō est hui⁹ s̄ilis sup̄ terrā. in aspectu. in pulcritudine. ⁊ in sensu p̄bo
rū Dicit⁹ intra me. Ecce vere abyssus amoris. abyssum nūc reperi to
tius pulcritudinis. q; qd̄ diū q̄sisti nūc inuenisti. q̄nimo vltra q̄ cogitare
poruisti repperisti. Sicq; tandē ad eā p̄uersus cordis in iubilo dixi clā
ra voce Q̄ pulcritima tot⁹ vniuersitat⁹ oīm creaturaz. q̄ ex aio letabū
do p̄ditōis vniuersoz p̄dixisti Edicito nobis nomē ⁊ p̄geniē tuā. vtrum
ne p̄digna sint ⁊ p̄gruetia tāte formositat⁹ Ip̄a aut̄ vultu sereno. micā
tib; oculis. labijs mellisuis p̄ba depromebat. q̄ auditiū corporeū pene
trina ad cordis trīcliniū velut sagitte ignee euolauerūt. ⁊ ad aīaz amo
ris dulcedie liq̄factā sic dicebat. Qm̄ vir desiderioz tu es. ideo ibesau
rū absconditū cūcroz desiderabiliū pūcrū ⁊ circūferētā oīm p̄cupiscibi
liū. longitudinē. latitudinē. sublimitatē. atq; pfundū vniuersoz amabibi
liū veni ostendere tibi. In p̄mis grōnem ⁊ interpretatōem noīs mei scire
si vis. sapiam̄ eremā me appellari a frigenis cognosce. qd̄ vtiq; mee cō
gruit p̄optume nobilitati. Nihil em̄ est in entib; creatis qd̄ tantū in cor
de p̄ditōis. cunctozq; p̄fecte amantiū dulcius posset sapere. neq; em̄
sonitus tube ac fistule ac cythare sambuce ⁊ psalterij ⁊ simphonie dul
ci sone seu vniuersoz genera musicoz. nō philomene cātus. oīmque auiū
suauissimus p̄centus. aures iuueniles tantū demulcēt nec terrestris vn⁹
q̄ melodia vel celestis armonia gaudioz vnq; p̄bere materiā amplis
orem Sapor noīs mei velut hornus cipi in vineis engaddi. Cipi cū
nardo. nardi ⁊ croci. fistule ⁊ cynamomi cū vniuersis lignis libani. mix
re ⁊ alce cū oīb; p̄mis vngentis aromatibusq; p̄ciosissimis Quasi liba
nus nō incisus vaporauit habitatōez meā ⁊ q̄si balsamū nō mixtū odor
meus Et hec q̄dem de noīs mei interpretatōe Porro q; amor tuus al
ta petit. nec p̄stītiū ⁊ panesciū vel vnguētatiōnū aliozq; similīū ac dis
similīū amore p̄centus. ingenuitatē ac p̄claritatē genens mei inq̄ris Ad
hec qd̄ respōdere nō imerito rōnis ordo exposceret. si facultas adesset.
et impossibilitas nō obstatet S; tanta generatōis mee pfunditas vt cūc
tozū mortalīū ingenia excedat Ego nāq; sum illa de qua scriptū ē *Es*
neratione eius q̄s enarrabit Ego ex ore altissimi. p̄diui. p̄mogenita ante
oīm creaturā Et egressus meus sicut a p̄ncipio cōstitatis. Ego q̄si flui

us dorix. sicut aqueductus exiit a paradiso. Ab eterno ordinata sum. et ex
 antiquis antequam terra fieret. Nec dum erant abyssi. et ego iam precepta eram. nec
 dum fontes aquarum eruperant. nec dum montes graui mole presserant. an colles
 ego prunabar. Adhuc terram non fecerat et flumina et cardines orbis terre
 quando preparabar celos aderam. quando certa lege et gyrovallabat abyssi. quando et he-
 ra firmabat sursum. et liberabat fontes aquarum. quando circumdabar mari finis
 nuntium suum et legem ponebat aquis ne transirent fines suos. quando appendebat fun-
 damenta terre. cum eo eram contra proponens. et delectabar per singulos dies ludens
 coram eo omniterge. Ludens in orbe terrarum. et delicia mee esse cum filiis hominum.
 Verus homo qui me audit. qui vigilat ad fores meas spiritus. et obseruat po-
 stes ostium mei. qui me inuenit inueniet vitam et habuerit salutem a domino. Sic igitur
 dilectus in dilectione spiritus eram manens ac dilectus ex dilectione spiritus manans. cum dilectione ab
 eterno ludens eram. Habes igitur qui sum et unde processi. Porro quod sum in eternitate
 quantum ad plenam apprehensionem. ab huius perscrutatione iubet ratio quiescere. cum natura
 ordinata non tenet. **Discipulus** Dum hoc summo cum af-
 fectum audio. vix meipsum
 pre cordis iubilo capere valeo. totusque spiritus meus exultat vehementer
 in domino. Quis mihi det te dilectum sponsum ex dilectione genitore progenitum. ut
 inueniam te foris et deosculer te et iam nemo me despiciet. Sed obsecro te dile-
 cte mihi. quod cause quod tanta crebro rebus te corporalibus in amore tuo perare consuevis-
 sti. cum tamen secundum verba tua et secundum sententiam omnium bonorum philosophantium nec corpore
 sis nec virtus.

Sapientia Rerum altissimarum veritates in sua
 in corpore. simplicitate acceptas intellectus hu-
 manus capere non potest. Et ideo necesse est eas tradere per imagines et con-
 fueras similitudines. Pulchritudo quippe mea tanta est. ut si quis magnis cru-
 ciatibus multis annis se exponeret. ut vel ad iterum oculi me in tanto deco-
 re conspiceret posset. absque omni dubio labor premitio minus adhuc runderet.

Discipulus Ex quo ut assens de supercelestibus et diuinis
 rebus aliter loqui non possum nisi per modum compara-
 tionis. liceat simplici discipulo magistro prudentissimo verbum simplex proponere
 re. cuius declarationem habere cupio. En spiritus celi. gloria stellarum. atque ve-
 nustas capi ex multitudine preprendit florum. Sic nonnunquam decor iuuenulorum
 seu sponsum terrigenarum ex ornatu attendit vestimentorum. Tunc et auro recte.
 gemis choruscantibus infuse. subtilibus indure. ferris micantibus redemite pul-
 cre procedunt.

Sapientia Prudens pictor ubi subiectum defi-
 nit. vero quid circumcidit multiplicare consuevit.
 et quod maculosum esse cognouerit. rubrica lintre festinabit. ut ex sophisti-
 cara forma ignoret quod later anguis in herba. Ridere apparent cogit. quod
 nec sensibile quod est. sicque oculos humanos decipit dum quod deformis sub teg-
 mine est coloris splendore perlucens redditur formosus. In quantum magis
 artificis quam artificum preconium iure preferat. Et regione vero sol ra-
 diorum suorum circumdatus fulgoribus. aliena non egit mendicata for-
 mositate. quem in essentia sua luminositas tam immensa inuestiuit. Sic
 sic sapientia eterna sol iusticie. quinimo ipsa cuius pulchritudinem sol et
 luna mirantur. luce habitans inaccessibile in splendoribus seorsum ex vtero

ante lucifery genitus fulgoribz inenissimis circūdatus. aliena forinsecus
opus positioe nō eger. q̄ est totū qd̄ est. qd̄ pulcrū est. qd̄ speciosum. qd̄
decorū. Quidē est esse qd̄ pulcrū qd̄ delectabile ēē. His nimirū gloria
eius abint⁹ in fimbrijs aureis circūamicta varietate Amict⁹ nāq; lus
mine sicut vestimēto. tāta ex oī pre luminositatē pulcritudine respicit. vt
sui fulgoris excellentiā hūanus oculus ferre nō possit Non em̄ inq̄t vīs
debit me hō z viuet Deniq; oīs creature decor qd̄ aliud est. q̄ quoddā
speculū in quo summi opificz relucet magisterium. q̄ si lilij vt assens de
corē eiusq; indumētū nitore miraris cur nō miraris lilioz auctorē. Si ve
nustus aspectus ac decenter ornata facies oculis tuis mūdānis q̄ndā
sic placuit. o q̄ digne pre cūctis ineffabilē pulcra. z p̄ essentiā decora
cordis oculis placebit Nempe si recte inspexeris ornata cūcta cū suis
ornamētis. ap̄ius sunt p̄conia q̄ substantiā cū q̄litate z ceteris generibz p̄
duxit in esse Parer igit q̄ ea q̄ te vanitatis tēpore ad creaturam trahere
solabant. porit⁹ ad hōz oīm creatorē trahere debeant absq; eo quod in
trimsecus later

Discipulus Et quid est hoc qd̄ intrinsecus
Sapientia Simplicissime eēntie mee iocundissima visio. sub
stantialissime diuinitatē mee p̄optata fruitio. interminabilis vite tota si
mul z p̄fecta possessio In his em̄ cūctis brōz sp̄rituū agminibz tanta
dat iocūditas. tāta gaudioz materia geminat. vt p̄ amoris magnitudi
ne z exultatōis imēsitare mille anni sint añ oculos eoz tanq̄ dies q̄ p̄
terijt. Siq̄dem tota celestis frequentia p̄tinue cernētes tot mirabilia. nos
uāq; audiētes cāntica. oculos in me iugit̄ defixos h̄nt. stant suspēsis vul
tibus. z cordibus amore flagrantibz in me intendūt. pedes h̄nt obliquos
q̄si ad iubilandū. faciē reuelatā ad p̄replandū. sicq; sursum corda leuā
tes inhiant ore cordis p̄ter in sup̄na fluēta fontis vite. Q̄ br̄s qui
huic felicissime iocūditatē. z iocūdistime felicitatē interesse meruerit. qui
choris inferit celestū puellaz. q̄ mecū choreas ducentes in celestibz iocū
dant̄ feliciter. vbi chorus sacratus p̄ginū post me canētes cursitant.
ymmosq; dulces p̄sonāt. En vnicū amoris p̄bū de labijs mee caritatē
egressum ad cor amozosum. oīm superat angeloz melodias omniūq; cy
tharedoz cytharizantiū armonias. oīa deniq; instrumēta musicalia z
symphonias Eya respice q̄so mentis nūc in iubilo q̄ abilis sum ad as
mandū. q̄ affabilis ad āplexandū. z ad posculandū aie sincere q̄ sum
me delectabilis Q̄ dulce z p̄ciosissimū osculū. labijs mellisfluis affecru
ose ipressum. Q̄ beata aīa. cui vel in tota vira sua salte vnica viceq;
erit hoc p̄cessum. q̄ si p̄pter hoc etiā mori p̄rgerit. graue nō erit Sum de
niq; semp p̄sto amāti ad reamandū. p̄ns in choro. p̄ns in choro. in mē
sa. in via. in claustro. in foro. ita vt nō sit locus vbi nō sit p̄ns charitas
de⁹. vbiq; amāti p̄ amorē corespondens Singulare q̄ppe hoc sibi diuī
na sapia. p̄p̄iū inf cūctas vendicat sponfas. vt ad votū amātis vbiq;
p̄ns ēē possit z cūcta p̄ se emissa suffpiria. desideria imissa. facta p̄uitia
in p̄uitia nouit. p̄pter hoc p̄uidebā aūt qdā amatoz sapie. dñm in p̄spectu
meo semp Et itez Prop̄ hoc leratū ē cor meū. z exultauit lingua mea

Rursus tāta est bonitatis mee p̄rogatiua singularis. vt si q̄s ex ea vel modicā guttā ad gustandū suscepit. de cerero oia hui⁹ mūdi oblectas menta tanq̄ sterco reputabit. Amor me⁹ pctōz sarcinis oneratos ex onerat. p̄sciam punificat. mentē corroborat. p̄fectis libertatē donat. et ip̄sos sic et̄no copulat p̄ncipio. Quid plura. Qui me sibi in sposaz accipit meq̄ sup oia diligit. viuūt cū tranquillitate. morit̄ cū securitate. et q̄dam mō gaudia in p̄nti inchoat q̄ p̄ eterna secula durāt. Multa dicimus et p̄bis deficimus. qz eminetiā amoris mei nulla lūgua hoīm vel angelorum sufficit enarrare. Experiri potest fari nō potest. Hec tñ quasi ex abrupto proiecta potius q̄ dicta sunt de qualitate diuini amoris.

Discipulus Q̄ inensum cordis mei tripudiū. Nunq̄d em nō vere ista est hora salutis. hora leticie spūalis. tēpus visitatōis et gr̄e. Dies quā fecit dñs. in qua melliflū facti sunt celi. in qua timor trāsit in amorē. et familiaritatis tue gr̄a experientia fiducia p̄stat loq̄ndi pleniorē. Aperiā igit̄ os meū. et secreta q̄ tanto tpe in cubili cordis mei clausa tenuerā tibi nūc referabo. Vulnus q̄q̄ amoris diu inclusum deregā in corde languētis. Tu scis. Expressim⁹ em alloquor in arte amādi. qz amor int̄sus locum nō patit̄. nō sustinet pluralitatē. Regna q̄ppe et amor sicut olim audiui⁹. socios nō p̄parat̄. tur. Nā et fluuius magnus in plures riuos diuisus minorat̄. sic et amor diu socios q̄rit minuit̄ et deficit. Q̄ vnicus et singularis cordis mei possessor. nūc ita se h̄z ad te cordis mei ip̄etuosus affectus. vt vnice te diligens vice sibi singularis repēdi affectet amoris. Q̄ q̄ optabile hoc mihi ēēt vt me ex noie cognosceres. cognitūq̄ singulariter diligeres. ac dilectū inter specialissimos amicos tibi p̄p̄ eligeres. Q̄ deus me⁹ vtinam oculo clementie tue gr̄atose me respiceres. oiaq̄ opera mea dirigeres. et familiarissimū amicū me tibi ac seruū faceres. Q̄ q̄ letus existerē. si hec mihi iuxta votū puenirent. Ego certe creh diuicias. et oim hoīm delicias me habere estimarē. Nūc aut̄ qd et cū gemitu cordis dico te solum et vniciū diligens oib⁹ amoris legib⁹ cogo. p̄rentari. Queso. oēs p̄p̄ amatores aures v̄as p̄bere. mihiq̄ p̄descēdite. et int̄ me et dilectā diiudicas. Ecce dilectūs meus vnicus thesaurus mihi est. et amoris speculū ip̄m mihi p̄stytū. facilius possent saxa moliri q̄ mea mens ab ei⁹ amore reuocari. Qui si dimiserit me ego eū nō dimittam. Qui t̄ dñs. si spreuerit me ego fidelis et p̄stans existā. Velut turtur solitaria sedebo. Quisq̄ dilectū recupabo. Ego nullā recipiā p̄solationē. ad nullū intendā p̄solatorē. q̄nimo onerosi erūt mihi. Ip̄e solus est quē q̄ro. ab ip̄o solo p̄solari poterō. p̄ ip̄o elegit̄ suspendiū aīa mea. et mortē ossa mea. Si abierit cor meū secū trahit. si redierit. os meū iūbito replebit. Siue comedā siue bibam vel aliud quodcūq̄ faciā. ip̄e mihi p̄ns est. Ip̄e est quē intendo. Ip̄e est quē req̄ro. Inspiciēs factus sum. amor me coegit. Ecce dilectum diligere nō expectaui. Quisq̄ senio frigesceat. ac virib⁹ fract⁹ deficerē. Quisq̄ decor vultus rosei depeniret. et ruge faciē openirent. et sic exosus fact⁹ et amoris freno ineptus. necitate cogēte ad ip̄m amandū p̄fugerē. q̄ aliā quā diligere vel a qua diligere cupere nō haberem. Quinimo cū in flore iuuetutis

1
etas adhuc tenera longeuitate annoꝝ pmitteret. ⁊ socioꝝ grata pfortia
adessent. ⁊ naturalis pplexio amori arrideret multasqꝫ rogantes ac res
trahentes haberē. his oibꝫ spretis violas pulcerrimas mihi dulciter ar
ridētes pteñebam. facieqꝫ auersa cū gemitu auersabar letus oia ꝑieci. ⁊
te mihi mercedē amoris pstitui. ad amorem tuū pfugi. reqꝫ mihi in dile
ctū elegi. **Quid** igit o amator meus. gaudiū meū. ⁊ dulcedo aie mee.
impii eēt vt me singulariter nō diligeres. ⁊ amori tanto tantillū respon
deres. nō quidē ꝑe cūctis solū diligendo. sꝫ inter cūctos amorē familia
rem ipendendo. **Hoc** est ꝑ certo qđ me angit ⁊ sollicitat. qꝫ tot sunt cor
da te amantissima caritate amantia q̄ me in amore ⁊ omni amorosa ex
hibitōe antecedūt **Heu** heu qđ gerit de me **T**imeo em̄ vehemēter. cū
inter lilia lilioꝝ amator pasceris **O** me miserū ⁊ redolentū eoꝝ odores
me forte cardonis vel vrtice obliuiscaris. ⁊ sic dānū amoris tui alioꝝ
ex amore incurram **I**gnosce o dilecte qꝫ sic loquor **Hoc** em̄ vt noli sibi
vis amoris intensi vendicat. vt legē ꝑbis iponere nesciat. nullūqꝫ nisi
dilectū cū dilecto occupatū aduertat **Valde** si audeo dicere sparsus as
mator es **E**n sexaginta sunt regine. ⁊ octuaginta ꝑcubine. ⁊ adolescētū
larū nō est nūerus. **V**enūtamen vna est colūba tua. pfecta ⁊ imaculata
tua. q̄ cereꝝ oim sibi vendicat ꝑncipatū **V**eniqꝫ in oibꝫ finibꝫ israhel q̄
runt adolescentule virgines. ⁊ abyssag sola eligit ⁊ ad regē introducitur
Sic ad affluerū multe introducte vna oibꝫ ꝑfert. ⁊ ad iperū pfortiū sub
limatur **O** vna q̄ vna es. ⁊ secūda nō habes. q̄ feliciter creata. q̄ ex
mie donata es. vt vnicū illū thesaurū ad cordis votū possideas **Quis**
mihi doc saturari salē de micis q̄ cadūt de mensa reliquiarum tuarum

Sapiētia **Valde** in excessu mētis ex amore positus es. qđ
⁊ ꝑba affectuosa ⁊ facies lacrimosa oñdit. sꝫ nūc
si tibi oñderein qꝫ te singulari amore diligerē iuxta omne desiderū eoꝝ
dis tui quid **Discipul** **T**e milies amplecti vellē. ⁊ decies
facere velles **milis** affectu gratulabūdo poscu

lari cuperē. ⁊ qđqd vnqꝫ aduersi amor sustinere ꝑciperet libens cuncta
ferrem **E**n aia mea dñe mi ad ꝑba tua tota suspensa erigit. ⁊ verbū cō
solatorii pstolat **O** desiderū aie mee **L**oqꝫ ad cor serui tui **O** ꝑie cō
solator cur me ꝑuocas. cur aīam amore languidam differendo affligis
En amor impatiens est nec diutius expectare potest **N**ā desideria dila
ta affligunt

Sapiētia **A**mor tuus licet intensus sit cecutiēs
animam **en** aliquantū videt eē. qui de diuinis
et supercelestibꝫ ꝑ modū terrenoz sentendiū estimas. ⁊ ideo quasi ꝑ ca
liginē iudicas **S**ic aut nō est **A**minū dei sapia amor est **U**nde sicut es
sentia sua in cūctis existens nō ꝑrif. vel minor ex hoc in singulis reddit
sic nec amor suus licet cūcta diligit q̄ fecit minorat. **S**ic em̄ inrēdit sin
gulis vt a cūctis vacare videat. ⁊ sic cūctis ꝑsider vt a singulis vacare
putet **N**ec est sic imaginandū q̄si tu iuuenis amorē meū ꝑueneris ⁊ ꝑpre
rea a me diligi ex iure velis. sꝫ reuera ecōuerso est. **E**tenī qꝫ te ab eterno
dilexi. ⁊ te ex noīe noui. ⁊ affectu singulari ꝑelegi. ideo diligis. licz ex cō
sequēti effectus ꝑdestinatōis effectū reqꝫrat dilectōnis **U**n sine ꝑiudici

om̃ ceteror̃ amantū hoc firmiter teneas. me circa te om̃ tēpe ⁊ hora
tam amorose eē inuentū. ac si cūctis postpositis tibi soli vacare. vt amo
ri tuo singulariter. **Discipulus** felix sermo ⁊ om̃i acce
responderem. priore dignissimus nunc

aia mea magnificata est pre oib; dieb; vite mee. q̃ ob̃ rem vna meū iō
cūdet simulq; ⁊ gaudeat ⁊ ⁊ gratulet̃ oib; terre ⁊ plenitudo eius. p̃ dē
lecti tā pio amore ⁊ tam im̃ensa ⁊ oprabili dīcōne **Etia** dilecte mi a
uerre oculos tuos a me. qz ip̃i me auolare fecerūt **Cui** nāq; cor tā fers
reū. facitq; pecc̃ ⁊ h̃a tua scintillifera audire posset. ⁊ nō subito amor
tui ignē peperet **Quis** deniq; tā frigidus vel tepidus existit. q̃ sibi te in
tanto decore corā oculis cordis sui sisteret. suiq; amoris oculos frequē
ter in te defixos haberet. ⁊ ignitū eloqum tuū vehemētē sepius audiret
crebriusq; eadē reuolueret. q̃ nō intum̃ amoris facula mardesceret. Sic
em̃ sol ad em̃isperiū nostrū ascendēs. ⁊ circulū meridianū describēs. terrā
suo adurit calore. sic colloqum tuū flāmeū corda frigida suo accendit in
amore **O**ēs sciētēs. venite nūc ad fontē totius amoris. ⁊ ad fructus
desideratū locū dissimē dilectōis **Quare** em̃ expēdit̃ res. corp⁹ simulq;
aias p̃iculo efno exponit̃. ⁊ tā iuanū laborat̃. **Nā** in ydropica ariditate
psilū. **Es** aridū p̃t sapore carmē tenuē in eo relictū. dēbū vīs rodit̃
O mulier h̃e miserā amarā. dū h̃ qd̃ q̃rit̃ iuxta votū nō iuenit̃. **Cernite**
q̃so. cernite q̃ bonū ⁊ q̃ locū dū sit summū bonū diligere. sup̃inā sp̃osa
adamare **Redite** amatores dulcissimi ad cor. ⁊ p̃pēdite q̃ brūis q̃ relictis
oib; i hāc p̃sentit̃. ei⁹ soli cūcta fructa amoris debita corde deuoto ipen
dit **Quāta** putat̃ h̃ p̃solarōe atq; it̃ne sua uitat̃ dulcedie. sibi q̃dez sol
hora. ab ocula aut̃ cūctoz̃ viuētū abscondita p̃fruct̃ felicit̃ **Proinde** o deli
cata amatrix efne sapie. brissima agnes. h̃einū gēmula pulcēria de tāte
sp̃osi p̃conio iactasti te dicēs **Annulo** suo sbarrauit me. ⁊ iñētis monitū
b; ornauit me. mel ⁊ lac ex ei⁹ ore suscepi. ⁊ sanguis ei⁹ ornauit genas
meas **Esse** fateor dilcē mi. qz sermo tu⁹ dulcissim⁹ igneo amore resp̃sus
ex p̃gefecit dormitantē aiam meā. liq̃fecit ⁊ refecit tristē mentē meā. illu
minauit tenebrosa. clausa reuerauit. ⁊ totū p̃positū meū ad hoc deduxit
vt totis virib; cupiā ⁊ ego dignus inueniū tua dulcissima desposarione
Sicut em̃ audiui⁹ sic ⁊ expti sum⁹. qz nō est p̃sonarū acceptio apud
te. cūctos ad amorē tuū inuitas. oēs sarias. ⁊ eis pocula salutis p̃mas
Adiuro vos oēs o efne sapie ardētissimi amatores. huius diuinissime
sp̃onte felicissimi dilectores. vt me vīs p̃cib; ad ip̃am dignit̃. inī p̃mo
uere **Iam** nūc o corpus quē sustinet̃. q̃re negligit̃. cur tam diu a tā sa
lutari. p̃posito retardat̃ **Deponamus** verrē hoīem nouū induamus. ⁊
tot̃ porē negligentē nos a tantis īpedientē bonis excutiam⁹ **Ut** ed̃ etiā
nati sum⁹ **Nos** ei vita viuim⁹ tñ. **Surgūt** simplices illat̃ ⁊ idociti. ⁊
fecūdissima amoris pleitudie iebriat̃. ⁊ nos sbrilia rexētēs. ac fixat̃. vī
postet̃ dem̃rantes. eosq; ad poculū it̃erne sua uitat̃ iurat̃ēs. i ariditate
inēt̃. p̃duram⁹ **Etia** agite p̃fēs ⁊ p̃sodales. qz potēs ē de lapidib; istis ig
nē p̃creare diuinī amoris. **Es** scit si puertat̃ ⁊ salutarōez grātiosaz̃ posce
tib; p̃or̃. **Quis** scit si benignam post se relinquat benedictionem.

Ut et nos miseri principes amoris ipsius effecti. inter dilectos et electos esse
forte habere possim? Delectat valde huius speciosissime memoria spon
se. eiusque prementia ac dignitatis prerogatiua recolere singulari. sic mu
sica in puluis vini. et sic odor suauissimum vnguentorum. Sunt enim que se aliqd
putant esse et nihil sunt. sicut scipos et incautos quosque decipiunt. Quatenus mis
nus cognitum amas. quod plene cognitum minus curas. et cuius pre amo
ris vehementia vix expectabas. iam habitum ad libitum. exodij magnitudie
ardentius efficitur. quam non habitum postulare fateor me ista diebus vanitatis
mee curiosius inspectasse. et inuenisse hoc quod in puerbis dicitur Qui caru
ere nisi non sunt. oculis mihi visi Quocumque enim me prebas defectum aliquem
amori prariteantem inueniebam. Nam si aderat pulcritudo corporis. decrat
fornositas mentis Subiectum delicatum nonnunquam morum incompotitione vel
inepta quadam et amoris praritia stoliditate patebat Hinc aqulu nasum aut sis
mum. nunc dentes reuertos. aut crines abrasos. aut sordidas vestes habe
bat. quod si hec ad votum erant. egestate multa amoris praritia premebat. quod si
opulentia et pulcritudine florebat. rusticitas generis ipsam odiosam redde
bat Hanc melancolia. hanc colera ira plena. hanc fama ecliptica denigras
bat Ubi pro hec omnia aderant congruenter. impossibilitas propria decrat. vel ma
licia hominum. vel detractio linguarum. que poculum dulce amaritudine quadam
fundebant. et me ab hominum amore perstringebant. Animus meus amorem spi
rans rosam habere spinam precebat. liliu autem violas rusticorum vsui. ac pes
corum pascue deseruire sicut principi attediabat. Fauone aurea veste nitentem.
deformes habere pedes molestie ferebat Quid plura Lucta et curis
rens singula maculosa inueni ac defectuosa Quique in corde meo. ab in
quisitione amoris nunquam velle desistere. donec amatum omni carens defectus
pertingeret inuenire Quid multis morer Ecce nunc abyssus abyssus repe
rit Abyssus desideriorum abyssum introiit omni gratia atque perfectionum
Quid enim Ecce tu pulchra es amica mea suavis ac decora sicut hierusa
lem. fructuosa honorosa ac generosa In diuitiis cunctos preclis. in gloria
omnes antecedis. non solum sapiens. sed et ipsa sapientia existis Nec est sibi tui in
amoris facultate et arte amandi nec timore quidem aut pudore sollicitas
his que te diligere seu desponsare voluerit familiaritas tua non parit odium
vel preceptum. sed quanto amatoris tui perfectius te videt. tanto tibi per amorem
intensius adherent Sempe celestis artifex totius stature dilecti mei linea
metra ac spiritum plene artis sue circino descripsit. omne suffragium inde reser
cans. totius pulcritudinis formam dereliquit. ac in eo summam amoris collo
cauit Quis namque est quod edicite. cuius mentem propriis oculis oblata cuius pul
critudo auolare non fecerit. cuius auditum eius dulce eloquium non inebriaues
cit. cuius cor eius amoris vis sibi non subiecerit Quia eius supereminens eloquo
prebore. merito meriti nequeunt. amantis tantum affectu claudere volunt. et dilectum re
ficiunt et huic omnia mea venundata gratis eius perpetuo obsequio se depura
runt iurarunt per viuentem in secula ab eius beneplacito nolle declinare
mi dulcis quam predulcis est amicitia tua que me vagam extra me non reppulit.
sed se meo amoris mercede desideratas prebuit Quod quam felix affectus mei cibi
cuius gustus omnia suauia reddit amara. amaraque cuncta reddit pre dulcia

Veniat dilectus meus in ortum suū. ibiq̃ reficiat̃ dulciter ab ea quam afficit vchemēter Veni dilecte mi. colligamus simul rotas de rosario. pomellāq̃ tibi soli reseruata exhibebo. nec x bibebo gustū oīni desiderā bilū ibi nascētū. **E**n video dilectū meū statē tēcēt. inuenculis. rōn⁹ dulcore pulcritudinis delicatissimis vallatū. ipi ēq̃ induti subulib⁹. z vnusq̃sq̃ p̃cinct⁹ zona aurea ad mamillas **C**oma ēq̃ cuiuslibet fulua velut aurū radios solares reuerberat. vt viuē lucis triclīnū inhabitare videat. **I**pse aut̃ in medio eoz̃ colore roseo. nuceq̃ cādore vultus infusus relucet nomē suū z memoriale suū in desiderio aīe. **Q**uē mibi det vt z nomē eius mellissū. lris aureis sup latitudinē cordis mei inscriptis hat qd̃ z pro amoris remaneat signaculo. nec vlla vtrq̃ de cetero ipm tollat obliuio. **M**i dulcissima z felicissima sapia. pero vt me a te nec mors nec vlla fortune fors seget. s̃z pmanet morte fortior n̄r amor icūi

Et q̃ diuina sapientia amabilis sit simul z terribilis

2io quodā tpecū sol esset

A sub nubilo. q̃pus admodū clare refulserat. z gelu noctis rīs dētib⁹ flosculis silentiū iposuisse. pcellisq̃ tonantib⁹ nauicula in medio maris iactaret fluctib⁹. timor z tremor inquit discipulus venērū sup me. z prexerūt me tenebre. sedebā solitarius. cepiq̃ recogitare oēs annos meos in amaritudine aīe mee. **Q**uodā igit̃ mō ineffabili oculis intellectuali p̃posita fuit visio illa p̃phetica in qua legit̃ q̃ throni possi ti sunt. z antiquus dicez̃ sedet. vestimentū eius q̃li nix candidū. z capillī capitis ei⁹ q̃li lana mūda. thronus ei⁹ flāma ignis accensus. fluuius igneus rapidusq̃ egrediebā a facie eius. z ex ore eius gladius ex vtraq̃ pte acutus p̃cedebat **S**tupefacti⁹ igit̃ z nimio terrore p̃cussus in horruerūt oēs pili carnis mee **O**mnia nāq̃ petā mea z delicta iuuentutis mee a p̃uo vsq̃ ad magnū. cūctis cernētib⁹ corā me agere videbā **C**ogentib⁹ aut̃ nūq̃s z festinatib⁹. merentē me ac dolentē aīi iratū iudicē p̃duxerūt **C**ū s̃o rex in impatoria maiestate sedēs faciē eleuass̃. z ardētib⁹ oculis furore p̃toris indicass̃ corruī z ad terram vsq̃. plapsus caput inualit̃ dū supra brachiū x ut portui reclīnauit **E**ūq̃ ad horā nimio terrore cor reptus tacuiss̃. rādez ad meipm̃ rediens cū gemitu multo hec intra me dicebā **N**e ve ābulantib⁹ post p̃cupiscētias cordis sui. **N**e oib⁹ ope rantib⁹ iniqtatem. q̃ si cognouissent futurā eis paratā penā. atq̃ stricā irati iudicis iniam p̃ra ipos p̃ferendā. z quō decreuit hec incipe a san ctuario suo. vtrq̃ melius sibi a p̃ctis cauet̃. q̃n poti⁹ oēm penā p̃alez sustinerēt. q̃ oculos iudicis hui⁹ offenderent **D**eu dñator dñe. q̃ terribilis est facies tua nimis. q̃ xcellosa z acutissima s̃ba tua **T**otus tremo ad tantā indignatōem **V**isio horribilis z metuenda nimis. z summa cū diligentia p̃cauenda **R**ogo z obnix te flagito rex oīpotens per tuā bonitatem inensam. tuere me q̃so ab hac visione horrēda **F**ac mibi in h̃ tpe q̃cqd̃ tibi placuerit **I**mpone leges. adauge tribulatōes. aduersitates multiplica infirmitates cēuplica. q̃cqd̃ tibi placuerit libentissime feram **H**oc solum supplicans. vt a facie furoris tui parcere mibi digne

1.
tis Siquidem tantus est mihi timor dñi. etiā cū solū leuis suspitio occur-
rerit. q̄ culpis meis exigentibz facie tuā paulisp̄ auertas a me. ⁊ q̄ te ius
dicē mei offenderim. vt oīno desecere nō valeā. sz totus pre dolore ⁊ me-
rore in mei metipso praelibebā. ⁊ quō possem sustinere illā tēnificā faciē
plenā ira ⁊ indignatōe Ne miseris ⁊ obduratis p̄cōribz Ne infernalibz
et dānatis aiabz ac puerilis spiritibz. q̄ hāc facie furibundā in sua terribi-
li dispositōe absqz omni spe gr̄e visum sunt. ⁊ audiri illud horrenduz
tonitruū Pre maledicti in ignē eternū Maledicti eternū M ob probriū
um sempiternū qd nūqm̄ delebit Quis cogitare sufficit diem istam tres
mendā Veniqz si tā intollerabilis est paterne faciei tue ad emendanduz
nō adp̄dendū filios tuos seueritas stupenda. vt inferno similis eē vide-
atur Quis igit̄ tuā facie terribilē omni spe p̄uat? videre poterit. Suadeo
p̄inde oibz hoibz maxime p̄cōribz. ne se silencio tuo vsqueqz p̄mittāt
Laces em̄ ⁊ p̄cā videre dissimulas Cū vero arripuerit iudiciū manus
tua. reddis vltionē hoībz tuis. ⁊ his q̄ oderit te retribuis. Quō q̄so o
p̄missima bonitas verū esse poterit te esse amabilem. cum sis terribilis

Sapiētia Terribilis q̄dem sum p̄cōribz. amabilis aut̄ tū
sis ac me diligentibz Ego deus q̄ nō mutor p̄m
qualitate ⁊ diuersitate me aspicientiū dissimilis videbor. Electos meos
in hoc mundo timorē p̄ter ⁊ amorē inuigiter habere expedit. vt ⁊ timor
semper animaz sollicitans a noxijs retrahat excessibz ⁊ amor lenificans
erigar ad sup̄erna.

E De vicissitudine visuratōis diuine. ⁊ q̄liter aia debet se tūc tenere
A Mātissim⁹ dñm habitabit
in eo p̄fideret. q̄ū in thalamo tota die amorabit ⁊ inter hūeros illi⁹ re-
quiescit Hec ⁊ his filia q̄ p̄fecto amorē alludūt p̄ba. dū aure cordis p̄cipio
vehemēter suspiro. cū me tā longe a fructu desiderato hui⁹ amoris esse
cognosco Nā subtrahit dilecti p̄tra votū diligētis quā sepi⁹ exgrū me
eē fateor. p̄cipuus mihi videt̄ in amore labor ⁊ dolor Quancū em̄ quis
de dilecti letat ⁊ gaudet p̄ntia. tantū de eius absentia dolet ⁊ tristat Et
hec ē illa insipida amoris regula nūmū a filictia. quā i freno amore decli-
nare volui ⁊ nūc ipaz q̄qz in amore dīno iueni. h ē q̄ qd habeo aduersū
te mat̄ pulcredilcōis etna sapia ipugnās tuū amorē. quē nudius tertius
em̄ exulisti Vicissitudo nāqz p̄dca nō solū i freno amore. veniet̄ in tuo
videt̄ habere locū Frequētissime em̄ dū mens amāt̄ in thalam⁹ cordis
quirit⁹ te habere putat. ⁊ federe sempiterno brachijs amoris te sibi cons-
trinxisse inseparabiliter estimat. subito q̄ purabaris adesse. nescio q̄ ausus
gis. ⁊ q̄estimabar is p̄strictus esse. longius recedis ⁊ nō compares Sed
q̄iam dolore plenā post te derelinqs. ⁊ dū cor amātis post te ardet. aig-
re sinit ⁊ corpus infirmū languescit. te solū vnicū cordis gaudiū totis
cupiens visceribz dissimulas ⁊ q̄si aspnēdo nullū oīno das intelligibile
respōsūz Quid ē h Nāqd nō ipm̄ impiū ac crude **Sapiētia**
M̄gnitudo ⁊ pulcritudo cuiuslibet creature poterit p̄ me respōdere.

Discipulus Nūquid hoc sufficit aie amorose. Allet em̃
tuā potentiā sapiām z bonitatē mibi reluce
re indubitanter cognoscat. z te p hoc q̃si p q̃ddam vestigiū sum. me pul
crum z bonū esse intelligat. longe tñ adhuc distat a suo fine desiderato.

Sapiētia Si hoc nō sufficit saltē de sacra scriptura prēta
sit. vbi me sufficenter si diligēs fuerit poterit in
uenire Quālibet paginā p lra amorosa tanq̃ in amoris solaciū p me si
bi transmissam suscipiat Quia quecūq; scripta sunt. ad solatōem ip̃i
scripta sunt. ad subleuatōem spei z instaurationē caritatis. Nonne hec
tibi videntur argumenta dilectionis amanti sufficere debere.

Discipulus Q̃torius magistra amoris ac dilectionis.
q̃re sic loq̃ris. nūquid nō es verus amator.
nūqd nō z p̃ceptor amoris. z vt meli⁹ dicā certe amor ip̃e es Ig̃it vere
et indubitanter. nosti p̃ditōes cordis amorosi. z ideo tā alieno modo loq̃
de amore te nō puenit Tu scis o amator et̃ne qz amāti nimis parū est
q̃cqd hoc est qd suū amātū nō est Nihil em̃ amāti sufficit. nisi ip̃m ama
tū cū p̃ns fuerit En factus es in corde meo q̃si ignis estuās claususq;
in ossib; meis. z deficio ferre nō sustinēs Q̃ amanti sumū amoris obie
ctuz. tu cordis mei tam potenter possides domicilium. te in armario
cordis mei tam delicate teneo repositum z me totum sic amor tuus
sua p̃strinxit vt. vt etiā si lingue hoim z angeloz cūctoz te mibi p̃conio
extollerēt singulari. z multa de te narrarēt seu scripta amorosa demon
strarēt. minime p̃ficerent. Quin potius amanti affectum interdum im
pedire. implere aut̃ desiderium non valerent. Sed illuc rota pergit cor
dis mei intentio vt te solum vnicum cordis mei thesaurū inueniat. z in
te solo p̃o bono iugit̃ p̃fescat. modica horula absq; tua felicissima p̃sen
tia mibi anni vnūs spatiū videt̃ habere Unde pia dulcedo noli queso
indigno famulo tuo eē aliena Nempe cū vnica die te mibi solito magis
alienū sentio. q̃si mille annoz curricula. longūq; platoniciū annū. me cū
tedio multo exulasse deploro. Tu es em̃ paradisi voluptas. ru padis
sus supercelestis Quinimo oī paradiso oprabilior Nā te iuxta votū has
bere est p̃fecte beatū eē. Nūc igit si pietate atq; clemētia cūctos decet eē
ornatos q̃m prāte positi sunt. q̃p̃tomagis g̃ decet maiestare tuā misera
tio magna z p̃passio multa Quare g̃ o benigna ac et̃na sapia clemēter
nō p̃sideras. q̃ misera illa amorosa corda q̃ ad te sursum respiciūt. p̃o
fundissimos gemitū emittūt lacrimas fundunt vberimas. clamantes
post te plena voce. reuerrere reuerrere dilecte mi vt intueamur te Redde
nobis leticiā salutaris penitentie tue. sientq; incofolabiliter timentes. ne
forte offenderint faciē desiderabilē bonitatis tue. sedent sole ac solitane
quoniam amaritudine replere sunt. z in secreto cubilis sui secum p̃fabu
lant. z aio desiderāti z suspirāti hec z similia dicūt. Q̃ quando venier.
q̃n redibit. puras videbo. puras cordis mei oculi videbūt. in quē angelū
oculi p̃spicere p̃cupiscūt Tibi q̃q; oim te amantū minimo res hec tri
stis nonnūq; accidit. vt dū dilectus me⁹ me inscio ac dulci sopore opp̃so
abijisset. Ego fletis dicebā. Teu q̃ abijt dilectus me⁹ Teu vbi req̃rū illū

puras ne videbit qđ eū alliciat. affectuū qđ eius pfunditas. eius regres-
 sus ad me retardet **H**eu pchdolor quare nō vigilau. qre nō tenui illuz
Si dulcis ostende te mihi redde te mihi **R**edit namqz nimis absentia
 tua quā letificauit pntia. vicissitudo accessus ac recessus me affligit ve-
 hementer **I**ndica g mihi vmbraclū sub quo cubas. refrigeriū qrens.
 estū deuitans qz ascendit sol. ne iterū extra me vagari incipiā. q me in re
 repeream **H**eu qđ diu carebo hac. qua sola habita cūcta desiderabilia
 possidere **A**d me cā supplico mi dilecte declinare pcellat. ipetus cordis
 mei ad te **H**ui⁹ nāqz motus violentia meipm spoliāns. ac tibi deferens.
 cūcta iocosa mihi reddit onerosa **D**eniqz z meipso carnes oneri mihi sū
 hec pijs oculis intueri **I**am em deficio. āplius ferre nō valeo **P**a gte.
 vt in te me recipiā. q me p te pdidi. **M**ira fctus amoris. ego vere dico
 qz fortis est vt mors dilectio **E**tem cor mihi o amor abstulisti z dilecto
 dedisti. ei qz ipm tā inseparabiliter pglutinasti. vt me certis tēporibz quos
 dammo reliqisse putet. z iam in dubiū vertat cur⁹ sit. vtrū subiecti qđ vi-
 uificat. vel obiecti qđ estu feruidissimo amat. **C**or dic mihi qđ cuius
 sis. vtrū ne illi⁹ quē totis amas visceribz. vel illi⁹ cui vitā das **S**i meū
 es. o qđ parū meū es. o qrens alibi es. nescio vbi es. si nō es cū eo cur⁹
 es **E**go qđ nulli tā libere te dimittere nisi dilecto quē plus qđ vitā ppriā
 diligo **E**t qz eū plus qđ me diligo. ideo tātomagis meum es. qto plus
 ei⁹ es. cuius z ego. **N**āqz nō solū te sibi approprias. sz z me totū qđ sibi
 mul tecū trahedo sibi vendicas cū effectu **S**i g ei⁹ es. immo qđ ei⁹ es
 nō solū creatōe. sed redēptione. z ceteris sibi causis. sicut z alie rōnales
 creature. sz z eius es qdam singulari pūilegio. s. volūntaria ac libera do-
 natōe **S**iquidem tu es illud locale qđ inchoantibz amorose iuuētus mee
 tēporibz pibz mūdialibz terrensqz amoribz puatū sibi p arra amoris. p
 locali dilcōnis. z p signo caritatz obruli. z ipm sui nois lris sanguineis
 psignās. thronū eburneū. reclinatoriū aureū. ac thalamū nuptiale ad
 reqescendū in eo sibi pstitui. **I**git dic mihi qliter recipe vis illā tuā amā-
 cam z spūalem sponsam. eternā. s. sapiam cū redierit z ad ostiū cordis
 stando ac pullando sibi perierit aperiri **E**go inqđ nō diutardabo nec di-
 lectā diut⁹ expectare pmittā. sz in occursum eius festinant occurram. z
 brachijs desiderioz meoz affectuosissimē extēntis. dilectū vtoroz meoz
 inter salutarōis yba intimo amplexu pstringā. z sicut clausus iohānes
 in vtero mris ad pntiam etni regis tripudiādo saltauit. sic z ego clauso
 ergastulo ad tante sponse pntiam medullitus exultabo. cāqz in voce ex-
 ultatōis z iubilatōis talibz fctis ex thesauro amoris assumptis saluta-
 bo dicēs **M**ilcē mi abyssus pfundissima desiderioz meoz. z fctus me
 dullarū meaz. totaqz simul pgeries viscerū meoz te saluant ex intimis
 et pcor dialissimis aie affectibz tibi qz demādat tot salutarōes ac deuo-
 ta seruitia. qđ in arboribz folia. z in celo fulgēt sydera. z quod arene ma-
 ris circa littorē. sicqz deuote receptū introducāz ad locū ppriū. s. cordis
 tridiniū. spūalem thalamū **S**z pchdolor hoc est qđ me aū factū geme-
 re pcellit. vicissitudo. s. accessus z recessus ipius **H**ec nāqz valde afflu-
 git animū nondū pfectissimo amoris gradu solidatū. hec z his similia

cordis suspiria ⁊ amoris colloquia o etna sapia audis nec attendis. sz nec aduertere quidem aut curare te simulas. **Sapietia** Glideo singula ⁊ atteto cor uersa. sz expecta paulisper ⁊ indica mihi xbu qd a te qro. Nunqd em qui multa loqt ipe no audiet. aut q multa inroga ipe no rñdebit. Responde g ⁊ tu mihi qd qro. Quid est hoc qd potissimu celestes spūs qrerere ⁊ intendere debent in. **Discipulus** O oim prudētissima ponz sua operatione. deratix virtutū etna sapia qūo simplex ⁊ iperitus ad hanc interrogatōnem rñdere potero. Sed tu summa celestis discipline magistra responde pro me obsecro

Sapietia Scire g debes q angelici spūs ⁊ viatores pfecti nil tm in sua opatione qrit. quantū pformitatem oim actionū suaz ad meā volūtātē ⁊ Deū inqt diuina sapia cib est. vt faciā volūtātē pīs mei q est in celis. Hic est cib angeloꝝ simulq pfcōꝝ viatoꝝ. vt delectent volūtātē sui dñi ipleri in se. ⁊ vniuersaliter in oibz creaturis. Un ⁊ ad opus vile de suo genere delectabilibz ferenf. q ad honorificentius si voluntari **Discipulus** O summa sapientia q occulta suggestōne tua nūc respōsione i perfectionē meā pcutis. Intendis em ni fallo: qruolositatē meā mō vrbano rephendere. defectū longanimitatē dñare q dulcia qro aspa

Sapietia Tanta deberet eē abso quo ad possum fugio. lutio affcūs pbat discipuli. vt nō solū corporalibz delectatōibz nō esset alligatus. sed neq pro spūalibz tm inhiareret. vt eas carius q ipm summū bonū in saipo accep tum qrendo appeteret. Considera g teipm qd qras. aut quid diligas. Im perfecti em quicq ea q dilecti sunt non ipm qrun. Aut em incōmoda de clināt. sicut serui. vel sua lucra sectant. sicut mercenarij. Verūtamen vt interrogatōi tue pncipali de vicissitudie visitatōnū meaz q aiam vt dē cis affligit amorosam plenius respondeā. scire debes q inēdum frequē tius alijs causis ptermisiss. ipa aia hui⁹ subtractōis cā existit. dū radio solari fenestra p opaca qdam precludit. vel hospiti tāto irreuerētia exhi bet. vt pinde exire de dilecta atq i hoc mūdo nō dilecta cogat. ipe cui⁹ delicie sunt esse cū filijs hoim. Interdū qq adueniens exultatōem tri s buo māsionē faciēs apud dilectā. nō manifeste qdem sz occulte atq las tēter. ita vt paucissimi ⁊ nō nisi expitissimi queant pſentie tāre misteria. cognos cere. **Discipulus** Nē vt video peritissim⁹ amator es tu. Oro igit ⁊ desidero vt mihi aliqua interſignia tue secretissime ac certissime pntie oñdere digneris

Sapietia Si pntiaz meā desideras cognoscere. teipm qua lis sis in absentia grē debes diligēt examinare et statim qd queris inuenies. Sumū nāq cū sim bonū. pntia mea cūtra bonitatem adipleo. Ideoq sicut cā p suū effectū cognoscis. ⁊ sol in se inui sibilis. p radioꝝ suoz repercussione visibilis efficit sic ⁊ pntia mea depre hendit p suā fecūdissimā bonitatē. Nūc igit si bonitatē pntie mee vel ab sentie sterilitatē pbasti. pfer in mediū. vt instruct⁹ inter gramina valeas

1
 cognosce re flores. **Discipulus** Si cuncta corporis mei membra in
 linguas preterent. et omnes artus hu
 mana voce resonarent. non possent exprimere neque perfecte enarrare hoc quod
 a me quis. Sed ut verum fatear. huius rei causa in amplitudinem mirabilium dei se
 pissime ad cor altum exurrexi. ut exaltaret deus dicens in memetipso. Si
 talis est portio dei tam imensa bonitas in homine peccatore. cuius vita minima
 et exercitia nulla. quod quod est in alijs ubi vite innocentia. et gratia ac futurum co
 pia tam immensa. Verumtamen hoc modicum quod expressus sum. puti dederis pro
 feram. ut in homini plenior et a te habere possim directiorem premissorum. Ergo
 o summa bonitas cum faciem tuam gratiosam. bonitare et suavitate plenam a
 me auerteris. cum internam consolationem subtrahis. et lumen in manibus abscon
 dis. tunc anima misera subito immutat et velut languida et rufescens efficitur. Las
 citudo exide corporis subsequitur et cordis duricia ac spiritus tristitia sentitur. Te
 otium quiddam virulentum occupat fines meos. ita ut tedeat animam meam vite
 mee. **Quia** qui vident vel audiunt. etiam si bona fuerint nauseam tunc prouocant
 spirituale. Recessus etiam tuus horrorem loci. celle fastidium fratrum pariter meos
 cum penememorantium aspernitatem inducit. et anima mea dormire incipit preter
 dio. ut interdum ex pusillanimitate spiritus nesciat quando veniat aut quando vadat.
Experientia insuper certissima persuasum habeo. me tunc esse ad vicia peliunt
 ore. ad resistendum repetitionibus debile. et ad omnia exercitia spiritualia minus
 valentem. **Dis** qui me illo in tempore quasi fuerit. vacuam domum inuenit. quia bonus pa
 ter familias omnes domesticos benedictione et hilaritate replens abcessit et do
 miculium vacuum dereliquit. **Et** hoc cum preclarus ille oriens splendor eterne lucis
 in medio tenebrarum cordis mei exurgens et procedens pulcre exoritur. **Mu**
 tatio dextere excelsum. tunc omnes melancolice complexionis nebulosa operies
 dissolvit. et non caliginosa sicut dies illuminat. tristibus cunctis sub mortis.
Et ecce cor rursus profundius. os subito replet. gaudet anima. serenatur conscientia. plau
 dunt cum tripudio omnia assa mea. deum simul laudantia ac dicentia. quam bonum
 quam in seculum misericordia eius. et cantant in visceribus domini. quam magna est glo
 ria domini. Tunc incipit voluntas pre gaudio festinare. ratio pre exultatione sole
 nizare. ita ut raris gaudijs infusus. nunquam quasi iurarem quod hanc diem lumi
 nis ositate tam insignem resurrectionis domine ob preconiis orbis terrarum stellifer orbis
 adduxisset. nimirum cum me extinctum putaueram oriebar ut lucifer. et habitam
 tibus in regione umbræ mortis lux orta est eis. Tunc omnia que prius dura et aspe
 ra et quodammodo impossibilia videbantur. dulcia reddebantur ac leuia. **Je** iuniorum
 dulce. vigilie breues. cunctaque exercitia parua videbantur pre amoris magis
 nitentie. In ea quodque hora gratie spiritualis. vitam emendare. mores corrigere. ac
 multa bona facere propono quam gratia recedente heu minime ad effectum perduc
 o anima repleta caritate et firmitate. ac dulcedine tanta profundius. ut pene seipam
 et omni ceterorum obliuiscatur. meditationes mellifluas ad libitum perficit. lingua
 infantulis diserta efficitur. corpus plenum ad mandata dei promptum redditur. et
 ut breuiter dicam. rara est gratie copia ex omni pre distillatione. ut omnis qui petiit accip
 pstat. et qui querit inueniat. et pulsantibus aperiat. Tunc cunctis visibilibus alacris
 et effectibus. omnia realia calasse. et in amaris celestibus libitum me stare arbitror. ita
 ut auspicia quodammodo et incipia futuri seculi quodammodo incipiam per gustare. **Quis**

em effectus in amoris gaudio uniti. in sola heritoris fruitoris desunt. Nec
in q̄s z his filia in peneralibz cordis gerunt. vtz aut ex me vel ex te pes
ro inforz **Sapiētia** Perditio tibi ex te. in me tantū auxiliū
marī. tuū ex te nō nisi deficiēs. z ad nibilū ten

dis. Nec aut z his similia p pntiam meaz tibi noueris concessa Nam
hic est ludus amoris. quē in aia formosa habere consueui

Discipulus Et quis est ludus **Sapiētia**
amoris.

Ludus amoris ē gaudiū z dolor. q̄ sibi huiusmodi ex pntia vel absentia dī
lecti succedūt. hoc em propum amoris eē solet. vt q̄ntus sit p̄sente ama
bili lateat. recedens

Discipulus Hic ludus amoris non
te sō magis p̄cipiat mibi videt eē gaudiū. sed

metoris Sed obsecro te. putas ne si ab hac vicissitudine visitationis in
hoc rpe aliq̄ viatores p̄uilegio singulari excipiant

Sapiētia Paucissimi nimirū. rāra diuinaz in hoīe partici
patio stabilitatis est q̄si q̄

Discipulus Q̄ sunt illi. vel
dā inchoatio eternitatis. cur? p̄ditōis. q̄ ad

tantā p̄formita **Sapiētia** Hī sunt q̄ vicz purissimis affecti
tcm perueniūt. bus ab infimis abstracti. z longo

tam vsu z exercitio dei formes edammodo effecti. diuinis rebz p̄tinue vni
unt. qui p̄ excessum mētis p̄fectissime omne mediū diuīdēs deū z aīam

rota alacritate. **Discipulus** Hū hec audio. altius inges
deposuerunt. misco. eo q̄ a talibz in vīa z

experientia adhuc tā longe me eē cognosce p̄inde q̄ hec p̄fectōis sū ma
facultatē meā excedit. volo a te scire q̄liter discipulus inep̄tus in h̄mōi

visitatione se **Sapiētia** In die bonoz ne imemor sis malo
debeat tenere. rū. z ecōuerso. vt sic te q̄dem nec in

p̄ntia gr̄e vltra modū extollas. nec i absentia vltra q̄ expedir de p̄mas
sed velut ayoth vtraz manu vtraz pro dextera Si adhuc es nouella

plātatio. z assidua irrigatōe necārius es. saltē hoc facias. vt hāc viciss
tudine nō ipatenter feras. licet faciē meā sp̄ inq̄rere debeas diligēter

Discipulus Q̄ si inspicere velles scires vtriq̄ q̄ diuturna dī
lecti expectatio magna cordis est afflictio

Sapiētia Haud dubiū hanc rotā amoris volubilē sustine
bit q̄cūq̄ amare voluerit. nec minū. neq̄ em mun

dī huius amatozibz semp̄ prospera. sed etiā interdum succedunt aduer
sa. q̄ si forte minus exp̄tus es. interroga quēpiam ex eis. dicer tibi. quia

laborabit omnis qui amare voluerit. Sunt quidem nōnulli amatores
nimīū vtrq̄ molles. qui dum amozi ad horam inserviunt vt amatores

sed sine labore esse volūt quibus si statim iuxta votū aura oprata non
amiserit. a ceptis p̄tinuo desistūt. z hī ad fructū amoris minie pueniūt.

eis tāq̄ indignis dī. milicie spēs amo ē. discedite segnes. Proinde fer
uldus amatoz vt ad fructū amoris desideratū pueniat. dī esse sedulus.

longanīmis. obsequosus. nec facilliter desistere debet. et si mille vicibz re
pulsam patiat. semper existens bone spei. cogitans. q̄ labor improbus

ayoth vtr
dextera puenit

70

q

oīa vincit. quid mollius aqua. qđ lapide durius. ⁊ hic frequēti ictu gut
 ra cauaf. Et vt ruinores tibi bonos. ⁊ venis amatoribz ad audiendū de
 lectabiles subinferā. noueris qđ hec diuiffima p qđ laboras spōfa. rogari
 vult ⁊ obfeqis delectat Quis ve tā subito in rebz caducis obtinet quod
 amori placet Roger pīde ⁊ postulet ⁊ obsecrer. nec eis defiffat Et ego
 ei ꝑe introitū iuxta cordis votū pmitto Nō est em̄ inuenta in oibz finibz
 ifrahel. qđ tā facilis fit ad exorandū. tā pmpria ad exaudiendū. ⁊ ad reds
 dendū tā pia. ficut hec tua diuiffima spōfa En em̄ pre magnitudine as
 morꝝ se cohibere nō valet. nō pōteft expectare donec rogef. fz pōccupat
 fe q̄rentes. ⁊ se pōre eis oftēdit Stat in foro in medio platearū. in foribz
 portaz. dat vocē suā. oēs allucies. ⁊ ad suū trahens cūctos amorē. qđ me
 amare voluerit. oī tpe me suā amabile spectare studeat. ficut ⁊ ego iugit
 meū amatore spectare ꝑfucui Siquidē nescit utrū ab oriente vel ab occi
 dente seu a septentrione aut meridie veniat quā ꝑstolat. Ignorat etiā an
 mane aut meridie aut galli cantu ostiū pulsaf ⁊ aperiri petat. Nā sepi
 dū aimus me q̄rendo anxius exiffit. q̄rendo nō inueniri. sed cū minime
 putauerit dilectū p̄ntem. semp em̄ cupio dilectā amori eē apertā ⁊ parā
 nec eā de suis plus q̄ de mea dignatione volo ꝑfidere. porro nō fufficit
 vnā horulā tēporis cū dilecta expēdere. fz necē est sepius vacare ⁊ vide
 re. qđ eiꝑ occulta fuffurria vult intelligere. ⁊ p̄ntia eius potiri desiderat ꝑci
 oīa. Et vt dulcibz his sermonibz ꝑba increpatoria. nō tñ minus amaro
 ria mīscēamꝑ. argui valde te opꝝ qꝝ ꝑe de h̄mōi exercicijs amoris rēꝑ
 hēfibilis es Cur ꝑchdolor tu qđ miliciā amorꝝ affumpfiffi. qđ hāc n̄faz
 ꝑphetiā ꝑfessus es. ⁊ eiꝑ dulci iugo humerū tuū fupposuiffi. cur inqꝝ va
 gabūdū corde. ⁊ oculis tremulis. ac in fines orbis terre rotatis stare co
 rā tāta fponfa ꝑsumis. Que inde felfo afpēū. ferena ⁊ gratiofa facie iu
 giter te ꝑspectat. nec oculos suos vnqꝝ a te auertit. q̄z verecundū est iu
 gulis q̄busqꝝ auditū ꝑbere. vt nō possis qđ dei fapia in te loq̄tur audire
 Qđ qꝝ turpe ē discipulo amorꝝ seipm̄ tñ obliuiffi. vt eiꝑ nō auertat ꝑba
 inerna cuius vbiqꝝ circūdat ꝑntia Merito. p̄inde tāqꝝ ab idigno se sub
 trahit. cū te nō in te nec in se. sed extra te ⁊ extra se imūdi strepitu iuenit
 et ideo q̄fo hoc emēdare memēto. ꝑpende q̄z indecēs exiffat fi aīa q̄cꝝ i
 exterioribz q̄rat qđ regnū dei intra se portat. regnū q̄ppe dei intra nos est.
 qđ est iufficia pax ⁊ gaudiū in spūfancto.

¶ Quare dīna fapia suos caros i h̄ mūdo p̄mittat tā multiꝑlꝝ tribulati

Astus quidem tu es si dis
 putē tecū. verūtamen multa loquar ad te. q̄re via iꝑioꝝ ꝑspes
 rat. bñ est oibz qđ ꝑuaricant ⁊ male agūt. plantasti eos ⁊ radis
 cem miferūt. ꝑficiūt ⁊ faciūt fructū Materā multifariā ventilatā ⁊ fre
 quēter difcuffam ac reuerfatā opus nō eēt refumere. fz refricatio tribula
 tionū. aduerfurarū iteratio. replicatiōē q̄ruloſaz q̄qꝝ aduerfuz te rector
 orbis erpoſcit Nūqđ em̄ vane oftētarōis spū hoibz fuadeo. deꝑ ſcit. aut
 nūquid contra hoīem difputatio mea. aut ad hominem. ⁊ non magis
 ꝑpter refrigerationem ardoris cordis contriti ⁊ humiliati. ⁊ etiam a

puericia vsq; ad hanc diem passionib; et miserijs vexati. aut quis nō si
 milia vel maiora passus ppati sciret sicut tu qui ex his q; passus es cōs
 passionē didicisti. sicut em cecus natus de nō visis colorib; impfecte sis
 logizari. sic q; nō est passus aduersa. tāq; inexplutus minus pfecte de retribu
 tionib; iudicat. Aut quō possent credere hī q; domus secure sunt et
 pacate. et nō est p̄ga dei sup eos q; dicūt in bonis dies suos. delicate nu
 triti. in solacijs educati. robusti. sani felices. dignitatib; honorati. gradē
 bus subleuari. bñ pentati. q; viscera plena sunt adipe. et medullis ossa
 rigant. his q; hñt mentes vacuas et noctes laboriosas. q; nocte et die res
 plent dolorib; et iugiter in amaritudine aie sunt. q; foris pugne. int; tē
 mores. q; nec finis ad ictū oculi q̄scere. cū et nox hūane depurata q̄rit.
 in inq̄tudinē eis ppter timores nocturnos puerat. Honor rpalis ab
 eis tollit. gloria mūdi frustra. despiciabiles inter multos reddūt. ob pro
 bijs saturant. tradunt in puerbiū et in exemplū. sūtq; oim p̄p̄sima vs
 q; adhuc. **¶** q; bñ sa piebat q; hec eadem sentiens dicebat. **Sunt iusti**
q; multa pueniūt q̄si opa egerint ip̄oꝝ. et sunt ip̄i q; ita secuti sunt q̄si
iustoꝝ facta habeant. amor tuus videt esse sicut volumē volās. qd̄ gus
statū qd̄ in ore est sicut mel dulce. comestū aut amaricari facit ventrem
ppter laborē. amorē tuū pcomitantē. Elementa ac pueritia amoris tui
sunt tribulationes ac miserie Primus nāq; passus accedentiū ad te. p̄ma
 pagina te legentiū p̄mū exenium ac locale te diligentū est istud **Sic ac**
cedēs ad seruitutē dei. sta in timore et p̄para aiam tuā ad rēp̄ationē bñ
dicat ad rēmp̄atōem p̄e ad miseriā et tribulatōem. ita vt cūctis dieb; mē
litie tue sis in p̄ficiū et certamine et vt fortuna tibi raro aut nūq; optata
amideat Nō de oib; loquor. Tu scis dñe q; ad hoc opus tā strennuum
 elegeris **Si** sanitate ac robore aut elegātia gaudēt corpali multipliciter
 flagellati p̄tinuo incipiūt deficere. et vel exq̄stis castigarōib; vel grauiss
 mis infirmitatib; oppressi languescere cogunt **Si** aurū ei⁹ est vel argētū
 fures veniūt et furant. vlt qd̄ difficultius est affectū eius ab ip̄is rescindis
Si possessiones agroꝝ et vineta aut oliueta eis sunt. cūq; alijs sp̄era
 amiserit aura hec grādo vel pruina p̄sumit. Residū cruce comedit los
 custa. residū locuste comedit brucus. et residū bruci comedit erugo vlt
 rubigo. **Dñe** dabis eis. qd̄ dabis eis. panē artū et aquā et breuē. Hic est
 cib; ille regius q; seq̄tur seruos tuos. si transit maria. ventus p̄trariat. si
 p̄ terrā ire disponit. si multis dieb; celū terre serenitatē p̄cesserat. ecce cū
 hic tuus vt sic loquar miser amator ad lucē venerit. et ad viā se pauert
 pglomerant nubes. terra imbrib; p̄fundit. vt vel pluuia vel estu nimio.
 aut etia; gelu inq̄terperato seruus ille tuus aflagit. **Dira** res et stupenda
 nūc mures in occulto ip̄m nō sinūt q̄scere. nūc milui in celo cū ad lucē
 p̄derit. aut etiā corui crocitantres in ip̄m q̄si subsannatore īpingunt et si
 ue taceat siue rideat displicet. q; si quis p̄tra cū etiā tacentē et nullū p̄bo
 aut facto ledentē se erexerit oēs p̄currūt ad maledicendū. linguas acuiūt
 et velut rabidi canes lepusculū plebem inualidā et se oib; substernentes
 insequunt lacerāt ac discerpūt **S; vt etiā hec de tua gr̄a inferā. ecce ip̄i**
dicūt. diligit deus odientes se. et odio bz diligentes se. bona istis. mala

nota

volume

illis largit̃. Et qđ his maius est. tu qđ iudex iustus partē aduersam sic
te fouere ostendis vel simulas. vt oīno taceas qđ tibi nō sit cure de tuo
rū subuersione seruoz. sic perit iustus et nō est qđ recogiter et qđ ip̃ius pua
ler aduersus iustū. p̃pterea egredit̃ nūc sicut olim iudiciū pueruz. Nōne
et hec quasi ip̃atienti aio p̃rebat̃. ille amabilis re et noīs interpretatione
ap̃bata dñi qđ dicebat. quare nō respicis sup̃ iniqua agentes. et taces des
uorante impio iustiorē se. Et ecce bene agit. et maledicā recepit. tibi p̃ pos
se seruit. et vitā eius inuidus despicit. derisionibz a legis transgressoribz
vigeť. porro a seip̃o mille castigatōibz tribulat̃. Et qđ his adhuc maius
est. Ecce sathan a facie tua egredit̃. et ei in oibz ad qđ se verterit insidiat̃.
Custos hoīm. o imēsa dei pietas. quō hec multiphormia mala in tuis
dilectis sustinere poterť. aut quō hec vides et similia et nō adiuvās. Qua
propter et ego nūc in tribulatōe spūs mei p̃fabuloz tecū in amaritudine
aie mee. tu em̃ solus laborē et dolorē p̃sideras et scis. qm̃ nō ex animi les
uitate s̃ ex plenitudine amaritudinis aie mee p̃ba hec dolore plena p̃
cesserūt. qđ gemitibz carē intercipiunt̃. s̃ in lacrimis decurrentes p̃secut̃
pant stilū

Sapiētia Delicat⁹ miles es qđ aduersa tantū for
scribentis midas. s̃ nec dū qđem vsq̃ ad sangui
nem restitisti. nec in valle pugillū vsq̃ ad mortē decertasti. nonne vir tu
es Sed prochdolor. velut rinoceron audacissimus es tu tpe p̃sp̃eritatis
sed tela araneaz fragilior aduersitatis tpe. bellator iuictus ad exercens
dū se et p̃bandū tribulatōem et miserā inuenire desiderat. an nō vere glo
riabatur qđ dicebat. libenter gloriabor in infirmitatibz meis. Nā nisi p̃cesse
rit pugna. nō potest eē victoria. Subernator nauis in tēpestare dinoscit̃
In acie miles p̃bat̃. Delicata iactatio est cū p̃culū nō est. p̃fictio in
aduersis p̃bat̃.

Discipulus Numqđ ego solus hanc p̃ra
te moueo q̃rimoniāz. Ecce qđ
innumeri tribulatōibz similiter oppressi sunt qđ mihi qđ in hoc p̃sentūt.
ita vt et si te rōne sup̃are nō valeo. copiosa multitudie testū p̃uincā. non
ne facilius eēt vna hora capite puniri. qđ cūctis diebz p̃pter te mortifica
ri. Nec mihi opponas aut respōdeas qđ forsitan hec mala ideo patimur.
qđ peccauim⁹ tibi et mandatis tuis nō obediuimus. nūqđ em̃ nos soli
p̃ctōres. nōne p̃ctōribz abundantia est. filiis aut̃ tuis desertio. atq̃ iusti
puniunt̃ et impij

Sapiētia Sicut dilexit me pater et ego dilē
florent in mūdo go meos. nō est discipulus supra
magistru Si mūdos vos odit. scitote qđ me p̃ore vobis odio habuit. s̃
et nihil noui tibi accidit qđ matena debeat eē tristitiaz. p̃suetudis n̄e ē
electos q̃usq̃ maxime viriles aios p̃tute robustos rēptationibz p̃bare.
Cur igit̃ qđ insolituz tibi aliqđ acciderit p̃ba multiplicas. et q̃rimoniās
tam ardentē exaggeras. inuoluens snias sermonibz imperitis. Respice
qđ inter electoz numerū. hoz vicz. qđ deo singulariter placuerūt in h̄ mū
do trāserūt sine p̃barōe Sufficiētiā inq̃t iob audisti et finē dñi vidisti.

Discipulus Nunc si dicere licet habeo qđ volo. Ecce h̄
est qđ deleo. hoc est qđ plozo. et p̃pter qđ
ex int̃mis ingemisco et suspiro. Audi qđo seruū tuū. Ecce ip̃i dicūt. non ē

salus illi in deo eius. vani sunt q̄ seruiūt deo. ⁊ q̄re. respondent. q̄ ppter
hanc cām p̄fatā vicz iustoz tribulatōem p̄tinuā. subiūgentes nihilomīs
nus. q̄ p tanto tam paucos habeas amicos. eo q̄ cuz eis huiusmodi
ludo ludere soleas. Heu me fchilem ⁊ infelicē. hoc est quod me p̄chdos
lor ⁊ nūc p̄dem multotiens amarissimis lacrimis flere p̄pulis. ⁊ tristitia
am mihi sup̄ tristitiaz adduxit. dānum vicz spūale. ⁊ frustratio laboris
mei. quo frustra erga p̄rimoz salutē desudauī. **T**ū cū plerofq̄ cū maxī
mo labore ad p̄uersionē ac frugem melioris vite traxissem. ⁊ ip̄os cū do
lore parturiēdo ac dulciter in humeris portādo. ⁊ lac p̄solatiōis eisdē te
neris sub annis p̄bendo. atq̄ meip̄m totū in obseq̄ū ip̄is tribuēdo mul
ta aduersa valde sustinuissem. cū dies tui p̄sueri tēptationū. s. ⁊ p̄batio
nū eis sup̄uenissent. vt p̄ aquā ⁊ ignem trāsēntes educerent in refrigeriū
nōnulli retrosum abierūt post sathana dicentes. durus est hic sermo ⁊
quis poterit eū sustinere. Et illud qđ iuxta vulgare puerbiū dī difficile
est diu eē bonū. ⁊ sic te miserī in dānū suū ⁊ in miseriam meā derelinquē
tes se rursus no.

Sapientia. Hec q̄stio illoz solet aīos p̄mos
r̄ijs implicarunt. uere. q̄ parū fidei vel scie posside
res. merita scōz q̄ nō in p̄nti reddunt s̄z reposita sunt in futurū. arbitrarē
in huius tp̄alis vite breuitate restitui. nesciētes iudicia dei inuestigabilia
et p̄fundū diuiciāz sapie ⁊ scie dei. ⁊ q̄ nō ita videat deus vt hō. hō cū
tū p̄ntia respicit. deus aut futura ⁊ eterna cognoscit. tu aut in n̄ra spūa
li p̄bia aliter instruit. Surge. cuncta visibilia mente sup̄grediendo q̄ ei
vident. tp̄alia sunt. q̄ aut nō vident. et̄na sunt. Surge igit de viscosa ob
scenitate tp̄aliū delectationū. aperi oculos mentales ⁊ vide qđ sis. vbi
sis. ⁊ quo tendas. tūc p̄fecto hoz oīm rōnem habere valebis. Tu nāq̄
es speculū diuinitatis. eo q̄ in te p̄ncipalius q̄ in ceteris creaturis relu
ceat imago trinitatis. eo q̄ eius imago in te resp̄ldeat. exemplar et̄na
tat. eo q̄ inuisibili corruptōe gaudeas. Et sicut ego in et̄na mea suz
infinītus. sic desiderū aīe tue est velut interminabilis abyssus ad cuius
repletiōem oīa simul gaudia mūdi nō sufficerēt. sicut nec vnica gutta oc
ceanū sua exiguitate replere posset. Deinde aduertere debes vbi sis. qz
in valle miserie. in exilio. in peregrinatōe vbi bona p̄mixta malis p̄tinua
p̄tugine inuoluunt. Risus hic dolore misceat. ⁊ extrema gaudij luct⁹ oc
cupat. Hic nempe mūdus suos ab initio fefellit amatores. dū eis p̄spe
ra p̄misit. ⁊ aduersa retribuit. qđ ⁊ silitur nūc q̄q̄ facere nō desiliit. Sed
ad pleniorē oīm p̄missaz p̄turbationū amotionē paululū nobis seces
dendū. est. ⁊ ad fidei p̄ncipia latius recurrendū.

De cruciatibz infernalibus

Factum est aut post hec ⁊
ecce discipulus cepit cogitare dies antiq̄s ⁊ annos et̄nos in
mente h̄e. Cūq̄ p̄funde se colligeret. ⁊ a sensibilibz pur pos
ruit intellectū abstraxisset apparuit in visione fidei oculis a longe q̄si q̄
dam regio ymbrosa ignota ⁊ multū terribilis. Cūq̄ tremefactus qđnā
hoc esset inq̄reret. responsum est ei. Regio hec vt vides distincta. locus

est penarū futurarū. quāz diuerſe aīe poſt egreſſum a corpe p diuerſitate
culpaz in penā ſortiunt. qdam ad ipaz purgatoem. qdaz ſo ad etnam
dānatoem. z put ſibi ea nūc demōſtrata fuerint. Hec autē z his ſilia taz
horrenda z imania fuerūt tormētoz genera. vt nulla ſufficeret hec līn
gua narrare. aut yllus ſenſus moraliū poſſit ea plene eſtimare. Cū autē
ad ſe rediſſet. z qſi de alio mūdo vt ſibi videbat ex motiua viſiōis preſ
ſentia veniſſet. pre nimio froze z errore velut hō ſemiuu⁹ aliq⁹ diu iacēs
in ſeipō ptabuit. Quēdā aut ex his ſolū fidei cōitū oculis pſperit. Reſ
ſpexit iḡiſ. z ecce de pdcis locis feroz intollerabilis exoriebāt. mallei reſ
ſonantes audiebant. tenebre pfundiſſime denſabant. z videbant ibi fa
cies demonū horribiles Ibi erat plancus. z gemitus z alternantia ma
la. impioſ ſine pietate diſcrepabāt. ab aquis niuiū trāſibāt ad calore niſ
uiū Considerabat inter hec eq̄tatez z magnitudinē iudicioz dei. z inter
cordis ſe pmentis anguſtias. ac ſudoris guttas. q ip. n ex hōroze viſiō
niſ penetrauerāt. aduerſebat. qm p q peccauerat q̄s. p hec z torquebat.
Ibi z illi q in vita ſua inſenſate z iniuſte vixerāt. p hec q coluerant tor
menta recipiebāt Raptorez namqz z p̄dones ac eoz p̄plices. z hij qui
paupes z amicos dei dū adhuc viuerent ſpoliauerūt. vel pexactiones
indebite aſſuxerūt. ad patibula qdā infernalialia ſupra humanā eſtimatio
nem penalialia rapti violenter ſuſpēdebant. z ibidē torq̄bant. nec tū morie
bant. ſz mō indicibili cruciabant. Nonnulli etiā q ſub habitu agnino mē
tem occultauerāt leoninā. q velut canes rabidi ſeruos dei p obprobria
z maledica aut ſba turbatiua moleſtauerāt z pfratres ſuos iniqua pſe
curione leſerant. ibidē a canibz infernalibz amariffimis morſibz corrode
bant Ibi ſupbi ſepultura aſini in inferno deſpectiue ſepeliebant. z tāqz
cadauera putrida ignita p̄iecti obprobrio ſempiterno qd nūqz delebit
addicebant Et p gloria r̄pali z mentis elatione qua ceteros inſtari p̄ire
ambiebāt. tanta penarū mole ac pondere p̄mebantur. q̄tū aliqz premi
poſſet q maximā turrim ſupra ſe haberet Bibuli ſo z crapuloſi. z q vē
tri ſuo ſeruierāt. velut lupi famelici fame incredibili. ac ſiti intollerabili af
fligebant. cupientes guttā minimā aque frigide p̄refrigerio lingue ſue.
flāmarū incendio aduſtereſce. z nemo illis dabat S; demones terri
mi cū ſitulis ardētibz iuxta eos ſtabāt. z porū quēdā ſulphureū plūbo
liq̄facto ſilem. nimio calore eſtuantē pos eoz in ventrem p̄uſum fortit
infundebant Luruloſi q̄qz. z q in delicijs carnez ſuā enutriuierant. z in
obſtinatoe ſua p̄durauerāt. a ſerpentibz deuorabant. z a buſonibz igniſ
aculeis vſqz ad viſcera torq̄bant. Qui carnali ac t̄reno amōi dediti fu
erant vtriuſqz ſexus. terrā infernalē p dolore mordebant. qm eos demo
nes nimii affligebant. nā ſpicula ignea habentes z eſtu vehe. nentiffi
mo eos inſequentes. vulneribz eos ſeuiffimis repleuerūt Sed z ſocias
in culpa. ſocias habuerūt in pena. Supra modū autē cupidi z auari ac
queſtuarij male torq̄bant. nā in foueis metallis bullientibz plenjs bal
neabant. z exilire cupientes abſqz miſericordia reimpingebant Iudiciū
duriffimū his q p̄erant fiebat. tormētoz aut tormētoz inſtabat cruciatio. z
p̄rentes ibi tormēta patiebant p̄rent. Q̄s p̄cēre qat quantū ibi ius

dices impij. rectores iniqui. clerici turpis lucri cupidi monachi lasciuia
 laici violenti. mulieres peccates. saltatrices et ambiciose. et diuersi quos sal
 si christiani penas varias habuere. **T**heu quod miserabiles rugit et clamores
 dabant lamentabiles. ita ut sola visionis huius afflictio omnem penam mundi
 quodammodo excedere videretur. Nam et multitudo virorum infernalium et audaces
 leones. et noui generis aialia ita plena. ignotique bestie vaporis ignem spiritus
 rantes. odor et fumus perferentes. et horredas scintillas ab oculis emittentes
 morsu amarissimo eos dilaniauerunt. **T**andem multi ex his in puteum abyssi
 si de quo fumus horribilis et fetor intolerabilis exibat precipiebant. aspectus
 eorum velut ferrum cadens in modum fauillarum exardebat et a demonibus reus
 pingebant. amaducantes linguas suas pro dolore. et blasphemabant deum
 celi pro doloribus suis et vulnibus. et non egerunt penam ex oculis suis. vinctis
 oculis tenebrarum et longe noctis impediti in obscuro ac tenebroso obliuionis
 velamento tenebantur. **F**onitus descendens percutiebat eos. et persone tristes
 appaerentes pauorem eis incutiebant. nec siderum limpide flamine illuminare pos
 terant noctem illam horrendam. vna enim cathena tenebrarum omnes colligati erant.
His orbis terrarum limpido illuminabatur lumine solis. illis autem superposita
 erat grauis nox imago tenebrarum. **I**psi autem soli sibi erant grauioribus tene
 bris et fumus tormentorum ipsorum ascensurus est in secula seculorum. **P**ost hec vox
 quedam desuper quasi tonitruum audiebat. quod insultando et quasi exprobando dice
 bat. **U**bi nunc sunt hi qui ab initio a diuinitate mundi huic roto seruius
 sunt desiderio. qui voluptuose viuentes varijs desiderijs se subdiderunt. **E**ia
 quod perfuncti illis nunc omnia que tanquam umbra velociter transierunt. quasi breuis delecta
 ratio tam longa restes post se trahit et ne misericordiam. **S**tulti et vecordes ubi
 nunc perba illa que cum leticia tanta et cordis tripudio dicere solebatis. venite et
 fruamur bonis que sunt. et vramur creatura tamquam in iuuentute celeriter. **Q**uid
 iuuat nunc dulcia vniuersa. quibus tam celeriter perfructi estis. **S**icque nunc a pro
 prio plangere vobis. venit et plangendo exclamare ac dicere. ve ve nobis
 iam nunc et in eternum. ve quod nati sumus. nec vltra mori valemus. ve quod male
 torquimur. nec a tormentis vnquam liberabimur. **Q**uod est quod ista recogitit super
 placia. et nostra ad cor ponat tormenta. hec enim talia sunt ut quicquid in mundo
 horribile excogitari posset. his pari in crudelitate non valeret. **Q**ui fess
 lix incoincognatus qui post gaudia huius mundi non abiit. qui non respexit in vani
 tates et insanias falsas. nos insensati vitam illorum estimabamus insanias
 et finem illorum sine honore. quomodo putari sunt inter filios dei. et inter electos
 fors illorum est. **E**rgo errauimus a via veritatis. et iusticie lumen non luxit
 nobis. et sol intelligentie non est ortus nobis. lassati sumus in via iniquitatis
 et perditionis et abulauimus. vias difficiles. viam autem domini ignorauimus. **Q**uid
 nobis profuit superbia. aut quod diuitiarum iactantia contulit nobis. transierunt omnia il
 la tanquam umbra. transiit quod temporale fuit. sed perchedolor nunc remanet quod in eternum
 manebit. **E**t eternum nunquam finem habiturum. perpetuum mortis supplicium. **E**t finis
 sine fine. mors grauior omni morte semper mori et tamen mori non posse. **E**t
 mihi pro dilecte que me in hunc mundum genuisti. **E**t dulcis mater que maternis
 vberibus me lactasti. **E**t vos omnes amici mei et socij dilecti. valere nunc viscera
 mea. quod adest hora illa separationis amantissime. que amantior est omni morte

vale tellus. valete focj quos tam benigno fauore colut. en ducimur ad
 horrendū infernale suspendiū. ad suppliciū trahimur metuendum nūq̃
 vos de cetero cū gaudio visuri. **E** lacrimae incessanter pfluere oculi plo-
 rate. z oīa viscera mea vlulare sup hac infelicissima separōe. q̃ est a sum-
 mo bono a facie illa gloriosa z iocūda. z a p̃sortio angelico. nec nō illo
 felicissimo elcōz nūero. ponēdiq̃ ad illā miserā z maledictā ac crudelez
 dānatoz turbā sine fine cruciandā. **E** manūū p̃plosus sonit⁹. **E** cordū
 multoz gemit⁹ intīm⁹. **E** stridor dentū. z fremit⁹ spiritūū imensus. **E**
 ploratus z vlulatus mult⁹. **E** in eternū p̃mansurus clamor. q̃ sp̃ dura-
 bīt z nūq̃ finē hēbīt. q̃ sp̃ renouabīt z nūq̃ exaudiet. oculi nr̃i miserī nū-
 q̃ aliud videbūt nisi miserā. Aures nihil aliud audient nisi ve ve atq̃
 tristicā. **E** p̃ia corda istud infimabile z crudele ac etnū ve respiciēte lu-
 gere z flere. **E** mōres cadite sup nos. colles operite nos. qd̃ sustinet. qd̃
 expectatis. abscondite nos a facie illa terribili furoris dīm. a vultu ire glo-
 rie dei heu heu. **E**ur nō hec maxia mala futura nob̃ p̃uenim⁹ cū robur
 affuit. cū tps aderat oportunū. vtnā de illo tpe toto inutilē exp̃so sup-
 esset nobis vel vna horula tāte pene in remediū p̃cessa. **E**z heu sentētiā
 re diuina iusticia. p̃clusa est nobis salut⁹ via. negata mia. spes ois abla-
 ta. **E** dolores z miserie z in eternū p̃mansure angustiae in terra hac obliu-
 onis. vbi nullus ordo s̃z sempiternus horror inhabitat. **Q**uid plura. nos
 miseri z miserabiles tm̃ affligimur z dolemus de illo. ve etno yr̃ q̃liscia
 q̃ termin⁹ excogitat⁹ dūmodo finitus cēt nobis solatiofusus. **E**n posito
 p̃ ip̃ossibile q̃ cēt aliq̃s lapis molaris adeo magn⁹ q̃ vbiq̃ circūferentē
 am celi p̃tingeret. z q̃ aliqua auicula minime q̃ntitat⁹ post centū milia
 annoz veniēs de lapide p̃dcō solūmō tm̃ p̃ rōstrū suū auelleret. quantū
 est ps decimā milij. z itez post centū milia annoz curricula sicut pus. s.
 vnā p̃ticulā de decē. z sic p̃ singulas pres. ita q̃ in decies cētēis milibz
 annis nō pl⁹ dīmīnueret quāritas lapidis. nisi q̃ntū h̃z in magnitudine
 granū vni⁹ milij. **E**n proch dolor nos miser multū grati cēmus q̃ post
 talē longā z plenā p̃sumptōez totū lapidis. finē haberet snia nr̃e eterne
 dānatois. s̃z heu hec eadē p̃solatio miseris a diuina iusticia penit⁹ est ne-
 gata. hucusq̃ miseroz p̃ba dānatoz. **T**aliter igit o fili ibi flagellabunt⁹
 q̃ hic a flagellis. **Discipulus** **E** iudet tremende ecce nūc
 filioz exapiunt aia mea ex hac q̃q̃ visione
 horribili terribi z p̃strata est. z genua dissoluta. vt vix subsistere possim
E de⁹ me⁹ adiutor meus **E** mī de⁹ etne auerte obsecro furorē tuūz a
 me. **A**bsit a me hec etne dānatois snia formidolosa. q̃ si auerfa me oꝝ
 sustinere. fiat volūtas tua hic in me. hui⁹ a me licentiā plenissimā habe-
 to. nec q̃rulosum discipulū de cetero in me habebis. hoc solū facias vt
 me a te in etnū separi nō p̃mittas. **E** De gaudijs sup̃celestibz

Exurge gloria mea: exurge
 psalteriū z cythara. exurgā diluculo feliciter prorsus. **E**cce
 nūc psalteriū iocūdū adducimus. in cythara suauitibi psal-
 timus. dulcīa modulamina damus. vt oī tpe quē patris p̃strato ac de

lore pulso. te ab inferis ad superos cū gaudio exercemus. **Nūc** g̃ surge
 surge. oculos mētales attolle. alas desiderioꝝ excute. ⁊ te ad volandū
 sup̃ pennis ventoꝝ dispone. **Leua** oculos tuos ad orientē. ⁊ respice q̃
 tibi dēmonstrant. **Vide** terrā ⁊ missiōis immortalitatꝝ locū. celestē patriam.
 paradisum voluptatꝝ ⁊ regnū eterne felicitatis. **Numitū** in hoc mūdo adue
 na es ⁊ peregrinus. ⁊ ideo tanq̃ peregre p̃stituto p̃perandū tibi est ad cas
 torū nūerū tam copiosum. q̃ te magno cū desiderio expectāt vt te dulcī
 recipiētes beatis āplexibꝝ secū p̃sedere faciāt in eternū. **Q** si scire possēs
 q̃nto affectu tibi iugit̃ exoptāt. vt in celestibꝝ adhuc castris p̃stitui? ad
 p̃cellas ⁊ turbines mūdi nulla trepidatōe mouearis. sꝫ robustus venas
 tor corā dño exās ac belliger miles sic strenue ac prudēt in cūctis as
 gas. vt nulla te moueat p̃spera. nulla frāgant discrimina. nec p̃tercant
 aduersa. q̃ ip̃i tā fortiter taz feliciter sup̃auerūt ⁊ nūc recogitāt dies illos
 ⁊ ānos afflictōis sue in cordis dulcedine. ⁊ reuera q̃nto hīc p̃noie salua
 toris maiorē sustinueris laborē. tāto in eternitate portiorē recipies mercedē
 dē. **Q** n̄ta gloria sublimabit. ⁊ q̃ eximio honore extollet hīc miles. q̃ a
 rege tāto de patētie tūm̃pho p̃stātieqꝫ p̃conio corā p̃re dilectō in celestī so
 lio. angeloz vallatus collegio p̃mēdabit gloriose. **Cū** quāta glā putas
 fulgebit victorie corona cū labore tanto adq̃sita. sole clari⁹. sidare q̃qꝫ
 celestī limpidius micabūt vulnera liuores ⁊ vulnerū stigmata p̃nomie
 meo hīc recepta. **Porro** in illa celestī patriā tāta tibi manet nobilis pla
 pie amīcoꝝ fidissima turba innumera. vt etiā alienissim⁹ q̃sqꝫ ip̃oz vera
 dilectione. p̃pīndus tibi iungat. atqꝫ sincera charitate plus te diligat. q̃
 quīs mater hīc sui. **Discipulus** q̃so de hac celestī patriā
 adhuc plus digneris differere vt ⁊ ip̃ius in me desiderīū augeat. ⁊ am
 plior p̃ferat patientia in aduersis. **Ergo** dñe mi q̃lter queso est illa rega
 lis aula disposita. vlt̃ q̃ ciues ac ciuitatis tante municipes. aut nouem
 ip̃i ea que circa nos aguntur vt tua sonare verba videntur.

Epicietia **I**am nūc eleuare. surge. ⁊ p̃cito gradu mecū p̃
 ge. ⁊ ducā te ad locū quē desiderat aīa tua. ibiqꝫ
 videbis diuinoꝝ mirabiliū p̃fundissima mysteria. ecce sup̃ octauā spe
 ram q̃ longe plus q̃ centies milies maior est omni terra. est quoddam
 adhuc altius celū q̃ vocat̃ empyreum. ob eximīā sui luminositateꝝ sic
 dīctū vni forme. imobile. luminositateꝝ perfecte. ⁊ capacitateꝝ immense
Hec ē illa regalis aula. curia celestī spiritūū hīoꝝ. vbi me simul laudāt
 astra maturia. ⁊ iubilāt oēs filij dei. ibi sedes celestes ac throni luminosī
 positi sūt. de q̃bꝫ ille infelix nūer⁹ spiritūū malignoz corruēs. electoz nu
 mero repand⁹ erit. **Vide** nūc illā ciuitateꝝ glōsam atqꝫ sublimē. ex auro
 gēmissqꝫ mirabl̃ rutilātē. de e⁹ port⁹ odor nīm⁹ recreatu⁹ emanat. pla
 tacea⁹ p̃strare sūt auro purissimo tāqꝫ vitro glūcido. fūdāta ē i saphīris
 taspīdis p̃pugnacula ibi p̃uitescūt. ip̃a viuīs ex lapīdibꝫ ē p̃structa. florī
 bꝫ p̃strata. margarīt⁹ lucētibꝫ p̃ornata. o amenitas cūct⁹ amirāda. sꝫ q̃d
 diuini⁹ te p̃trahā. tu ip̃emet nūc palā aspice ocul tuis. ⁊ vide capū latissī
 mū decore venustissimū sꝫ dēreā ⁊ mālionū. cūctoꝝ gaudioꝝ generibꝫ ad

ornatū. **E**ya qualis hec vernalis amenitas. autūnalis fecūditas serenitas estiuālis. iocunditas nupcialis. hic vallis gaudiosa. visio amorosa. hic celestes armonie psonant. diuine vigelle inronāt. voces iubiloſe des cantāt. hic letabūda plaudūt agmīna. ac letis se miscēt blanda modulina choris. hic choree pginū cursitātes post dñm. hic vna vox letātū et vnus ardor cordiū. delectabiliū copīa. opabiliū afluētia. hic nulla affunt tristia. sed leta vniuersa. hic gaudiōz nouitas. z etna securitas. **E**ya gaudia. nūc eoz dulci gustu totus in amorē celestē resolutus. circū fer oculos tuos. z pteplare multitudinem hāc inumerā. aiaduerte qualiter de fontali pncipio ore subūdo bibētes inebriant. qliter speculū illud diuinissimū in quo oia relucēt. intruēdo iocūdant. mirāt. nec deficiūt. fruunt nec fastidiūt. quo frui magis sitiūt. **A**dhuc ppius accedēs. auscultra qliter regina pginū quā summo veneraris affectu. pūilegio singulari honoris z glē trāscendit culmē ordinū innixa pre teneritudine sup dilectuz in areolas aromatiū. circūdata floribz rosaz z lilis puallū. **T**eme quō eius eximia pulcritudo iocūditatē tribuit. z cūctos in āmiratōne suspendit. nūc qz occurrat aspectus deliciosus diu ex intimis viscēbz desiderat. **V**ide quō mater clemētie z pietat. mater miserationū dñi illos suos misēricordes oculos tā clementer ad te z cūctos pctōres retores bz. z qz impertose z potēter oibz impat. misēros defendit. z reos reconciliat. **P**ost hec intelligentie oculos ad angelicā naturā puerrens. vide qz qliter supremi angeli de ordie seraphin. z aie eiusdē chori diuino amore flagrātes. feruēde z indeclinabiliter sursum velut ardens flāma in deū mouent. **Q**ualiter ordo cherubin plenitudinē diuini luminis suscipientes copiose in alios diffundūt. **T**hroni z eoz plices suauiter in deo z de? in eis reqescit. **P**ostea qliter scda hierarchia illūinat a pma. z quō determinant ad actus pliculares. **A**b respice dīcē qz pulcherrime z nobilissime hec tā innumera multitudo ordinata est z qnta meritoz diuerſitate distincta. **M**ira gaudia z aspectus mirūdecoris. eximieqz delectationis. **A**dhuc puerſus vide qualiter ſci apostoli z amici dei pcaput cū summo honore in iudiciaria residēt potestate. **E**t qliter martīres rutilant roseo colore. **C**onfessores radiāt igneo fulgore. pginēqz micant nīſueo candore. **T**otaqz celestis curie frequētia quō diuina afluūt dulcedie replet iocūditate. **H**ec celestia agmīna simul iūcta cū ineffabili ducētes choreas leticia. chorā throno sua depromūt modulamina. **E**grediens inde fluminis ipetus. mētes ipoz inebriat voluptate. ora replet iocūditate. **Q**z felix ciuitas vbi iugis solēntas. z qz iocūda curia. q cure ppius nescia. beati pinde z felices q ad tantū pūmū inuitati sūt. q tali consortio electōe diuina intēre meruerūt. **S**ane in hāc celestē patriā glōſaz regiōē fidelis spōsa sine fine regnatura feliciter pducef. corpe tandē vestiēda glōſo. **C**oronā hēbit in capite aureā z desup coronā aureolam.

Discipulus

Vide qso pia dulcedo qd sit corona aurea. quid ve aureola.

Sapiētia

Per coronā aureā pmiū intellige eēntiale. **P**er aureolam po intellige pmiū accidētale. **A**ccidētale pmiū est quoddā gau

dñi de operibz a se factis q̄ hñt rñem victorie excellētis. velut martirū
trūphus gloriosus. doctorū etiā ac p̄ginū de diabolo seu carne ppria ex
cellens trūphus. Premiū p̄o eēntiale p̄sistit in p̄fecta p̄iunctione aīe euz
deo. inq̄ntū eo p̄fecte frui. vt visio ⁊ amato p̄fecte. **N**ie nāq̄ desideriu
infinitū. nūq̄ faciabilē ad plenū. nisi fuerit abyssō diuinitatē absolute im
mersum. sicq̄ in illius summe trinitatis ⁊ simplicissime vnitatis p̄fecta
fructiōe tandē p̄plete beatificabilē. ⁊ q̄nto nūc p̄fectius tp̄alia cūtra reliq̄
rit. t̄nto liberius ad p̄rēplationem sp̄ualū p̄surgit. ⁊ q̄nto plus se actibz
sp̄ualibz mācipauerit. t̄nto illūc felicius absorbet in abyssum diuinissime
claritatis. ⁊ vnus cū eo sp̄s efficiet. ita vt hoc qđ deus est p̄ naturam
hoc ip̄a fiet p̄ grām. **Q** q̄ felix aīa q̄ certibz angelicis sociata. q̄q̄ summe
trinitatis beatīs āpletibz dulciter ⁊ inseparabiliter inherēdo fuerit p̄iuncta
Ineffabilis pausatio. āmirabilisq̄ req̄tōis hui⁹ suauissima dulcedo
Tu p̄o et̄ne sapie discipulus. mentis iam in excessu positus. velut alter
beniamin adolescētulus. refrigera paulisp̄ cor tribulatū. **I**n hac q̄tissī
ma pausatōe hui⁹ iocūdissime societatis quā nūc corā te cernis p̄pende
q̄ splēdidas hñt facies q̄s o p̄probrioz ⁊ derisionū ip̄ioz vigeat isā
nia. ⁊ molestia vexabat. **E**x tolle cor iocūdū cū voce gratulabūda ⁊ hos
ciues curie hui⁹ celestis. ⁊ domesticos dei velut a longe salutādo alloq̄
re. ⁊ dic in voce cordis. vbi nūc obp̄obria exprobrantiū q̄ q̄ndā cecide
rūt sup̄ vos. vbi capita inclinata. oculi demissi. q̄ grauitatē cordis vestri
ostēdēdant. **E**ubi q̄lo ineriorēs cordis angustie moridentes. vbi gemit⁹
et lacrimae. vbi facies pallida ⁊ macie p̄fecta. p̄pter mille picula. pauper/
tas ⁊ egestas. ⁊ oīs defectus quo deuenit. quō siluit vox illa miserabilē
qua gemendo dicere solebatis. **M**i de⁹ q̄ntū p̄rior. q̄ dñi crucior ex
anīmoz ⁊ affligor. **E**ubi nūc oēs q̄ vos decipiebāt. q̄ tribulabāt. qui labo
res v̄os tulerūt. ⁊ ad amaritudinē vitā v̄iam p̄ducebāt. **N**ō audis plus
vox adhortantiū ad pugnā ⁊ dicentiū viriliter agite ⁊ pugnare cū ho/
ste mūdo ⁊ carne. **I**stēq̄ sumite scutū. arripite clipeū. polite lanceas. ma
nete in castris. nocte ⁊ die armati estote succincti lūbos vestros in veri
tate. **N**ec audis plus hec vox occulte exhortatōis. quā inter vosmetip̄os
tpe v̄sitatōis gr̄e habere solebatis dicētes. **N**ūc p̄para aīam tuā ad tēp
tationē. vt cū sp̄ualis leticia abscedat. tristitia inordinata nō absorbeat
Nō audis plus hec vox quōdā vobis assueta. **M**i deus vt qđ dereliq̄
sti me. q̄r oblitus es mei. ⁊ q̄r p̄ristatus incedo dū affligit me inimic⁹.
Qū potius dulciter resonare auditis in cordibz v̄ris hanc vocē iocūdi
tatis ⁊ leticie dicentē. **V**enite bñdicti p̄ris mei p̄cipite tē. vbi sunt nunc
oēs tribulatōes ⁊ aduersitates. āgustie ⁊ miserie. ⁊ cūtra mala q̄ in mū
do passi estis. **D**eus q̄ velociter cūtra illa p̄terierūt. ⁊ sic sunt tāq̄ ea
que nūq̄ fuerūt. minū in modū cito p̄paruerūt ⁊ cito dispuerunt. **M**i
deus p̄ssime. q̄ incōphensibilia ⁊ abscondita sunt iudicia tua valde ⁊
līs hoīm. **E**ya vos electi ⁊ dilecti filij altissimi. **E**cce venit hora vt iā nō
plus fugiatis vt abscondamini in angulis induti vilibz tanq̄ hūiles ⁊
abieci. oīq̄ honore indigni. ⁊ velut obprobriū hoīm ⁊ abiectio plebis.
Tāta nāq̄ honore ⁊ gl̄a estis coronati. tāta dignitate ⁊ excellētia subli⁹

1
mati in eternū z vltra vt vestrū pconium nullus sensus queat estimare
nulla sufficiat lingua enarrare. Vos celestes pncipes. Nobilissimi re
ges z iparatores. filij dei excelsi diuine pfortes nature q̄ i mensa bila
ritate facies vestre vidēt pfulse. Corda v̄ra q̄ copiose z supeminēter ce
nunt supeffluere p exultatōe. terra deserti aurea ineffabiliter micāta. fa
cie coruscā. indumēto splendidi. cātū locūdi. fertis redimiri. Q̄ dulcis
ironā vocēs v̄re dulci sone cū grāz actiōe dicētes. Eya bñdictio z clar
tas z sapia. z grāz actio. honor. p̄tus. z fortitudo in secula seculorū. z
cui⁹ benignitate precti. cui⁹ mīa saluati. z cuius bonitate in eternū reg
naturi sum⁹. cui laus z glā in secula. Circūspice nūc z vide p gyrū. reg
nū hoc gloriofum delicis repletū. in q̄ cū xp̄o gaudēt oēs sci. En hec ē
patria celestis māsio req̄etōis. loc⁹ retributōis. z regnū phēne felicitatis.

Discipulus. Stupor z amiratio imēsa de tantorū pfun
ditate misteriorū. oēm intellectū trāscēdentū
et soli deo plene cognitōz. Abyssus incōphensibilis diuine pfundita
tis. q̄nta in te latēt mirabilia. Q̄d audis. q̄d video. q̄d deniq̄ i memet
ip̄o experior magnalū dei operū. q̄ nulla sufficeret enarrare lingua. in ci
uitate hac gloriosa. Multa q̄dez gloriosa dicta sūt de te ciuitas dei. sed
nihil est ad ea q̄ in te latēt insignia. Vere nūc cognoui. qz ver⁹ fmo quē
sep̄ius audiui. sup mirabilib⁹ tuis gloria tua. z nō credebā narrātib⁹ do
nec ip̄e veni z vidī oculis meis z pbauī. q̄ media ps mihi nūciata non
fuit. maior est sapia tua z glā. q̄ rumor quē audiui. Beati viri tui z br̄i
serui tui hij q̄ stant corā te semp. z audiūt sapiam tuā. z nūc rex glē lice
at famulo tuo porrigere petitiūculā dñi suo. z ne pfundas faciē meam
maneat obsecro famulus tu⁹ hic iuxta te deinceps. z nō reuertat in do
mum suā. siq̄dem valde bonū est nos hic esse. Audi q̄so seruū tuū hūilē
corā te pstratū z da nūc locū ad manendū tecum in ciuitate hac glōsa.

Sapiētia. Nequaquā necdū p̄pleta est hūilitas syon. nōdū ve
nīt hora tua. tēpus pugnādi tibi adest. necdū ve
nīt hora regnādi. tēpus instat merēdi. nō venit tps remunerandi. viril
ter age. qz adhuc multa tibi debent p fide xp̄i certamina.

Determinatio quāndā obiectionū q̄ in p̄cedentib⁹ sūt omisse

Elicem sane hūc locū phē

nis britudinis oculo purissime p̄tēplatoris ideo tibi monstra
tū noueris. nō vt ibidē p nūc remanere debeas. sz vt in oi col
luctatōe z aduersitate scias te hūc puertere. z cūcta tibi aduersa tollera
bilis possis sustinere z vt q̄rulosos ipugnatōzib⁹ respōdere valeas dicē
tibi quare v̄ra impiorū prosperat⁹ z cur deus in hoc mundo soleat suos
castigare dilcōs. Itēqz vt respōdeā q̄rimoniē tue quaz p̄dem rā flebiliter
p̄posuisti. 5 me dicens. vicz q̄ p̄pter artitudinē vie q̄ ducit ad v̄rā multē
inter eos q̄s cū magno labore z dolore dñi adq̄suisse gaudebas. retroz
sum abiissent. Nā si diligentius inspicias inuenies proculdubio qz res
hec nimis p̄sueta est. nec tibi soli hec accidisse. sz z sanctissimis q̄busqz
p̄ib⁹ manifestissimū est. Nūquid oēs p̄stiterūt q̄ p̄ p̄ba mea z ap̄loz cre

biderūt. **E**l nūqd ex hac cā paulus vas electōis ⁊ doctor gentiū inua
 nū secucurrisse ⁊ laborasse p̄q̄r. q̄nimo strennuisse discurrens vbiq; cū
 tanto labore ⁊ sollicitudine euangelii latissime genti p̄picauit epl̄as mis
 sit. ⁊ tāq; nutrit filios suos fouit. ac nomeiheli corā gentib; ⁊ regibus
 porrauit ⁊ filijs israhel. **S**z qd vbi sunt ephesi ⁊ galat̄e atq; chorin
 thi; p̄pter quos se tm̄ laborasse. ⁊ plagis ac mortib; se frequēter exposuiss
 se gl̄abat. aut nūqd paulus ac cet̄i apostoli ⁊ doctores ideo a p̄dicatōe
 et aīaz desisterēt salute. cū p̄ceperūt filios suos recalcatrasse. ⁊ a p̄seu
 do apl̄is p̄uētos eē. aut nūqd p̄pterea segni⁹ egerūt. Nequaq; s; vbiq;
 p̄bū dei disseminātes. ⁊ qd in se est facientes. fructū p̄o inde puenturū
 diuine ordinationi ac volūtati p̄miserūt. **U**n habes in actib; apl̄oz. **E**c
 crediderūt inquit oēs q̄t quot erāt p̄ordinati ad vitā eternā. **S**ic nimirū
 et natura sagax arbores frondib; ac florib; ornare p̄sueuit. vt interdum
 florū rpe. nec foliū q̄dem in arbore quīs appareat. sed rota florib; onusta
 videat. pulcrisq; colorib; ac gratis odorib; redolere sentiat. **S**ed cū ad
 expectatū fructū p̄ductionē ventū fuerit a plenisq; arborib; hoc qd se
 pulcre ostenderat. defluit ⁊ perit. vt millesima pars manere vix cognos
 catur. sed prudens paterfamilias multas habens in orō arbores. p̄pter
 casum vnus vel pluriū a plātatione nō desistit. sed vbi arbor vna ceci
 derit aliā surrogare festinabit. Ignoras q; lignū si p̄cisum fuerit rursum
 v̄rescit ⁊ rami eius pullulant. sed ⁊ septies in die cadit iustus ⁊ resurgit
 stat sententiā eius inuolabilis q̄ d̄r. **N**ouit dñs q̄ sunt ei⁹. ⁊ q̄s cognos
 cit sensum dñi. aut q̄s mortaliū poterit scire q̄ sunt dānandi vel q̄ eterna
 liter coronandi. maxime ex frequentī mutatione libere volūtatis. **E**ides
 as hūc de reclusorio veluti de xp̄i p̄sortio auersum a summo bono rue
 re in infernū eternaliter damnandū. illum aut̄ exire de p̄stibulo corde cō
 trito. ⁊ angeloz iungi collegio eternaliter saluandū. **P**roinde indifferen
 ter oib; sermo salutis impendendus est. nā quo minime credis gurgite
 piscis erit. **I**deoq; vbi tibi pendeat hamus. **S**iquidem ad multas lupa
 rendit oues. p̄detur vt vnam. **G**loriose p̄summatio cursu certaminis
 in gaudia dñi sui intrabit. qui centū milib; predicans vel vnā animam
 lucrata dom̄o suo reportauerit. nec ideo minus gloriose si nullā. dū
 modo feliciter pro posse suo faciat qd faciendum est pro salute. **A**empe
 miles strenuus in certamine cōmendatur. si constanter ⁊ legitime certa
 uerit. etiam si dom̄o suo non obtriuuerit triumphum. **S**ic ⁊ doctor gēs
 tium repositam sibi habere coronam iusticie gloriabatur. non minus q̄ si
 omnes hī quos conuerterat in vera fide ⁊ v̄nitate matris ecclesie persti
 tissent. **N**am nulli dubium hoc quod experientia quoq; in hoc casu do
 cet. quia nonnunq; doctoris animus plus affligit labore ⁊ dolore vbi
 se inaniter putat laborasse q̄ vbi fructuose estimauerit egisse. **I**n isto nā
 q; gaudens complacet sibi in dom̄o. in illo autem dolens anima sua
 ad seipsam conturbatur. ⁊ insuper toricatis inuidorum iaculis vulnera
 tur. **M**oyſes qui a dom̄o assumptus ⁊ electus fuit vt populum suū
 de terra egypti educeret in terram promissionis. quot puras milia fue
 runt hī quos eduxit. ⁊ ecce de his duo soli p̄uenerunt. ceteri perierunt.

Sedeeon quē spūs dñi induerat vt populū suū a mādiāntis liberaret
multos ad se socios elegerat vt p̄ra eos pugnaret. nūq̄ dñi apud a
quas p̄bati tot milia reieci atq̄ reuerſi ſunt. ⁊ ſolī tricēti viri q̄ remanſe
rāt cū eo certamini ſe dantes hoſtes vicerūt **I**ſay multos elegātes ha
buit filios. ſolus dauid in regē eligit **S**ic multi reges iudaici populi. in
ter q̄s oēs ſolī tres excelsa abſtulerūt **S**ic igit̄ p̄ ſingula diſcurrēdo inue
nies te erraſſe. dū ordinē vniuerſi pulcerrimū. ⁊ nō niſi a diuina ſap̄ia in
ſtitutū. in generatōe ⁊ corruptiōe. ⁊ libertatē arbitrii flexibilitate ad tuaz
voluntatē retorq̄re voluiſti **P**roinde de cetero diligenter caue. ne in futu
rū puſillo aīo ſias. ſicut tūc cū tuos p̄fractos pedes ⁊ p̄pter laborē vie
inflatos oīm p̄ditori ſurſum porrexisti. ⁊ cur laborē ⁊ dolorē tuū non re
ſpiceret. ipatienti aīo oſtēdiſti. eo q̄ quondā ouiculā p̄ te a faucibz iūnici
creprā rurſum recidiuare p̄miſit. eo q̄ nō potius ipam de hoc mundo in
ſcō adhuc p̄poſito exiſtente migrare fecit. neq̄ te ac ſeipm de eo q̄ eidem
ruine occaſione dederat ſtatim vindicauit **S**⁊ potius cogitabis q̄ntum
ego laboraui cū genus hūanū redemi. ⁊ tñ apud multos paz p̄fici **E**ū
et tūc q̄dam celeſti illuminatōe cū turbato aīo me argueres. tale diuinū
ſimplicitate tue habuiſti reſponſum **S**ufficit diſcipulo ſi ſit ſicut magi
ſter ei⁹. ſi inq̄dens ſermonē meū nō ſeruauerūt. nec veſtrū ſeruabūt **R**eco
le q̄ in celeſtibz caſtris. lapides. viuos glā ⁊ honore p̄cipuos. nō niſi ton
ſiōibz ⁊ p̄ſſuris multipl̄ expoliſtos vidisti **S**⁊ fortaſſis occulta cogita
tione p̄dcis obuiare p̄tendis. aſſerens aliter fuiſſe olim. atq̄ aliter nūc.
eo q̄ in his extremis tēporibz caritas pene refriguit. ⁊ q̄ p̄phete ſci mor
tui ſint miracula q̄q̄ p̄ magna p̄ te ceſſauerūt. ⁊ q̄ multiplicata ſint ma
la in terra. fideles q̄q̄ diuerſi puerſe viuentes. p̄pter multos retrahentes
difficiliores ſint ad querendū. p̄cliuiores ad recidiuandū. ideoq̄ a tali
fructificatōe ceſſandū eē **A**d qd̄ ego **Q**uāto a p̄propinq̄nte iam mundi
terminō hoies p̄iculofius deficiūt ⁊ deteriorant̄. tanto plus indigerent
vt ſeruienti aliq̄ doctrina ⁊ grā renouarent̄. q̄to dānabilius p̄phete ſci ⁊
amici dei obierūt. falſiq̄ p̄phete loco eoz ſurrexerūt. tāto maḡ necēariū
eēt ⁊ ſeruide docere. ⁊ p̄ veritate tam dormitāte aīaz ponere. **F**alſos autē
p̄phetas appello oēs hos q̄ quidē ſc̄bo dicūt. facto p̄radiciūt. ſicut hī q̄
docent auariciā fugiendā. ⁊ ipi pecuniā totz ſitiunt viſceribz. q̄ clāmant
glām mūdi ſpernēdam. ⁊ ipi toto conamie vanos q̄rūt honores atq̄ p̄
mortiōes. q̄ dogmatizant curioſa abijciēda ⁊ ſimplicia eē ſectāda. ipi ſc̄o
curioſitate exceſſiue deſeruūt. ⁊ vt de alijs raceā videas p̄loſq̄ tantā
q̄rere in veſtibz culturā. q̄s ſc̄i p̄res ad ſimplicitatis ⁊ innocētie ſignum
ferre ſuis poſteris mādauerūt. vt nō minus q̄ ſecularis pōpe imaginē
p̄ferre videant̄ **E**lideas hūc pāno p̄cioſiſſimo ſtolatū incedere. ⁊ rugas
p̄ ſcapulas deſcēdentes habere. ac p̄licas cēruplicatas circūiacētes por
tare. vt q̄ſi thoga philoſophica indurus ⁊ velut ſimilitudo tēpli circūoz
natus p̄cedere videat̄. **A**liū ſc̄o cyzotecas habentē in manibz. ⁊ calceos
ſtricos atq̄ roſtratos ⁊ q̄ſi ad ſaltandū aptos in pedibz. **Q**uoſdā autē
portātes tunicas. nouitate quadā diſſoluta. in forma ⁊ in figura modo
ſeculari deſormatas. manicas ſciſſas ⁊ adeo ſtricas. vt brachia nō niſi

cū magno labore possint subintrare **T**abulas eburneas depēdentes. 30
 nas sericeas fulgētes. 7 cetera similia. q̄ leuantē 7 dissolutōem ostēdunt
 volētes p hoc placere mulierculis. 7 displicēt deo 7 ecclīaz platis. oibz
 q̄ sexus honestis **Q**uid putas cogitabūt hī ad quos tales p̄ bete p in
 simctōe mittunt cū eos viderint nō veniētes in saccis velut antiq̄ p̄ he
 re fecerūt s; cū scandalis 7 offendiculis multis spernēdi vtiq; erūt **D**is
 cetq; eis illud puerbiū **H**edice cura teipm **E**u? em vita despiciat. ait q̄
 dā. p̄is est vt 7 eius doctrīna despiciat **Q**uē detractōes 7 subsannatio
 nes ac irrisiōnes habebunt hī ab his q̄ foris sunt **Q**uārens 7 q̄nti deri
 debūt illos. nec imerito pfecto. nāq; res hec digna est risu **E**rubesce s; gestu
 don ait mare **D**icet q; eis hoc qd dixit demon cuidā monacho. q̄ tēp
 rabat de longo pallio portādo. qd cū habere nō posset matra p illo idu
 ebat ac dyabolus sedēs retro supra caudā matre quā post se trahebat.
 dixit fratri. **Q**u monache si plus posses. vtiq; plus faceres **N**ōne merito
 excusatiōem pferre possunt delicti sui hī q̄ p regno t̄pali p̄tendūt. dum
 hec 7 filia etiā in paupibz 7 abiectis mūdī hui? hoibz tā crebro sine oī
 terguersatōe fieri p̄spiciūt **H**irū nō est si litigantilli infelicitē 7 p̄tenci
 ose p iperio dū tāta lis est de paup̄ regno. q̄ si hec curiositatē abusiō in
 solis cēt subditis. facilius morbo tā cōragioso remediū adhiberet **H**ūc
 aut 7 multi q̄ ceteros s̄bo 7 exēplo p̄ire deberēt. 7 q̄ vestes 7 mores p
 religiositate alios arguere deberēt. hoc idē facere. imo qd dānabilius est
 hoc ipm defendere nō vrent **H**oc em qd arrogātie vel curiositatis ē ho
 nestas vel vtilitas eē ab ipis vna rōne p̄dicit. dū hoc vel gratis datur.
 vel diu durare p̄bat **S**z prochdolo: hec est prudētia secularis. sapiētia
 gīalis vel diabolica. dū vtilitas t̄pali bono p̄fert spūali. **Q**uid igit fal
 cial pusillius grex. vascula infūmiora. sexus scz femine? cū viderint viri
 les aīos ad tales nugas deductos. vtiq; dū cecus pastoz per abrupta
 gradit. necē est in p̄cipitiū grex sequat **A**ntiq̄tus nō solū fiebāt exhorta
 tiones de necārit̄s ad salutē. s; toto posse opa supergarōis extollebant
 et hec p̄ieratis exercicia fidelibz suadebant. tanq̄ca q̄ salutē necāria cōs
 modius adq̄rebant. 7 adq̄sita p̄seruabant **H**ūc s̄o pleriq; talia silencio
 trāseūt. t̄m̄ ētes ne si lingua aliud q̄ vita sonaret. notā inhonestatē icur
 rerent. 7 qd dānabili? est nō solū hec admodū vtilia omittūt. s; 7 ea fas
 ciētibz ac suadentiū. molestias q̄s possunt inferre nō desistūt **S**ic hiere
 mias scūs euerisiōē israhel p̄pter pctā populi in p̄mo futura p̄dicēs
 dū carbonā lignēā iussu d̄m̄ eis obtulisset. vt facilius eos ad p̄mā mo
 uere posset. falli p̄ here obliterēt 7 eū multis afficientes iniurijs. cathe
 nas ligneas p̄fregērūt dicētes **P**ax pax. 7 nō erat pax **N**ōne de hoc op
 erime p̄ herauit q̄ dicebat. q̄ minima negligit paulatim defluit. 7 hūc fle
 bilem defectū inuenies nō solū in his q̄ velut aq̄la ceteris in cognitōne
 alti? volasse cognoscūt. s; 7 venissime in vitulo t̄pico q̄ se specietenus
 humilē ac scrulē p̄sonā ostendere p̄sueuerat **T**opiosissime aut in leone.
 q̄ rugitu 7 clamoribz aures catuloz suoz īplere dicit in eoz suscitatiōe
Quartū aut aīal nāstice acceptū. s. homo diutina iam defectiōe intm̄
 infirmatū est vt de eo iam q̄si desparū eē nullus dubitet q̄ manifeste vīz
 fū

aqla
vitul?

leo

ho

det. q. sibi illicita liceant cūtra. 7 absq. timore ambulet post cordis sui
 desideria. **Q**uere q. creature in antris 7 siluis pmoantes. curijsq. ac vz
 bibi renūciātes. seculares vrbānitates resumere 7 induere tam studiose
 q. piculose incipiūt. vt tā pchdolor vix sit locus dis fugiēdi. cū a propi
 quare termino. iūmicus hō recte suū expādere. 7 zizania seminare nimis
 festinet. bñ pñsus mortui q. iam in dño mortui sunt. **R**ecole factū notabī
 le qd accidit cuidā ex pñdictis. dñ in pphēdō. vel exhortatōem salutarē
 hoibz faciēdo. exclamarōem faceret nō modicā. de hoc. s. q. caritas 7 af
 fectus hoīm multoz ad deū 7 scōs ei⁹ defecisset. 7 q. xps suaz mariam
 magdalenā in mūdo nō inuenirēt. q. sibi tot obsequia faceret vt olim. quō
 post pplenū sermonē qdam domicella adiit ipm. ei⁹ q. si sub stomachan
 do dicit. **O** frater si maria nūc sicut olim inuenirēt xpm suū. vtiq. xps
 nūc q. sicut olim inuenirēt suā mariā. **I**ntēdens. q. si qdaz de pphīs pñ
 ctis eēt sicut deberēt. adhuc essent q. eos cū oī deuotiōe suscipiēt. **P**or
 ro dñ hanc purā veritatē q. vicia palpare nō nouit sermone qdem tparō
 sed admodū pñtāt in mediū pfero. video te mente pñternatū timētē
 ne forte hoc qd tecū secrete pfero. dum ad aures eoz q. talia agūt pue
 nerit. negligēt aut certe min⁹ gratant recipiat. hoc est q. qd displicet.
 hoc est qd te rephensibile reddīt. q. te nimis timidū eē vides in his. que
 multoz ad salutē eē cognosco. **Q**uid em̄ **H**ieremias nō es. sanctificat⁹
 in vrero nō es. ppheta nō es. **S**ed qd. hō peccator 7 armētarius vellicās
 sichomozos. **G**enitū missus ab eo a quo 7 illi. qd 7 nomē 7 pñfessio tua
 attestat. a summo vicario ihesu xpi pñfirmata. qre formidas. 7 si vanis
 ac dissolutis displicebis tñ multis q. in leuitate animi nō ābulant. s. se
 cundū scōz instituta patrū honeste pñuersant ac seipōs 7 multos alios
 deo lucrant. placebis. **A**n qñs adhuc hoibz placere. **H**ec dico nō qdem
 singularitates approbans. s. cōi incedendū via bonū eē diffiniens 7 at
 testās. s. heu ipm qd olim singulare fuit. nūc cōe incipit esse 7 qd nunc
 singulare est quondā. erat cōe. **N**ec dz fidelis 7 prudēs discipulus ideo a
 ceptis desisteret. q. causas te audiētes nō habere. **E**t itē q. hic sermo me
 us nō capiat in eis. eo q. nō pñneat qñtionū subtilitates. aut sermonū p
 se loqñtiū vtilitates tpaes. q. sola iam tanq. honoris pñmota vel tpa
 lis pñmodi lucratiua carius āplectant. 7 pñciosius pñant. 7 it. visu a mul
 tis habent. alijs neglectis. **P**resens aut volumē solū pñtāt iamētatio
 nes 7 carnē 7 ve. q. mētes vicijs torpentes excitāt. 7 scurrilū corda sub
 leuāt ad diuina. **E**n ezechielē dñs ad pplm mittit dure cernias. pñdicēs
 illi ipi nō audiēt te. q. nōlūt audire me. **D**icit scūs ppha. 7 tñ añq. mī
 rat se nō pñficere pñdicif. **U**bi 7 dñm pñctas perpendit q. vult oēs hoēs sal
 uos fieri. 7 remedijs salutaribz nō carere. 7 iudeoz duriciā respēdit. q.
 bñficijs dei ingrati. in sua obstinatōe pmanerūt. **A**tende nihilominus
 hieremiā. pphētā. q. cū librū legis dñm scripssisset. 7 hic a rege nequaq. ac
 ceptatus. s. scalpello scribe scissas. 7 in ignē pñectus fuisset. pñnto non
 destitit. s. hūc aliū ad iussū dñm scribēdo pñnuauit. **Q**d si nec istud q.
 dem atēdis. saltē iuxta pñsiliū cuiusdā sapiētis. abīmer ipi tuisq. canas
 laures surde sunt ceteroz. **S**i igit ab incīo mūdi. diuersi boies sancti 7

amici dei altissimi multa aduersa sustinētes et patienter oīa ferentes. prēmīa q̄ vidisti meruerūt eterna. mō coronant et accipiūt palmā. Pater ḡ ex p̄missis. q̄ bonū seruire deo magis q̄ mūdo et q̄ iocundū amare celestia et duratura. q̄ ter

Discipulus Ad hec oīa p̄rurē meam multū excedētia. quid respōdeā oīno nō habeo. nisi q̄ digitū ori meo superpono. et īfectū meū tue benignissime volūtari. et p̄fectissime maiestati p̄mitto. hoc solū subin ferens de tua gr̄a. q̄ stulti sūt et īsipienter loq̄ntibz similes. q̄ amorē tuū p̄ciosissimū. et amorē mūdi vanissimū ad inuicē p̄pare tēptant. Nā velut ignobiles in sensibz esse p̄ delictis p̄putant. cū et rō eaz vana sit. eo q̄ ex multitudine tali. cōtrario hūc scz diligentū amorē ipsius approbare. et ex paucitate tibi amorē p̄fecto iūctoz. amorē tuū īprobare nitūt. Proch dolor ceci sunt et duces cecoz. Magis em̄ ex hoc oppositū q̄ p̄positum facilius p̄bat. dū p̄stat multitudine nō rōne regi. sed magis affectu duci īordinato. Errasse em̄ p̄inde me nimīū cognosco. et cordis cū dolore meip̄m accuso. eo q̄ minūta queq̄ laboris exercicia. pro salute proximī facta multū ponderaui et q̄ tā impatiēs fui in aduersis. Q̄ m̄silecorz dīter dīcis cū hīc aduersa tribuis. et q̄ seuerē irascens cū sp̄ p̄spera elar giris. Amabilis valde est tua paterna coreptio. quē em̄ diligis corripis et q̄si patrī in filio p̄placet tibi Nullus q̄rat. q̄ tuoz oblitus sis tribula toz. q̄n pocius obliuione eterna hoz oblit⁹ es. q̄b nūc ad modicū pat cis. bona q̄dem medica eoz remunerando. sed eos īnerenū dānare vis eoz ī mala opa sine fine puniendo. Dignū igit valde estimo. vt hīc aduer sitate p̄tinua p̄manet. q̄s tantis m̄sēis carere. et tā īmensam gl̄az possi dere decreuisti. **Et q̄sit suo dei ī h̄ mūdo m̄tras sustinere tribulatoēs**

De pariter
vult

Quoniam in solamini cōsolamini po pule me⁹ dī de⁹ vester. Vimus q̄dē spūaliter egror⁹ mūdas nisq̄ varietatibz plus q̄ oportuit subiect⁹. dū nociē aduersi rat⁹ post diē incurrisset p̄speritatis. remedioz oblitus p̄missoz cepit rur sus anxīari. et corde m̄ssimo aliam suā corā deo effundere. et q̄ passus fuerat aduersa q̄dā affectu p̄passiua tanq̄ carbonēs desideratoz corāde ignito ad memoriā reuocare. et lacrimas effundere vehementes. Cū autē discipulus sapie nō hēret ad manus vñ sp̄ritū in aduersis p̄ p̄o labor rantē refoueret. ecce ei desiderāt et suspirāt. īuenis q̄daz pulcerim⁹ in vīssione astitit q̄ sibi īstrumentū q̄dā musicale q̄d psalteriū dī cruce sig natū ad man⁹ porrexit. mentēq̄ ei⁹ īterato sentētis spūalibz fecūdauit p̄cipiēs vt iocūde et sapiēter psalleret. et corā tristitia seu merentia in dño deo suo lctificaret. s̄ et multi varijs aīe languoribz. ac ceterz īcōmodis laborātes. ei p̄pius assistētes ad solaciū laboris sui hoc ab eo fieri humi liter supplicabāt. Quī accepro de manu ei⁹ psalterio. ad se rediēs et p̄po sūm ītelligens. corā suo egroro. carnie assumpto a dicto p̄phetico sic ex orsus est. **Cōsolamini cōsolamini popule meus dī deus vester.** Quz hec et similia cōsolationis verba ad leniendū dolorem animi merentz depromeret. noluit cōsolari sed magis ac magis cepit contristari.

13 C

9a

Verba nāq; dulcia. dū meror in cursu est. corda tristitia interdū reddunt
tristiora. sicut ⁊ armonia vt fert letū reddit letiorē. ac tristē tristiorē. Sic
et aimus deuotus diuino flagrās amore. q̄nto suauius diuinā p̄ficiam
post p̄batiōem amarā in se exp̄it. tāto plus tot⁹ in lacrimas ex ip̄oula
lericia resoluit. Eodē mō accidit in p̄posito. vt aie languētī materia gau
dioꝝ in occasione p̄teret tristitiā. Nāq; q̄ potius gaudere debuerat flere
cepit vltra modū Interrogat⁹. aut cur fletet. vel q̄dam haberet r̄ndit.
P̄mitte me vt desceā doloꝝ meū. q̄ aia mea valde in amaritudine est
Qui dixit ei. qd passus es dic mihi. ⁊ r̄ndit. En ego infelix in annis ad
huc adoleſcētē p̄stitui⁹. abij amicā mihi assumere. vt ei⁹ leto p̄fruitus
p̄sortio. vitā agerē felicē. ⁊ cū multas vidisset ⁊ op̄tionē inter eas habe
rē. vna ceteris pulchrior vt mihi videbat⁹ p̄placuit oculis meis Que blā
dis sermonib⁹ ⁊ aplissimis p̄missiōib⁹ se mihi exhibens. ⁊ ceteris oib⁹
speris in eā p̄sens. ⁊ in sponsam mihi accept⁹ Et cū nō diu apud ip̄am
māsissem. ⁊ me salutē magnā ei⁹ ex p̄iūctu habiturū sperare. p̄chdoloꝝ
de amica facta est inīta. agnus in leonē mutat⁹. ⁊ tota vitā mea. ip̄a me
diāte dolore ⁊ miseria replet. dū em̄ in domo mea vt putare secur⁹ resi
dere. ⁊ velut arbor frōdosa necdū matura iuxta salices torrent⁹ ramos
exp̄idere inciperē ac fructificare. hec quā amicā estimauerā manū suā
extēdit p̄ra me. ⁊ flores teneros algore p̄strictos arefecit frōdes auulſit
ficiū decorticauit. ⁊ dū adhuc ordire succidit me. hostes p̄ra me crude
lissimos ip̄a suscitauit. q̄ menotte ac die afilicētes oīno nō percebant
Quib⁹ dū cupere resistere. eoꝝ frequēti insultu nūmū aflictus. corpe ce
pi languere iuuenilī. ⁊ aimus gaudens tristitia multa p̄abescebat. post
hec dolore addēs dolori. ⁊ vulnus vulnēri apponens. parentē dulcissi
mū vnicū cordis mei tpale solaciū. quē velut aiam meā diligebā ip̄a mi
hi abstulit. ⁊ me desolat⁹ reliqt⁹ Si vidisses in tpe illo q̄ lacrimosis
vocib⁹ flens ⁊ eulans suscepi in celū. perens vt irā suā misericōis deus
in māfuerdine p̄uereret. ⁊ ab aflictioe miserī manū suā grauissimā
paulisp̄ releuaret. p̄mota fuissent viscera tua p̄ia. S; ecce qd ⁊ cū lacri
mis tibi dicere cogoꝝ. furoꝝ suū p̄ra me hec quā p̄fatus sum crudelissi
ma sponsa exaruit in hūc mundū Nā duas solas oues relictas habui
sumul de scutella mea edētes. ⁊ pariter mecū bibētes. ⁊ vilitati mee vt
cūq; subseruētes. ⁊ dū minime putare venerūt lupi vesperini. ouiculas
rapiūt ⁊ diripiūt. oī morte corpali infelicitus eas laniātes Qu cū flens
et eulans post eas incurrissem. vix tandē magno cū labore premāliquā
morticinij vi extorſi. qūo si pastor duo crura pecudis eruat de ore leoꝝ
nis Quid videns aduersarij mea manū suā in sanguine cruento mꝝ
tuoz p̄decoꝝ tinxit. ⁊ me in faciē tangens atq; sanguine p̄spēgēs obpro
briū mꝝ insipientib⁹ dedit Tribulatiōes morte infeliciores imisit. ⁊ clas
sitate lucerne micāt⁹ extinxit. vocē iō cūditat⁹ abstulit. ac leta ⁊ cara vni
uersa tulit. dolorib⁹ seuissimis ⁊ incredibilib⁹ cor meū a su. nmo vsp̄ de
orsum p̄uulnerauit Flebāt tūc multa p̄ia corda q̄ hec videbāt. ⁊ alii⁹ in
gemuere. nōnulli p̄cutiētes pectora sua vehemētissime aflictioni p̄parie
tes. quidā autē illic stātes subsannabāt misēꝝ capita sua mouētes. ac ei

qđ patiebat improperātes Quid multis morer. Si tribulatio hec sent
ens tñ inualuit vt ego morisq; vno tñ vt ita dicaz gradu diuideremur.
nec adhuc desistit hic quā maxime diligebā. s; in istis tātis tribulatiōib;
nouas prīnuauit Et tñ nemi⁹ folioz viriditate venustū. cū magno labo
re et studio a pueritia mea plantauerā cathedre honoris p̄tentiū. de q̄
gloriā et honorē recepturū me sperabā Cūq; tps iam adesset vt meo fru
erer labore cathedra subuertit. et nemus in alterius cuiusdā redigir⁹ dos
munū et labor ois pdit. et finis intētus frustrat. et sic velut in altū eleuās
allisit me valide. His malis adhuc recent⁹ crassantib; magnā multitudine
dñe q̄rundā velut serpentū et aialū venenatoz p̄citauit aduersum me
q̄ vehemētissimo īpetu me inuasērūt nūc simul. nūc dīuissim me affligen
tes. frater tūc erā leonū. et socius strutionū Canes rabidi aduersum me
larrabāt. et scorpīōes a secreto vulnerabāt Serpētes q̄daz vento frūido
in me suffilabāt ac sibilabant. et faciē meā p̄spuere non verebant. sicq; oī
genere penarū me ledētes ac illudētes vitā meā ad amaritudinē p̄duce
bant Quid plura tēpus nō sufficeret si ad singula aduersariis mee fla
gella. q̄b; me vsq; ad hanc horā castigauit. vellē enarrare. s; dicere liber
cū p̄pheta Secretū meū mihi. secretū meū mihi Nec autē ex abūdantia
cordis p̄pter vocē iocū de p̄solatiōis tue. de plenitudine cordis simul cū
desuētib; lacrimis violenter eruperūt Nec cū discipulus audisset intel
lexit eē misterū despōlatiōis et̄ne sapie. q̄ suos amatores p̄alib; consue
uit tribulatiōib; p̄bare. et p̄baros sibi in amicitia copulare. et quersus ad
eā dixit O diuine sapie abyssus īp̄scrutabilis O totius pietat⁹ pelag⁹
interminabile. q̄re sic affligis diligentes te. et te modicū curantes. collo
pmittis incedere erecto An ignoras tu q̄ es plasmator oīm. infirmitat⁹
hūane debile nimīū cē fundamētū. et q̄ corpus qđ corūp̄it intm̄ aggra
uat aīam. vt nō possit semp ea q̄ ventura sūt. īspicere s; cogit magis ad
ea q̄ in p̄spectu sūt inclinatiōem habere O clemētissime deus tribulatio
nes n̄ras clemētē p̄sidera. et p̄tūtē patiēdi p̄sta. ac tuis gratissimis p̄sol
lacionib; corda inua **Sapiētia** Innulus recent⁹ genitus
lida ex alio p̄stima. Innulus recent⁹ genitus
lida ex alio p̄stima. capere
vbera petit. s; cū ad incrementa debita p̄ueniret. lac desērens cacumina
montiū petit. inter lilia pascit. et gregi suo libere sociat Puenlia iura lac
ri debita annoz iam maturitate trāscendisti. tps est vt ablactat⁹ a lacte
auulsus ab vberib; nūero viroz forū adiūgaris Exēplo igit⁹ coz dis
ce qđ agere debeas. et q̄s patient⁹ aduersa cūcta debeas sustinere vt p̄ter
erit tribulatiōib; p̄bar⁹ coz nūero cū gaudio sine fine socieris. Ascēde ḡ
ad cor altū sursum erigere. et post tergū respice. ac vide turbā innumera
bilē oīm scōz q̄ a seculo sunt Et aiaduerre qm̄ oēs q̄ mihi singularit⁹ pla
cuerūt singulari q̄s irollerātia aduersatū p̄bari exiterūt Et vt de cet̄is
his oib; q̄z infinitus est nūerus sileā Ecce ad man⁹ est puer cybanista
vir scdm̄ cor dei. Quātas in q̄ ostēdisti mihi tribulatiōes multas et ma
las et quersus viuificasti me. et de abyssis terre itoz reduxisti me Ioseph
futurus egīpti dñs. a frīb; suis veditus et a muliere mala ifamar⁹. car
cerali custodie mācipatus fuit Silētio nūc p̄rātes ab abā bñdictū dñi

Dysen electus a dño. et ceteros patriarchas et prophetas et amicos del
 altissimi. quia loq. unanimitas spei non immerito speculum patientie tibi esse debe
 ret. et te cordatu reddere in aduersis Interroga generationes singulas et
 annuntiabunt tibi. maiores tuos et dicent tibi Externus quippe es. ignoras
 introitu tuu et exitu tuu et videbis quod ridiculu est quod patieris. si quod paties
 ris. debite. librare. et patru passionibz volueris apparere Ecce ysaías gratia
 nobilitate insignis serra lignea secat Hieremias in vtero scificatus. qui
 die hois non percipuit. lapidibz obruitur crematur Ezechiel crudeliter excre
 bratur Daniel vir desiderioz in lacu leonu percipit Tres pueri in camino
 ignis tradunt Job exemplum patientie in manus inimici tradit Thobias
 excecatur Machabei cruciatibz exquisitissimis interempti sunt. et hijs quidem
 pres bona temporalia in repromissione acceperunt Porro ab initio nascetur ec
 clesie. regnu celoz vim patitur. et violenti rapiunt illud Nonne vides amice
 cos meos apostolos carissimos in hoc mundo degere. et fame ac siti. frigore
 et nuditate laborare. carceribz ac plagis et mortibz se exponere. et oibus
 vite pntibus laboribz et agustijs subiacere. nec deficere in tribulationibz. nec qui
 rulosos insistere vocibz velut tu facis. sed gaudere in contumelijs. et tribula
 tionibz letari. Sacros quoque martires quos audeat aspiceret et desideriosus vel
 quolosus esse. qui ludibria yba expri vincula et carceres prepsit. innumera tor
 mentoz genera passu gloriosissime coronati sunt. Confessores ac pignes
 longu ducetes martiriu. corpora sua cum vicijs et percussione crucifixerunt.
 Quid fecit allertius. quod passis eustachius Quid denique adhuc hodie
 na die per tota fidei spaciosam latitudinem per amore dei patiunt iuvenes ac
 pignes. sed et coniugate ac vidue deuotissime. quia magnitudo tribulationu
 si cognita esset. silentiu ori tuo quolosus imponeret Nonne ad memoria reuo
 cas exemplum memorabile valde de femina coniugata deo deuotissima. qui ve
 niens in professione tibi aperuit. qualiter. xx. annis cum marito suo vixerat
 qui non videret sed velut leo ferocissimus gladio euaginato ipsam multotiens
 ipeterat. et innueris pberibz et contumelijs mulierem sanctam atque pudicam fla
 gellauerat. interm vt singulis horis ad aspectu viri morte phozresceret i
 puiam. qui oia deuota femina patientissime ferens. nec murmurantis aut res
 clamans. per salute ipsissimi tibi orandu tam deuote supplicabat. Nonne tunc
 sursum respiciebas. atque pectus tundens corde verecundo proclamasti. te
 nihil pati sed ociose vagari Preterea adhuc restat locus. vnde tibi melius
 cludatur. et salubritus psulatur. Achille in mediu cordis tui pfero Collari
 ones vicijs et vitas patru quos agridie legis et relegis. et a quibus nec ad modicu
 libenter diuelleris. His diligenter pspectis satis mirabile est si non tamen in eo
 psecisti. vt patientia didiceris in aduersis Tibi est tu? Arseni? Macha
 rius qui deuenit. oblitus es Antonij. Pauli et Hilarton psecisti Cogre
 ga dispersiones cordis tui et reminiscere partu diuinissimoz. qui in rhebaza
 de ac egipti ptribz. ac ceteris heremi locis degentes. et recessus montium.
 prupra petraz. anfractus siluaz petentes. vastitate horrida deserrissim
 heremi qstuerunt. ibique ab humanis aspectibz semoti et innumera aduersa de
 uotissime tolerantes cunctis admirabile duxerunt vitam Nonne erubescis cum
 hos pspicis. et societati eoz annumerari tuo mentis affectu percipiscis.

ysa
 hiero
 ezechiel
 daniel
 pueri
 machabei
 a thobias

z q̄ eorū sufferētiās vel in modico imitari nō vis **Et** inter tot strenuissimos milites desidiosus eē z somnolentia torpescere Absit. absit **Et** pus iam p̄terit **Ecce** in vinū mutatus es abijce ammō puerilia z p̄para te ad bella **Robustiora**

Discipulus Vere tātoꝝ memoria patnū. tā s̄ musica in iuuis vini z in omni aia tribulara. suauius melle indulcorabit. **Qu** hos viros gloriosos celestis aule milites eximios z eorū gesta stupēda. paup̄ p̄miculus oculo cordis intueor. p̄fco me nihil eē. nihilq̄ me pati cū gemitū cordis exclamo **Et** si z aliqd̄ tristabile me habere purabā. ad eorū aspectū p̄do. suauiterq̄ respiro **Et** vellē scire. vtz infortunia casualia. z tribulatiōes inuolūtariē. salubres vel etiā meritorie existāt **Et** rem **Quare** amicos potius aduersis q̄ p̄spe

Sapiētia Una interrogatiōe nīa vt ris soleas exercere. videt dubia tibi solūda ex poscis. vtz de casu. de modo. z de causis tribulationū **De** p̄mo fixam hanc sniam teneas. q̄ nulla tribulatio. sicut nec q̄cūq̄ alius euentus fortuitus pōt dici casualis. relatus ad p̄mā rez causam. licet p̄ reductiōem. ad hanc vel illā leges casualitatis ieurat **Qu** quis tibi occurrēs aduersas. ei. is nutu z p̄uidencia gerit. cui⁹ p̄tute cuncte res create sunt. z in suo esse p̄seruant **Porro** de inuoluntarijs tribulatiōibz scire debes. q̄ licet inuolūtariū inq̄ntū hmoi nō sit meritorū. verūtanē si prudēs aim⁹ hoc qd̄ inuolūtariē illarū est. volūtariē pati voluerit. z voluntariē hactenus rebellē ad p̄gā dei inclinauerit. p̄tutē faciēs ex necitate **Haud** dubiū. q̄n salubre z meritorū fiet hoc qd̄ ante pestiferū videbat. z ad spūa le p̄tutū p̄ficiet incrementū **Hic** reuera dei sapia. inūeros a p̄cipio mūdi ad se inuitos trahit z rebelles p̄pellit intrare. **Et** q̄re electi vt plurimū hic aduersis depumant. hoc in p̄ompro p̄rone habeas. quia cū proni sint sensus hoīs ad malū ab adolescētia sua. sepiendā est via electorum spinis tribulationum. ne noxia delectatio materiaz p̄beāt desinquendi **Sed** dum electus quisq̄ iūmīs z p̄tinuis tribulationibus p̄mit. ad superna tendere etiā inuitus cogit

Discipulus Tribulationes temporales vtilis quis dem ac salubres esse nō discedo. si modum z possibilitatem patientis non excedant **Sed** ecce eorum presentia afflictiva tam vehementer angit z mouet. vt interdum quoq̄ virtutē humanam excedere videatur.

Sapiētia Hic mos cunctorum solet esse miserorum. vt flagella sua aliorum flagellis estimant p̄ponderare et sua quisq̄ damna sentiens magis desceat q̄ aliena. **Et** qui se purat hac specie flagelli supra modum p̄grauari. mutata specie eadem difficultas querimonie remaneret. **Unde** omni exceptione semota voluntati diuine te subice. z flagella eius accipe cum affectu. **Fidelis** enim deus qui non patietur temptari suos supra modum. sed faciet cum rēp̄tatione prouentum vt possint sustinere. **Quid** igitur adhuc trepidas. aut quid times. **Diffissimus** namq̄ est. vt velit **Sapientissimus** vt optime nouent. quid expediat pro vnoquoq̄. **Et** potentissimus. vt vbi ex se deficit homo. vbi suppleat manus dei omnipotentis.

Agit cogitatu tuu iacta in dño. Mitte te deo. crede te deo. oem sollicitu
dine tua in ipm projice. qm ipi cura est de te. concede et fiducialiter dic ad
ipm **P**ater mi. no mea sz tua volũtas fiat. **T**u aut tribulatio aduenerit.
exi tanto hospiti obuia benigne eũ recipiendo. et dic corde iocundo **B**e
neueniat amica mea tribulatio.

Discipulus **D**e? q̃ facile est hoc dis
cere. et q̃ difficile p̃ba factis
p̃pensare. qz tribulationũ p̃uenientũ seu vulnera sũ valde afflictiva.

Sapietia Si tribulatioes nō affligeret. tribulatioes appella
ri nō valerēt Tribulatio dñi p̃ns est. melicia p̃lar

cũ aut p̃terierit et victa fuerit lenificat summe Breuez hz amaritudinẽ et
longã p̃solatõem. frequẽs tribulatio p̃suetudine tandẽ vincit. vt ita q̃si nō
esset tribulatio. aut leuis eẽ videat **Q**ui em et mōstris assuetus est mōstru
osa minus curabit. diuine dulcedinis imesa copia inq̃ntu h̃mōi nō esset
tibi adeo meritoria nec tanta laude digna. q̃ntũ ex feruda caritate tribu
lario patienter p̃pessa **E**n plures inuenimus. q̃ p̃speris successibz elati
deciderũt. q̃ q̃ in aduersis fracti a p̃posito sp̃uali corruerũt **D**eniqz si in
astrologia scia disciplina flozeres. et oim liberaliũ artiu secreta penetra
res **S**i admirabilis in oĩ scia appareres **S**i cūctos rethores ac dialecti
cos facilia et argutis p̃ires **H**ec oia nō tm̃ ad bonã tibi vitã p̃ferrent
q̃ntũ hoc vnũ ad salutẽ neccãriũ. s. ex caritate de corde puro et p̃scia bo
na et fide nō ficta reipm deserere. et totũ te deo in omni tribulatioe p̃mitte
re. eiusqz voluntati parere patienter **N**ã illud bonis et malis p̃mune est
istud aut electis inesse p̃ot **T**ãta est p̃minetia eterne glẽ ad t̃pales ac
trãsitorias passionẽs. vt diligens p̃spector deberet potius eligere multz
annis in fornace ignis ardentis velle torqueri. q̃ minimo p̃mo in futu
rũ sibi reservato velle p̃inari. qz labor cũ fine merces sine fine

Discipulus **S**umma et ineffabilis pietas. q̃ suauissi
me et p̃optime organa hec resonant in aure
tristiori. **M**ira circa nos tue pietatis dignatio. eo q̃ circa hoĩem mise
rũ et afflictũ ac desolatũ sic apponis cor tuũ. et sic dignaris lenire dolen
tes. et p̃solari tristes ac merentes. **T**e nãqz sic dulciter resonãte. ñmus
tristitia p̃sius alleviat. et tua celestis modulatio sp̃itũ tristitice mentem
exagitante saltẽ ad tẽpus fugat vt leuius q̃d patit ferat. q̃ si etiã daret
op̃rio. mallem potius aduersa p̃tinue pati et tua p̃solatioe dulcissima sic
foueri. q̃ aduersis carere et vnctionẽ tuã p̃ciosissimã nō habere **E**ya age
nũc q̃d cepisti. qz se q̃si nihil pati existimat. cui tã dulciter et̃na sapia in
aduersis ex

Sapietia Audire vis cytharã sp̃ualis musice
tharizat. pulcre resonãtem. sursum erigere et p̃
ciosum fructũ t̃palũ aduersitatũ diligẽter attẽde. **S**icut em in cythara
corde p̃portionabiliter p̃rense sonũ reddũt suauẽ. **S**ic electus q̃sqz dum
aduersitate p̃mit. q̃si vt quadã extra se tendit. et ad reddendã dulcem ac
celestẽ melodiam plenũ abilitat. **S**ciendũ q̃ t̃palis tribulatio. ab hoc
q̃dẽ mũdo intransmissimo vilipendit. a summo aut iudice deo valde p̃ciosa
estimat. **P**̃pa ur̃a iudicis extinguit. et ei? seueritatẽ in amicitia et benigni
tatem couertit **Q**ui aduersa p̃ deo libenter patit x̃po passo assimilat. et

Ideo ab eo tanq̃ a dñi simili nexu dilectōis p̃cipuo p̃stringit̃ fructus eius
 balsamiat̃? ip̃utibile p̃stat vigore? Sicut stella matutina solis vicinū
 huic mūdo p̃nūciat ortū. sic tribulatio hoīs sicut facit Naz ip̃ius sup̃cele
 stis solis aīam tribulatā inuifere volētis iocūdā demōstrat. p̃pinq̃tatē
 z internā augeat p̃solatōem subsequēte. Et sicut nox tenebrosa diē p̃cedit
 luminosā. z hyemis asperitas estiuale aīcedit iocūditatē. sic bonarum
 mentiū infnā eternāq̃ ip̃am p̃re soler p̃solatōem Sicut arc⁹ refulgens
 inter nebulas glē signū est diuine pacis ad gen⁹ hūanū Sic tribulatio
 seuētis signū ē diuine p̃piciatōis ad aimū p̃ritū *Ipa gte pambula.* sp̃et
 socia. dilectōis puerpera *Ipa actiua* vitā suo munimine p̃regit. z p̃tēpla
 rionis oculū subtiliter acuit Hec ē q̃ hoīem carnalē fecit sp̃uale. ac men
 tem tristē mutat in celestē. q̃z sursum rēdere cogit qd se iuxta se diffunde
 re p̃hibet. Quid hui⁹ ip̃a generat desertionē. s̃z diuinā partē familiari
 tatē Amicos p̃suevit diminūere s̃z grām solet augere. frequēter nāq̃ ab
 hoc mūdo tanq̃ vile p̃ijcit hoc qd a summo bono eligit. z qd ei⁹ dilcōe
 singulari decori meret̃ *Ipa est atra via.* s̃z secura z p̃pēdiosa. ducens ad
 vitā Perpēdat nūc vnūq̃sq̃z sensat⁹. q̃z stultus hic esset q̃cūq̃ eius fre
 quēter p̃faret utilitatē. z ip̃ius vellet habere sup̃portatōem Q̃z innu
 meri somno p̃ctōz p̃fundissimo obdormierāt. z morte perierant sp̃uali.
 q̃z infelix absorbuerat iniquitā. q̃ adueniēte diuine correctōis p̃ga. velut
 de graui somno ac mortis ip̃erio excitati. vitā in melius p̃mutauerūt. z
 opera tenebrāz abijcientes. armis lucis iduritis *Q̃z s̃z in mūdo cap*
 tiui q̃ p̃ manū altissimi velut aīalia indomita. z aīcule incaueare. tribus
 larōibz se p̃mentibz inclusi tenent. q̃bz si facultas adesset. ocio resoluti a
 statu diffugerēt p̃prie salutis *Q̃z q̃nti s̃z q̃ grauissima p̃misissent p̃ctā.* q̃
 multa crimia incurrissent. si nō p̃ia quadā disp̃aratōe dei p̃ tribulatōnes
 p̃seruari fuissent Quid nāq̃ est qd eque cor tumidū z aimū elatū. ac ho
 minē abicio sum seipm magis faciat cognoscere z nō alta sapere. s̃z humi
 liter in seipō p̃sistere ac timere. z q̃ p̃ximo p̃arētī p̃descēdere doceat hec
 est nutrit hūilitatis. docetq̃ patētē. custos p̃ginitatis. p̃patrix etne felē
 citatis Tribulatio habita est a deo saluifera. vt vix sit q̃ ab ei⁹ se abscō
 dat hūnitatis aspgine. siue sit de incipientiū nūero vel p̃ficientiū seu er̃s
 p̃fectoz. rubiginē aufert p̃ctōz. incrementa p̃stat p̃ritū. z vbertatē p̃fere
 grāz. Quid hoc thesauro p̃ciosissimo vtilius *Ipa nāq̃ p̃ctā tollit.* pur
 gatorū minuit. repellit rēp̃rationes. extinguit carnalitates. sp̃ritū reno
 uat. ip̃em roborat. vulnū exhilarat. p̃scie affert serenitatē. z infnoz gau
 dioz p̃rinuā p̃stat vbertatē *Ipa est portio sanatiua.* herb a saluifera sup
 oēs herbas padisi terrestis Corp⁹ corruptibile castigat quidē. s̃z aīam
 vegetat imortalē. aīa deuora saginat tribulatōe. sicut rose ac lilia secun
 dant celesti rore *Ipa tribuit sapiam.* adducit circūsp̃ectionem. z hoīem
 inerp̃u exercitatioē facit Qui nō est aduersa passus qd scit. Qui nō est
 rēp̃rat⁹ q̃lia scit. *Ipa est donū dei electū.* p̃ga amorosa. plaga paterna.
Ipa volūtarios iūitat. z rebelles ad se trahere p̃suevit volūtates Do
 mini p̃arētī eque subseruit tū aduersa q̃z p̃sp̃era. amici z inimici ei eglē
 ter famulant Quoties q̃so frendētibz aduersariis. z stridētibz aduersum

tribula⁹
 pambula gte
 Doan p̃et
 g̃atēp dilect

te inimicis frenū silencij imposuisti. Cū eos p tuā mansuetudinē z paritē
 riaz. cordisq; hilaritatē ipotētes reddidisti. Ego q cūcta creauī ex nihilo
 tribulatiōes iprouisas vniūq; sup electos meos induco. ne eoz imensō
 puent bñficio. Nā p̄rus p aduersa pbat. prim⁹ edificat. de⁹ glificat. Pa
 ciētia in aduersis est qdā p̄gula fumi. ex aromatib; mirre z thuris z vni
 uersi puluerijs pigmetarij. cui⁹ odor suauissimus. ex igne tribulatiōis p
 cedēs. añ oculis meos iugit ascēdit. z me sibi placabilē reddit. ac totaz
 celestē curiā in admiratiōem suspēdit. Nō tm solent hoies mudāni freno
 militi strēuē i torniamēto decerrātī intēdere q̄tū tota celest⁹ curiā faue
 re z intēdere soler hoi spūali. virilit̄ militātī in via. En oēs sci fecerūt ho
 mini paciēti credētī. qz calicē dñi mixtū tota vita sua p̄gustauerūt. Et
 nūc ipm formidolosus adhuc mētib; suadēt z nil mali habere. sz esse po
 rū saluterū oēs vnanimi⁹ acclamāt. Virtus patiētie suscitatori mortu
 orū. z ceteroz oparōi miraculoz p̄fert. Ipa martirij p̄fert glāz. z palmā
 p̄stat victoriā. veste purpurea induit. serro de rosīs rutilantib; redit
 mit. aureo sceptro adornat. regio diademate insignit. Carbunculus lus
 cens in aureis monilib; Sic patiētia se ostēdens in aduersis euertit gē
 mula radians. Odor suauiter fragrans. z fauus vndiq; distillās. Sic re
 ligiosus inter fratres suos paciēter ābulans. z defectus fratnū cōnimit
 portās. vox ei⁹ dulcisona in celi palacio corde iocūdo cantū sibi vendē
 cat singularē. quē cātare nequnt q in hui⁹ vite aduersis p̄aimi tollerātī
 eū cātare nō muerūt. Quid plura. nec lingua posset dicere. nec lra exp̄
 mere. q̄ p̄tile sit aduersa paciēter sustinere. Genitū hoc solū de cūctis
 p̄missis. a memoria tua nō ex cadat. q tribulati vocantur ab hoc mūdo
 miseri. sz a me cēsent bñ. qz
 meqū sine fine stz regnaturi. **Discipulus** q̄ euidenter
 es. Te nāq; esse illā p̄clarā cūctis mortalib; incōpabilē sapiām manife
 stissimū est. z que p̄ratē agnitā mellisuo qdā sapore z suauissima qdāz
 erueratiōe ad lucē pducis. nec vllū dubitationi locū relinqs. P̄deirco mē
 rū nō est. si oia aduersa libent̄ patit. q in eisdē a te tā dulciter p̄solat. Pa
 ter mi dulcissime. ecce nūc pedib; tuis puolutus. grās refero cordis af
 fectū deuoto. p oib; aduersitatib; meis p̄trib; Sz z p trāfactis flagella
 tionib; grauissimis. q̄b me vsq; ad hāc horā castigare z erudire digna
 tus es. q mihi quōdam tē graues cē videbant. qz ex hostili feruitate p
 digere putabant. Sed minū in modum cūcta hec terribilia tāq; nubes
 matutina velociter p̄rāsterūt. z sic sunt te opante añ oculos meos q̄si nū
 q̄ fuerint. cogorq; dicere cū sapiēte. Hodicū laboraui. sed inueni mihi
 multā reqem. Etēn cū te vnicū cordis meit̄hesaur. velut amoris specu
 lū. oculis amorosi cordis p̄pono. z te ex intimis viscētib; oim desiderio
 meoz affectuosissime p̄plector. cūctoz obliuiscor. tristibiliū. z in obliu
 onem cūcta veniūt. quecūq; laborem seu dolorem p̄stare potuerūt.
 Et q̄ vtile sit passiōē christi iugiter habere in memoria.

O Erosio ad rosas procedi
 mus z violas relinqndo ad lilia p̄renda p̄peram⁹. dū desio

trifero germine passionū q̄rundaꝝ hoīm diuinoꝝ ad rosiferas passionē
 tuas. o flos campī. o rosa sine spina eterna sapia. summo cuz desiderio
 rursus cordis oculus reterq̄mus Per tuā nāq̄ fructiferā ac venerabilē
 passionē. cūctoz nobis spūaliū bonoz matena copiosissime subministra
 Vbi em̄ est gloriatio nra. vbi spes et leticia cordis nri Reuera in te vno
 summo bono. et vero bono. et p̄ciosissime tue passionis thesauro Et ideo
 tā imp̄ciabile thesaurū delectat iugit̄ in corde retinere et continue de ip̄o
 loq̄. ac omni tpe mēre et corpore cū ip̄o occupari Utinā q̄q̄ et in cordibꝝ
 nostris nūq̄ marcescat. sꝫ semp̄ rediuua pullulatiōe nou⁹ existat **Felix**
 p̄inde tu o gloriosum lumē oīm ecclesiāꝝ q̄ volatu pennifero mirabiliz
 cūcta supuolās. et archaniū diuinitatꝝ attingēs abyssum claritatꝝ de me
 oculis purioribꝝ intueō inuolūti ac p̄ba q̄ non licet hoī loq̄ audisti. et tū
 ad ima descendens. affcū quodā mellito. possianis hui⁹ ob p̄conium. de
 cordis thesauro in mediū eructasti dicens Nihil arbitraris sum me sel
 re inter vos nisi ihm xpm et hūc crucifixū **Q** p̄bū mellifluū. dulci⁹ sup
 mel et fauū. deuotis mētibꝝ iugit̄ ruminādū. de q̄ p̄tutis liquor emanat.
 q̄ miseris largiter gaudia salutis p̄inat **S**ilr et tu celestis viella suauis
 tate sermonis dulciter p̄ornata. atq̄ p̄bi etni diuinissima maiestate illu
 minata **B**eatissime bernarde cui p̄bū incarnatū et in cruce suspensum
 tā dulciter sapiebat. vt hec et his similia p̄ba suauia dulcissime p̄orares
 fasciculus in q̄s mirre cū sp̄osa. dilectus meus mihi inter vbera mea cō
 morabit̄ amaritudinē dūce passionis p̄cans. Et hanc vt ais meditatē
 dixi sapiāꝝ. in his iusticie p̄fectōem mihi p̄stui. in his plenitudinē scie
 in his diuicias salutis. in his copiā meritoꝝ **E**x his mihi interdū pot⁹
 salutaris amaritudinis. ex his rursum suauis vnctio p̄solatōis. hic me
 erigit in aduersis. in p̄speris dep̄mit. et inter leta tristiaq̄. vite p̄ntis via
 regia incedentē turū p̄ber vbiq̄ ducatū **H**inc inde mala iminētia p̄pul
 sando. nō regro sicut sponsa vbi cubet in meridie quē āplector. mea inf
 vbera p̄morātem **N**ō regro vbi pascat in meridie. quē intueor saluatōrē
 in cruce pendentē **I**llud sublimi⁹. istud suauis vel parat⁹. panis illud
 hoc lac. hic mea interim sublimior p̄bia. scire ihesum et hūc crucifixum
Hec inq̄ doctor venerāde ex ore tuo p̄mēdata suscepī **E**terū ex his o
 sapia etna hāc mihi sūmā colligo q̄ q̄cūq̄ etnā salutē et p̄mior magnitu
 dinē desiderat hīe. arcē q̄q̄ cūctaz p̄tutū optat p̄cedere. sciaz q̄q̄ atq̄
 sapiāꝝ obtinere. inter p̄spera et aduersa eq̄nimit̄ stare. securā viā ambula
 re et amaritudinē tue passiōis tueq̄ p̄solatōis poti⁹ suauissimū desiderat
 p̄gustare dat te ihesum. ihm inq̄ crucifixū iugiter in pectore suo portare
Monile p̄ciosum. electū sup aurū et lapidē p̄ciosum. inter sponse vbe
 ra iugiter gestandū. nec vnq̄ obliuioni tradendū **N**ūq̄ em̄ formosaz pu
 ellulaz adeo decorauit monile p̄ciosuz in pectore gestatū. q̄ntū ibs cruci
 fixus mēti inclusus p̄ornat cor deuotū **M**ala aurea in lectis argētis
Ihesus xps in corde amātis. vas auri solidū omni lapide p̄cioso adoz
 natū. et pectus feruidū **S**apiētia **S**re q̄ns passionis hui⁹ me
 hui⁹ nois p̄rentium. **S**apiētia **S**re q̄ns passionis hui⁹ me
 moria. in doctū quēq̄ red
 dū doctissimū et igitos ac idiotas facit p̄ficere in magistros. magistros

1
Inq̃ nō scieq̃ inflat. s̃ caritatis q̃ edificat. Ip̃a est velut q̃dam liber vite
in quo oīa salutī necēria inueniunt. Hic liber p̃e oīm phoꝝ libris. de oī
bus docens. mellea quadā dulcedine punctus sentit. Nonne videt tibi
sic esse. nōne iam z os tuū z labia cordis tui pfusa fauū hūc dulcissimū
sentitū vberim distillare. Nōne singule lfe diligēter ispecte velut aroma
tū stille tibi videbūt paruisse. Felix q̃ ei? studio senose incēdit. qz pficet
in p̃ceptu mūdi. z in amore dei. cūctazq̃ p̃tutū z grāz sumet icremētū.

Discipulus O peramabilis sapia nihil in hac vita dul
cuis cordi meo existeret. vt cuius meli? no

sti. q̃ vt passionē tuā iugiter toto corde deslere possē. S̃z prochdolor
ariditate z duricia quadā p̃stricta. ad eius recordatōem put dignū esset
nō p̃pungor. z t̃do doceo benigna p̃is sapia. q̃lit et̃ agendū z tibi sic
in hac materia

Sapiētia Memoria passionis mee d̃z fieri
tam p̃ciosa nō pfunctorie nec fellina accelera

tione. Maxie cū t̃ps adent sufficiens z oportunū. s̃z cū matūra z morosa
ac p̃cordiali rememoratio. z flebili quadā p̃passioe. Nisi em̃ hoc dulcissi
mū lignū dentibz affectuose discretōis masticatū fuerit. sapor ei? licet i
mensus nequaquā mouebit. qz z siq̃dem flere cū flente. aut dolere cū dolē
te nō potes saltē affectu deuoto de car̃z b̃nificiis tibi p̃ ea exhibitis. gau
dere debes z gratias agere. q̃z qz z si nec affectu p̃passiois nec gratulari
oīs desiderio moueris. s̃z dura q̃dā affectōe te in ei? recordatōe deprimi
sent. nihilominus in duritia cordis tui ad laudē dei. memoriā hui? sa
lucifere passiois q̃litercūq̃ p̃currere. z qd̃ a te h̃e nō pores ip̃i? manibz
p̃ssimīs p̃mīras. Gloriam p̃leuera. p̃cedo. pulsando. q̃redo. donec accē
ptas. Percutere his scilicet tēiore vicz recordatōe. z corpali nihilomin? la
bore. teipm̃ exercēs ad pietatē. z p̃ extēsiōe manūū. seu oculoz ad cru
cifixū subleuatōem. vel pectoris consōem. aut geñ. flexiones deuotas.
vel cetera similia p̃teritis officia p̃inuādo. donec egrediant aque lacris
marū largissime. vt z ratio bibat deuotōis aquas. z corpus aiāle ex ei?
p̃ntia accensum ad grām abilitet. qz si forsā causāz te affectū hūc de
lectabile z dulciore sup mel z fauū rari? exp̃iri nimirū qz forsā rēptat
onibz interim exercitatis. Multo vinilius agis. si p̃tutē ip̃am nō p̃o de
lectatōe quā expectaris. s̃z p̃ p̃tutibz ip̃is z solo b̃nificiō dei tota intēti
ne z si nō affectōe sectaris. Affect? em̃ b̃titudinis est exercitiū s̃o p̃tutis.
Porro passiois mee frequēs meditatio inter alia inūera. ad duo p̃cipue
tibi noueris p̃desse solacia. vicz ad tristitiā inordinatā repellendā. z pe
nā purgatoriā diminuendā. Qualiter aut̃ dolor meus dolorem animi
expellat. exēplo tibi pon? q̃ verbo demonstrabo. Erat nāq̃ quidā discip
pulus sapie cui? nomē sit in libro vite. quē circa p̃uersionis sue inīcia q̃
dam tristitia inordinata tā leraliter oppressit. vt nec legere vel orare vel
q̃cūq̃ boni p̃tūc facere p̃esser. qui dū die quadā in cella residens ab hac
passione grauiter virgeret z incredibili dolore affligeret. facta est ad eū de
sup quasi vox intellectualis dicens. qd̃ hic sedes ociosus. z in tēp̃o ta
bescens. Surge nunc z meam passionem deuore pertracta. z in mea a
maritudine tuum deuinces dolorem. Quo audito. frater ille surrexit

Oberyn

gpru

z se ad meditando passionē prulit. z ex tūc medicina hac salutarī sana
tus. p eius pūnuā replicationē nequa q̄ plus de cetero talē vnq̄ sensit
anīmī passionē. Qualiter aut̄ hebētissima meditato penaz purgatorij
relaxare habeat tibi indicabo. En autor nature nil inordinatū in sua na
tura reliq̄t. S; nec diuina iusticia q̄cūq̄ unpūitū dimittit. qd̄ nō hic aut̄
in futuro debite subijciat correctioni. Qū igit̄ putas finē habitura esset
pena alicuius pctōis. q̄ multis criminib; obnoxius p̄dignā satisfactio
nē p̄ q̄libet mortali p̄ millesima pte nō expleuisset. quā exolucere in locis
purgatorij gehēnalib; deccdens cogeret vsq; ad minimū quadrantē. Q̄
nimis longa misere aie expectatio. o diuina ac acerba nimū cruxatio.
dolor pseuerās z inensus. p̄ma grauior omni terrestri cruciatu. Sed vt
de q̄ hāc penā leuissima z breuissima satisfactōe p̄p̄sare posset. q̄cūq; ibi
ipam de thesauro passionis agni immaculati sciret recipere. Hic nāq; thes
saurus p̄ciosissimus p̄pter caritatē maximā. p̄sonāq; dignissimā. ac doz
lorē imensissimū sufficiens z supabundās extat. z ideo talit̄ posset se hō
ad hunc applicare z de eius merito z satisfactione tam deuore ad se tra
here. vt si mille annis deberet purgari in breui de toto liberaretur.

Discipulus Peto mi dñe vt me miserū pctōrem sum
me indigētē. hāc doceas artem vtilissimā
p̄pter bonitatē tuā. qz heu p̄pria nō sufficiūt merita. vt necnū valde līe
mibi respice. **Sapiētia** Si vis penā purgatorij longā z as
re ad aliena. cerbā in tēporalē q̄ leuis z breuis est
pmutare. hec facere studeas. Primo oim debes corde p̄p̄cto z spū p̄rt
bulato cū gemitu cordis enozmitatē pctōz tuoz grauissime ponderare.
p̄stendo aduersum te iniusticiā tuā dñō. amarissime recogitādo qd̄ fece
ris. quē offendēris. qd̄ ye merueris. Peccaui ingens dñe. peccaui super
numerū arene maris. Deinde debes teipm corā oculis eterni iudicis hū
militer despiciere. z vilem estimare. ita vt cū publicano oculos imūdos
nec audeas ad celū lenare. nec labijs pollutis nomē illud gloriofuz no
minare. s; neq; teipm hoīem s; kmem imundū estimare. z opa tua satis
factoria quasi nullius sint momenti ānihilare. z sic miser z miserabilis
ante fōtes gratiā iudicis expectare. z dicere cū gemitu profundo cordis
tui. Pater mi peccaui in celū z corā te. z non sum dignus vocari filius
tuus. fac mihi sicut vni de mercenarijs tuis. Postea mentum passionis
mee debes summo cū affectu extollere z magnificare. cogitādo qm̄ ap̄
me copiosissima est redēptio. z q̄ minima gutta p̄ciosissimi sanguinis q̄
p̄ oēs pres corp̄is mei vulnerib; repleti largiter efflūxit. p̄ redēptione z
satisfactiōe toti mūdi suffecisset. S; copiose ipm effundere volui in ar
gumentū magni amoris z supeffluentissime pietatis. in solamē oim mī
seroz. Tandē debes humili dēdē. sed feruido affectu manū auxiliatoris q̄
rere. z misericordissimū redēptoris meritū infinitū in subsidīū postulare
nihil hesitans. qz p̄rior est fons ille pietatis mīam iugiter scaruēs ad
miserendū q̄ tu. **Discipul** Q̄ kbū gratiosum z p̄cipuum
ad petendum mibi. meisq; similibus miseriis
pctōib;. summa cū exultatiōe suscipiendū. eo q̄ in tua passione sicut in

minima digne
pedis

prompto inuenimus vñ pctā possumus abluerē. penas delere. grām in
uenire. 7 glām pmereri sempitnā. Qd q̄s mihi det vel minimā guttā adī
star pūctū modicā. hui⁹ tā p̄ciosi lūis rubicūdi sanguinis agnī imacu
lati. in lauariū vulnerū meorū. Age nunc tota x̄pus mea si q̄ mō possum
h̄ salutare medicamentū in remediū optinere pctōz meorū. Q gutta ro
rida de minima pedica dñi mei egressa. Q stillicidiū roseū de aula rega
li foramine. s. pectorali effluxū. vel saltē de minima pūctura corp̄is deli
cati egressum. sana 7 reintegra pctōz meorū vulnera. Q crux aue spes
vnica. sanguis delicatus pfusus. auge p̄iis iusticiā. reiscq; dona veniam. Q
misericordissima sapia. his te p̄bis p̄solatoris ore melliflūo. p̄sequente
q̄stio nō modica aimū meū pulsar. quā vt soluas affectus pius deuore
expostulat. Dixisti em̄ qd p tuā passionē satisfactio sufficiens 7 supabun⁹
dans hūano generi collata est. Qd si ita ē. q̄re igit p̄na satisfactio in
iungit. 7 scōz q̄litate cul

Sapiētia

Ad hoc qd hō p̄sequat
opz ipm ei p̄figurari. p̄figurat aut ei p baptisimū. Cū illi ex toto liberan
tur q̄ sic decedūt. s. opz q̄ illi q̄ post baptisimū peccāt p̄figurent x̄pō pas
sionē p̄ aliqd penalitatis vel passionis quā in seip̄is sustineāt. q̄ tñ mul
to minor sufficit q̄ esset p̄digna pctō. coopante satisfactione p̄dicta.

Discipul⁹ Redeamus igit ad hāc materiā vtilitate p̄cipu
am. de qua tantā digressionē fecimus. occasio
nem tantorū misteriorū eius ex vbertate fumentes.

Quō verus x̄pi discipulus debet se p̄figurare passionib⁹ ipsius.

C 15

Gitur cum me filij teuebraz

Trū crucis patibulo affixissent. nō suffecit eis horrendū suppli
ciū mihi illatū. sed crudelius senētes corā dolēte 7 moriente
stabāt. 7 me deridebāt 7 blasphemādo subannabāt mouentes capita
sua. 7 obprobrijs ip̄ssime miserū affligebāt. Ego aut̄ his nō mor⁹. sed
patienter sustinēs aiebam. Pater ignosce eis q̄ nesciūt qd faciūt. Inter
duos latrones tā p̄ sup̄licij reū me dei filiū suspēderūt. 7 vn⁹ q̄dem ex
his me deridebat ali⁹ aut̄ patrociniū ip̄lorabat. quē prius ad grām re
cepi. 7 pctōz veniā trib. sedo padisum ei celestē p̄misi. Circūspēri 7 non
erat auxiliator. oēs me dereliq̄rant. Non q̄s mei q̄si alieni recesserant a
me. Stabāt q̄dē ex his a longe. 7 q̄ circa me fiebāt p̄siderabāt. fratres q̄
q̄s mei in agustijs m̄rtis dissi a me di fugiebāt. vestimēta mihi toros
res extrahētes nudū reliq̄rūt. Sūma dei x̄tus 7 potētia x̄ps dñs tuc mē
serabiliter stetit q̄si oī f̄tate puar⁹. Nā absq; mīa me cruciatib⁹ acerrimis
verauerūt. Ego aut̄ tanq̄s agnus māsuerus q̄ portat ad victimā obmu
tū 7 nō aperui os meū angustie mihi vndiq; erāt. miserie me vbiq; pre
mebant 7 q̄cūq; me p̄rehā dolorē inueniebā. Stabat tūc iuxta crucē fili⁹
pendētis mater mestissima. cūtra vulnerū meorū in pectore suo dolorife
ra maternis viscerib⁹ p̄ferēs tormēta ac sustinēs vulnera. audies igitur
vocē ei⁹ flebilē 7 lucrū miserabile. eiusq; dolorē scies vehementē. p̄passi
one motus pie ip̄am p̄solabar. 7 dilectā m̄rem discipulo dilecō recomen

dans. discipulū p me ei in filiū delegaui Qualiter tūc gladius doloris
viscera penetrauent dulcissime mris. qliter etz meroris gladi? interiora
oia filij pendentiis repleuerit null? pfecte estiare poterit

Discipulus

Dolor seuissimus. et passioe p̄cipua dignissimus **D** seuicia ac duricia imēsa enormiter te torq̄n
tū qlit o cruenta bestie leonibz ferociōres. lupis rapacibz seuiores. agnū
illū māsuētissimū. speciosumqz forma p filijs hoīm. nobilē ac delicatuz
pūū ac māsuētū sic crudeliter torq̄re potuisti. **D** de? me? vtiā fuisse
tūc famulus tuus p̄ns dū hec āgebant. vt pietas et passio q̄ eis defuit
p me suppleta fuisse profecto si possibile fuisse salua hūāni generis redē
ptōe ego aīaz meā p vita tua exposuisses. vel cū dilecō p̄ter occubuissem
vel certe si hoc fuisse negatū. saltē pre dolore p̄strat? pedē crucis in qua
dilectus moriebat brachijs affectuosissime passionis strinxissem. et sic
flens et euulans p̄durassem. quosqz forsitā cū t̄ra tremuit et petre scindebāt
corqz amāris p̄ter scissum fuisse **D** q̄s felicit migrassem. si moriente
dilecō ego q̄s secū p̄t mortu? fuisses an nō meministi qd fecerit armiger
faulis q̄ in monte gelboe dñm suū inimicū vallatū iprobe occubuisse. vī
dens fidelitatē ei et societate facere cupiēs. sup gladiū suū stulte irruit et
p̄ter mortu? ē cū illo **D** si fuus videns dñm suū infelicit mori p̄mone
bat. dilectūs vidēs dilectū p dilecō fideliter mori nō p̄moreret Qualiter
vivere posset. et nō potius eligeret fortit mori q̄s infelicit vivere. p̄pterea
vtiqz elegisset suspendium

Sapiētia

Hac hora moriēdi ab
aīa mea. et mortē ossa mea **S**apientia eterno mihi p̄legi. vt
solus tūc calicē mee biberē passiois. et mortē p oibz sustinerē Hūc at̄ t̄ps
adest vt ois q̄ vult venire post me. abneget semetip̄m et tollat crucē suaz
et seq̄tur me. et sciat. p certo hāc imitatioem deuorā tā acceptabilē mihi fo
re. q̄ntū fuisse p tūc si mecū p̄stitisset. et mortu? p̄ter cū moriente fuisse
Et ecce hec erit crux tua quā portare debes si vis me? eē amator Quā
doctiqz exercitioy tūc et diuinoy expletioni mādatorz studioso intentus
es. p posse tuo. et tū ex em̄lis ex h derisioēs seu detractōēs recipis. insup
et in oculis eoz intm vilescis et despiciabilis appares. vt hoc nō futuri pa
ciētie ascribāt. nec grē q̄ est in te. s̄z ipotētie et ignauie et q̄ te vindicare vo
lēs nō audeas vel scias Tu at̄ h nō solū patient et libēter p deo sufferas
verū etiā ex supabundanti p̄zem q̄ in celis est seriōsius p eis exorare stu
dieris. et eos deuote a pud me excusaueris. ip̄os mihi recomēdando.
Quicūqz in hac p̄rarietate lesina ad glām et imitatioem crucifixi seip̄m
supauerit. scire dz q̄tenscūqz h fecerit. q̄ mortē dñi recent reuiuiscere fa
cit. et imaginē crucifixi in se portabit. **E**t si bona opa faciēs et inoē
ter ac simplr in vīa ābulans opa tua bona ab iuidis p̄secutoribz pculca
rent. insup de te nō bona s̄z mala vbiqz loq̄rent. falsaqz tibi multa impo
nētes. vitā tuā in oculis te honore dignū habētū deprauare nō desiste
rent Tu aut̄ ex his nō motus s̄z magis exhilaratus in te manēs in tāta
maneres p̄sequentium te cordis pietate. vt parus esses sincero affectu et
pio corde cunctas offensas remittere. vt sic penitus in te delere essent
ac si nunqz facte fuissent. **I**psis quoqz preberes auxilium et p̄silū op̄e

etmū eius ob amorē q̄ suis crucifixionib; etiā nō petentib; nō solū offen-
sas remisit. sed et eis pdesse studuit. p eis apud patrē intercedēdo. **Quicū**
q; teipm in hoc facto. ppter deū supares. certissimē ac veracit̄ iuxta dile-
ctū tuū crucifixū pariter crucifixus stares. inuidana solacia fugiendo. et
utilitates ac solatōes terrenas ppter me relinqndo. nisi quantū necessitas
hoc requirit. desertionē meā q̄ ab oib; derelict⁹ fui p hāc recōpensans. vo-
luntariā abstractōez q̄tenscūq; tuos caros amicos vel p̄ sanguineos ppter
amorē saluatoris reliqns discipulū et dilectū fratrem mihi iuxta crucē cō-
patientē substitutis. **Ex**polatio q̄ppe tue. p̄prie voluntatis vestimēta sunt
nuditatis mee. **Cūq;** his q̄ teipugnāt seu crimināt et aduersa inferūt vo-
luntarie cesseris. et eoz q̄ te p̄bis iportune inuadūt. irā et impatientiā ram-
māsuere et cū tāta cordis dulcedine ac p̄boz suauitate ac vultus hilarit̄
tare receperis. vt tua dulcis benignitas merito aduersariis verecūdiā
inferre possit. vt eoz debeat tumor tua ex humilitate p̄frangi. tūc moris
mee ymago et silitudo in te veraciter relucebit. **Ad** exemplo maris mee
fidelissimē et discipuli dilecti sp̄ tibi memoria passionis afflit in corde per-
memoriā in orōne p̄ ruminatōem deuorā. et in oparatōe p̄ unitatōem affec-
tuosam. **Quicūq;** hec fecerit ver⁹ ihesu xpī imitator existit et delicias ei
apud se copiosas ministrabit. **S**ignū ḡ tue dilectōis sit exhibitio operis.
Den exhortaberis te velle mori. p me corporaliter. nūc venit hora tua. ac
curre. festina. et recipere mortē p me spūaliter. **Q**uantū de tali filio q̄ cru-
cē hanc recipit p̄ celest⁹ glābif. **Q**uātū de tali fidelissimo discipulo ma-
gister magistroz iocūdabit. dilectū p dilectō q̄q; morientē. cuiusq; passionē
ridentē. vt vix hoc sentiat in se qd et in xpō ihesu. **Cū** quāra glā puras
sublimabit in celis. et q̄nto honore dignus habebit. socius nāq; magne
tribulationis erit et so. **Discipulus** Scio dñe qz nō est
cūis inenſe solatōis. **Discipulus** Scio dñe qz nō est
ri est vt abulet et dirigat gressus suos. **Quā** obre oculos ac man⁹ ad te
sursum eleuo piissime redēptor. deuore supplicādo. quatenus venerāde
passionis tue ymago et silitudo mihi famulo tuo efficaciter imprimatur.
et suū in me effectū salubre iugit̄ opet ad laudē et glām nois tui bñdicti.
Ceterū vt vides aia mea tota in excessu mētis posita. adhuc stat suspen-
sa. tibi partiēti intendens. et audire cupiens famē tā miserande passionis.
Scire insup cupies vtz caro passa ex diuinitatē influat aliq̄ tūc sense-
rit alleviationē. **Sapiētia** Hora valde de hac interrogatōne
ranti doloris. **Sapiētia** qd mento ex itimis te mouere des-
beat ad p̄passionē. In illa hora cū mortis su. plicū p̄uli horrendū. aia
p̄bo p̄fecte fruebat. et tñ diuinitas p̄misit carnī agere et parti que sua erāt
p̄pria. et qz vires inferiores sibip̄is relinqbant. passibiles valde redde-
bant. **A**ttēde nūc glām totius orbis in cruce suspensaz. et miseris vltra
modū āgustiatā. pendebā in patibulo crucis. ligno immobiliter p̄fixus.
desolatus. et omni adiutorio hūano p̄uati. **S**z et pater meus celest⁹ me
quodānō reliq̄ſſe videbat. cū nō inuabat quē inuare poterat. magnalīa
opa ostendendo. **V**ulnera crucē sanguinē fundebant. **O**culi mei a fletu
caligabant. et oia viscera mea p̄ nimis cruciatu p̄rabescebant. **R**ugies

ham a gemitu cordis mei. et non erat qui respiceret. flebam amare. et non erat qui lacrimas abstergeret. dolores et luctus me opprimerant. et non erat qui foueret. Orante maledicebant. Tacente dendebar. Faciēter sustinēte blasphemabant. Et cum sic undique me dolores mortis circumdedissent. clamaui ad patrem dicens Deus meus. deus meus ut quid dereliquisti me. et tamen voluntas patris filii sepius fuit conformis paternae voluntati. Sicut. et non erat qui calicem aque frigidae aie sibi potingeret. sed aceto mixto cum felle sitim meam potabant. Atque ista anima mea per sitis angustia multum affligere. magis tamen feruide salutem humanam sitiebat. et cum omnia quae scripta erant de me summarentur. factus obediens usque ad mortem. inclinato capite tradidi spiritum. Nec sufficit eis viuente me doloribus affligere. sed et mortui penitus afficere temptabant. Nam latus meum mucrone dire lanceae perforabant. ex quo sanguis et aqua exibat. quod corpus mortuum profundebat. Sicque vita mundi per mundum extincta fuit. et sanguine suo precioso genus humanum redemit atque veterum piacula peccatorum pro cruore. **Discipulus** Vere magna et inestimabilis dilectio caritatis. o maximus et immensus dolor tue sanctissime passionis. qua nos miseros orbis peccatorum redemisti. utinam nunc dignas laudes tibi exsoluere possem. utinam omnium hominum qui sunt super terram. vel futuri sunt vel praeterierunt propter gratiam florere. ut eas in tuo famularum expecderem. Quis mihi det sapientiam salomonis. fortis rudinem samsonis. abiectionis pulchritudinem. omniumque principum huius mundi diuitias et gloriam atque potentiam. Quatenus haec omnia. et multo maiora his libere offerre in obsequium mei saluatoris in odore suauitatis. Sed bene quod potest facere canis mortuus. aut quam gratiam prestare potest surdus et mutus.

Sapiētia Si linguis hominum loqueris et angelorum. si cum doctorum hominum puritate claresceres. si confessorum atque doctorum persecutorum. martirumque exemplis existeres. si quod omnium creaturarum potentiam haberes. rependere vicem tanto redemptori ex indigno non posses. nec per minima gutta eius sanguinis perire ex amore.

Discipulus Quid igitur terribam domino pro omnibus qui re effusa. tribuit mihi. o mi domine deus doce quod famulum tuum. quilibet saltem ex gratia placere posset. quod ex infirmitate et paupertate operum suorum deficit.

Sapiētia

Memoriam passionis meae semper debes in corde tuo habere. et omnes tribulationes et aduersitates quas pateris ad ipsum referre. ipsiusque similitudinem quantum possibile est induere debes. Item ex occulta dispensatione cum tibi consolationem internam subtrahat. et te desolatum relinquit. debes ad instar veri crucifixi non aliunde consolationem quaerere. sed patienter expectare. et sursum ad patrem qui in celis est respectum habere. teipsum deferendo. et omnem cogitatum tuum in ipsum lacrando. Tunc absque dubio quanto fuerit maior hominis exterioris passio et desertio hominis interioris cum voluntate deo unita tanto similior eius crucifixio et acceptio. prout patet. quia reuera hoc est punctum aduersitatis. per quod milites perarissimi in acie christi constituti strictissime examinantur. Post percipere tuas non abeas. sed eas viriliter frangas. tunc felle amaritudinis cum dulcore tuo potaberis omnium hominum salutem sitas. superioribus tuis obedientiam

deuota exhibeas. oia opa tua ad virtutū pfectōem. ⁊ debita pducere item
das psummarōem. Item oia infortunia ⁊ cuncta tristabilia clementer dei
debes pmittere. ⁊ sic te libere in omni facto tenere. q̄si hō q̄ in pūcto migra
tur? ē de h̄ mūdo Refugiū h̄q̄ p̄tinuū in vulnere lateris mei debes q̄re
re. tāq̄ colūba in foraminibz petre. q̄ in hoc loco sp̄ iuenies copiosiss̄
mā p̄cōz remissioēz. grāz plenitudinē. ⁊ a cūctis malis imminētibz securā
p̄cōz onem

Discipulus Unā adhuc periculā de hac mares
ria dulcissime passiōis tue porrigo de
hoc vitz q̄ tā breuif t̄gēs p̄rāssisti Qualit̄. i. se habuerit m̄ illa venerā
da genitrix tua fidelissima q̄n iuxta crucē sterit. ⁊ filiū suū dilectum corā
oculz tuis suscipit

Sapiētia De hoc licētiar? ip̄am adeas. ⁊ ei?
p̄suz p̄sperit ab ore hoc qd̄ vis diligēt? ingras.

Commendatio singularis br̄e virginis. ⁊ de dolore eius inestimabilē

16 **S**quē habuit in passione filij.
Tabat iuxta crucē ihesu m̄ ei? rpe vernali cū ad alta celi sol
incipit ascendere. ⁊ tr̄is infundere radioz suoz secundā luminost
tatē Ecce vegetabilia cūcta hyemali glacie p̄stricta incipiūt reuifescere
animātia h̄q̄ ⁊ volatilia in antris ⁊ specubz. ac diuersis q̄busq̄ latibz
abscondita. ad tāte lucis nouitatē respirare incipiūt. ⁊ v̄res resumere ac
cordis leticiā ostēdere cātibz v̄l plausibz letabūdibz. hoīm h̄q̄ genus. se
nes cū iunioribz ei? in aduētū exhilarāt. ⁊ tora sufficiens t̄re decore idu
stuz applaudat ac gratulat̄ Et corda vniuersa. pura mēte deū amātia
p̄cedite nūc. qm̄ silr nob̄ accidit cū sole amicta x̄go fecūda. celi regina. p̄
electa vt sol. fines cordis nr̄i ingredit̄. ⁊ memoria mētibz nr̄is rutilatibz i
fundit absq̄ nube Corinuo nāq̄ duricia ois ad tāte lucē imēsitatē resol
uit. arida cūcta roze celest̄ gr̄e irrigāt. fugant tenebre. nouū lumē exorit̄
⁊ gaudiōz nob̄ materia imēsa cumulat̄ Tibi x̄go spes n̄ra. gaudiū ⁊ le
ticia cordis nr̄i. p̄cōres miseri in vocē salutarōis p̄rūpiū? Teq̄ ex iris
mo cordis cū gemitu ⁊ lacrimis ⁊ deuota cordis genus flexione affectuo
sissime m̄rez gr̄e salutam? gaudēt pueri ad sonitū organi. ⁊ ad letos ru
mores corda exhilarāt vniuersa Sic ad tuā h̄q̄ suauissimā memoriā
sor? estuo diuini amoris icēdio Te laudare cupies quā laudat orb̄ t̄re ⁊
plenitudo ei? celi celoz ⁊ ois x̄tus eoz Dis h̄p̄e creature bonitas ad
tuā p̄para dignitatē. sic ē q̄si nocti luce splēdor exigu? ad solis claritatē
imensaz Te nāq̄ diuina sapia tā excellēt sua gr̄a decorauit. ⁊ bonitate
tā multipl̄r uestiuit vt sua incōp̄hensibilis in te relucens sapia desidera
bilior nobis ex tua refulgentia reddat Quā mēte p̄tracō viros illustres
q̄ te laudauerūt ab initio. p̄ stupore deficio. ⁊ v̄lra sp̄ritū nō habeo Sz
cū ad meip̄m redeo. hec irra me reuoluo dicēs. Q̄ pia x̄go salue decus
p̄ginū. q̄cqd̄ vnq̄ de tuo p̄conio lingua dicere potuit. calam? scribere va
luit. cor potuit cogitare. oibz illis simul collectis ⁊ p̄scriptis. ⁊ in vnū ma
nipulū volatū p̄gestis. cēuplicata ⁊ in finit̄is multiplicata. corde des
uoro. aureo cū decore. melliflūo sapore. ⁊ odore aromatico tibi porrigo
ad laudandū ⁊ glorificandū te x̄go br̄a nūc ⁊ incernū Quā te intueor. ce
lū sydereō micās. splēdore mibi videoz itueri. padisum voluptat̄ me pu

ro inhabitare. imendo met ex magnitudine tui. stupēs ex imensitate glorie
 tue. 2. pelamās cū p̄ute **A**ltitudo diuiciarū sapie 2. scientie dei. q̄ les
 rabūdo corde exulasti. cū hāc nobilē creaturā tā p̄fecti decoris hūc mū
 do in gaudiū p̄didisti **O**culi p̄ginales nimio fulgore micātes **G**ene
 rubentes. o crines aureo splēdore nitētes. felicissima labia tua crebris of
 culis filij desficata. 2. licet totū qd̄ in te est circino diuine sapie prudētis
 sine sit formatū 2. decētissime p̄ornatū. singularit̄ tū misens vbera tua
 q̄ lactauerūt regē d̄m dulci? nob̄ sapiūt. qm̄ ex eis vita p̄cedit. 2. dulce
 do emanat. q̄ cūctos lāguīdos sanat Felix p̄inde mulier illa q̄ tā verā q̄
 locūdā de hac prulit sniaz. in turba exclamās 2. dicēs ad saluatore **H**e
 arus vent̄ q̄ te p̄ornauit. 2. vbera q̄ luxisti **B**erā vbera q̄ lactauerūt xp̄s
 d̄m. vīa nāq̄ ab vbertate atq̄ vbertima fecūditate celigene lerāt atq̄
 terrigene. ac dulcibz vīs recreāt ex fructibz **H**ic velut hūnuli capree ge
 melli q̄ pascūt in lilij donec asperit dies 2. inclinent ymbre **E**n p̄ditōz
 orbis corpa celestia ornauit syderibz. corpa elemētaria animātibz ac vo
 larilibz. nemoza folijs virētibz p̄rata floribz ridētibz **S**3 sup̄ hec oia p̄go
 brā corp? tuū sanctissimis decorauit vberibz **H**ec stz due oliue speciose
 2. vberime. liq̄rē grē lact? ac mellis super? ac ifens p̄p̄nantes pomella
 nūci cādoris. q̄ a spū scō fecūdata. 2. in ligno qd̄ est in medio paradisi col
 locata. fructū immortalitatz p̄ferūt degustata **H**ec stz malogranata au
 rea. sperule ac lilia templū adornantia veri salomōis **A**dragore odo
 r̄fere in orto deliciarū plātare. Botri vinearū engaddi. cordibz miserorū
 leticiā p̄ferētes 2. tristitiam depellētes **M**eliora q̄ppe stz vbera tua vino
 fragrātia yngētis op̄tis **I**n vino nāq̄ est luxuria 2. delectatio trena. **I**n
 his aut̄ folijs aureis p̄cupiscētie noxie plenissima extinctio. 2. celestz qdā
 2. sup̄nalis delectatio **N**ouit q̄ gustauit q̄ cūctissime 2. p̄fectissime ois vo
 luptas carnalis euauit cū de lacte grāz tuarū gustatū fuerit. ad fragrā
 tiā q̄ppe yngētōz sup̄noz virulēti serpētes erit fugebant. 2. sustinere nō
 poterāt p̄ntiam tāte puniatz **I**mplera tūc gaudebāt viscera mūre inso
 lito saciata. lingua q̄dem obmutuit. spūs p̄o in d̄no exultauit **O**culi fle
 bāt 2. dulces lacrias deducebāt **O**s aut̄ hūc suauissimū saporē 2. diuī
 nissimū liq̄rem diutius tenere 2. frēq̄nti? ruminare pio conamine p̄tende
 bat **C**lamabātq̄ oia interiora p̄iter dicentia qm̄ meliora sunt vbera tua
 vino. fragrātia yngētis optimis. q̄ intelligit intelligat **M**at̄ veneran
 da. salua geniture tue vicz eterne sapie bonitate imensa. cū hoc totū qd̄
 habes ab eo sit a q̄ omne bonū p̄cedit. nihilomin? tū aliqd̄ est qd̄ dulci
 us ac suau? iuenire sibi videt̄ aia misera cū ad vbera tua p̄fugit. dulce
 die 2. grā plena q̄ cū ad vinū spūale accedit q̄ p̄p̄nat etna sapia **I**bi
 nāq̄ p̄fēc sentit suauitas. hic aut̄ mitta qdā acerbitas p̄cipit **S**ic dē illa
 sapia etna. hoculo p̄solatōis p̄gā subiūgit discretē correctōis. **E**n mat̄
 brā aduertere potuisti. q̄tēs me suauitate p̄boz suorū. q̄si lactea quadaz
 lūniuit dulcedine 2. rursus d̄nandē sua. q̄si austeritate vini sup̄ infunden
 do mihi timorē incussit. **H**ic p̄ba p̄solatōis. illinc p̄bera exhibēs discre
 te correctōis **E**t cū ip̄m iā h̄e vt sp̄suz carissimū gauderē. subito diuī
 nitatis ei? recordatione stupefact?. vt iudicem meū dep̄cabar. **E**t cum

meredū lac petere. jessulit z qñi ablactādo sup matre sua. acetosam ex
 hibuit austeritātē. Tu autē qd glere a plāta pedis vsq; ad pñicē nō est in
 te quicq; amaritudinis vel austeritātis. s; totū qd in te est. est purissima
 dulcedo incōpabilē hñs suauitatē oīm aromātū. z vngentoz superans
 fragrātiā z pñosiratē. tota formosa es z suavis. nil hñs duricie vel au
 steritatis. facie benigna. vultu serena. s; hñs mellita. suavis z decora. bo
 nitate fecūda. grā plena. in te nāq; oīs gratie vīa z pñitātis. in te oīs spes
 vite z pñitatis. vinū cū lacte suq; a sapia erema. s; fauus cum melle a te
 suscipit dulcedo purissima. Que sunt autē hec s; ba tua dulcissima. Pro
 z sus sunt hec. s; q oēs pctōes sinu recipis benignissimo. z receprōs tuo
 fideliter recōsilias filio. O thesaurus pñosus miserz. En cū summus
 regē peccādo pdidim⁹. cū offendim⁹ angelos. cū eis nobismetipis gra
 ues sumus. z oio nescimus qd agere debeam⁹ hoc solū restat miser⁹. vt
 oculos cordis z corpis ad te leuemus. pñiliū qñentes auxiliū petētes. O
 exultatio cordis mei vnica. spes z gaudiū vite mee. tu scis qñiens ama
 ro aio. corde turbato. facie lacrimosa. cū deū offenderā z me filiū geber
 ne futurū estimabā. cū inimicis vndiq; vallar⁹ fuerā. oculos ad te pñissi
 ma pgo leuauit. z tuo adiutorio pgo brā euasi pñicula cūtra. Gaudeat aliq
 de sua innocētia. Alij letent de merito z suoz copia. Alij de dei mia ime
 diate exaltē. Tu mater mea. tu spes z solaciū vnicū vite mee. cū totus
 de deo z de meis despero. te cogitādo. te pmemorādo. qñi de pñidissī
 mis renebis reuisciscit spūs meus. Tu es gloriatio mea salus honor z
 vita mea. S; vñ mibi hoc o spes mea. nimirū q; multos habes dilectōs
 filios. q; saluare poterit sua innocētia. q; pñia suppetit bona opa. q; di
 cere pñit cū viro iusto. neq; vnq; rēphendit me cor meū in ōni vita mea.
 O meror z luctus cordis mei imēsus. mī dulcissima mater nra. mater
 inq; nra singulariter q; miserī pctōres sumus. tu scis q; tota vita mea ē
 rephensio pura. En respice sup infirmū tuū. nō sum dignus vocari fili⁹
 tuus. fac mibi sic vñ ex miseris egroris tuis. Recordare pia mater. q;
 matres suos fouere solent sollicitus egroris. etq; pñati magis. z diligen
 tiorē adhibere curā. Tibi delictus est paup. orphano tu enis adiutor.
 Tibi nora istz vulnera mater pia. infirmos tu visita. mortuos resuscita.
 z da mestis solacia. Accedāt ad sapie lumen. q; iuste z sancte vixerunt.
 Deu me. ego autē miser pctōr lacrimis tot⁹ pfusus sub tuā pñectionem
 pfugio. nō audeo ad pñiā tāte lucis nudus z egenus apparere. s; ad te
 matrē pfugio. Tu spes mea. curris mea. in qua finē toti⁹ salutis mee pñi
 tui. Si qd absit iudex iratus seruiz suū pcti reū dānare voluerit. p ma
 nus tuas pñissimas hoc faciat. Si autē ex grā saluare decreuerit. te medi
 ante salutē mibi mittere dignet. ego a te neq; viu⁹ neq; mortuus nec in
 pñosperis nec in aduersis vnq; volo separari. qñino qd absit si dei mei in
 sanus ac reprobus scūs obliuiscit voluero. vere tui nūq; obliuiscar. te nūq;
 dimittas. memoria tua sup mel z fauū in ore meo dulcorat. facies in te
 exhilarat. cor locūdat. z tota pñus mea pariter exultat. Nec imerito. qñi
 ens ab vberib; psolatiōis tue satiatus sum. tu pia nosti. q; misero pctōr
 remedia salutis talia pñulisti. Era g; aduocata nra. surge pia. surge pñia

da. Huic illos tuos misericordes oculos ad nos. et placam tuum vnigenitum
 tuum rotiens a nobis offensum. Tu namque reorum es aduocata. ideo accede propter
 et peccata pro nobis quos sumus. nihil enim filius tibi negare poterit. gratiosus tibi
 dilectus. **E**terna patris sapientia ecce nunc in patrociniū coram te adduco illam tuam
 matrem dulcissimam. tibi eam presentans. me post tergum suum abscondens. oculos
 non audes leuare a facie glorie tue. pro ipsam cupiscis exaudiri. Ipsam quod hos
 noxia. ipsam venerare. quilibet cum puenientia tale matrem poteris repellere. quod
 si etiam mulieres in die accesserint. repulsam non habebit. **E**xaudi exaudi
 me domine propter tuam bonitatem. et matris tue dulcem singularem honorem. Nam sic te
 celestis pater ac genitor tuus aduocatū exhibeo. sic tibi dilectam matrem vestram
 exhibeo auxiliatricem. vestram infirmitatem meam ei suppleat gratie et acceptabilis
 sentie magnitudo. Hinc ergo preclara sapientia. attende matrem gloriosam. Respi
 ce oculos huius dulcissime matris coram te pro nobis interpellantis. quod te ma
 terno in gremio gestans tam placide inuebat. genas ei rosco colore perfusas
 quod faciem tuam delicatam materno affectu sibi sociauit. **A**b ipso felicia labia
 ei quod os tuum benedictum. oculos prefulgidos. ac singulos quosque nobilissimos
 artus creberrime posculata fuit. blanda miscens interdum oscula sibi. **L**et
 ne manus has que tibi ministrauerunt. vera dulcissima ac felicissima que te
 lactauerunt. **P**hissima dulcedo. ecce fas non est vestri hic inspicies et reme
 moras tante matris a te queque neget. que te dominum celum genuit. lactauit. fouit et
 ad incrementa vestrum produxit. Reminiscere quod oim seruicio et exhibitionum
 que tuis infantilibus annis ab ea recepisti. Cum te in gremio infantem delicatius
 tenens. ocellos ridetes ad blandientem tibi matrem reuertisisti. et brachijs deli
 catissimis tibi amidentem amplectatus fuisti. eamque pro cunctis tenerrime dilex
 isti. **O**mniumque dolorum recordare. quos sub cruce stans in pectore tuo ma
 terno prulit pio compassionis affectu.

Tabat namque iuxta crucem ihesu mater eius. **S**obrii totius passionis
 nis quibus enim viscera mea ex intus mouere vos debeant dolor
 res et afflictiones tam per saluatoris in cruce pendens. **I**ure tam singulari in
 quod aliqui peccatorum tenebris obuoluti. nunc aut adiutorio genitricis dei ad lu
 cem reducti sumus. puenit tamen matris iuxta crucem stantis. et imensum dolorum
 patris filij in corde suo plenissime sustinetis. specialibus quodammodo ac pe
 culianis pro parte ex medullis cordium nostrorum. pro qua enim miseri primum consolamur.
 mur. iustum est valde. ut ei quod patiemur pro parte amur. **E**t licet ut dignum esse si
 bi pro parte non possim. saltem ei dolor ad memoriam reuocando. deuotionem
 cordis nostri put possumus fideliter excitemus. **M**agnitudinem luctus pro matris
 nobis ignorat ex manifestis nobis doloribus velut a longe pieturando
 inquamur. **I**nterrogat igitur se unusquisque amator. si illud amabile quod inten
 se amat ignorantes morti traditū videret. quantum ex hoc dolore trigeret
 et quod vehementi passione moueret. licet tale quod non amas in semine
 ciperet. **H**ec pius animus reuoluat. et ex his credibile nimis erit quod de
 eius dolore dici poterit cum dilectum morte turpissima prodenuit viderit. **M**
 maria quod cordis erat tibi cum iuxta crucem stabas et ihesum benedictum fructum
 ventris tui suspensum videbas. **U**ltique ratio hoc dicat. experientia probat. vis
 amoris approbat. quod multum dolabas. quod multum diligebas. **S**i enim sola me
 b iij

1
moria passionis filij tui nonnullos deuotos ob magnā passionē q̄si era
nimes reddit. qd fecit crudelissima passiōis p̄ntia in ea q̄ ip̄m mūdi sal
uatore patienter generauit. si hec memoria t̄m feruer in corde p̄cōris. o
q̄ntū estuabar in m̄re sanctissime m̄ris **Virgo** brā veracit̄ scimus. q̄nto
dilecti p̄ntia honorabilior et delectabilior ac utilior sibi existit. t̄to eius
p̄uatio maiorē tristitiā adducat **H**ec absq̄ oī dubitatōe credo. q̄ dilec
tus grata p̄ntia in omni grā cūctoz mortalīū p̄ntiam incōpabl̄ excede
bat **R**eferat q̄ nobis m̄r. si filiū in rāra dilectōe habuerit vt ex eo lerari po
tuerit vel etiā trīstari **P**rocedat nūc in mediū. et talit̄ nobis respōdeat vt
ua voce. corpe qdē absens. spū p̄o p̄ns et dicat **Q**ui me humilē ancillā
ex grā dignat̄ ē in matrē eligere. ip̄e cor meū ardētissimo amore sibi cō
strinxerat. vt nūq̄ nisi de ip̄o et in ip̄o spūs me⁹ summā leticiā et tristitiā
posset recipere **N**ā in ip̄o cūcta possederā. ei⁹ q̄ dilectō erat mihi tot⁹ or
bis plena possessio **A**ia mea ibi erat vbi ibs erat. magisq̄ in eo q̄ in me
ip̄a viuebat **S**peciosum forma p̄ filijs hoīm inspicere erat cordis mei to
cūctas. diuinitatē ei⁹ p̄teplari dulc̄ suauitas **C**ogitare de eo mihi p̄
stabat gaudiū. de eo loq̄ dulcissimū fuit solaciū. p̄ba ex ei⁹ ore audire su
auissimū mihi erat organū **I**p̄e cordis erat speculū. oculoꝝ meoꝝ spec
tāculū. celestia sūt et terrestria q̄q̄ bono sua mihi p̄ntia optata prebebat.
Hūc q̄ filiū vnigenitū cordis mei thesaurū p̄ciosuz cū oculis eleuat⁹ vt
dissem sic p̄tepnibilis in cruce cū latronib⁹ suspēsum. et dolorib⁹ mortis
angustiātū. ab q̄si itollerabil̄ mihi aspect⁹ erat. **Q** q̄ lamētābilis et pes
nosa hec mihi visio fuit **A**ia mea p̄ dolore cruciabat̄. viscera mat̄na sau
ciabant̄. et p̄noziebant̄ oīa ossa mea. fr̄us oīs euānuīt. sensus a me res
cessit. et calamitatis me opp̄ssit imensa **O**culos lacrimosos sursum leuaūt
dilectū meū suspensum vidi. nec sibi in aliq̄ solaciū ferre potui **R**espect
deorsum. et cū imēso dolore vidi eos q̄ meū thesaurū rapuerāt. et tā cru
delit̄ verātes torq̄bant **Q** q̄ntū aia mea in me angustiabat̄. q̄ magno
cruciabat̄ dolore. **C**or depuata erā. q̄ ip̄e mihi cor abstulerat. et sūt secū
crucifixū tenebat. vocē pre clamore et eiulatu multo amiserat. q̄ vix loq̄
poterā. defeci p̄ dolore. corruī p̄ ineroze **R**esump̄o aut̄ vt cūq̄ spū. in
hec et silia p̄ba. p̄rūpebā **G**audiū et exultatiō spūs mei. lumē oculoꝝ
meoꝝ. q̄ndā vidi te cordis mei cū leticiā et exultatōe. nūc aut̄ cū imensa
tristitiā et meroze. heu heu q̄ miserabilis te nūc pendente intrueor. **O** di
mīdiū aie mee **S**olatio vnica vite mee tolle q̄so tecū mat̄rez mestissimā.
q̄ mori valde cupio. viuere sinere āpl⁹ nō potero. nō me fili dulcis
sime derelinq̄s. s̄ me p̄ter tecū accipias **Q** q̄s mihi der vt ego moriar p̄
te **D**olores icōpabiles m̄ris orbare. destitutio genitric̄ desolate **N**o
ri etem video in q̄ vita mea et tota sal⁹ mea p̄sistit **C**ūq̄ hec et his silia
p̄ba tristia m̄r mestissima p̄segr̄et. filius doloris sui ip̄i⁹ quodāmo obli
tus. m̄rem dulcissime p̄solabat̄. moriēs et recedēs me licentiauit. et disci
pulo quē singularit̄ diligebat recōmendauit **C**ūq̄ vocē filij loq̄ntis cor
mat̄nū p̄cepit. dolore vehemētissimo estuare cepit. et gladi⁹ merozis per
str̄sūt aiam fidelissime m̄ris. leuaui man⁹ sursum p̄ cordis desiderio. tā
gere cupiēs dilectū meū. vt vel sic dolori vel auro melius p̄solere potu

Mem. Quod aliud solaciū nō habere. sanguinē fluentē. et ex vulneribz fili
lij ad terrā vsqz stillantē. nimia cū audire de osculabat intm vt facies
mris de cruore filij occisi sanguinolēta redderet. Si vidisses in illa ho
ra la mētabili miserā mris filio ppatiēz. dolē filij mri p dolēz. mrem p
filio morituro merentē. filiū matrē desolatā dulcis p solantē. sine infno cō
passiōis vulnere hec audire et videre nō potuisses. Tandē igit post expi
ratōem filij cū de cruce deponeret. o q̄ affectuosissime brachia ei⁹ depē
dentia suscipiebā. et mortuū filiū gremio matno colligebā. affectu mat
no ipm āplexebar. rigui faciem mortui lacrimis. et recētia vulnera frequē
tibus osculis linteabā. Res miserāda. vitā cordis mei intuebar. et ecce mor
tuus erat. Resperi itez atqz itez. et nō erat vox neqz sensus. loq̄bar ei. et
nō rōdit mihi. Rugiebā a gemitu cordis mei. Astabāt nāqz q̄ mihi mor
tuū meū. thesaurū meū auferre et sepelire volebāt. tūc flebā et gemitbā. et
voces lamētābiles dabā. Et p̄ dolore pcutiebat cū dilectū filiū bra
chijs matris pstrictū auellere conabant. faciem meā lacrimosam ipi⁹ vul
tu applicabā faciem suā sepi⁹ inter manus accipiēs crebrius inspiciebāz
et gemitbā qm amaritudie repleta erā. Hec erat q̄ hec intueret. et mri parti
enti nō ppatere. Demū post sepulturam filij cū magno valde dolore re
duca fui. s; in ei⁹ resurrectiōe cū ipm tā gloriosus vidi. plenā p solatōem
recepti. et sic materia doloris in materiā trāsit spūaliū gaudiōz. Hucusqz
p̄ginis p̄ba. Porro q̄ hec sine gemitu et fletu audire nō potuim⁹. internū
pere sermonē tuū p̄go mat cogit ppassiōis nrā vehemētia et exuberātia
tāraz lacrimaz. q̄b tibi o p̄go pia pparimur ex itimis visceribz cordiuz
nrōz. Et q̄ indurati ē cor. qd tibi ex itimis pparit. Et q̄ male peccati
oculi. q̄ te sic flentē vidētes. nequaquā qunt lacrimari. q̄ frigidū pecc⁹ qd
ex his nō gemit. o vtinā p̄morant tecū silēt⁹ oia ossa nrā. Bndicta bra
chia tua inter q̄ dilectū iā reclinatū video. Bene q̄qz rosifere mris felices
sanguineo colore p̄nāres. Pecc⁹ tuū matnū sup bndictū tān doloris p̄
tuū sup q̄ iā ocul⁹ cordis video regē meū reclinatū. Et reclinatoriū aurēū
p̄re cūctis thronis eburneis sedibusqz deaurat⁹ p̄ electū. ad hāc horam
seruari. vt aurozē vite sup̄poraret vita p̄uati. S; qd dicā. En coraz te
mī p̄ssima mēte lacrimosa iā positi⁹ te obsecro et adiuro in dño. vt mī
bi tuū carissimū thesaurū dñm meū p me passus et mortuū. sub hac for
ma qua ipm iā in gremio tuo sub crucē ligno pallidū et liuore plenū me
ditationis oculo intueor p̄beas vt hoc ipm qd est ppassiōis et doloris.
qd tibi cor paliter et p̄ntialit tūc p̄cessum fuit tanqz mī. mihi salte spūa
liter et memorāliter p̄t p̄petit misero peccōri pcedat. Da mihi saluatiōē
meū. p̄be quē diligo. qz expectare āpli⁹ nō valco. Suscipe nūc aia mea
dilectū de dilecta. et dilectionis atqz ppassiōis affectuosissima ei p̄be
indicia. O dilecte mi. salutare meū. et liberator meus. amor meus. et glo
riatio aie mee. Ecce nunc affectu feruēdissimo totus ab oibz abstractus.
omnibus vīribus anime mee simul in vnum collectis. ad te p̄uerror. et
attente intuo. cum omni visu et conamine quantuz vnqz possibile fuit
dilectum a dilecto amorose perspectari. En dilecte mi cordis mei meli
simum. tibi soli reseruatum. et hinc mūdo clausum. ad hanc vocem refera

rui. te suscipere cupies p illapsum Sinus oim desiderioꝝ meoꝝ sic tam
se ad te expādens dilatat veluti cū rosa ad gelu noctis clausa. ad solis
radioꝝ splendorem se apire festinat. **A**ia mea tota in amore calens. bra
chia desideroꝝ suoz āplissime expādūt z tibi gratanter occurrit. ac inter
cadētes lacrimas in āplexus ruit spūales. **E**ya tota salus mea. z sic ta
li ignito uehemēter desiderio affcū feruidissimū te nūc inter brachia aie
mee suscipio. te ꝓplecor. tibi vnioꝝ. cū reuerētia z laude z grāꝝ actōe te
obsecrās p tua mie viscera. vt hāc mortē ꝓciosam frustrari in me nō per
mīttas. sꝫ me nūc ad grām receptū tibi vnias tā efficacit. vt neqꝫ ꝓspera
nec aduersa mea te vnqꝫ valeant separe. **E**cce oculi mei pallidā faciē
tuā fixe intuent. tota aia mea amore tuo resoluta. vulnera sanguine tuo
cruentata crebrius ꝓsculat. **O**ēs qꝫ vires potētie mee fructu passionis
hūꝫ lacrimose pascūt. **S**ub vmbra nāqꝫ illius quē dudū desiderabam
nūc sedi. sꝫ z fructꝫ eiꝫ dulcē gūtturi meo. **N**ec īmerito. **S**ūt em̄ nōnulli
qꝫ de vite sue gaudēt puritate. alij de meritoꝝ suoz ꝓsumūt multitudine
aut exercicioꝝ spūaliū īmēitate lerant. **E**go aut qd. vere tota spes z so
laciū meū ex tua depēdet passiōe. ex meritoꝝ tuoꝝ magnitudine z ꝓciosi
tate. z mīis tue benignissima pietate. vt tu solus nosti qꝫ paupratē meā
ꝓsiderasti. **E**ideo hec dīnce passionis recordatio mibi est cordis in do
micali affectuose recomōdēda. z ꝓbis ac opibꝫ opitulatē grā ꝓsequēda.
z ōni honore z reuerētia magnificēda. **O** rex regū z dñs dñantū. queꝫ
sic mortificāti z miseris afflicti oculis fidei plenō affcū aia mea tā cō
plectit. cede mibi. vt z te gloriosus atqꝫ sublimē z sup astra celi ad dex
terā ꝓis sedentē ꝓhēit videre merear. **S**z z tu vgo brā mater ꝓssima
surtā crucē filij tui steuisti. z doloris eius vulnera in aia tua efficaciter ꝓ
sensisti. ac sanguinis eiꝫ aspgine rubricata fuisti. **E**icꝫ sola fidelitatē ꝓfe
craꝫ vsqꝫ in finē seruasti. z magno cū dolore a tumulo filij tui separata fu
isti. tibi hec oia ꝓpassiōis vulnera ꝓ singulari grā ad memoriā reuoco
ꝓgo ꝓia. **E**t sic nūc qꝫqꝫ affectu deuoto inter cordis mei brachia o māt
venerāda te excipio z ꝓpassiōis te lacrimas affcōis. ꝓ portā ciuitatis
qñdam hirtin ad domū reduco. ꝓteritoꝝ gestoꝝ sub exēplo. **S**ic o mater
gratie. in extreme hore examine aia mea. z cūctoꝝ efne sapie discipuloꝝ
de corporis ergastulo exeunū. a te suscipiant. z ad illā celestem hieru
salem cū gaudio ꝓducantur. Amen.

C Explicit liber primus

C Incipit tabula huius secūdi libri.

O diuērsitate admirāda doctrināꝝ atqꝫ discipuloꝝ. **C** z De
scia vtilissima hominī mortali qꝫ est scire mori. **C** z Formula cō
pendiosa vite spūalis. **C** z Qualiter ꝓs in sacramēto eucarī
stie sit deuote recipiendus. **C** z Quō oetna sapia sit ex toto corde z ex tota
aia iugit omni tpe laudāda. **C** z Informatio qualiter ꝓmissa sint trahen
da ad sermones z collatōes. **C** z Qualiter multi fideles ꝓssunt sapiāꝝ
diuinā despōsare. z quō ꝓqñdiana qdā exercicia debeant se ꝓtinue in
eiusdē amore renouare. **C** z Fructꝫ multiplex diuine bñdictiōis quem
discipuli sapie ꝓmerent accipere ex eius despōsatōe. **E**xPLICIT tabula

Incipit liber secundus. De aduersitate admiranda doctrinarum
atq; discipulorum. *Capo pmo*

Spicietia oim antiquorum

exquirebat quida audus sapie discipulus. z narratio
nem viroz noiatoz iuestigabat. pfucias pabolaz scire
cupiebat. z occulta puerbioz exqrebat. **Q**uoz suum tradi
dit ad vigilandū diluculo ad dñm q̄ fecit illū. supplicās

vt ipm de hac vita migrare nō sineret. anteq̄ ad cognitōem vere z sum
me phie pueniret. Interim p̄o dū de studio ad studium pgeret. z vndiqz
hoc qd̄ scirebat auide q̄reret. nec vsq̄ idipm qd̄ q̄rebat sz cūis imaginēz
inueniret. Quadā vice videre sibi videbat q̄si q̄ndā sperā aureā mira ā
plitudine diffusam. z pulcritudine gēmaz p̄ornatā. vbi cunctaz artū z
sciaz magistri z scolares inuēri debebāt. In spera autē p̄dcā due māfio
nes distincte fabricate erāt. z qlibet hāz suos doctores z discipulos ha
bebat. Prima q̄ est inferior. vicz liberaliū artū z mechanicaz. ac phoz
diuersoz innumerā multitudinē p̄tinebat. Ibi astrologi in astrolabio suo
ludebant. Phisici naturas rez subtilit̄ p̄siderabāt. Geometrici cū dīmē
siōibz suis se occupabāt. Musici certas vocū p̄poriōes dabāt. z qlibet
facultas ea que ad se pertinebant tractabant. Quod medicorum erat
medici tractabant. fabrilia fabri. Verum hī omnes quasi velamen su
per faciem habere videbant. z cum estu vehementissimū laborarēt. dul
ci quodā poculo recreabant qd̄ tñ sitim ad plenū nō exstinguebat. sz ar
ditare generās scire magis ac magis faciebat. In q̄bz scolis dū p̄dcūs
discipulus paululū substitisset. gustato h̄mōi poculo nauseaz h̄ie cepit.
quā ob causam has resignās ad secūdā māfionē accessit. Erat autē man
fio illa pulcra valde. z mira varietate picturaz decorata. Grās igit̄ an
te ostiū talē repperit ibidē sup̄ scriptionē. Nec est scola theologicē p̄tiaz
vbi magistra etna sapia. doctrina p̄tias. finis etna felicitas. Quibz ples
ctis festināter accurrit. z scolās intrauit. cupiēs totz viscētibz hui⁹ scole
discipulus eē. p̄ quā sperabat se ad finē desideratū puenire. Fuerūt i hac
scola tres studentiū ordies atq; doctoz. Quidā in fra p̄pe ianuam sede
bant gustu carētes. z vultū ad exteriora p̄uersum h̄ntes. In ore eozum
mellea q̄q; p̄ba ab ore sapie. p̄cedentia in liq̄rem felleū p̄uertebant. ex q̄
pocu inebriati. spū qdā inflatorio distēdi videbant. ita vt statim in sup
bia se erigerēt. regū aimos induerēt. platuras z gradus diuersos abirēt.
ac p̄mōiōes q̄rerēt z in magnis z in mirabilibz sup̄ se abularēt. Specu
lacioni scibiliū solū intēdebāt. affcū p̄o frigidissimū remanebant. Ex ore
eoz q̄si farina subtilissima p̄cedebat. z subtilia terebāt. Vox eoz q̄si es
sonans. aut cymbalū tymniēs. aures hoim p̄berabat. sz ad cor minime
puenit. Quā oculis eoz velut nigri ethiopes demones ludētes saltabāt
z eis cathedras honoris crebrius p̄ponebāt. Quibusdā aurū z argentū
z laras possessiōes oñdebāt. Quibusdā p̄o longa z colorifera pallia in
duebāt. z alinucia delicata capiti eoz supponentes. p̄cedere eos gradu
ambicioso faciebāt. Qui obducto supercilio attonitos h̄ntes oculos. ca

*Investigabat
omnem reprobam
exquirebat*

due māfio no

p̄ māfio

z māfio

*Scola theologicē
vbi magistra etna p̄
doctrina p̄tias
finis etna felicitas*

p̄m⁹ ordo p̄ducit

put mouentes. ac digitos extendentes. sapiem suā cūctis trāsēūtibz. huc
 cis crepantibz oñtare ābiebāt Sicq sapiam studētes. 7 inspicēter viuētes
 ab iūicibz callide deludebant Eratq oim istoz vn⁹ labor 7 inrētio ascē
 dere 7 appere Nā ob hāc cām solūmō in studio laborabāt. vt postmodū
 maiores libertates ad pagendū corpi curā in desiderijs assēd possent.
 7 facultatē faciēdi q vellent sine ptradōne haberēt. Leonē q̄ppe rugientē
 q̄s audeat puocare Rē mirandā discipulus in hac māsione aduertit
 risu dignā Nā celit⁹ delapsa q̄si pila argentea int eos currebat. q̄ ex sua
 pulcritudine 7 p̄ciositate oim in se aspectū puocabat. q̄ ab oibz amabat
 7 desiderabat. q̄ ipa se hñtibz glām 7 honore p̄stabat. Tāc dū q̄daz in
 ter ceteros 7 sup ceteros doctor egregius in manu haberet. 7 ex hoc per
 totū mundū sonaret. eiusq̄ doctrina singularit sicq rosa sine spina 7 sicq
 sol absq̄ nube p̄clarissime rutilarer Multi g vidētes 7 inuidentes. libi
 pilā de manu auferre modis qbz poterāt attempabāt. 7 nūc sagittas acu
 ras. nūc lapides duos faciētes nihil pficiebāt Sz mū in modū in se
 ip̄is asūgebāt. 7 p̄p̄ys sagittis p̄cuciebant Hec pila dū inter eos curre
 ret. studebāt hñ q̄ aderāt nō rā ipam p̄bendere. q̄ p posse eaz de manu
 alteri⁹ p̄cutere 7 rape. 7 ostēdere q̄ ali⁹ ipam nō hēret. eāq̄ nō tam explē
 cabāt q̄ q̄busdā iplicatōibz inuoluebāt fuerūtq̄ int eos p̄chpudor mis
 rabiles p̄tiones. clamores. 7 p̄tranierates de hac pila Hoc autē rediūm
 magnū ac displicētū in aīo multoz audientū generabat Nā p hoc non
 rā pficiebāt. q̄ gymnasio vel spectaculo vano intecē se dolebāt Quidā
 aut inter eos sic circa pugnas p̄boz languētes 7 se mutuo inuadētes. ac
 tāq̄ gallos p̄pugnātes deridebāt Tūq̄ discipulus a circūstātibz q̄reret
 qd nā hoc mirabile eēt Responsus est a qdā q̄ hec pila argētea signaret
 p̄ritatē sacre scripture lucidā sonorā 7 icorupribilē Subditq̄ hec p̄ritas
 a modernis q̄busdā nō rā studiose q̄rit q̄ ipugnat. dū q̄libz p ipā adp̄is
 cēda nō laborare videt. sz totis viribz p̄bare p̄tēdit q̄ quis ali⁹ ipam p̄
 ratē nequaq̄ habeat. 7 ex h seipm p̄ferre 7 aliū sup̄primere intēdit. 7 p̄in
 de fiūt iprobatōes replicatōes ac op̄inonū nouitates mirabiles. q̄ ma
 gis in admiratōez ducūt. quā vtilitati pficiāt audientū Hēpe p̄ritatē quā
 reserare audientibz debuerāt. q̄busdā intēditū 7 vocabuloz nouitatibz
 ignoz valcat. 7 p̄p̄ ositacionē vanā ipam plerūq̄ reddūt p̄ritatē obscurā
 fuerūt p̄terea ex ip̄is nōnulli q̄ repēte docere volebant. qd nō ope sz me
 ditatōe didicerāt. eozūq̄ doctrina nō ex vita atq̄ exercitioz frequētia sz
 ex affirmatōe p̄cessit sola. Nā libros scōz patrū q̄ olim vigēte religioe. 7
 florēte deuotōe. in vsu erāt sicut collarōes patrū. 7 siliā deuotōis gerūt
 na. vbi deuotōis fundamēta 7 sp̄ualis scia 7 tot⁹ p̄fectōis p̄inet sum
 ma. q̄ hoīem ad p̄p̄uccionē 7 sup̄pius recognitiōem. 7 deuotōis perdite
 restauratōem. ad diuinū trahūt feruorē. p̄p̄nēres. ad ea scripta q̄ ābito
 nī deseruūt vel q̄stioni p̄uertebāt Qz 7 si p̄missa inspiciebāt. nō p̄p̄ no
 uā deuotōis grām adq̄rendā sz p̄pter meliorē p̄secutōem finis ab ip̄is in
 renti h faciebāt Seipos nāq̄ inanit exaltare. vel pascere p̄ncipalit cupē
 entes. būā nā intēdebāt retributōez. 7 sic p̄dolor de seip̄is despantes vlt
 p̄rimos plus q̄ seipos diligētes. aut certe fugiores se p̄tibz eliminantes

hoc q̄ de eadē p̄tate tāta deformitas in diuersis discipulis nascebatur
 intellexit q̄ si vocē dicentē sibi **Tres** ordies q̄s vidisti. tres modi sunt
 studendi atq; docēdi sacra scripturā. **Prim⁹** mod⁹ est carnalis. quē ha-
 bent hī in q̄b; abundat lra sine spū. q̄ quāto plus lra. tāto plus supbia
 inflati. atq; nocui sibi z alijs eē noscunt. q̄ nō dei laudē. vel suā z aliorū
 edificatōez. s; suā p̄mōtōez q̄rūt. **Secūds** mod⁹ est aialis. q̄ est in hīs
 q̄ simplici q̄dē oculo in actu scolastico ea q̄ ad salutē necāria sunt q̄runt.
 verūtū opa superogatōis facere z carissimata emulari meliora vsqueq; q̄s
 negligūt. **Tercius** p̄o q̄ z spūalis. est eoz q̄ in toto cordis affectu ad ea
 q̄ p̄fectōis sunt se vīnib; oib; extendūt. studiose operā dātes. vt sicut itel-
 lect⁹ eoz scia. z sic affectus eoz diuina sapia repleat. Et sicut p̄ficiūt in
 cognitōe veri. sic z in amore summi boni qm̄ gustāt z vidēt q̄ suauis ē
 dñs. q̄ se z alios p̄ sacra scripturā ad debitū finē dirīgūt. z nihilominus
 interius spū dei agunt. **Agit** discipulus alijs obmissis cupiebat cū hīs
 māsiōem hīe. z se totū p̄ferre ad studiū illi⁹ p̄e z summe philosophie.

discipulus da-
 me apparet in
 ut incedit p̄tē
 q̄s sapia. g.

De scia vtilissima hoi mortali que est scire mori.

Quoniam oēs hoīes natura sci-
 re desiderāt. **S**umma z etna sapia. z in te vniuersali p̄nci-
 pe z nature autore ad quē nobis sermo oēs thesauri sapie z scie sint ab-
 scōditi. s; s; oim artifex. oēm hñs sciaz. oia p̄spiciēs. **H**inc audio cordis
 desiderio peto. vt thesaurū sapie tue mihi aperis sciamq; scōz z de res-
 bus magnis instruas. vt z mānas q̄s subtilissimas ac p̄fundissimas
 nūc p̄ractādas in **Sapiētia** **R**esponder. fili mi noli altū sa-
 medium p̄ponas. **S**apiētia pere. s; tunc audi me z docebo
 vtilia. tribuā tibi donū electū. doctrina mea ip̄a erit vita mea. **A**git exor-
 diū discipline salutaris a timore dñi inchoantes. q̄ incitū est sapie doce-
 bo hīc te p̄ ordinē. **Prim⁹** qualiter moriendū sit. **P**ostea q̄liter viuendum
Deinde qualiter mē debeas sacramentaliter recipere. z demū quō pura me-
 mente debeas iungi. **Discipulus** **H**oc ē dñe mi qd̄ sp̄ op-
 ter laudare. **Cui.** **D**iscipulus **H**oc ē dñe mi qd̄ sp̄ op-
 si scire has artes vtilissimas. vīcz felicitē mori. z bñ viuere. te affectuose
 recipere. ac deuote laudare. qd̄ āplius vellē req̄rere. **S**z q̄so dic mihi ad
 qd̄ p̄dest hec doctrina moriēdi. cū mors nō habet? s; p̄uatio eē cognoscit

ut qualiter p̄-
 ueniat
 incedit. caput

ut qualiter p̄-
 ueniat

Sapiētia **M**ultū p̄ oēm modū sapia vtilissima. z cūctis ar-
 tib; p̄ferēda est hec scia. scire vīcz mori. **S**cire qd̄
 se eē mortālē. oib; cōe est. cū nemo sit q̄ sp̄ viuet. vel q̄ hui⁹ rei fiduciam
 habeat. s; paucissimos inuenies q̄ scire mori sciant. qz hoc donū dei per
 maximū est. **S**cire nāq; mori. est paratū hīe cor z aiam omni tpe ad su-
 perna. vt q̄ncūq; mors veniat. paratū eū inueniat. vt absq; omni terra-
 ctōe eā recipiat. q̄si q̄ socij sui dilecti aduentū desideratū expectabat. **S**z
 p̄chdolor in nōnullis religiosis. sic⁹ z in seculi hoib; vanis. valde multū
 tos inuenies q̄ morē hanc tm̄ abhorrent vt vix ei⁹ memoriaz admittere
 velint. discedere ab hoc mūdo nolūt. qz scire mori nondū didicerūt. **I**n
 vaniloq̄is locis z scurrilantib; ac ceteris similib; supuacuis reb; multū

de tpe suo expendūt. ⁊ ideo cū ex templo mors supuenerit. qz male pa-
ratos iuenit. miserā aiāz de corpe rapit ⁊ ad gehēnā deducit. sic ⁊ qndā
tibi q̄q̄ frequēti⁹ frenū iposuerat. ⁊ te secū abducere volebat si man⁹ mi-
serationū dñi nō obstitisset. Tu aut nūc vacua vacuīs relinqs ⁊ doctne
mee inrēdas. q̄ tibi magis pderit q̄ aurū electū. ⁊ pre libris oim phoz.
Et vt ardēt⁹ te mea hec doctrīna moneat. ⁊ in corde tuo sp̄ fixa pma-
neat. iō sub exēplo sensibili doctrīne hui⁹ tibi tradā misterīū. qd̄ tibi val-
de pderit ad salutē iniciū. ⁊ ad cūctaz p̄tutū pficiet stabile fundamentū
Elide ḡ nūc similitudinē hoīs moriētis. ⁊ tecum pariter loquentis

Discipulus Hec audiēs. cepit se oīno ab exteriorib⁹ oī-
bus colligere. ⁊ in seipso similitudinē ppositam
diligentissime p̄siderare. Erat aut aū cū similitudo iuuenis pulcerrimī. quē
morte puenit⁹. in p̄mo inigraturus erat. ⁊ de salute aīe sue nihil dispo-
suerat. q̄ h̄mōi voce miserabili clamabat. Circūdederūt me gemit⁹ mor-
tis. dolores inferni circūdederūt me. Heu me de⁹ c̄ne. ad qd̄ in hūc mū-
dū nascebar. Hā ex vtero nat⁹. cur nō statī perij. En p̄ncipium vite mee
fuit cū fletu ⁊ dolore. nūc aut finis ⁊ exit⁹ meus extāt cū miserabili plā-
ctu ⁊ merore. Mors q̄ amara est memoria tua cordi iocūdo ⁊ in delē-
cijs nutrito. horribilis p̄ntia tua ei q̄ ⁊ etate iuuenis ⁊ robore fortis. ⁊ q̄
potit⁹ successib⁹ p̄peris. M̄ q̄ parū credidissim. q̄ tā cito mori debuissēs.
S; nūc o mors misera. repēte q̄st ex insidijs erūpens irruisti super me.
p̄phendisti atq; mille funib⁹ ligasti. ⁊ in vinculis ferreis rectū trahis. sic
trahi solet dānat⁹ ad supplicīū mortis. nūc p̄ dolore p̄p̄osis manib⁹ rugī-
tū emitto. cupiēs mortē effugere. ⁊ nō est loc⁹ diffugiēdi. ⁊ circūspicio ad
oēm plagā. ⁊ defectū p̄solator ⁊ adiutor. fixū ē. mutari nō p̄t. vocē mor-
tis horribilē audio inronantē atq; dicentē. filiū mortis es tu. nec opes
nec ratio. nec cognati. nec amici valebūt se liberare de manu mea. finis
venit. venit finis. decretū est. opz ī pleri. M̄ mi de⁹ opz me iam mori. Nō
p̄t hec snia mutari. debeo tam cito de hoc mūdo recedere. M̄ mortis imē-
sa crudelitas. o īp̄ctas ⁊ indignatio miserāda. parce q̄so. parce iuuentuti
parce nōdū mature etati. nō sic crudeliter agas. nec me subtrahas ab hac
luce tam.

Discipulus Hec audiēs. p̄uersus ad eū dixit.
iprouise Amice p̄ba tua nō mihi vident sa-
pere disciplinā. Nescis qz equū est iudiciū mortis p̄sonā nō accipit nec
alicui p̄cit. sed se eq̄liter oib⁹ p̄diuidit. nec iuuenib⁹ aut senib⁹ misereť. Hḡ
norat nobiles. potētes nō veret. diuītē vt pauperē s̄līr p̄dit ḡnnimo plu-
res aū p̄fectā p̄pleri nē annoz suoz de medio sublati sūt. An putas
qz tibi solī mors parcere deberet. ⁊ tabernaculū tuū fictile ingredi nō au-
deret. ⁊ p̄phete mortui sunt. Rūdens ḡ similitudo mortis dixit. Vere p̄so-
lator onerosus es tu. nec p̄ba mea sonāt īprudentiā. S; hī potit⁹ īs̄p̄i-
entib⁹ s̄lēs cēsendi s̄t. q̄ ip̄ie vsq; ad mortē vixerūt ⁊ q̄ digna sunt mor-
te egerūt. nec tñ mortē timēt vicinā. Ceci sunt ⁊ iuuenēz īs̄p̄iētib⁹ s̄lēs.
nouissima sua ⁊ q̄ post mortē ventura s̄t. nō p̄uidētes. Nō desleo iudiciū
mortis. s; fleo dāna īdisposire mortis. nō ploro qz hinc exitur⁹ sum. sed
plango ⁊ lugeo damna diez. q̄ īutilit⁹ ⁊ sine omni fructu p̄rāstierūt. q̄lī

ter vixi. Erravi a via veritatis. et iusticie lumen non luxit mihi. et sol intelligentie non est ortus mihi. lassus sum in via iniquitatis et perditionis. et ambulavi vias difficiles. via autem domini ignoravi. Heu quid mihi profuit superbia. aut quid divitiarum taciturnitas prulit mihi. transierunt omnia illa tanquam umbra preteriens. et tanquam nuncius cito precurrentis. et tanquam navis que pertransit fluctuantem aquam. cuius cum preterit non est vestigium invenire neque semitam carine illius in fluctibus. Aut avis que transvolat. et post hoc nullum signum invenit in aere. aut argumentum itineris illius. sed tantum sonus alarum perheras levis ventum. et scindens per vim itineris aerem promotis alis transvolabit. et post hec nullum signum invenit itineris illius. aut tanquam sagitta emissam in locum destinatum. divisus aer in se reclusus est prius ut ignoret transire illius. Sic et ego natus prius desui esse. et prius quidem signum nullum valui ostendere In malignitate autem propria consumpsit sum Spes mea tanquam lanugo que a vento rapit et tanquam spuma gratulie que a cella dissipatur. et tanquam fumus que a vento diffusus est. et tanquam memoria hominis unius diei preteritis Et ideo sermo meus nunc in amaritudine est. et verba mea plena sunt dolore. propterea factum est mestum cor meum ideo contenebrati sunt oculi mei. Quis mihi dicit ut sum iuxta dies antiquos. quando stola fortitudinis et decoris indueretur cras. et annos plurimos ante me habebam. ut cognoscere possem mala que irruerunt super me hac hora. Non cura bene temporis preciositate imensam. sed datus statim navis. et freno cupiditatis largitus. dies in vanitate deducebam. preciositate proci non attendebam Sed me qui si onagrum liberum natum purabam. nunc autem sicut pisces captivum habeo et sicut aves apprehendunt laqueo. sic captus sum in tempore malo. quod mihi ex templo super peruenit Tempus preterit. dilapsus est. renovari a nullo hominum potest Non fuit hora tam brevis in qua non spiritualia lucra suo valore incommensabiliter omnia terrena excederent comparare potuissem. heu me miserum. Ideo nunc stillat per dolore oculum meum et palpebre fluunt aquas. quia renovare quod preterit non possunt Mihi deus quere neglexi. quere tardavi. quobis dissimulaui. cur tot gratiosos dies longissimis et vanissimis locutionibus expedi. et meipsum intus neglexi. Cordis mei gemitus inenarrabilis quere studui vanitati. et quere non tota vita mea didici mori. Eya vos omnes que adestis que mea miseriam videtis. que florem iuventutis adhuc gaudetis. et que adhuc tempus aptum habetis. me miserum respicite. measque miseras considerate. et in meo periculo danum vestrum declinare. florem iuventutis vestre cum deo expedit. tempus sacris actionibus occupare. ne sit milia facientes filia pariamini Heu grata iuventus. quod te perdidisti. Deus esther tibi parior. miseriam quam parior. verba increpationis iuventus lasciva uiuens odit. docentibus me nolui adhaerere. pie admonentibus inclinare autem rem neglexi. detestatur sum disciplinam et increpationibus non adhaeruit cor meum Ab mihi deus in foueam profundam cecidi. laqueum mortis incurri Delusit mihi erat si natus non fuisset. vel in vtero matris perissem. quod tempus mihi ad penam processum tam inutiliter expedi. et tempore in superbia abusus fui. Rursus autem:

Discipulus dixit. Ecce omnes morimur et quasi aqua dilabimur in terram. que non reuertetur. nec vult deus perire animam. sed retractat cogitans ne penitus pereat que abiectus est Audi ergo vocem meam. et age penam de transactis. et pertere ad dominum deum tuum. quia benig-

nus et misericors est. et si finis erit bon⁹ sufficit ad salutē. Ad hec silitu
 do p̄dca r̄ndit Quis est hic s̄mo quē loq̄ris. debeo penitere debeo me cō
 uerrere. nōne vides angustias mortis me premētes Ecce timore et hor
 rore mortis alligat⁹ sum. et anxietatib⁹ nimis mēs mea p̄mit vt qd agē
 dū sit penit⁹ nō videā Sz quēadmodū pdix cū sub vnguib⁹ accipiris
 mor⁹ discerpēda p̄mit. p̄ angustia mortis qdā mō exanimis reddi⁹. Sic
 ois sensus a merecessit. nil cogitās nisi h. si q mō euadere possem mortē
 discrimē qd tñ euadere neq̄o. Horis iperū me p̄mit. et sepatio amara
 me ledit. heccine sepat me amara mors O felix p̄ma et p̄uersio matura
 qz secura. q aut tarde p̄me se p̄mittit. dubi⁹ et icert⁹ erit. qz nescit vtrum
 vere an fecte peniteat Ele mihi q tā diu vitā meā corrigere distuli. q taz
 diu salutē meā retardavi O longa nimis p̄tractio cinēdarōis mee. q̄liter
 me neglexisti. p̄positū bonū sine inchoatōe. volūtas sine opatiōe. p̄missa
 bona sine executōe p̄diderūt me O eras eras q̄ longā restē fecisti. et i ba
 rarrū mortē me p̄crastinādo p̄traxisti. decepisti me et deceptus sum Nō
 ne hec miseria supat oēm miserā h⁹ mūdi. nōne sup his merito affligit⁹
 cor meū. et sauciabit aia mea En oēs dies mei p̄trāsierūt. triginta anni
 eratis mee dilapsi et p̄diti sunt. et miserabiliter perierūt. trāsierūt et negl
 gent. q nescio si vnq̄ diē ex oib⁹ his expēdi in volūtare dei. in exerciti
 cūctaz p̄strutū tā laudabiliter et p̄fec. et sicut forte potuissē et debuissē
 Vel si vnq̄ placitū famulatū exhibui p̄ditori meo tā gratū et acceptuz
 sicut stat⁹ me⁹ req̄rebat Heu me p̄chdolor. hoc est q̄ vñ vulnerant oia
 interiora mea Ah de⁹ etne q̄ secunde corā te et scis oib⁹ ad iudiciū sta
 bo. cū reddere rōem de trāsactis p̄missis et omissis cogar Et qd adhuc dē
 cā. in p̄ximo est tribulatio mea vt de hoc mūdo recedā. Attēdite ad me
 q̄so nūc diligēter Ecce in hac hora magis gaudere de breui oratiūcula.
 pura salutarōe angelica deuote p me dicta q̄ sup milia aurī et argēti O
 mi de⁹ q̄nta bona neglexi. q̄ male accidit mihi q̄ hec nō puidi. qñ bñ
 puidere potui Quot horas nūq̄ redituras p̄didi. q̄ modica scā et nego
 cia inutilia tractās. tā multa et p̄ciosa neglexi. Negocijs nō necārīs me i
 plicaui. et necāria dimisi. adiutorio alioz plus q̄ necesse fuit vñ mihi ex
 pediebat inrēdebā. et meipm negligebā. eoz manib⁹ me p̄misi. et meipm
 p̄fec inuare neglexi Vere nūc cognoui q ad magnitudinē p̄miorz celesti
 um pl⁹ mihi p̄tulisset sollicita custodia cordis mei. et oim sensuū meoz
 cū aimi puritate. q̄ hac neglecta. vel p affectū inordinatū infecta trigi
 ta ani q̄b⁹ quis alijs p p̄stratōes suas apud deū mihi p̄mia obtinere nē
 teref Audire audite oēs q meis interestis miseris qz tps vt videt⁹ mihi
 deficit. accessi oēs amicos req̄siui singulos de q̄b mihi spes erat. petens
 elemosinā sterile et tenuē mihi dari de abūdantia spūaliū diuitiaz et bo
 noz operū suoz in suppletōem egestatis mee. et in emēdā delictoz meoz
 et frustrat⁹ sum Reppulerūt me dicētes. ne forte sufficiat nobis et vobis
 Ah de⁹ p̄ssime. misericordiarū p̄ mutissime hec respice. et p̄patere pati
 entī. heu q̄nta bona in tanto tpe sano corpe potuissē fecisse et non feci.
 q̄ imensas diuitias spūales et thesauros celestes potuissē cōgregasse
 et neglexi O deus meus et q̄ nūc minūna opa satisfactoria mihi grata

et accepta essent. cupiēs recreari de mīcis q̄ cadūt de mēsa dñōz meōz
 et nemo mibi dabat. Vos oēs p̄partimīni mibi. et miseremini mei. et q̄
 diu vires superiūt et tps̄ inuat. p̄gregate in horrea celestia thesauros ce-
 lestes. vt cū defeceritis recipiāt vos in etna tabernacula. et nō relinq̄mi-
 ni vacui in tali hora vobis supuētura. sicut me vacuū et bonis opibz p̄f-
 uatū videris. **D**iscipulus autē dixit ad eū. Amice dilecte video dolorē
 tuū vehementē eē nimis. et iō ex corde tibi p̄partior. adiūtas te p̄ oīporen-
 tem deū. vt mibi des p̄silū ne piculū simile mortis indisposire tā subita
 nec incurra. **A**d hec imago p̄dca r̄ndit. Optimū p̄silū summa pruden-
 tia et maxima p̄udentia in hoc p̄sistit. vt p̄ verā p̄titionē et purā ac inte-
 gralē p̄fessionē te disponas adhuc sanus et fortis. et p̄ satisfactiōē p̄dig-
 nā cūcta q̄q̄ noxia a salute etna te retrahentia ac impediētia p̄picias. et te
 iugiter in omni tpe sic teneas. ac si hodie in h̄ diei spacio vel cras ad
 longi⁹ in hac septimana decessur⁹ sis de h̄ mūdo. pone in corde tuo. ac
 si aia tua tā sit in purgatorio. et decē ānis fornacē ignis arderis in penā p̄
 delictis suis recipet. et solus iste p̄ns ānus in adiutoriu tui p̄ius sit p̄cess⁹
 Sicigit ipam crebri⁹ iturere. int̄ flāmeos globos ardentē. et attēde vocē
 ei⁹ miserabilē ad te clamātē et dicentē. **A**micoz meoz oīm dulcissime
 succurre misere aie mee. memēto icarceratū. miserere mibi. et p̄be auxiliū
 desolato. ne diuti⁹ p̄mittas me affligi i h̄ carcere caliginoso qz derelict⁹
 sum ab h̄ mūdo. nō ē q̄ fidelitatē oñdat nō ē q̄ manū porrigat egēti. **S**in-
 guli q̄ sua st̄ q̄rūt et me vlticibz flāmis desolatū dereliqui. **A**d hec dis-
 cipul⁹ r̄ndit. Utilissima p̄sus doct̄na hec eēt. si q̄s p̄ experientia eā hēret
 sic⁹ tu. **S**z licz p̄ba tua mortua valde et acuta videāt. paz tñ apud mul-
 tos p̄ficiūt. Auertūt faciē suā ne videāt in fine. **O**culos hñt et nō vider au-
 res hñt et nō audiūt. diu se viuere arbitrat. et qz mortē indispositā nō me-
 tuūt. iō miseri p̄uidere dāna ipi⁹ p̄tēpnūt. **Q**uā nūci⁹ mortis ifirmitas gra-
 uis adest. p̄ueniūt amici et socij ad egrorū grā visitadi. oēs q̄ bona st̄ p̄
 p̄herādo p̄mittūt et neq̄q̄ mortē adeē. sz neq̄ oīno sibi timentū esse. vel
 etiā piculū imminere attestāt. sz fluxū trāseuntē. vel qualēcūq̄ humor de
 ordinatōem. aut mēbroz. aut neruoz opilatōem in breui trāsiturā. **S**ic a-
 mīci corpis. iūmīci aie fiūt. et miserū negligūt. qz dū singul⁹ mōmēt. infir-
 mitas i grauefcit. et egror⁹ sp̄ de p̄ualefcēcia sua sperat tandē exhaustus
 iprouisē deficit et sine fructu salutis spiritū infelicē exalat. **S**ic et hñ audi-
 tores tut. q̄ vicz prudētie hūane innitunt. p̄ba tua post dorsuz p̄piciūt. et
 neq̄q̄ p̄silio tuo salubri adq̄escūt. **A**d hec mortis imago r̄ndet. **A**d circo-
 rē laq̄o mortis capti fuerint. cū irruerit repētiua calamitas. et inten⁹ q̄si
 rēpēstas i gruerit. qñ venerit sup eos t̄bulario et āgustia. clamabūt et non
 exaudient. eo q̄ exofaz habuerint sapiam. et p̄siliū meū audire p̄tēpserit
 et sic⁹ nūc pauci inueniunt valde q̄ ex p̄bīs meis p̄pucti vitā suā in meli-
 us corrigāt. sic reuera. p̄p maliciā t̄pis et defectū feruor⁹ sp̄ualis. ac mū-
 di senescētis malignitatē. paucissimi repiunt tā p̄fec ad mortē indispositi. q̄
 in tāta abstractōe et cordis deuorōe existāt. vt p̄ desiderio vite etne mortē
 cupiāt. et cū x̄po eē totis visceribz p̄cupiscāt. **S**z morte amara p̄uenti in
 indispositi inueniunt. sic⁹ et ego p̄uentus sum. et ideo nō tā hinc exeunt. q̄

Discipul⁹

y mago

Discipul⁹

mago

violenter quodamō rapiunt. ita vt hñ sibi tam reputēt accidisse. q̄ velut
 pecora sine omni rōne moriunt. Et si vis scire causam tanti ⁊ tam cōis
 p̄cti ⁊ p̄culi. Ecce honoris appetitus inordinat⁹. corpis cura sup̄flua.
 amor terrenus. ⁊ sollicitudo nimia. q̄stus rei familiaris excecant multis
 rudis corda diuersa. ⁊ ad hec p̄ducūt discriminā. Tu s̄o si cū pauc⁹ ab
 hoc p̄culo mortis indispōsite saluari desideras. audi p̄siliū meū. ⁊ hanc
 meā quā vidēs in se p̄sonā fr̄q̄nter oculis tuis obijcias ⁊ ad memoriā
 iugit⁹ reducas. ⁊ statim senties doctrinā meā tibi fore vtilissimā. Ex ea nā
 q̄ p̄ficiēs. vt nō solū mori nō timeas. verū etiā mortē cūct⁹ viuētib⁹ ter
 ribilē. tanq̄ laboris finitū. ⁊ etne felicitat⁹ iniciū expectabis. ⁊ excipies
 cū desiderio cordis tui. Hoc tñ facias vt me q̄ridie p̄funde recogites ⁊
 ba mea diligenter adueras. ⁊ ea in corde tuo p̄scribas. Ex visis in me
 dolorib⁹ ⁊ angustijs p̄sidera ⁊ pensa ea q̄ tibi in p̄ximo sup̄uentura s̄t.
 Memento iudiciū mei sic em̄ erit ⁊ tuū. mihi heri. tibi hodie. Respece in
 me ⁊ memeto noct⁹ hui⁹ quo ad vixeris. Quā br̄s es arseni q̄ semp
 hāc horā añ oculos habuisti. Br̄s quē cū venerit dñs ⁊ pulsauerit ia
 nuā. inuenerit vigilante. Felix quē hñ patū hec hora inuenerit. q̄ feliciter
 migrabit si etiā amaritudine mortis imēsa afflic⁹ fuerit. Quacūq̄ em̄
 morte p̄occupatus fuerit in refrigerio erit. purgabit⁹. ⁊ ad visionē glorie
 dei dispoñet. ⁊ a sc̄is angelis custodiet⁹ a sup̄nis ciuib⁹ deducet. ⁊ a cele
 sti curia suscipiet⁹. Cr̄u⁹ sui sp̄s erit etne patne felix introitus. S̄z heu
 me miserū. vbi putas in hac nocte degebit sp̄s meus. q̄s suscipiet m̄s
 serā aiām meā. vbi hospitabit⁹ vel p̄noctabit. vel q̄ cr̄u⁹ q̄ suscipiet eaz in
 illa regione ignora. Quā desolata erit aiā mea. o quā derelicta ⁊ abie
 cta sup̄ aias vniuersas. vel q̄s est q̄ fideliter ei assit. ⁊ q̄ iuuare eā efficacit
 ter velit. Ideo mihi p̄p̄i p̄pariendo inter p̄ba mea amara lacrimas quasi
 torrentē effundo. S̄z qd̄ valet me amodo flere ⁊ p̄ba amarissima exagge
 rare. p̄clusum est. mutari nō p̄t. Occlusit vias meas inimicus. insidiator
 f̄c̄us est mihi sicut leo in abscondito. repleuit ⁊ inebriauit me amaritudine
 deduxit in lacū mortis vitam meā. Mi de⁹ nūc finē p̄bis meis impo
 no. vltius plangere non valeo. Ecce venit hora q̄ me auferet de terra.
 Heu me. nūc video nūc experior q̄ viuere āplius nō valeo. ⁊ q̄ mors ē
 in p̄p̄inquo. En manus inualide incipiūt fr̄gescere. facies p̄p̄lescere. vi
 sus obub̄rari. oculi p̄funda ac trāsuerti. Ab me miserū. p̄cure mortis
 amarissime circūdant me. ⁊ cor debile suffocare nitunt⁹. Cordis angus
 tie ⁊ p̄ssure mortifere. An pulsus incipit capisfare. halitus deficere. ⁊ q̄
 si ex p̄fundo se colligere. lucē hui⁹ mūdi nō video āplius. ⁊ ecce iā statim
 alterius mūdi p̄ oculis m̄talib⁹ q̄si p̄meditando p̄spicere incipio. Quā
 mi deus q̄s miserabilis aspect⁹. An cr̄uēre bestie. lariales demonū faci
 es. nigri ethiopes innumerabiles circūdāt me. insidiātes ⁊ expectātes mi
 seram aiām in p̄ximo exiturā. Si forte torq̄nda eis in forte tradat⁹. Qd̄
 strictissime iudex q̄s seuerissima sunt iudicia tua. q̄s multū pōderas in iu
 dicādo me miserū. ea q̄ p̄ sui modicitate paucit⁹ curare p̄sumūt. An su
 dor mort⁹ adest. mēbra penetrās. ⁊ victā naturā eē ⁊ iā succubuisse atte
 stans. Terribilis aspect⁹ iusti iudicis mihi iā p̄ntis p̄ timorē. subito vē

rap̄are

autus p exhibitionē hūc valere socij z amici carissimū. qz hūc tñ exitur
 oculū mēz ad purgatoriū q̄ iā deducendus sum p̄ ierro. **¶** Si nō exitur
 vsqz dū reddā minimū qdrantez. Illinc oculo cordis intueor miserā z
 dolore z penā z afflictionē multiplicē **H**eu me miserū. ibi inter alias pe
 nas illi loco debitas erurgere video flāmas ignū z inuoluerē z repinge
 re quasdā aīas meserorū. q̄ velut scintille flāminū in medio ignis dis
 curnūt. sicut cū magna villa tota in incēdio ponit. z in igne z fumo scin
 tille p̄ter sursum ac deorsum ferunt. vlulantes z p̄ dolore cruciatū cla
 mātēs singule ac dicētes **M**iseremini me miserū mei saltē vos amici
 mei **H**ūc vbi est amicorū meorū adiutoriū. vbi sunt pmissiōes bone p̄san
 guineorū z aliorū p̄ q̄z inordinatū affectū nos p̄os neglexim⁹. z hāc pe
 nā nobis metip̄is adaurim⁹ **H**eu cur h̄ fecim⁹ laborauim⁹ placere eis
 volētes. z male remunerati sum⁹ **A**rdemus z estuam⁹. nec ab eis adia
 toriū recipim⁹ **H**eu cur de salute n̄ra nobis metip̄is nō puidim⁹ **E**n mē
 nor afflictio purgatoriū hui⁹ qd̄ patimur super su plicū qd̄ cūqz illius
 mūdī rpalis. vnice hōre istū qū exp̄tinur penalitat. acerbitas. centū
 annos putat in se h̄c seculi trāseūz misērias **S**z sup oīa cerera tormen
 torū genera ledit nūmū illi⁹ diuine faciei felicissime absentia **H**ec in vlti
 mo agone p̄stitit tibi p̄ memoriali relinq. z his diez agonizādo exp̄i
 ro **A**d hanc visionē discipulus valde ingemuit. z p̄tēti. nore p̄remue
 rūt oīa ossa ei⁹. p̄uersusqz cū lacrimis ad dñm dixit. **U**bi est etna sapiē
 etiā nūc. nūqd̄ dereliquisti me dñe famulū tuū. docere me sapiam voluisti
 z nūc vsqz ad mortē deducit⁹ sum **D**ni de⁹ qntū me terrer mortis vise
 p̄ntia **S**ic me totū imago mortis rapuit. vt pene ignorē vtrū hoc qd̄ vī
 di fuit in rē vlt̄ in silitudie **D**ñat⁹ dñe terribilis z misericors. tibi gra
 tias refero z emendam p̄mitto. **D**agno namqz nimis p̄eritus sum
 timore neqz em̄ in tota vita mea sic euiderē aduerti indisposire mortis p
 icula sicut in hac hora **E**go p̄ certo credo q̄ hec hōrenda visio sp̄ vale
 bit aīe mee **C**ertissime nūc cognosco qz nō hēmus hīc manentē ciuitatē
 z iō ad futurū aīe imutabilē statum me toto n̄sistēdēdē cupio **D**iscere
 mori p̄pono. differre p̄māz nolo. plōngare p̄uersionē nullaten⁹ volo. eme
 dare vitā meā absqz retractōe disp̄ono. intm̄ q̄p̄: dererit⁹ sum de sola
 memoria. qd̄ ḡ fieret de p̄ntia **T**olle tolle nūc a me lectiōternioz molliti
 em. vestitū p̄ciositatē. torporē somni me ipedientē **E**n tñ ledor. tñ afāi
 gor. tñ crucior de minimis. z qd̄ fieret de maximis. difficilē possum sui
 tinere modicas lesiōes heu me z q̄liter possem tā imēsos pati dolores
Si sic mortuus fuissē. vel si iā decederē. qntā in me ignis ille materi
 am iuenisset p̄t p̄ctoꝝ multitudinē z icōpletā satisfactōez **S**cio nūc qd̄
 faciā. qz dilectā aīam meā nō sic perire p̄mitto. sz ei in trāsitōio z breuī
 simo hoc t̄pē p̄oller. itā labōz. z exercitiū p̄ruti p̄uidebō. vt in hora ta
 li extrema nō penā sz q̄rē inueniat **S**cē z misericors saluator tā ama
 re mortē ne tradas me **E**n corā te puolutus cū lacrimis peto. vt me hīc
 ad libitū punias neqz in finē irar⁹ referuas mala mea. **I**n illo em̄ loco
 hōrēdo tāta est misēria z afflictio vt nullus dicere sufficiat **S**c̄z in sp̄i
 eis bucusqz suis qd̄ mortē indispositā z penā purgatoriū imensam raz

capul⁹

panū curauit. ⁊ q̄ magna sapia est sepi⁹ pre oculis habere ista Sz nūc
parene admonit⁹ oculos aperio. ⁊ ipam vbenēter t̄imesco R̄s ar.

Sapiētia dixit. Hec fili mi dū adhuc iuuenis es. ⁊ sanus
ac robustus. ⁊ emēdare vitā tuā poteris omni tpe
memorare. sz cū in veritate ad horā hāc fueris. ⁊ iuuare te aliter nō po
res. nihil restat nisi vt te misericordie dei solius p̄mittas ⁊ passiōē mēā
inter te ⁊ iudiciū meū interponas. ne iusticiā mēā vltra q̄ necesse est t̄i
mescens. excidas a spe tua. Bā p̄o timore nimio p̄erit⁹ aie quior esto.
sciēs q̄ timor dñi inītiū est sapie Scrutare scripturas ⁊ iuenies q̄ mul
ta bona p̄ferat hōi mortis memoria Si annis inq̄t sapiēs mult⁹ vixere
hō. ⁊ in oib⁹ his lei⁹ fuerit. meminisse debet tenebrosi t̄p̄is. ⁊ diēni mul
toz. q̄ cū venerint vanitat⁹ arguent⁹ p̄erita Demento ḡ creatoris tui in
diēb⁹ iuuenit⁹ tue anteq̄ veniat t̄p̄s afflictiois tue. ⁊ appropinquēt anī
de q̄b⁹ dicas. nō mihi placēt. anteq̄ reuertat puluis in terrā suā vñ cras
⁊ spūs redeat ad dñm q̄ dedit illū. Tu autē bñdic deū celi ex toto corde
tuo. ⁊ gratus esto. q̄ paucorū valde est. sic aure p̄cipere cordis hui⁹ t̄p̄is
instabilis est. mortis on. ni tpe insidians⁹ doloitate ⁊ future patrie per
mansurā felicitatē Leua oculos tuos circūspice diligēter ⁊ vide q̄ mul
ti sūt q̄ mēte excecati claudūt oculos ne videāt in finē. aggravāt aures ne
audiāt ⁊ quertant⁹ ⁊ sanent⁹. q̄ p̄dūio nō tardabit. illoz q̄q̄ turbā in nu
merabile q̄s discriminē mortis indisposite iam p̄didit cōsidera. dīnūtera
si pores multitudinē eoz copiosā Autēde q̄ multi sūt q̄ t̄p̄ib⁹ suis p̄ter
te cū p̄morātes obierūt ⁊ sublati sunt de fra. q̄nta fratru socioz aut cere
roz tibi notoz multitudinē in tā pauc⁹ ānis te adhuc vīnere p̄cesserūt. q̄
ad modicū t̄p̄s p̄ se relinēntes do: mīent⁹ hos intuerē ipsos alloq̄re. ⁊
veterē hoīem cū ip̄is reputa trāsisse. interroga oēs q̄re a singul⁹. ⁊ docebūt
te cū fletu ⁊ gemitu rñdebūt tibi. ⁊ dicēt Q̄ q̄ felix q̄ hec nouissima p̄u
derit q̄ sibi a petis cauet. q̄ p̄siliū tuū nō negligit. q̄ se oī tpe ad hāc horā
disponit Igīt postposit⁹ retrahētib⁹ cūct⁹ dispone domui tue. p̄para te
ad viā vniuerse carnis ad horā mort⁹. q̄ p̄ certo nescis q̄ hora veniet ⁊
q̄ p̄ce. ecce in tā nūis ē. ⁊ iō sic⁹ viator in portu nauē velocit⁹ t̄rāscūrez
lōginq̄s t̄res petērē. stās p̄spectat ne se negligat. sic oīs vita ⁊ actio tua
ad bōirigat. vt obitū bñm obīneas ⁊ facias ad locū immortalit⁹ ⁊ felis
citatus etne.

Formula p̄pendiosa vite spiritualis

Admuni me i diebus vanit⁹

Q̄do Qualit⁹
dū

ris mee. q̄b⁹ frustra laboravi sub sole legisse in doctrina sapiē
tiā hui⁹ mūdi. q̄ cōiter p̄hi appellat⁹. q̄ finis hēat se in ogabilib⁹ velut
p̄ncipia in speculabilib⁹ Tu igit tu summa sapia. cordis me desiderata
sophia tuā mihi tradideris. p̄ncipio artē bñ moriēdi. parū ē bonitātē
tue vt subferas nūc doctrinā bñ viūdi ⁊ h̄ p̄pēdiōse ⁊ sibi breuitate. gau
dēt nāq̄ breuitate modni. faciēdi q̄ p̄e plēs liberos null⁹ ē finis. deniq̄
tā a seculi iūcio p̄trāsierūt plūmī ⁊ m̄lplex fuit scia. inūdi⁹ diuersitate do
ctrinaz replet⁹ est Hille sūt modi viūdi. vn⁹ q̄dem sic ali⁹ p̄o sic Tor
sunt codices de vicijs ⁊ virtutibus magistraliter tractantes. tot sunt

quaterni q̄stiones subtilissimas et p̄positiōes diuersas p̄tractātes vt p̄us
vita breuis deficiat. q̄ oia studere. sed nec dū legere p̄ingat Quis dīs
nūerare posset oia rōnalia. naturalia. hīstoralia. moralia. ac diuina scrip
ta oia. cū era p̄menta noua et vetera. elementarōes. copulatōes. singulos
q̄ tractat. ac summas. q̄b̄ vnīuersa sup̄ficies terre tāq̄ flumī inundā
te irrigata est. hec oia tedioso et infirmo discipulo reuoluere dispendiosū
esset Et ideo ex his oib̄ breuissimā p̄fectōis formulā q̄tuor p̄bis exp̄res
sam. p̄t̄ur rudimentis milicie sp̄itualis p̄gruit peto mihi tradi.

Sapiētia

Respōdet In choro illo scōp̄ q̄ velut astra matu
rina in nocte mūdi istius refalgebāt. et velut lumī
naria magna claritate scie choru scabāt. inueniēs q̄sdā q̄ vehemēt̄ non
solū in actuali. vey etiā theozica p̄ture flagrabāt. q̄z traditiōe et exemplo
recipiēs vite sp̄ualis p̄fectissima documēta. Uerū in experientie et ineru
ditōi tue p̄descēdere cupiēs. q̄dā tibi vite sp̄ualis p̄ncipia breuissime q̄si
p̄ memoriali tradā. q̄ sp̄ ad manū hīs dirigi poteris in agēdis. P̄git si
op̄abile cūct̄ vite sp̄ualis p̄fectionē h̄re desideras. si viriliter ip̄am ag
gredi affectas. debes teip̄m abstrahere a societatiōib̄ et familiaritatib̄ no
ciuis. et ab oib̄ hoib̄ p̄positū tuū impediētib̄. et breuē a cūctis morta
lib̄ q̄ntūz possibile est. ex voto tue p̄fessionis salua semp obia humili et
p̄mpta superiōz. semp captās op̄tunitatē. vbi et q̄n locū possis rep̄ire
q̄et̄. et p̄tēplariōis carpe secreta silentia. p̄nt̄ q̄z seculi vitare naufragia. et
p̄rurbatōes mundi fugere p̄estrepent̄ Omni tempore puritati cordis
debes p̄ncipaliter studere. vt vicē p̄tinue velut clausis carnalib̄ sensib̄
in temetip̄m p̄uertaris. et cordis ostia a formis sensibilib̄ et imaginariōis
bus frenoz. q̄ntū possibile est habeas diligēt̄ serata Puritas nāq̄ cor
dis int̄ oia exercitia sp̄ualia quodā mō tanq̄ q̄dā finalis inrētio. ac labo
rū oīm retributio. q̄ in hac vita miles xp̄i emerit̄ recipe p̄sueuit. sibi ven
dicat p̄ncipatū Affectū tuū cū omni diligētia absoluas ab his oib̄ q̄ li
beratē ip̄ius ip̄edire possent. et ab omni re possibilitatē habente alligan
di et tenendi ip̄m affectū ad inherendū Furta illud legis moysayce Pa
neat vnusq̄sq̄ apud semetip̄m. nullus egrediat̄ ostiū dom̄ sue diē sab
bati et sabbatisabit populus In semetip̄o nāq̄ eē. est disp̄siones cordis
sui et affectōes ad vnū vey et simplicissimū bonū recolligere. et collectas
seruare Sabbatisare. est cor ab affectōe carnali aīam ip̄edite aut ificiē
te. et a curis mūdānis ip̄am distrahēte. absolutū eē. et in pace cordis sui
tanq̄ in portu silentij in amore et fruitiōe p̄ditiōis suauit̄ q̄descere Sup
oia aut̄ alia hic tibi sit p̄ncipalis sp̄ conar̄. vt aīm tāū iugiter sursum in
p̄tēplariōe diuinōz eleuatū habeas. vt diuinis reb̄ ac deo mens sp̄ ibe
reat. et derelicta fragilitate trena ad sup̄na iugit̄ transferat. q̄cqd̄ autē ab
his diuersum est. q̄uis magnū videat. sicut corporis castigatiō. ieiuniū
vel vigiliē et silita p̄turi exercitia. q̄si secundaria et inferiora iudicāda sunt
et tantū expediētia q̄ntū ad cordis p̄ficiūt puritatē Inde est q̄ iā paucis
simi ad verā p̄fectōem pueniūt. q̄ in medijs nō multū p̄ficiuis tps et vi
res expendūt. debita remedia negligūt et postponūt Tu p̄o si recto tra
mite ad finē intentū puenire desideras. debes sumope ad p̄petuū cordis

maiorē q̄ p̄u

puritate z mētē trāqllitate ābelare z cor sursum iugit ad dñm eleuatū h̄re

Discipulus Quis in h̄ fragili corpore pōt huic spūali theorie semp affixus esse.

Sapiētia Nullus mortaliū p̄t huic p̄tēplationi iugit inhere

re. **S**z ideo dictū est vt scias vbi mētis tue intenti onē debeas h̄re fixā. z ad quā destinatōem sp̄ aie tue reuoces intuitum. quē cū potuerit obtinere mēs gaudeat. z alibi distractā doleat. atq; suscipiet q̄tēscūq; se ab illo intuitu dephenderit separā. **N**z si forsitan q̄rulo sa voce mihi obuiare volueris. dicēs te diu in vno eodēq; statu p̄manere nō posse. Nosse debes q; diuina p̄rus plus p̄t facere q̄s hō possit cogitare. z q; frequentia act⁹ similē sibi habitū generare p̄suevit. **U**n̄ sepi⁹ cōtingit q; illud ad qd̄ fortasse hō in p̄ncipio se astringit. cū violētia quadā z difficultate postea facili⁹ opabit. tandē cū magna delectatōe. diuino do a ceptis nō desistat. Audi fili mi disciplinā p̄ris tui. attēde diligēter v̄ba mea: z ea in corde tuo q̄st in libro scribe. **N**oli emulari multitudinē illorū q; tā retro p̄uersi sunt post desideria cordis sui. in q̄b̄ deuotio repuit. caritas refriguit z defecit. hūilis obia p̄strata est. q; placere hoibz cupiūt. honores q̄rūt. v̄tri deseruiūt. q; supra modū diligūt munera. sequunt⁹ retrifutōes. q; in hoc mūdo ip̄m qd̄ querūt p̄ mercede ogis sui recipiūt. z in futuro vacui remanebūt. sz illos egregios flores sanctissimos p̄res q; in cōpabili flagrabāt studio scitar⁹ attēde. z eorū festines p̄positi simili studio z p̄uersatōe suscipe. quēadmodū tibi tā p̄positū ē. **S**ine igit⁹ p̄medas siue bibas. siue aliqd̄ aliud facias. sp̄ hec vox p̄i p̄ris resonet in auribz tuis admonēt⁹ z dicētis. fili mi ad cor redeas. ab oibz q̄ntū possibile est teip̄m abstrahēdo. mētis oculū sp̄ in puritate z trāqllitate custodias. in intellectu a formis rerū infimaz p̄seruādo. volūtāt⁹ affectū a curis frenorū penit⁹ absoluas. summo bono amore feruido sp̄ inherēdo. **R**emouiaz q̄q; iugiter sursum eleuatā habeas. p̄ p̄tēplatōem diuinorū ad sup̄na tendendo. ita vt tota aia tua cū oibz potencijs suis z viribz in deū collecta vnus fiat spūs cū eo in quo summa p̄fectio viē cognoscit⁹ p̄sistere. **H**ec igit⁹ breuis doctrina p̄ viē tue formula tibi sit tradita in qua summa sūmaz totius p̄fectōis p̄sistit. In qua si diligēter studueris z fideliter effectū m̄cipare curaueris. br̄s eris z q̄dammodo etnā felicitatē in hoc fragili corpe inchoabis. **H**ec ē fili mi salut⁹ via. quā tuus arseuius ab āge lo edoctus seruauit. z seruari suis discipulis mādauit. **F**uge tace z q̄s ce. hec ingens sunt p̄ncipia salut⁹. **H**anc q̄q; doctrinā clarissimā diuina sapia cuidā discipulo suo quē nosti reuelauit. cū eū de statu suo euideret informauit. **P**redict⁹ nāq; discipulus cū scientijs hūanitus inuenit⁹ ad huc specierentis insisterē p̄poneret. ceperunt plurime vanitates q̄st post tergū suū succrescere. z cepit ad honores ac p̄morōnes plus q̄s oportuit aspirare tp̄ales. **C**ūq; tps ei⁹ p̄ quo diu laborauerat adeēt. z subleuari ad honores desideratos debuisset. cepit cogitare intra se qd̄ nā mag⁹ ei expediret. vel qd̄ deo placeret. **Q**uadā igit⁹ vice post matutinas in orōe se p̄strauit. deuotissime petēs a dño vt qd̄ sibi faciendū eēt reuelare dignaret⁹. **T**andē ab orōne surgēs. z sup̄ asserem se reclinās. vidit in visione

fuge
tace
quiesce

quēdā iuuenē decorū ad se venientē. q̄ ipm p̄ manum accipies duxit ad
quandā eccliam. in qua erat p̄structa q̄daz p̄ua cellula quā inhabitabat
solitari. q̄dā anachoriticā ducēs vitā. z hic erat grandeuus z canus p̄
līxam hīs barbā. z lucebat in eo gr̄a diuina Appuit aut̄ iuxta cellā eius
dē senis scala sursum erecta. in qua iuuenis p̄dcūs q̄si ascēdēdo z descē
dēdo ludebat Vocās igit̄ iuuenis ille frēm. dixit ei. **E**leni z audi lēonēz
quā tibi volo legere. cui fratrē let? accurrebat. cupiēs p̄mo videre librum
de q̄ lectionē audīturus erat. **E**t ecce in manu ei? liber atrīssim? p̄ue q̄n
titatis. q̄ q̄si nullius reputatōis scdm facie putabat. z q̄si abolit? nō cu
rabat. Incipiēs igit̄ iuuenis hec legebat. **F**ons em̄ z origo oīm bonorū
hōi spūali est in cella sua iugit̄ p̄morari. q̄ p̄ba ex ore iuuenis p̄cedentia.
de libro atrīq̄ lecta. tā dulcis in auribz fratr̄ resonabāt. z in corde dulces
cebat. q̄ totus sibi in amorē celestē resolui videbat **I**ta vt ex efficacia p̄
boz cestū euidētissime demonstraret quisnā cēt q̄ p̄dcā legisset. **Q**uā at̄ fra
ter iuueni instaret. vt sibi p̄dcā p̄ba iterato repeteret. statim peticionē im
pleuit. z sicut p̄us eadē p̄ba relegēbat. dicēs **F**ons z origo zc. **T**ūc frat̄
p̄e exultatōe spūs sui dixit **Q**uā p̄ciōsa z vtilis est hec sana doctrina.
Et subiūxit q̄rendo q̄snā cēt de nūero sapientū q̄ sententiosum hoc dcm̄
p̄tulisset **I**uuenis rīdet **S**ūmus ille p̄hs arseni? **Q**ui frater istabat. vt
sibi plus de p̄dcō libro legeret. **E**t ille itēz inchoauit legere in hec p̄ba
ecōuerso **F**ons z origo oīm maloz sunt discursus inutiles euāgelizātū
q̄ p̄bū p̄dictus frater cū aliquali cordis turbatione recipiēs. nitebat ar
guere in p̄rariū. adducēs in mediū discursus scōz ap̄loz. q̄ p̄ vniuersū
mundū sola euāgelizādī gr̄a discurrebāt nō attēdens tūc q̄ hoc sile quā
tū ad hāc p̄tē locū in p̄posito nō habebat **E**t q̄ ista p̄ba ex intēctione non
plus tangerēt euāgelizātes. q̄ vniuersaliter oēs deo placere cupientes.
Manifestū h̄ppe est q̄ vniūq̄z iniciū oīm maloz ent. si discursibz inuti
libz frenū laxare voluerit **A**d hec aut̄ p̄dcūs iuuenis nil rīdit. s; cū om
ni māsuetudie dixit **S**cias frater q̄ inutiles discursus p̄dcūs p̄hs mul
tū detestat̄ **H**is dictis visio disparuit **S**epe dictus aut̄ frat̄ p̄solationē
celicā sibi sentiēs infusam. intra semetipm̄ resumere cepit q̄ viderat z au
dierat. z cū admiratōe multa cogitare. q̄snā esset ille arseni? p̄hs **S**i q̄dē
illo tpe mūdane p̄hie studiose adhuc intētus erat. z eiusdē scie p̄his ocu
lū dabat. de spūali p̄o p̄bia z ipi? tractatoribz nōdum tm̄ curabat. dice
bat igit̄ intra se. **E**cce q̄ libros diuersoz p̄boz legisti. z quot p̄bos alle
gari audisti. z de hoc arsenio in nulla p̄bia vnq̄ mentionē fieri audisti.
Tandē in se reuersus. incepit cogitare dicēs **F**ortassis iste est arseni? fa
mosissimus doctrine xp̄iane p̄hs. anachorita p̄cipuus. quē añ multos
annos allegari audisti. licz tibi nūc a memoria exiderit. z fortassis in ar
gumentū hui? est q̄ vidisti p̄dicrū senē cellā modicā inhabitantē. z iuue
nem illū libz antiquū in manu tenentē z p̄dicra legentē. p̄ q̄ danf̄ in rel
ligi vite scōz patrū. z eoz collatōes. q̄ liber plerisq̄ tāq̄ antiqu? z abo
litus parū curat. licet nucleis tot? p̄fectōis. z p̄a scia xp̄iane p̄hie in ip̄o
eē certissima exp̄iētia cognoscat **S**urgēs igit̄ p̄dcūs frat̄ diluculo petiēs
a liberario vitā patrū. volēs scire in veritate vtrū sic nā cēt. z vtz p̄dcā

arsenū vltiū in tpo pntū inuentret. de cui⁹ dictis sibi p tūc nihil oīno
 psciū erat Cū aut libru aperuisset subito pdcū arsenū occurrit. z ean
 dē sniam in dictis suis qualē iuuenis in libro ānq legerat clare iuenit Ex
 his g sufficiēter informatus. se ad manendū pultit. z scolas q̄s ab alijs
 salubrius regi estimabat deserēs. ipse tanq̄s aīo infirmus resignauit. z se
 dictis p̄fati pbi cō
 formare oprabat. **Discipulus** Verba tua tanq̄s de ced
 lesti serinio assumpra. sic
 me totū mouēt. vt eoz suauissimā dulcedine feruor deuorōnis augeat. z
 via planissima vire p̄fectioris audiēti p̄beat. omni difficultate remota.

Qualiter xps in sacramento eucharistie sit deuote recipiendus

160° l^o
 Letitio qualis
 gaudium.

Adoniā ad virtutū scolas

o summa z etna sapia seruēti desiderio p̄perare. z p̄boz tuo
 nū gustata suauitas me puocauit. vbi dū crebro inuentio q̄lī
 ter mori ac viuere debeo. fāteor me in hoz actuali exercitio p̄pa ex volū
 tate succūbere. atq̄s ideo ad oīpotētiam tuā pfugienis pero. vt ad q̄ reme
 dia in aduersis recurrere debeam. ostendere tua pietate digneris.

Sapiētia Septē ecclie sacramēta septē remedia sunt. per q̄
 hō q̄dam mō in spūalē creaturā regenerat. fouet z
 nutrit. z grā mediāte ad summū gradū p̄fectōis p̄mouet. Int q̄ tū q̄daz
 excellentiori mō diuini amoris radi⁹ ac celestis grē q̄dam fluuius deuo
 tas aīas feliciter incendēs ac suauit inebriās. de sacramēto eucharistie
 noscitur peculiari⁹ emanare Nā sic; arida ligna materiā idoneā p̄stāt igni
 materiali. z flāmā e⁹ faciūt in altuz succrescere z se diffundere circūq̄q̄
 Sic reuera hoc sacramētū calorīs spūalis incētūm igni diuini amoris
 immensum p̄stāt fomentū. z ipm fouet douore susceptū Nā inter amoris
 indicia nihil est qd̄ adeo totū sibi rapit animū diligēz. sicut dilecti desis
 derata p̄ntia. q̄ ceteris oībz aīfer. Proinde in vltima cena dilectis disci
 pulis meipm sacramētaliter obruli p̄p̄s ac oībz huius sacrificij minis
 tris. in p̄tute p̄boz meoz potestātē hanc imensam delegauit. vt me cor
 poraliter p̄ncem habere possint. q̄ p diuinitatis p̄sentia censeor eē vbiq̄

Discipulus Pro dñe mi loquat seruus p̄bum in auribz
 tuis. z ne irascas famulo tuo Tu es em̄ do
 minus me⁹. z ego seruus tu⁹ St bñ aduerti. dixisti te in hoc sacramen
 to eē nō figurāliter sz realit. nō intēcionaliter sz corpālīt qd̄ an ira sit pres
 cor humiliter edoceri. qz hoc magnā p̄staret materiā te feruide diligēdi.

Sapiētia Certissime z veraciter z absq̄s omni dubitatioē in
 hoc sacramēto p̄tineor deus z hō cū corpe z aīa.
 carne z sanguie. sic; cū p̄dij ex vtero matris. z in cruce pepēdi. ac sedes
 ad dexteram p̄ris.

Discipulus Ne q̄so indigneris dñe mi si loqr.
 nō em̄ ex radice ifidelitatis sz ex ad
 miratione imensa hec mea snia pcedit Valde nāq̄ mirabile videt si fas
 est dicere. q̄liter corpus dñi mei formosum cū suis debitis dīmētionibz.
 z oīmōda p̄fectione p̄tineri possit sub formis mīnūtis specierum sa
 cramentālium sibi imp̄porcionabiliter commensuratarum.

Sapiētia Qualiter corp⁹ meū in sacramēto hīneat nulla lingua valet explicare. neq³ aliq³ p̄cipere. nec rō humana valet hoc apprehēdere. s³ sola fide puenit hoc scire. h̄ cū soli⁹ diuine p̄tutis opatio ē inensa. z iō fidelit⁹ h̄ tibi credendū est. z cauendū a p̄sumptuosa p̄scuratōe. Meritū deuote simplicitati tue p̄desse cupiēs ad exercitandū feruorē tuū mag³ q̄ ad rei soli deo cognite manifestatio nē. p̄bīs tuis simplici⁹ respōdebo. viā sumēs ex notis scōm se. tibi aut ignoz. ad ea q̄ noticiā oīm mortaliū excedūt. Dic igit⁹ mihi tu q̄ p̄spicue scie ignarus es q̄lit modica pupilla totū emisperiū celi i se claudere possit. Vel q̄ nā mō speculū fractū in q̄libet p̄re sui imaginē p̄fectā recipere possit. cū hec sint ineq̄līa z ip̄porcionata. Et licz in hoc exēplo simplici maior sit dissimilitudo q̄ similitudo. sic z q̄libet res naturalis maiorem ip̄orat in p̄posito dissimilitudinē q̄ similitudinē. nihilomin⁹ tū ex his nō incōgrue p̄t accipi. hoc vīz q̄ si natura p̄t tot mirāda in sua opatiōe q̄re p̄tus autoris nature nō se extēdat ad longe maiora in sua opatione. Itē si possibile videt⁹ q̄ p̄dicoz oib⁹ dixit z scā sunt vniuersa ex nihilo. q̄re tā ip̄ossible videt⁹ hec trāsmuratio. z siue maior act⁹ sit iste trāssubstāciatiōis creatiōe. siue minor. siue eq̄lis. nō incōsonū tū rōnī est credere q̄ hic q̄ mūdū ex nihilo p̄ducere potuit. p̄tutē suā neq̄q̄ ad hūc solū actū limitauerit. s³ sic oīa q̄cūq̄ voluit fecit. sic nō erit ip̄possible apud deū omne p̄bū. s³ ei subest cū voluerit posse. En q̄ miraris vñ. reliquū p̄o nō miraris. Preterea credis q̄ diuina sapia de q̄ncq̄ panib⁹ q̄ncq̄ mīlia hoīm pauit. q̄ro q̄lis fuerit materia q̄ oipotentie sue tūc subsistebat.

Discipulus Ad hoc rādere ex simplicitate mea nescio. nisi q̄ mirabilia opera dei esse exclamo.

Sapiētia Sed z hāc q̄q̄ interrogatōem simplicitati tue cōgruentē subinferā. Dic mihi si credis te aīam h̄re. vel aliq̄ entia inuisibilia eē.

Discipulus Ego non credo me aīam h̄re. s³ scio. cū hui⁹ rei cognitōem ex motu z sensu habēā z ceteris. scōm traditiōnē sapiēt⁹ hui⁹ mūdi de aīa diffinitūā. Itē rō dicat multa entia in rez natura existere. que nullo sensui subeē poterūt. z fortassis plura operū dei sunt inuisa q̄ ea q̄ sensus p̄phendere p̄t. q̄d ex ordine vniuersi optime dispositi diligens inq̄sitor facilliter inuenire p̄t.

Sapiētia Ex p̄missis collige ad tuū p̄positū. q̄ vīz longe plus intellectū cuiuslibet alicius ideore. z tū experientia docet q̄ multi illiterati p̄ ip̄possibili habēt ea. de q̄b⁹ periti h̄nt demonstratiōnē certissimā. Sic patet p̄cipue in geometria z astrologia. Sic in p̄posito licet cognitōnez viatoz hec materia trāscēdat. qz circa manifestissima nature intellectū secunētē h̄re noscunt. En hī q̄ scia brōz p̄sruunt. hec in deo p̄fecte inueniūt. Audi de hoc p̄cio natoz ecclē dicentē. Est inq̄t hō q̄ dieb⁹ ac noctib⁹ somnū oculis non capīt. z intellexi q̄ oīm operū dei nullā possit hō inuenire rōem eoz q̄ sūt sub sole. q̄nto plus laborauerit ad inq̄rendū tāto minus inueniet. Ecce si dixerit sapiēs se nosse nō poterit regere. En q̄dam p̄b⁹ gentiū pulcrit.

mum tibi de hoc ptulit documentū. **C**ū enim numerū motorū orbū saga-
 cissime perq̄reret. ⁊ q̄rendo deficeret. sic dicebat. fortioribz hec relinq̄m?
Quot putas hū q̄ sunt nature p̄fundissimi p̄scrutatores. rōcinationum
 subtilissimi venatores ⁊ p̄plexionū sylogisticarū acutissimi argumētato-
 res. veritates sciētificas deductōibz hīe in x̄itate gaudeāt. vtiq̄ paucas
 Nam si hoc sufficiēter p̄bat op̄inonū pluralitas. rōnū p̄rarietas. circa
 eandē p̄clusionē q̄ tū interdū adeo cōis ⁊ accōmoda est. vt p̄ sua accidē-
 tia sensui subiaceat. ita vt videat ⁊ sentiat q̄ est. **N** si hec ita se h̄nt in
 bis q̄ a natura sunt ⁊ q̄ in p̄spectu habent ea q̄ in celis sunt ⁊ que vident
 nō possunt sed oēm naturā excedūt. quis inuestigabit **S**i terrena dixi vo-
 bis ait dei sapia. ⁊ nō creditis. quō si dixero vobis celestia credetis. **T**a-
 les dubitatōes ⁊ p̄ceptiones erronee. de bis q̄ sunt fidei interdū surgūt
 ex hoc q̄ hō imaginat ⁊ iudicat de diuinis eē sicut de hūanis. ⁊ de sup̄-
 naturalibz similiter sicut de natura p̄stantibz. **S**ic autē nō est faciendum
 maximeq̄ in p̄posito cauendū **C**orpus nāq̄ dīcūm nō est eo mō in sa-
 cramento sicut corpus in loco q̄ suis dimensionibz loco p̄mensurat. s̄
 est ibi quodā speciali mō. **E**t si q̄ris. q̄lis sit iste modus **D**ico q̄ est talis
 q̄ est p̄p̄ius huic sacramēto. ad q̄ sciendū imaginatio tua p̄tingere non
 potest **U**n ⁊ intellectus tu? tanq̄ securiēs redigendus est in captiuitatē
 in obsequiū x̄pi ⁊ p̄ oculis habendū. q̄ntū x̄tus infinita p̄ cui ois ma-
 teria obedit ad nutū **S**ed ⁊ notat ea q̄ non sunt tanq̄ ea q̄ sunt. licet hō
 hec videre nō possit. ex defectu potentie visive oculi intellectualis **E**x
 plū cōe de hoc satis habes de puero in carcere nato ⁊ diu nutrito. q̄ p̄o-
 mirabili haberet si quis ei de cursu syderum ⁊ dispositione orbis multa
 narrare veller **P**roinde neccario valde diuina sapia ignorācie hūane con-
 descendens. p̄dca tanq̄ facultatē hūanā excedētia hoibz tradidit credē-
 da. cui tāq̄ x̄itati infallibili adhorrentes. solido fideles innitunt funda-
 mento. maiorē inde certitudinē h̄ntes q̄ si intellectus cuiq̄q̄ siue p̄prio
 vel alieno in re scita ⁊ **D**iscipulus **E**uidētissimis vtiq̄
 p̄porcionata inniterēt. **E**uidētissimis vtiq̄
 p̄suasionibz. fidē mibi
 hui⁹ sacramēti astruis. ⁊ admiratōes noxias. timidasq̄ cogitatōes an-
 tū infirmū pulsantes tollis **E**x his nāq̄ p̄p̄do. q̄ stultus est intellcū
 q̄rens i impossibilia ⁊ p̄scrutari cupiens ip̄scrutabilia. q̄ opa dei soli⁹ mag-
 nalia scire p̄rendit. ⁊ tū in cognitione op̄ationū nature deficit. **Q**uid am-
 plius neccē est mibi scire vel inuestigare **S**cio ⁊ firmissime credo. q̄ tu es
 summa ⁊ infinita potētia. q̄ oia potes. summa ⁊ etna sapia. q̄ oia scis et
 vides simplicissima ⁊ imutabilis veritas. q̄ mētiri ⁊ fallere nō p̄r. **E**t iō
 finis fidei mee. ⁊ anchora sp̄ei mee tu es nūc ⁊ in eternū. sciens q̄ beatus
 bō q̄ sperat in te. **Q**uāobrem gaudere nūc viscera mea. q̄ q̄siui inuent
 q̄ volui obtinui. q̄ dī desiderauī nūc cūmperrauī. **Q**uare tristis es anima
 mea. ⁊ q̄re p̄urbas me **I**hm q̄sisti. ihm inuenisti. ⁊ abesse dilectū tuum
 sepius hucusq̄ causabaris. ⁊ cū quēlibet letari de dilecti p̄ntia videbas
 inuidebas. ac igemiscebas. eo q̄ illū quē tu diligebas. minime p̄ntem in-
 ueniebas. dicebasq̄ **D**ilecti mi subtractio crudelis. cur⁹ me sola pas-
 cū memoria. lras scribis. nūcios mittis. suā p̄o p̄ntiaz subtrahit. ⁊ oculo

quoddam inuisibili. oibz cōi me respicit. **S**z pch dolor hoc amanti nō sufficit. In lectulo meo ipm qro nec inuenio. In mensa circūspicio nec ipm video. In lateribz dom⁹ mee vitē habundantē hīc pcupisco. z defrausdor. Sic inqz dilectū hñs. dilecto careo. qz pñtem mibi nō inuenio. **A**u bes eū de medio tulit. ad dexterā patris p̄sedit. circa cardines celi pambulat. nec nra p̄siderat. **V**tinā talis eēt mibi dilect⁹. q mibi z si non salsitē frequēter adeēt. z p̄uueret. de cui⁹ pñtia possem gaudere. z interdū de tribulatiōibz meis p̄solatiōem recipere. **S**ed nūc in sperata mibi sal⁹ ori rī visa est. z vox meroris murata est in vocē iocūditatis. z affect⁹ qrent⁹ in affectū trāsit gratulātis. **N**ā quē plangebā abeē nūc repperi ad esse. z quē longe esse credidi. nūc iuxta me eē iueni. z iō p̄gratulamini mibi oēs q diligitis deū. qz inueni dilectū meū. nō solū scdm diuinitatē oibz p̄senti dentē. sz z scdm hūanitatē sacramentaliter pñtem. **I**nueni nō quo aberat sed vbi p̄us mibi nō tam clare apparebat. **I**nueni. nō vbi p̄us nō fuit. sz qz me de pñtia. nouo qdam doctrinē radio illustrauit. abscoīsa in lucē p̄duxit. z q p̄us scēbā tradere lra. nūc instruxit spūali qdā z viuifica grā. **S**iz ē q de cetero ab ecclia auelli potero. z q nō die noctuqz remaneo. vbi dñm meū pñtem habeo. nō solū spūalit sed z corporaliter. nō solū vt deū. sz vt fratrem z amicū meū dilectū. **Q**z grat⁹ qñqz fuisset. si vel vnā cam guttā tā p̄ciosi sanguinis de dilecti mei aptis vulneribz in os meū recipere meruissem. felice me reputassim. si de pectore eius tāz p̄ciosissimū liquoris stillicidiū sumere potuissem. **N**ūc autē diligentissimā p̄sideratiōe incipio aduertere. q nō solū vnā guttā vl⁹ duas de manibz vl⁹ pedibz seu de pectore p̄fluentibz recepi. qūmo totū sanguinē ip̄i sumpsī. z corpus eius corpori meo sociatū est. **G**audiū z exultatiō cordis mei inmensa de tā ineffabili grā mibi p̄lita a dilecto. **N**ōne istud ē maximū z p̄cipuū donū. z dignis laudibz extollendū. ad qd neqz angelica natura audeat aspirare. atqz ideo vtinā oēs artus mei. z tora p̄tus mea. z oia interiora mea in laudē tuā resoluerent. vt amorī tuo p̄ posse meo respondere possem. **T**ua em pñtia meū vehementer accēdit amorē. sz maiestas incurrit timorē. ratio p̄sultit tantū hospitē reuereri. amor cogit tā dilectū sponsūz affectuose amplecti. **T**u qdēs deus me⁹ z dñs meus. sz z frater meus. z si dicere audeo dilectus sponsus meus. **E**n quāta bona in te vno bono simpliciſſimo. solo bono possideo. nō em in te habeo vel illud p̄ciuosū lare bonū sz summū bonū. in quo oia bona tanqz in suo fontali p̄ncipio p̄rinent. **Q**z digne pñtia hui⁹ boni affectū debet mouere. **E**t licet manifeste pur in patria hīc videri in sacramēto nō possit. feruidus tñ affectus fidei fundamēto inixus in deo tñ solidatus eē debet. vt hui⁹ sacramētū pñtia in corde suo oēm frenū effectum suparet. **B**ene itaqz appellat sacramentum hoc. sacramentū amoris. quid em mag⁹ est amoris quid dilectiōis. qz p̄uictio dilecti cū dilecto familiaris. **A**unc aia mea p̄solare. qz quod q̄sisti inuenisti. **S**uscipe xpm p̄sentialiter z veraciter. quēadmodum symeon ille iustus z timoratus ipm p̄ncipaliter suscepit. **N**ā diu in oratione hoc optasti. z vltra vorum nūc quod voluisti obrinuisti. **S**i em symeon ipsum visibiliter suscepit. tu autem inuisibiliter. nō cū minus.

veraciter ipm suscepisti. Denique sicut oculus meus corporeus nunc in
 sacramento non potest videre tuam humanitatem presentem. sic nec pre-
 dictus symeon. te in vlnis portans videre poterat tuam divinitatem nisi os
 culis fidei. sicut et ego nunc te presentem video. Sed quid mihi de visu
 corporeo. cum beati dicantur oculi non qui vident secundum carnem. sicut scri-
 be et pharisei. sed spiritualiter sic dilecti discipuli. Quid ergo vis o ani-
 ma scire amplius de tuo dilecto. quid amplius requiris. quid desideras.
 Certissime et absque omni dubitatione ipsum in sacramento habes pres-
 entialiter licet invisibiliter. Sed attende divinam ordinationem. nonne
 merito convenientius sub aliena specie quam sub propria forma hoc agitur
 misterium. Quis enim tante possit esse ferocitatis ut ipsum prelumeret sub for-
 ma carnis et sanguinis masticare. Unde divina sapientia optime dispo-
 nens omnia providit ut carne et sanguine remanente sub specie panis
 et vini. que communiter humane refectioi deferuntur. hoc sacramentum
 sumatur. Quid aptius. quid levius. quid decentius poterat inveniri.
 quod et nobis congrueret. et veritatem non desereret. cum hec et similia ope-
 ra tua magnalia et mirabilia tam peroptime disposita considero. Merer
 na sapientia. pie stupore deficio. exclamans in meum ipso. O altitudo dis-
 cretiae sapientiae et scientiae dei. qualis es in ipsa tua essentia. quod talis es ac tantus in
 rerum creaturarum effluencia tam virtuosa. Nunc igitur rex meus et deus
 meus. qui me non meis meritis ad officium sacerdotale dignatus es eligere.
 et ministrum facere tantorum misteriorum. ut possim te quotidie agnoscere immacu-
 larum sumere et offerre. Peto ut doceas qualiter digne valeam suscipere
 te reuera ut sit ad gloriam tuam et ad salutem anime mee. Hoc sciens pro certo
 quod nullus unquam rex tam magnus vel gloriosus tam honorifice et reueren-
 ter fuit ab aliqua susceptus civitate. nec aliquis carissimus amicus de via
 longinqua veniens. tam letanter et affectuose salutaris. nec sponsum dilec-
 tus a fidei sponsa tam gratanter et amoroze receptus et reuerenter tracta-
 tus. sicut anima mea te meum gratissimum imperatorem. dulcissimum amicum et hos-
 pitalem. dilectissimum sponsum et amatorem hodie desiderat recipere. et intro-
 ducere in domum suam. in cubiculum cordis mei secretissimum. ibique omnem tibi
 exhibere reuerentiam et impendere amorem ac deferre honorem a pura crea-
 tura creatori.

Sapientia Cum ad reuerendum altare ascendis. sa-
 cramentum dei tui corpus et sanguinem si-
 dei oculis respice sic. vix ut certissime et sine omni hesitatione toto corde
 credas. et ore profitearis. quod illa hostia consecrata sit verus dei filius ex regni-
 nat. qui mortuus est. et resurrexit. iudex vivorum et mortuorum. ut sis de numero
 illorum qui sunt veri iudei. non littera sed spiritu. non secundum carnem sed secundum promissionem.
 Inductus professione cordis et oris sicut vestimeto. ut omnia interiora tua cum esse
 deum profiteantur. et omnia ossa tua id ipsum proclamant. Deinde cum reuerentia debita et
 honore precipuo occurrens deo tuo. deuotione quamdam humiliter mirare. quod tantum dominus
 ad tantillum suum. et tanta nobilitas ad miserum pemiculum. et impietatem tanta ad
 vile leprosum dignatus ventre. et dicere cum metu et reuerentia. Hinc non sum dig-
 nus ut intres sub rectum meum. Sed Christus de tua pietate et clementia. ac
 cede infirmus ad medicum vult. sistens ad fontem misericordie. egens

digna suscipere

ad dominum celi et terre. ouis ad pastorem. figmentum ad suum creatorem
desolatus ad meum primum consolatorem ac liberatorem. Postea ardentissimo
desiderio manu cordis: haustu interiori tam preclare suscipe sponsum. et
patria dulcissima delectat. et hoc est quod super omnia deberet mouere animum
amorosum. cum scilicet cogitat se patriem habere ipsum suum dilectum et amicum. p
cuius amore huius mundo quotidie moritur. et omnem terrenum amorem expectat. **E**n
huius mundi stulti amatores quicquid die solum. viderint dominum. ubi dilectum
esse meminerint. tota die illa amplius gaudent et letitiosius reddunt. Perpen
de quod ex hoc quod digne gaudebit et vehementer exultabit. quod non creaturam vilem
sed omnium creatorem. non stercus inuolunt. sed dei sapiam humanam recipit sub
hac visibili forma. **S**ic est quod animus amarus die illa qua dilectum cre
atorem suum sumpserit per aliquam reipali poterit tristari. quod absque dubio tam
immensus per tunc apud se materiam habet gaudiorum. quod merito omnem euentum tristitia
bilem abolere et annihilare deberet. sicut oceanus guttam in se recepit
aceri. **D**enique si sacramenti huius saporis tibi in expertum experiri desideras
cura animam prius tuam abstrahere a vicibus et negociis secularibus et carnali
bus ut ei assumptione precedat profunda purgatio. et pura confessio. Breues actu
alis deuotio te potius trahat quam indulgentia consuetudo. ardentissimis affectio
nibus et sanctissimis meditationibus tanquam rosas rubescens. et lilij albes
centibus. hospitiosum cordis tui ei adorna et thalamum tanto sponso per veram
pacem cordis prepara et cum patriem senseris inter cordis brachia ipsum reclina
per exclusionem omnis freni amoris. et inclusionem sponsi celestis. **D**einde deuo
ta anima me audire faciat vocem suam. cantando mihi de canticis syon. cuius
melodia ex triplici portione posita suauissimum reddit sonum. videlicet ex per
fecta oblivione terrenorum. seruido effectu eternorum. et laudis quadam incho
atione spirituum bonorum. **F**elix quod hec gustu interno percipere meruit. quod hec per ves
tam experientiam magis quam per verba vel scripta cognouit. **I**n hac felici unio
ne si processa fuerit desuper ineffabilis pausatio. raptica quidam preplatio. et in
visitata fructio illius summi et veri patris boni qui animam sursum trahat. et
ad puram contemplationem dilecti paulisper transmigrare faciat. gratias referat bon
orum omnium largitori. nec se ipsis effundat. sed secretum teneat. sciens quod animalis
homo non percipit ea que sunt spiritus. sed stulticia illi videtur. neque alienus vel
esse ex eo. sed cum profundo cordis gemitu in hanc vocem erupit et dicat. **D**e
tu es deus abscodit. et quod oculus non vidit. nec auris audiuit. nec in cor
hominis terrestris ascendit. non solum quod deus electis suis in futuro reservauit.
sed nec ea que in hac vita suis. **D**iscipulus **M**ira et stu
pida cordis mel
cecitas et duricia ingemiscenda. **I**n abundantia namque maxima spiritus
suum diuinarum tam longo tempore pauperimus extitit. in copia tanta
rum deliciarum miser fuit. in redundantia gratiarum aridus remansit. **D**iser
ego. rarus alter ego rubescens rosas delectabiles de rosario tuli. nec
earum suauem precepti odor. flores penates manu gestabam. et pulcritudinem eorum
non aduerbebam. **O**culos apros habui. et ex ignota ad tot mirabilia non
resperi. **S**tillicidia celestia recepi nec sensi. ad mensam deliciosissimam
quotidie inuitatus fui. et vacuus et macie confectus inde recessi.

Qui deus tibi quero? cū intimo gemitu cordis mei. q̄ tam diu longe
 a te aberam. ⁊ tu mihi tam p̄pe fuisti. **T**u mecū eras. ⁊ go recū nō eram
 q̄ me curis mūdānis ⁊ vanitāribz supfluis inuoluens te modicum cur
 rabā **D**ulcis hospes aie qualiter ab ineunte matūra erate cū p̄mo ad
 me venisti. vsq̄ ad horā te recepi. qualiter p̄tractauit te summa pulcritu
 do. heu me miserū q̄ frequēter te summa maiestas irreuerēter suscepi. q̄
 tepide panē angeloz summe delectabilem sumpsi **I**nsensibilis aie
 mee. liq̄rem balsamitū. mellitū. deliciōsum ac suauissimū in ore habui
 nec fragrantia ip̄ius sensi **T**u iocūdisimū speculū cunctorz brōz. gau
 diōsum spectaculū oim angeloz. ⁊ felicissima leticia hoim bonoz. sic
 vitā meā miserā expendi. q̄ raro vel nūq̄ suauitatē tantā ex p̄ntia tua ex
 pertus sum. neq̄ spūalem aliq̄ solationē de tua dulcissima p̄ntia ha
 bui. quantū possibile fuisset si me cū debita reuerentiā ⁊ deuotiōe ad tuū
 sacrosanctū corpus ⁊ sanguinē disposuissem **H**eu p̄chdolor me miserū
 sic me terrenis actionibz ⁊ affectionibz mundanis implicauerā. sic eis per
 desiderū inheserā vt palato meo nō sano magis saperent corporalia q̄
 spūalia. ⁊ terrena plus mouerent quā et̄na **E**nī ⁊ si in crastino amici alī
 cuius dilecti aduentū p̄sciuissem. p̄e gaudio nocē illā in somnem duxis
 sem. ⁊ studiose totz viribz p̄cogitassē q̄liter sibi in oibz placere potuis
 sem **Q**ui de? s; e regione te summe reuerendū. summe dilectū. quē ce
 li p̄centus honorat. quē terra pontus erbera colūt. adorant. p̄dicāt. cui?
 faciez abyssus tremiscit. ⁊ cui ois creatura obedit. nūq̄ cū tanto affectu
 ⁊ desiderio recepi. nec honorauī vt potui ⁊ debui. **A**h me miserū ⁊ stul
 tū. q̄ntū in hoc deliq̄. **Q** q̄ cito me a te ad alia p̄uerri **P**uerri facie incay
 ne viderē in finem. q̄ cito te expuli. nec tibi in me locū ad manendū per
 misi **S**ic me sepius rediōse ad te habui. ac si tu deus me? p̄ns nō fuiss
 ses **S**ic dissimulaui. ac si te p̄ntem minime aduertere velle **H**ūc aut om
 ni dissimulatione p̄iecta. q̄si de somno ad vigilandū exp̄gecūs. oculos
 aperui. tuā p̄ntiam affectuosissime amplectēs. cū desiderio cordis ⁊ aie
 mee. **H**ā q̄ntēscūq̄ p̄ntiam tuā recogito. exultare icipit spūs me? p̄ius
 bilo. quasi qui bonū nuncium recipit venientē de longinquo. **T**aceo de
 dñi mei p̄ntia venerāda. certe qd̄ minus est sola āgeloz tuoz felix p̄ntia
 in quocūq̄ loco etiā multū distāt inuēta. mihi fuerat affectu p̄cipuo am
 plectenda: q̄s ⁊ si oculus corpore? nō vidisset. saltem p̄ fidei exp̄imenta
 affectu interiori edocē? eoz p̄ntiam honorassē **H**ūc aut certissime cog
 niteo. q̄ nō solū āgeloz delectabilis exercit? s; ⁊ angeloz dñs locum
 hūc honorabile reddit **E**re et̄m dñs est in loco isto. ⁊ ego nesciebas. ⁊
 ideo vehementer doleo q̄ huic loco magnā reuerentiā nō exhibui. s; bo ⁊
 facto. **N**am vbi dñm meū p̄ntem sciui humiliter inclinare debui. cū ali
 ud signū reuerentiē sibi exhibere nō potui. qd̄ fecit daniel vir desiderio
 rum. q̄ in terra aliena p̄stitutus verso vultu p̄tra ciuitatē vbitēplū dñi
 esse sciebat. deū suū adorabat. ⁊ ecce templo maior hic ē. **H**eu quotēs
 in choro in p̄ntia sacramenti steti tā in deuote. ⁊ distracto corde p̄ oculo
 rum euagationē. cordis mei ostendebā in deuotionē **Q**uorions locum
 hūc in quo sub sacramēto hospes dulcissimus p̄ns fuisti negligēt. ⁊ fe

finanter pterq. q. hec vocē qdem deuote salutationis cor meū tibi meo
amabili cū affectuosa iclinatōe exhibuit Propterea nēpe qz tu de? me?
z dñs me? amor meus es. cordisq. mei thesaurus p̄ciosissim⁹. ideo p̄
sentie tue debuit cor meū adgaudere. aīnus applaudere. oculi letāter ar
ridere. os iubilare. labia te bñdicere z glorificare. z singula q̄q. mēbra z
art⁹ mei ostēdere signa amoris. Quis em̄ ignē in sinu suo pōt tenere vt
nō p̄burat. z amorē ignitump̄sente amabili abscondere vt nō p̄dat. velit.
nolit. p̄dis lumine illo suo. Vide ḡ q̄ diligēs amator tu es. atq. ideo nō
amator. qz negligēs Intensus nāq. amator negligēs esse nō p̄r. operat⁹
em̄ magna si est. si em̄ nō opat⁹. amator nō est. Quid fecit ille tuus sym
phonides. hō scdm cor tuū q̄ nudat⁹ velut vnus de scurris cū organis
arinigatis totis virib⁹ saluauit corā archa In qua solū fuerūt res corpo
rales. vmbz ī futuroz hñres. q̄ nūc x̄itate detecta ad lucē p̄dierūt. Nam
hoc sacramentū p̄tinet māna. nō qdem hoc qd mādicaueūt hñ q̄ in de
ferro mortui sunt. s. panē celestē. quē q̄ mādicaueūt viuet in eternū. z iō
nemo mihi de cerero molostus sit. si hec magnalia opa mirifice extollo.
qz si cūcta corpis mei mēbra innumerositate arenā mar⁹ excedētia. cēne
organa dulcifona. z oēs potētie mee cēnt voces iubilose. his oībz te lau
dare cuperem totis virib⁹ meis p̄ditoz orbis. flens insuper ac dolens q
hucusq. ad hoc celeste misterū intellectū habui tā excecātū. z affectum
induratū. eo q̄ nimis superficialiter trāsui. nec pōderāda pōderauī. z me
ad tantā grām nō meli⁹ abilitauī Sz nūc expansis in modū crucis ma
nib⁹. z erectis in celū luminib⁹. p̄cor ventā de om̄ssis In tenebris nāq.
desidiose incōsideratōis fui vsq. adhuc. nūc aut lumē sapie tenebras p
pulsauit. z te mihi affectu qdā ineffabili demonstrauit. desidiā depulit. z
fidē dormitantē excitauit Restat ḡ nunc vt quē tua grata p̄sentia veluti
pane vite z intellectus cibasti poruq. sapie salutaris potādo instruas.
rīdēs tuo famulo ad q̄sita Primo igit q̄ro. qd p̄ tuā p̄ntiam p̄feras hōi
te deuote in sacra **Sapiētia** Queso vñ p̄cedit hec interroga
tione Amator es tu an mercenari
us. Puras ne hāc interrogatōem idoneā esse aio amoroso. Inrēse amās
dūmō suū amatū habeat nō multū alia curat. dilectum q̄rit. z ideo dile
ctū habendo. bonū vtile dissimulādo trāsīt. p̄ amore q̄ris. an p̄ amoris
mercede Quid melius. qd vtili⁹. qd ve p̄ciōsius habeo memetip̄o Qu
bz qd noscīt amare. qd vltim⁹ debet hic desiderare Qui seipm totum a
mico dedit. qd q̄so ei negauit. En in sacramēto meipm tibi tribuo. re tū
bz p̄i aufero. z te in meipm p̄uerto Nō em̄ tu me mutabis in re sicut cibū
carnis tue. s. tu mutaberis in me Sz forassis in amore nondū p̄fectus
es. nō solū amorem. sed eius equalem diligens mercedē. Ideo nunc tibi
respondes p̄ interrogatōnē eq̄pollentem Dic mihi qd p̄fert solis fulgor
aeri. cū in tota p̄tute sua absq. nube rutilat. z ipm q̄si perpendiculariter
penetrat in rpe meridiano Vel quid p̄stant micantes plīades. aut luci
fer radiosus caliginose nocti. aut certe quid doloris affert vernalis sere
nitas terre hiema **Discipulus** Dulcum utiq. fructum
li glaciē p̄stare. z mirum decorem singu

ta hec secum afferre dubium nō est. **Sapientia** Magna quidem hec tibi videtur atq; glorioſa qz nota sunt z pprehensibilia. ſed reuera dona ſpūalia in ſacramento collata. ſuo mō ſunt multum maiora. Nam minima gratia gratū faciēs. quā in ſacramēto deuore ſumens meret recipere. magis aiam in futuro ſpūali irradiatione clarificabit. q̄ aliquis ſolaris radius aerem purū poſſit illuſtrare. cū ſpūalia inēpabiliter excedant corporalia. Tacitis nihilomin⁹ diuinis z occultis quibusdam illuminationib⁹ quib⁹ aia interdum etiam in hac vita etūnoſa meretur perfundi. intm vt ſibi putet abyſſum claritat⁹ aperiri. que tñ a nullo ſenſu comprehendī poſſunt. ſed a ſolis recipientibus cognoscunt. Item talis gratia maioris illuminationis in futuro ſeminarium exiſtit. q̄ ſi oia ſydea celeſtia in vicino terre poſita eſſent. z hunc mundum tota virtute ſua illuminarent. Item talis gratia fideliter reſeruata. maiorem preſtabit aie in futuro venuſtatem z pulcritudinem ſpūalem. q̄ aliqua eſtas. cūctis terre germinatib⁹. corporalem pſtare poruerit vnq; decorē. Et ſi vis hec oia certius noſſe. diligēter perpende p̄dictiones hui⁹ ſacramēti. Nōne diuinitat⁹ radius in hoc ſacramēto velat⁹ in partib⁹ aut clarus z manifeſtus. pſtantior eſt ad clarificandū aiam ſi bi hic p grām vnitā in futuro aut p gloriā. q̄ ſol iſte viſibilis ad illuminandū totū aeris cmiſperū. Nam ipe ſolus eſt q̄ illabit eſſentie. z ſpūs beatos ſcīpo replet. vt vnus iam cū eo ſpīritus fiant. Quanta erit gloria. q̄ imenſa claritas. cū aia tota extra ſe poſita. tota in deū transformabitur. Item corpus meū glorificatū hic fideliter cū grā ſacramēti ſumptum. nōne totam celeſtē curiam z quālibet electā aiam maiori venuſtate valet decorare q̄ curſus ſydenū. varietas tēm. terrā hanc corporalis ter poſſint adornare. Item aia mea nobiliſſima z p̄bo viciniſſime vnita in hoc ſacramēto p̄ſentia. nōne maioris eſt luminōſitatis ſuo mō for maliter z effectiue. q̄ ſint oia aſtra matutina. z ſydera vespertina. z hec omnia fidei anīne ex ſacramēti hui⁹ debita perceptione in futuro largientur. exceptis alijs gratijs z vtilitatibus quotidianis magnis z innumeris q̄ ſepi.

Discipulus Struſco cum audio tot inſignia de hoc glorioſo ſacramēto mirabili. Sed precor ne ſpernas vnā quam ppono dubitationem. Ex quo tu omnipotens deus hoc venerabile ſacramentum tam innumeris z glorioſis affectibus ſpīritualib⁹ dignatus es decorare. non ſolum in futuro ſed z in preſenti. queſo quare hoc totum ſic eſt occultum z abſconditum. vt pene a nullo percipiatur. nec eius virtus ſi audeo dicere credētib⁹ ſatis apparere videatur. Quid circa alios agat nescio. cū nō ſim explorator pſcientie aliene. hoc vnū in me aliquotiens expreſſum cū ad ſacroſanctum corpus z ſanguinē dñicū accedere volui. a quo tanta bona procedere audiui. in tanta cordis duricia z mentis quadā ebrietate me inueni accedentē z recedentē. q̄ oim ſpūaliū illuminationū z diuinoz carniſmatum de hoc ſacramēto pcedentiū put aduerrere potui tā expreſſe remanſi. q̄ nec in aliq̄ ſuaue ei⁹ gūſtū in me ſentire potui. ſed ſic ſine fructu remaſi. ac ſi penit⁹ nullū effectū ipm ſacramētū i ſe haberet

O magnū illūm altissimū. o si auderet famulus insipiens et stultus re
 phendere dñm sapientissimū et irrephensibilē oīa p optime disponētem
 Quare q̄so tanta et tā imensa bona occultasti. Nōne melius esset vt cui
 dentioribz indicijs et manifestioribz experimētis fidē tantoꝝ istaurasses
 misterii. **Sapiētia** An ignoras qz p fidem ambulas. et nō p
 ozum. sed qd sensus indicat experientia do
 cet. et pbat fides qualiter p̄t recipere. q̄nimo necē est fidem deficere vbi
 demonstratio cognoscit locū habere. et p p̄ns meritū fidei pibit preclaruz
 Si ḡ vis sacramēti huius misterii experientie pmittere necē erit fidē et fi
 dei meritum de medio tollere Et qd si electus aliq̄s cogitationes timi
 das p̄eruołantes sentit. nec tñ p̄sentit vtiqz coronabit si legitime certa
 uerit. Aperi q̄so libꝛū cordis tui et vide q̄ euidētissima cognitioe huius
 sacramēti misterii dat cognosci q̄rundā cordibz. Q̄dem et si nō sp. q̄nqz
 tñ ex gratia et p̄uilegio speciali dat q̄dammo inestimabilē percipi veritas
 hui⁹ sacramēti. ita vt et si possibile sit eē aliquā sciam maiore et certio
 rem scia fidei. p hāc dat cognosci et sciri hui⁹ inestimabilis sacramēti ve
 rissima exētia. vt p tūc fides quodammo actualiter cessare videat. et res
 putet transisse in verā perfectamqz cognitionem hec q̄dem dixerim. non
 scdm cōem cursum. cū oīm sciaz elemēta et p̄ncipia hec excedat cogni
 tio. Nec ip̄is quidez carissimis hec grā sp̄s aderit. deo melius eis p fidei
 p̄ncipia puidere. sz solū interdū. cū videlicet aīa ad sup̄na rapiat. ad ce
 lestia misteria cognoscenda eleuat. put tūc diuina grā hec vel his filia
 dignat manifestare. q̄ reuelat occulta de tenebris. et enigmaticas ac sen
 sibiles interdū dat sup̄gredi manifestatō nes. et ad inuisibilia et archana
 secretos dei exollit. a q̄b tñ cū auulsus fuerit rursus redibit ad p̄ueta
 fidei documēta pōz pene ignarus. ḡt ex his patēter collige. qd hoc sa
 cramentū nō ideo minus verū est qz sp̄ualis eius affect⁹ inuisibilis. vt
 sensibilis i perceptibilis est Nam p̄ntia diuina ibidē existēs lux est. nō q̄
 dem talis q̄ ab oculo corporeo videri possit. vel q̄ se ad exteriora diffun
 dit. sz que a solo intellectu diuino vel saltē ab ip̄o beatificato videri pos
 sit. et q̄ in sui p̄p̄e eēntia lux eēntialiter existit. Nā et substācie sp̄uales q̄to
 fuerint nobiliores tāto simpliciores. **Discipulus** Minima nepe quantitate sz mari
 ma vir. q̄ pauci sunt in hoc mūdo q̄ de
 ligenti sollicitudine curat pōderare
 sacratissimū h⁹ preciosissimā frutem et vtilitatē. accedūt quidem arida
 mente quadā duci p̄suetudie. morem p̄munatatis sectātes. festinantes
 nō vt accedant sz vt recedant. festinātes nō ex affectu deuotiōis. sed ex
 defectu diuini feruoris. et ideo sicut vacui accedunt. sic et inanes ac sine
 grā recedūt. et hī sunt sicut aīalia nō ruminātia q̄ in lege tanq̄ imunda
 reijciebant. Nō em̄ studiosē recogitant neqz retractant vel q̄nta bona seu
 mala hinc inde seq̄ntur. bñ vel male recipientes. sz et si superficialiter for
 cassi et q̄si p̄functorie hoc eoꝝ memorie occurrerit. statim velut pua scin
 tilla in frigido pectore extinguit. **Sapiētia** Tria sunt genera
 tur. et sic vltra q̄dem nō p̄paret. **Sapiētia** Tria sunt genera
 ter me recipientiū. Quidam sunt oīno indispositi. sicut illi q̄ sunt crimis

nalibus inuoluti. quidam hñ dispositi. sicut perfecti. qdam medio mō se
 hñt sicut indeuoti **Primi** merent̃ eternā mortē z tēporalem maledictio-
 nem. **Secūdi** vitā eternā z spūalem bñdictionē **Tercij** panē artū z cibū
 insipidū comedentes. cius **Discipulus** Quid si hō fragi-

nō percipiunt suauitatem. **Sapiētia** Si vere p̃tēnt. z p̃silio spūaliū vitē me-
 cedere. dicoz. iam pprie loquendo pctōz non est

Discipulus Maria magdalena dñi corde p̃puncta ad pedes dñi accessit z lacrimis
 eos rigauit. nomē qdem peccatricis habuit. peccatrix tñ amplius nō fu-
 it. qz ei christus peccata dimisit

Discipulus Unusq̃sq̃ in sensu suo abi-
 det. Ego aut̃ in p̃posito vere
 existimo. q̃ hui⁹ sacramētū diuina misteria oēm fr̃tutem transcendant. z
 oīa mirabilia opa dei in hoc mundo superexcellāt. Quis em̃ uiuit in hoc
 mundo tā pure vel innocenter. q̃ sit idoneus minister vel susceptor hui⁹
 sacramenti vel q̃s p̃sumere audeat de semetip̃o. quē petrus ap̃loz prin-
 ceps inclitus expulit a se dicēs **Exi** a me qz hō pctōr sum dñe **Sic** z il-
 le cui⁹ fides singulariter in israhel dei sapia laudabat. dixit. Non sum
 dignus vt intres sub rectum meū Quis igit̃ natus de muliere. se p̃digi-
 ne ad tāta misteria

Sapiētia Inter natos mulierū nō sur-
 poterit preparare **Sapiētia** Inter natos mulierū nō sur-
 rexit q̃ ex ea sola fr̃tute z iustī-
 cia operū suoz tanq̃ ex p̃digno se sufficient̃ preparare possit. etiā si vn⁹
 hō haberet naturalē oīm angeloz puritatē. z oīm p̃phēsoz mūdiciam
 z claritatē. oīmqs viatoz merita p̃ vite austeritatē. ex his oibz circūscrip-
 ta diuina gratia nō fieret satis idoneus ad percipiēda tanta misteria.

Discipul⁹ O deus et̃ne q̃s terribile est mihi meis similibus
 pctōribz hoc audire. heu heu dñe de⁹. z si celi nō
 sunt mūdi in p̃specū tuo. z in angelis tuis repperisti prauitatē. hoīes q̃q̃
 magnoz operū te non merent̃ ex iusticia tua recipere. ve mihi qd̃ erit de
 nobis q̃ in luto pctōz p̃tinue volutamur **Sz** z velut claudus in lūmo.
 sic in ip̃is ñris vtrūq̃ bonis operibz modicis fluctuantes. in duas p̃tes
 claudicam⁹. q̃ parz vel nihil deuotionis habem⁹ **Acc** de ip̃is qd̃e negl̃
 gentijs ñris put opz p̃pūgimur. Cū q̃nta nobis for̃midie merito ē acce-
 dendū z timēdū. ne forte hoc qd̃ deberet cedere ad. veniā cedat ad ruinā

Sapiētia Attende diligenter q̃ hoc pietatis sacramētū est
 in remediū institutū. z ideo q̃ncūq̃ hō facit hoc
 qd̃ pōt abilitando se ad gr̃am. sufficit nec requirit deus ab hoīe hoc qd̃ si
 bi viderit impossibile eē. Q̃ncūq̃ g̃ suscipiens facit hoc qd̃ pōt. diuina
 p̃teras supplet p̃ gr̃am hoc ad qd̃ puenire sine gratia nō pōt. z ideo ceteris
 ris panibz porius est accedendū ex p̃sidentia diuine pietatis. q̃ ex p̃side-
 ratione. pprie fragilitatis abstinendū. q̃uis vtrūq̃ p̃ loco z tpe reddatur
 p̃mēdabile. Nōne egrotus festinat ad medicū. z paup̃ diuitis pulsatur ad
 ostiū. Accede. pulsa. nihil hesitans. medicus est z pijsissimus distributor.
 largissimusq̃ remunerator **Ipe** solo verbo restaurat vniuersa. sua p̃ntia

curat vulnera. medet corda. tristitiam depellit. et cordis letitiam tribuit
 Quis ergo tam inconsulte audeat dicere quod hi qui sunt spiritualiter infirmi non de-
 beat accedere ad eum qui languores humanos tulit. et infirmitates ipse por-
 tauit. Ecce mulier imunda accessit retro. et tangens eum est sanata. Pecca-
 trix dum eius osculatur pedes est mundata. Thanaana dum sequitur nec desistit
 est exaudita. Leprosi accedentes curati sunt. Ceci. demoniaci. paralitici.
 et cuncta nature monstra dum credunt et accedunt salutem consequuntur. Nam Christus
 de illo exibat et sanabat omnes. Sed et publicani et peccatores dum appropinquant
 ad Iesum veniam merentur. Quinimo cuiusvis atque hospicii corporum non spernit
 qui non venit vocare iustos. sed peccatores in hunc mundum. Unde non inconuenienter
 dici potest. quod sicut aduentus eius in carne fuit in saluationem peccatorum. sic
 et hec salutaris hostia sit fidelibus collata in remissionem peccatorum. Nam et dei sa-
 pientia in vltima cena. in institutione huius sacramenti salutariter sic dicebat.
 Hoc est corpus meum quod pro vobis traditur. et hic est calix qui pro multis est
 fundetur in remissionem peccatorum. Quia propter cum feceris quod in te est. accede secu-
 re absque trepidatione in fide et caritate. nihil hesitans de ipsius pietate.

Discipulus

Verbum gratiosum et amabile videtur et ego
 miser peccator prope peccatorum prauitatis. audeam
 accedere ad dominum manifestat. Sed nunc quoque obsecro ut dicas mihi utrum
 melius sit frequenter accedere vel rarius ad hoc celeste sacramentum.

Sapientia

Super hac re commonem et notam egregii doctoris Augu-
 gustini accipe sententiam. quod vtrumque pro loco et tempore dicit esse
 commendabile. videlicet ut pro reuerentia interdum abstineatur. et ex deuotione nihilominus
 accedatur. Quibus pro ex sequenti accessu reuerentia sacramenti pariter et de
 uotio accrescit. his frequenter ratio utilis erit.

Discipulus

Sed quid erit de his qui
 quasi semper in eodem
 videntur permanere affectionis perfinitio. et percipientes se ex hoc non multum pro-
 ficere. sed neque deficere notabiliter. Adhuc quique frequenter sentiunt se duritia
 quadam oppressos. ita ut eis celum desuper creum et terra videatur esse ferrea. ex au-
 ditate spirituali et cordis duritia. Et licet solitum numerum expleant psalmorum
 et orationum. et se per confessionis lacrum expurgent. corde tamen duro et affectu res-
 manent frigido. nec gratie spiritualis gustum aliquem percipiunt. Sed et illud sub
 inferat. quod satis quidem flebile et afflictum est bonarum mentium. quod crebris hoc
 querunt. quod vix interdum in eius perceptione gratia notabiliter more
 solito se subtrahere videatur. ita ut quodammodo sequente se spermere. et claman-
 tem pro se fugere putet. hoc mihi prius satis videtur mirabile pietatis et lamentabile.

Sapientia

Dulcis ex causis atque modis duritia talis animam
 deuota affligere consuevit. ut expectatorum extat sententia. quod
 bus omnibus permixtis. hoc solum teneas. ut quicunque per diligentem inquisitionem
 nem te eadem causam dedisse non inuenieris. sed quod tuum erat fecisti. si super hoc
 mentis duritia permissione diuina emergerit. qui electos suos mille mo-
 dis tribulare consuevit. non te res hec frangat. nec te notabiliter huius rei causa
 a saluari sacramento hoc subtrahas. sciens quod diuina pietas salutem anime
 sepius secretissime et fidelissime operatur. cum solo fidei subsidio animam innititur.
 nec aliqua dulcedine spirituali fulcit. non minus quam si prosperitate spiritualis.

carismatū afflueret. Nec tñ in his put se oportet caute teneret. ⁊ ideo ins
 tendū tales gratie vtilius subtrahunt. vt abstracte auidius repetantur
 ⁊ recepte cautius pseruentur ⁊ vt sic aia dilecta in humilitatis scola ex
 ercitetur. Porro vnū est qđ valde notabile est. ⁊ qđ debes attendere dili
 genter. scz qđ hic pmissus spūalis sapor ac intem^{us} quidē gustus nō est
 fidei debitus effectus. neq; est pñtis sed est eterne beatitudinis ⁊ cū daf
 in sacramento vel extra. grās age. cū non daf grās age. ⁊ patienter susti
 ne. sciens qđ nō est in potestate tua. sed summi ⁊ benignissimi largitoris
 qđ nō put vis vel qñ vis. sed qñ sibi placuerit dabit. put iudicauerit esse
 ad suam laudē ⁊ tuā vtilitatem. Morandum quoq; qđ summū illud bo
 num est tam copiosum ⁊ infinitum. vt qñto magis percipias. tanto exis
 cipans qđammodo capacioꝝ ipsius efficias. Unde ⁊ in hoc sacramento
 sepius ptingit. qđ quanto ex timore inordinato se quis notabilibus sub
 traxerit. tanto de die in diem differendo maiorē indisposicioneꝝ incurrit.
 Melius est ceteris parib; accedere ex amore qđ abstinere ex timore. Me
 lius est singulis ebdomadis vel etiā dieb; accedere cū pā hūilitate. ⁊ ip
 sectōis ppe recognitōe. qđ semel in anno ppe iusticie ex psumptione.

Discipulus Dic qđo qđ sit hora quā principalissime debet
 accedens attendere. ⁊ se totū colligere. atq;

ad ei^{us} gram **Sapiētia** Ipsum nūc illius sanctissime suscep
 preparare tionis ⁊ spūalis masticationis. quia
 tūc celum quodāmodo aperit. ⁊ filius dilectus aie dispoſite corporalit^{er}
 ⁊ spiritualiter mittitur ⁊ vnitur propter quod ⁊ missa amissione paters
 na ap

Discipul^{us} Quid de his qui maximo cum desiderio
 pellat te in sacramento recipere pcupiscūt. ⁊ tñ
 hoc quod desiderant habere non possunt. Vident ante se huius sacra
 menti ministrum stantem ⁊ te sumentem respiciunt. ⁊ pre desiderio cor
 dis brachia ad se extendunt. os aie aperiunt. te recipere cupientes. nec ē
 qui exaudiat. qui te porrigat. ⁊ animam esurgentem impleat tua pñtia de
 siderata. Tu scis qđ videre ⁊ non gustare multū est aflictivū amāti aie.

aug⁹ vidē tñ qđ
 mors est

Sapiētia Sunt qui me in hac mensa sacramentaliter reci
 piunt ⁊ tñ ieiuni recedūt. ⁊ sunt qui hac mēsa frau
 dantur ⁊ tñ de plenitudine eius copiosissime inebriantur. Nam illi qui
 deum solum sacramentum. isti autē sacramentum ⁊ eius fructum percipiunt

Discipulus Adhuc duo mihi in hanc materia dubia re
 stant. videlicet vtrum aliquis plus habeat qđ
 te corporaliter ⁊ spiritualiter māducat. vel hic qui solū spiritualiter. id ē
 quantum ad effectum sacramenti ⁊ ratio dubij. qđ nosti eū qui dicit ere
 de ⁊ manducasti. Item qđ diu remaneat illud reuerendum sacramē
 tum postqđ fuerit ab

homine sumptum **Sapiētia** Reuera ampliorē materiā
 denotionis ⁊ grē habet qui
 vtrumq; suscipit. qđ qui alterū tñ. quia simul habet donantem cū dono
 causam cū effectū. De secundo satis habes manifeste parū inias. qđ
 verū corpus dominicū tā diu inanet. qđ diu inanēt spēs sacramētales

ca 4

¶ Oratio ad sacramentum

A Te sanctissimum corpus dñi in hoc sacramento stentum. te
pñteor labijs. te toto corde diligo. te totis viscibus pcupisco
Dignare q̄so hodie infirmā aiam. te salutarē victimā ⁊ fontem
omnium grāz recipere cupientem. tam clementer ⁊ gratiose inuisere. vt
medelam in corpore ⁊ in aia. tua ex pñtia gaudeam inuenisse. ne respici
as dñe ad iniquitates ⁊ negligentias meas plurimas. sed ad misratio
nes tuas infinitas Tu nāq; es pquem orbis terre est creatus ⁊ sanat⁹
p quem oēs herbe ⁊ cūcte res pñuose suas sortiunt⁹ frutes Tu es agn⁹
ille immaculatus. qui hodie p rocius mūdi redemptione patri etno victi
maris ⁊ manna dulcissimū o nectar suauissimū. pfer ozi meo tue salu
taris pñtie mellissimum gustum accēde in me caritatem tuā. extingue vi
cia. frutes infunde. grās adauge salutem mentis ⁊ corporis tribue Inclē
na queso celos tuos ⁊ descēde ad me. vt tibi pñunctus ⁊ vnitus. tecū pa
riter vnus efficiar spūs. ⁊ venerabile sacramentū p te q̄so oēs inimici
mei repellant. pñtā dimittant. ⁊ oia mala p tuam pñtiam excludant. bo
nū ppositum tribue. mores corrige. ⁊ oēs actus meos in tua voluntate
dispone Intellectū p te ihesu dulcissime hīc nouo lumine illustret affec
tus inflammer. spes roboret. vt vīta mea emendata semp pñficiat in me
lius. ⁊ tandem pferatur exitus beatus. Amen.

**Qualiter eterna sapientia sit ex toto corde. ⁊ ex tota aia
lugiter omni tempore laudanda.**

verbo. quod p uita
te et hāc pñpā p
danda

ca 9 **B**audite me diuini fr̄cūs
aquaꝝ. ⁊ q̄si rose plantate sup riuos aquarū fructificare. q̄si
libanus odorem suauitatis habere. flores flores q̄si lilii. da
te odore ⁊ frondere in grāz actione. ⁊ collaudate canticū. ⁊ bñdicite do
minū in opib; suis. date nomini ei⁹ magnificentiā. ⁊ pñfitemini illi in vo
ce labioꝝ vꝛoꝝ. in canticis labioꝝ ac cytharis. ⁊ sic diceris in pñfessione
Opera dñi vniuersa bona valde. Bñdicentes dñm. exaltate illū quan
tum potestis. maior est em̄ omni laude. **Discipulus** ⁊ dilecte mī quis mibi
tuo amore. ⁊ pre desiderio te laudandi sitibundū pceptum laudis hui⁹
ante mortem vicinā ad effectum perducere valeat. vt ignis ille in interi
orib; estuans foris erūpat. ⁊ latitudinē totius orbis pñtrāscendo vniuersa
corda in laude tua sursum erigat ⁊ in amore tuo vehemēter accēdat
vñā cūcta suauia istrumenta musicalia. celestes q̄q; armonie. ac terres
tres melodie de corde meo sursum pcederent. ⁊ pñdignas laudes tā dul
citer psonarēt. vt oculis diuine maiestatis tue grāte fierent ac totā celestē
curiā nouo q̄dam in ineffabili gaudio letificarēt ⁊ q̄d dicā ⁊ meritis
sum dñe tua laude indignū eē cognosco quāobz pcor vt salte cetere cre
ature. nobilitare p̄clare. i perfectū meū dignēt sup̄plere. **Agit** opto ⁊ ex to
to corde desiderio vt orbes planetarū ac celū syderū. limpidissimo lumi
ne radiosum. florifera q̄q; germina vernali decore p̄spicua. pulcensq; co
lorib; adornata. necnō ⁊ oia ignite caritatis desideria. de cordib; te ves
bementissimo amore diligentū pcedētia. te laudet ⁊ bñdicant in secula

Ad laudis tue solam memoria dñe mi cor meū liquefat. sensus super-
mirat rō. & bā deficiūt. & in memetipm pñsus altius suspiro. Nā & dāz
ineffabile desiderū qđ oēm nature supgredit facultatē. te summū bonū
laudandi in me inuenio. qđ tñ in forme relinq̄ sua ex impossibilitate de-
ploro. Nā si te intelligētis seu intellectualibz creaturz p̄are voluero. in
infinitū te supgredi cūctas creaturas certissime inuenio. Si bona ac duls-
cia. speciosa v̄l gratiosa p̄sidero. te sup hec oīa ineffabiliter gratiosum eē
imo qđ plus est. hec oīa spūalit̄ & eēntialit̄ verissime eē cognosco. Unū
est qđ dicere volo. qđ ex eiusmodi occurrione in me actitari sentio. cū int̄-
dum pulcre spēs & ad videndū delectabiles. abilesq; ad amandū. oculi
mentis v̄l etiā corporis nōnūq; vltro se offerūt. subito hec & bā cordi
meo clara voce s; mērali subiūgunt. **E**ya respice & aiaduerte qđ formos-
sus est ille qđ me formosam creauit. Quis ille inq; **E**cce pulcerrimū ipe
deniq; meditatōe curiosa celū pambulo. circueo terrā polū artū itueor
p̄scutor maris abyssum. mundum hūc cū suis oblectatōibz p̄sidero. ne
mora folioz. viriditate p̄spicua admīro. prata virētia ac floribz multico-
loribz porzata p̄plector. trāseo cāpos. mōres ascēdo. trāsileo colles. val-
les p̄curro. & cū oīa p̄sidero & singula intueor. velut dulci qđaz armonia
hec oīa p̄centu pili cor meū accēdunt in laudē creatoris. **E**ū aut̄ specula-
tione q̄era diligenter cōsidero qđ pulcerrime & optime o tu diuina sapia
cūcta creata. bona p̄ter & mala. iusta & iniusta ordinas. ita vt in tuo vñ-
uerso nihil inordinatū relinqs. qđ facturā tuā in sua opatōe talit̄ disponis
vt ei⁹ ex sagacitate op⁹ nature censeat qđdammodo opus intelligentie. qđ cer-
tis legibz cūcta vallat. & terminos singulis iposuit. qđ cū magna reue-
rentia disponis nos vehemēter exultare incipio. & voce gratulabūda p̄-
rūpere cogor in hec & bā **O**pa dñi vniuersa bona valde. Porro cū hec
oīa supgredi incipio. & te summū bonū increatū & efnā sapiam p̄ cūctis
electā cordis mei vnicā eē sponsam & amicā recogito. pre stupore & extra
si vltra spūm nō habeo. s; tor⁹ in me deficiens. in te vehemēter exulto.
Eya g dñe mi respice nunc p̄cipuū cordis mei affectū. & doce me lauda-
re te. & glorificare nomē tuū glōsum. qz hoc est qđ pre cūctz mūdi hui⁹
gaudijs appe- **S**apiētia **N**ūqd ne amorosus sapie discip̄s
to & requiro. **S**apiētia **N**ūqd ne amorosus sapie discip̄s
laudare cupit amicā suā efnā sapiāz
Discipulus **D**e de⁹ etne vt qđ affligis gratis animū te
diligentis **Q**uid qñs de cognitis vt qđ p̄-
trabis aīam angustiat. **D**ñe tu oīa nosti. tu scis qz hoc ex intimo corde
a pueritia mea sp̄ desides **S**apiētia **A**n ignoras dictū pro-
raui. & vortis oībz exq̄siui **S**apiētia **P**rophetiū. qm̄ vīcz rectos
decer collaudatio. & qz nō est **D**iscipulus **U**tiq; dñe. &
speciosa laus in ore p̄cōris. **D**iscipulus **I**deo ve mibi.
qz qđ dicā non habeo. aut qđ rñdebit mibi cū ipe fecerim **S**i iustificare
me voluero. os meū p̄dēnabit me **S**z nūqd ideo te nō laudabo. qz inū-
dū me eē cognosco **N**ōne & h̄mes & rane imunde ex putredine generare
coritātes in plaudibz. te suū creatorē laudare cupiūt. put sciūt & possunt
Nā & si velut alaunda & phylomena dulciter cātare nesciūt. s; neq; velut

hō rōnalis te cognoscere p̄nt. salte hoc faciunt q̄ te cognoscentibz māte
riā tribuūt tue laudis. ¶ parer misericordiāz scio z hē cognosco. q̄ me
miserū p̄ctōrem magis deceret corā te prostratum facere. z cū fletu z ge
mitu p̄ctōz veniā flagitare. q̄ te polluto ore laudare. Sed tñ de tua p̄s
sima bonitate ac ingenita dulcedine oibz mortalibz pmulgata p̄tute cō
fusus. te laudare cupio ex intīmis p̄cordijs. obsecrās viscera misericordiē
ari tuaz. vt me vermē immundū. canē mortuū. z cadauer putridū. non
despicias deus meus. Nampe virtutes celoz te p̄digne laudare neq̄unt
quāto minus hō fragilis putredo z vermīs. bonoz q̄dem meoz nō indī
ges. s; tuā superexcellētē bonitatē tantomagis nobis manifestam facis.
quanto infirmitatibz n̄ris magis miserādo p̄descēdis. z gratiā gratis ex
sola liberalis.

Sapiētia ¶ Umbram nitīf apprehendere z seq̄
rate largiris. tur ventū. qui se ex p̄digno laudare
me estīnat. Impossibilia attēptat qui me ad plenū laudare laborat. Nec
tñ ideo a laude cessandūz est. Sed tibi pariterq; oibz creaturis laudare
p̄uenit suū creatorē. q; nulla creatura est que oppificē suū nō laudet. vel
salte laudabilē reddat. Pensandū quoz est q̄ in auriū diuine maiestā
tis dulcius sonat meditatio scā. q̄ p̄ba sonora sine sensu plara. z gemit
tus cordis. q̄ clamor solū oris. z hūilitas sincera q̄ vox fracta. Et vt
melius qd̄ dixi viuū intelligas sub exemplo attende in me z vide. q̄ li
cet tota vita mea in terris fuerit ad gloriā summi patris. excellentius tñ
quodāmodo in me clarificatus fuit cū ipm in cruce p̄frendo z genū hu
manū redimendo dolores mortis ex obedientia sustinui. Sunt nōnulli
qui verbis declamarōijs me laudant. factis p̄o displicibilibz irritāt. la
bījs me honorant. cor aut̄ eoz longe est a me. z sunt nōnulli quī in p̄spe
ris successibz deum laudant. in aduersis aut̄ euentibz impatientiā exag
gerant quorū laus deo grata nō est. q; pura nō. Gratiissima aut̄ et toto cor
tabilis apud deū laus est eoz qui in aduersis sicut in p̄sp̄s. ex toto cor
de suo omni tpe deū p̄firmiter z multipl̄r flagellari z afflicti grās agūz.

Discipul ¶ Loquat̄ q̄so seruus tuus ad cor dñi sui verbum
¶ Ecce fateor me in predictis hucusq; min⁹ habu
isse magisq; p̄fessionēz tue laudis in p̄sp̄ris q̄ in aduersis extulisse. S;
nūc me totum in holocaustū volūtati tue offero. animū habens promp
tum ad hoc. vt si queuis mala z aduersa mihi euenirēt. te ex hoc vellem
nō minus laudare. quin potius in omnibz gratias agere. atq; vniuersa
hec patienter p̄pter te sustinere. Item si p̄ gloria tua esset magis mors
mea q̄ vita. vtrq; vitam iuuentuti adhuc gratam morti libens vellē ex
ponere. z reliquos annos q̄b; vluerē poterā si morte p̄uentus nō fuisset
taliter dño meo cuperem offerre. ¶ Optarem namq; ex intīmis p̄cordijs
meis. vt si iuuentus celerius p̄suminata ānositate matusalem coequa
set. q̄ vnusquisq; mensis annorum eorundem z vnaqueq; ebdomada
horum mensium. z cuilibet dies ebdomadaz. z q̄libet hora dierū illorū
z quodlibet minurū horarum p̄dicti temporis te ex persona mea collau
darent tam deuote z affectuose quantū vnq; aliq; de numero beatorū
sp̄itū in splendoribz scōz te laudare in tanta duratōe potuisset. ac si

hec oia in persona ppria ꝑpleuissim. & ꝑ dulcis laudis frequēs inno-
uatio. sua infinitate oēs excederet spēs numerorum. Adhuc quoq; si quod
absit uoluntatis tue bñplacitū & laudis tue ꝑconiu in hoc ꝑsisteret ꝑ aia
a corpore exura. aut ignem purgatorij. aut certe inferni supplicium in ꝑ
nam suoz criminū recipere deberet. nihil de laude dñi mei uellem dimi-
nuere. sed ꝑ prompto animo uellem si tñ possem oim negligentias supple-
re hoim & oēm inueneritiā a seculo tibi exhibitā emendare. Sed & sup
posito ꝑ impossibile. ꝑ in inferno vbi tue laudis nulla est ꝑfessio. aima
mea hoc modo uidelicet ex caritate te laudare cupiens iam esset posita.
vtiq; de ꝑfundissimis inferozum tenebris in vocem laudis tue tam effi-
caciter uellem erūpere. vt vox altisona totum inferoz terminū ac machi-
nam mundialē. aeris quoq; & celoꝝ altitudinē penetraret. & pueniret vs-
q; ad solū glorie tue excelsū. Quid plura. fac de me quod tibi placue-
rit. q; quā diu est balitus in narib; meis. a tue laudis ꝑconio nō cessa-
bo. sed & cū virtus loquēdi mortis hora defecerit. & meū ibm amplius ꝑ
debilitare ꝑferre nō valebo. pero vt salte nurus oculoꝝ vel extensio digi-
toꝝ sit innoatio & ꝑfirmatio oim desiderabilium affectuum. & verborū
atq; operū ꝑteritoꝝ & futuroꝝ. q; vsq; in extremā iudicij diem tibi cū de
uoro famulatu offerre vellē. si tam diu viuere possem. Insup qdē dilecte
mi. hec adicio. desiderans corde affectuoso. vt qñ corpus meū fuerit in
pulueres minutissimos redactum & lapide clausum ꝑ de qualibet puls-
uens pericula minutissima vox amena laudis & glorie tue exurgat. que
durissimū lapidem penetrās celoꝝ altitudinē transcendat. & vsq; ad ex-
tremā iudicij diem viuere laudis ꝑconiu extollat. donec in resurrectōe
beata corpꝝ & aia parit vnita in tue laudis glorificatōe etnalitē cōpulet.

Discipulus Sane qñ diu sum in hoc corporis ergastu-
lo. pero adhuc informis qualiter ad hoc ꝑ-
ueniam. vt ex toto corde & ex tota anima & ex omnibus vñib; meis om-
ni tempore quadam incessabili iugitare te valeam laudare. Istius nam
q; rei ꝑmaximo desiderio sepius intra me corde feruido dicebam. ꝑ
primi mobilis motus felicissimus quid festinas cur tam uelociter pertrā-
sis qñobrem sic properas. Obsecro te hoc quod est impossibile fac pos-
sibile & sta paulisper. morosus age. sol ꝑtra occasum donec in hoc pun-
cto. & in presenti ictu oculi huius horule dominū meum dilectū meum.
& vnicū cordis mei gaudium centies milies collaudem & glorificeꝝ ex
intimis visceribus ꝑcordioꝝ meozum. Hoc quoq; sepius mihi fa-
reor accidisse. cū me ꝑ tempore animus ad diuersa abstraxisset ad me
reuersus & in me conuersus subito aiebam. ꝑ dilecte mille annozum
pertrāsierunt spacia. ex q; re dilectū meū non habui in actuali memoria
Eya g ꝑcordial' amor aperit thesaurū tuū mihi. & doce qñ qñ diu adhuc
vīuo & subsisto. qñ te absq; vlliꝝ interrupois īpedimēto quātū possibi-
le est valeā.

Sapiētia Quicūq; in oib; actib; suis deū intēdic
laudare. & sibi a ꝑctis cauet. & exercitia x̄tū nō
deserit. deū iugit laudare nō deserit. Vez. vt sincere inrēnoi tue satisfaciā
posse debes seoz notas tibi parꝝ snias. q; cū mēs būana a frenis yicꝝ.

expurgata. cunctisq; emundata fecib; passionū fuerit. ⁊ q̄tū hūane fragilitati ꝓcedit ad imobilem mentis tranquillitatem ac ꝓfectam puritatem ꝓuenerit. hic ad indurpā laudis mee ꝓseuerantiaz. q̄ finis ⁊ ꝓsummaris totius ꝓfectōis spūalis hoīs eē dīnoscat ꝓueniet. Cūq; mens tali fuerit tranquillitate fundata. vel ab oīm carnaliū passionū nexib; absoluta. ⁊ illi vno summoq; bono renatissima adheserit mentis intēione. sine ulla missione deū laudabit. **H**ac em̄ puritate si dici potest sensu mens absq; ꝓro. ac de freno si tu ad spūalem atq; angelicā similitudinē reformato. q̄cqd in se receperit. q̄cqd tractauerit. q̄cqd egerit. purissima ac sincerissima laus dei ⁊ oratio erit.

Discipulus. Nūc q̄q; sup̄est o amātissima sapientia vt post hec ꝓba tua dulcissima de ꝓmptuario diuine sapie allata. de q̄busdam dubijs me infor mare digneris. Et primū est vbi maximū incentiuū ⁊ ꝓcipuā materiam tue laudis vas. **S**apiētia. In ꝓtemplatōne illius summe ac leam inuenire. diuinissime ⁊ superexcellētissime maiestatis. in qua sicut in suo fontali ꝓncipio oīa bona simplicissime ac vniformiter ab etno ꝓrinc̄t. Deinde in riuulis bonoz ꝓricularū ab illo summo bono ꝓfluentū. q̄ diuersimode a creaturis ꝓrecipiant scdm ꝓl⁹ ⁊ minus. ꝓout ea causa causarum dignatur singulis communicare.

Discipulus. Ad ꝓtemplationem illius diuine maiestatis altitudinis. egrotus nequaꝓq; assurgere valeo. Sed hoc cedns libani vicz fortiorib; relinq;. sed cū carduo locū mihi ꝓꝓortio natum in imo req̄ro. Gerūm a laude tua ea ꝓpter non tacebo. si quo mō fortassis ex īpotentia mea saltem potētib; occasionē videar ministrasse. Sic nimirū videmus q; plerūq; inter dulcissimas nemoris auiculas. ⁊ t̄ymīnātes philomenas. corui q̄q; crocītātes assunt in hoc eodez modī eo qd acceperūt creatori suo subseruētes. Sic ⁊ ego q̄q; ꝓctōz cū sim. tantū ad manus habeo ꝓctōz. ⁊ ꝓut possum deum meū ꝓ ipm laudo ⁊ glorifico in eternū. En q̄dez aliud de deo dulcius canere nescio. nisi hoc vicz qm̄ suauis est dñs vniuersis. ⁊ q; misericordia eius sup oīa opera ei⁹. **D**e me? mīa mea. in hoc letabit aīa. exhilarat ꝓscia ⁊ gaudio im mēso irrigant oīa ossa mea. Hoc suaue canticū aīa mea vsq; in seculū inter spūale genus auium cū leto dulci canit carmine. Quotiescūq; etem̄ mente reuoluo. q̄lis aliquādo fui. q̄lia discrimina euasi. ⁊ quātis periculis me ꝓtexisti. ⁊ a q̄b; malis me eripuisti. diripuisti vincula mea. sanaasti vulnera putrida. ⁊ laq̄os ꝓiculosos ꝓtriuisti ⁊ me dulciter ac ꝓatēre liberaasti. Cū hec inq; ⁊ similia bona mihi a te exhibita ꝓtracero. mirū est q; in horū oīm affectuosa recordatōe meipm ꝓre amore possum ꝓꝓortare. ardentissimis siq̄dem amoris ignib; incādesco. **D**e me? q̄ dñs ꝓctōrem tibi recalcitrantē expectasti ꝓacienter. q̄tiens ⁊ q̄ ꝓatēre. nūc q̄dem dulciter. nūc ꝓo dure me admonuisti. nescientē in b̄ndictionib; ꝓꝓa uenisti dulcedinis. filio ꝓdigo ⁊ ꝓccatis ꝓgrauato. ac gratijs nudato in occursum veniens ꝓatēre occurristi. ab iterante ꝓrauas vias misericordem faciem nō auertisti. s; ꝓ ꝓꝓius ⁊ misericors fuisti. ⁊ qd his oib; maius est. q; in his oib; bonis t̄ā multiplicib; ingrat⁹ ꝓ ꝓꝓri. nec

tu summa bonitas ppter hoc destitisti. donec tandē me ad te dulciter trax-
 sti. Ab summa et ineffabilis pietas. nūqd qdez in his oibz meispm a lau-
 de tua prīnere potero. Nequaquā de? meus mīa mea. p his oibz et alijs in
 numeris bñficijs opto et desidero. vt talis tantaqz iocūda laudatio tibi
 sit ex me. qualis fuit brōz spīrituū laus tūc. cū in pmo aspectu tue diuī-
 nissime maiestatis gaudebāt se eternaliter in tua laude pfrmaros. malos
 p̄o a te sine fine derisus. Itemqz tā magna tāqz iocūda sit illa lauda-
 tio. q̄nta est aīaz scāz cū a carcere purgatorij erepre vultui gl̄e tue pmo
 p̄ntant. vt tuā iocundā faciē intuant. et quāta erit laus in plateis celestibz
 ih̄rlm post finalē oīm resurrectionē. qñ electi a malis seperati deū iocun-
 do corde laudabūt. ac de sua saluationē eternaliter glorīabunt. **D**ulcis
 et p̄e magister nūc quoqz vellem a te scīre qualiter affectiones interdū in
 me exurgentes de qbz dubito vrx naturales sint vel gratuite. in laudem
 tuā possem puertere. Itemqz qualiter nō solū bona lz mala. vt vīcz im-
 missiones malignas p angelos malos factas. atqz vniuersaliter oīa vī-
 sa et audita et sensibiliter percepta in laudē possim puertere mei creatoris.

Sapiētia

Ad hec tria p ordinē talia tibi damus nīsa. **E**t p
 mo dicim? q hoz affectuū p̄dcoz difficulter ha-
 ben p̄or distinctio ppter coz maximā similitudinē. et ideo tales affectōes
 puras qdem et sinceras vt est gaudiū et exultatio. te ad hilaritatē quādā
 puocantes. vel etiā vt interdū fieri solet ad dulces lacrimas vel ad si-
 miles affectiones de qbz nescis ynde veniant aut quo vadant incitantes.
Has oēs pingues et irriguas affectiones statim vt sensens debes de-
 uota quadā exhibitione sursum ad retū oīm creatorē erigere ad modū
 acceptabilis sacrificij qd abel deo obrulit. vt eius in laude expendatur.
 q et auctor est nature. et gr̄e largitor. et sic qdē gr̄e tales. q vt sic sunt natu-
 rales. nec meritorie. ex fine suo qdammo p̄nt fieri sugnaturales et merito-
 rie. Quocienscūqz p̄o senseris malignoz spīrituū blasphemias suggestit
 ones introitus incipere sibilare. statim exurge et dic. **D**e? altissime. vt
 aīa mea hui? maligni spūs locū vel officiū quo te imperpetuus eternitā-
 tibi laudare debuerat si p̄stitisset subripere valeat in tantillo. opto et de-
 sidero vt q̄ntienscūqz hic malignus spūs has abhominādas cogitatōes
 p̄ra volūtatem menti imiserit. toriens ex voto oīm desiderioz meoz in-
 effabilis laus et grāz actio inenarrabilis tibi sit in p̄petuas eremitas.
Et quotienscūqz hec nephanda susurria imissa sustineo. toriens laudis
 sacrificia gratissima tibi offero cū effectu. Sic igit vt vides diligentibus
 deū oīa cooganē in bonū. cū etiā talis suggestio pestifera eis cedere pos-
 sit in vtilitatē. Porro de vltimo qd q̄sisti sic faciendū est. Quandoquē
 videris vel p̄ceptis quomocūqz rez aliquaz p̄minentia singularē. pu-
 ra nemus frondosum. pratū floribz gratiosum. campū onustū seminibz.
 arbozem repletā fructibz. et in oibz similibz ceteris. sursum corde eleuato
 et oculis ac manibz in celoz intentis. **D**ic ex intimis cordis affectibz. **D**e?
 generosa et pulcherrima sapia secundū speciosissimas et excellētes hui?
 rei prerogatiuas et gr̄as milia milia celestiu agminū tibi ministrāriū. te ex
 me salutē. et decies milies centena milia tibi assistentiū glorificēt. et vni-

No 8

uersalis melodia oim creaturar te ex me collaudent nūc z in eternum

Discipulus Deus erime si tam iocunda est laus vie
qlis erit laus patrie. Si tñ delectat eius
memoria qd erit de pñtia Sed pchdolor p hanc tue laudis mirā z inef
fabilem dulcedinē o diuina sapia cor meū pariter iocundaf. z tñ introi
tus qñ dolore graui sauciaf. Qu em in hac valle miserie me eē cogito. z
a pfecta laude brōp me adhuc tā longe distare pspicio. inter vocem lau
dis enūpant pariter z lacrime meroris Qu venier dies illa desiderata
q me liberabit de corpore mortis huius. quis em nō cupiat z vehemēf
desiderat dissolui z cū xpō esse. z trāsire de statu miserie. de loco pugne.
in libertatē glorie filioz dei Tempus est dñe. sufficit mihi. tolle aīam meā
neqz melior sum qz patres mei Ecce qz periculosus hui⁹ mūdi stat⁹ in
cipit eē. ecce quot mala incipiūt ex omni pre succrescere. ve ve parurenti
bus z nutriendibz in istis diebz. felix qui bene paratus morrē expectat p
pinquā. sz ego feliciozē dixerim. q iam de loco mortalitatis transijt z ad
ethereum thalamū feliciter puenit Ego aut q neutrū habeo. quō solari
ri poterō Deus meus. qd debet interim in tor laboribz z angustijs pre
mentibz reficere

Sapiētia Ecce habes vñ interim tibi aliq.
animam meam liter psulere possis. vicz hanc pas
ginam iocūde laudis diuine quā frequenter replicādo psolari poteris in
aduersis. Namqz leticia spūalis. z alacritas laudis diuine. est quasi quod
dam pludiū celestiu gaudioz vbi ore pleno z cordis iocūdo oēs electi
ine laudabūt z glorificabunt in eternū. Hec laus diuina mentem in ad
uersis reficit. animū sursum trahit. z tristitiā inordinatam depellit. Ipa
quozqz inimicos spūales fugat. deum oipotentem placat. angelos letifi
cat. aīas a purgatorio liberat. z tōte celesti curie gaudia noua propinat.

Discipulus Surge surge nūc aīa mea. z loquere can
ticū. Canticū vñqz laudis in voce exultari
onis. cymbala pcrepent. corda pūbilent. Cellus ois resulter in laudez
creatoris Amātissima sapia. bonitas eterna. te precor vt omni mane
diluculo cū ad te surrexero z oculos aperuero. simul quozqz cor meū in
laude tua apenaf. z quozdaz lucifero splēdore z flammeo ardore laudis
tue facula inensa ex eo simul exurgat in se pñens sui amoris intensiss
simū gradū cordi hūano vnqz de sursum pcessum Similitudinē quozqz
ardoris in se gerens spūs illius q inter supremi ordinis celestia agmina
in te z de te ardētia maxime tuo caler in amore Ad exemplar nihilomī
nus illius supsubstantialis z superessentialis ac ineffabilis caritatis. in
qua tu o pater celestis feruētissime diligis tuū vnigenitū in spūscō. z pe
ro vt hec laus raz suauiter ac blande resonet in corde tuo paterno. sicut
sonare psuevit suo modo oim cytharedoz ac musicaliu instrumentoz
suauis modulatio. in corde iocūdo statu iuuentutis florido. z in hac lau
dis facula simul ascendat tue laudis tam odorifera fumi virgula. tam
gratiosa. ac si esset pposita ex oibz aromatibz mirre z thuris. z vniuersi
pulueris pigmentarij. tam speciosa sicut cū pñali rpe flores herbaz pul
lulant in campis pulcris coloribz z arbores stant frondibz ornatis gra

his odoribus. Sicq; laudis huius facula tam amoroſa ac deliciſa. vt in
eam oculi tui delectabiliter ferant. totaq; celeſtis aula reſulter. z hec iuſ
giter ſine intermiſſione feruidiſſimo eſtu z rapidiſſimo calore tui amoris
ſurſum exurgat ex corde p deuotā meditatōem. ex labijs p feruidā locut
ōnē. z ex oib; opib; meis p ſanctā puerſationez. z hec laudis facula ſua
p tute oēs inimicos repellat. grām augeat. finē beatum obtineat. z glāri
eterne beatitudinis adq̄rat. vt finis hui⁹ laudis temporalis ſit iniciū
eterne laudis partiē celeſtis. Amen.

Informatio q̄lit pmiſſa ſint trahenda ad ſermones z collationes

Thesaurus desiderabilis i

Tore ſapiētis erit hec tua pclariffima pſus doctrina. Quā
tiſſima ſapia ſi fuerit taliter ordinata vt nō ſolū facilis ſit ad
intelligendū. vel delectabilis ad audiendū. ſed z generalis p cuiuſlibet
ſtatu ſe ad dilatandū. Nā z hoc ipm eius pfecta requit integritas. ad ve
rū q̄ppe amorē. tueq; laudis p̄dignā frequētationē zelus p̄inet aīaz. Si
q̄dem fidelis ſeru⁹ z prudens ap̄lici ordinis imitator exiſ. nō ſolū ſibi.
ſz z ſalutē aīaz z p̄ximoz vtilitatē intrēdere. fraterne caritatis obligatōne
tenet. Et ideo poſt pmiſſa h⁹ ſapie ſalutaris documēta pero informati
qualiter ad p̄ximoz vtilitatē hanc eandē doctrinā faciliſter puertere z co
pioſe valcā dilatare Inſup z formulaz anteq; tribue diſcipulo ſimplici
p̄pendioſam z vtilem hoc idē faciendū in quacūq; alia ſimili materia i
diſtincta z informi. vt ſic de obſtruſis fauoz cellulis mel pducere z pa
nem pulis frangere ac in turbas diſtribuere valcā ſecūditate gratioſa.

Sapiētia Pulcre z p̄pendioſe hui⁹ qd a me petis erudit
ōnē hīe potens. ſi dicū illud p̄tile qd quondā
in ſententijs humanit⁹ inuentis legiſti. nō velis p̄ncere ſed effectui cura
ueris ſtudioſe mādare. Queris qd ſit hoc. Terre illud cuiuſdā famoſi q̄
ſic dī Sapiētis eſt ordinare. qd hīc melius. qd vtilius. quid nobilius.
nā ea q̄ a deo ſunt. ordinata ſunt. Qd em ordinem retinet. durabile erit.
Vt ḡ ſit in hoc ſicut in pmiſſis oib; exēplo magis q̄ ſbo te inſtrua de q̄
ſito. mod⁹ z ordo hīc mōſtrat⁹ tibi erit vniuerſalr obſeruādus. Hora ḡ
circa pmiſſa q̄ q̄cūq; ſapiēt aut ſeruēt nō ſolū ſcīpm. ſz z p̄ximum ex
hac ſapie doctrina edificare deſiderat. ſtudioſe p̄grendo iueniet ibi qd p̄fi
ciet vtriq; Quedā nāq; materie talit⁹ ſz poſite. vt de ſe qdāmō ſint ap̄li
cābiles ad cuiuſmōi. ſi q̄s tñ aliq̄lē diligentia voluerit adhibere. ſic⁹ ſunt
oēs ille q̄ de xpī ſz paſſione. vbi ſolū aduertēdus eſt nūer⁹ eoz q̄ z q̄lia
paſſus eſt. Materia illa ſuperi⁹ poſita eſt vbi diuina ſapia inchoat diſ
cipulo p ipſius ſeruore excitādo ſuā paſſionē explicare. talit⁹ eſt ad p̄lm
ordināda. **P**rimū ſiquidē xp̄s dei fili⁹ iminēte ſibi paſſiōe horreda
cū pre anguſtijs ſupuectē in p̄ximo mortis guttas ſanguineas ſudan
do funderet in terrā. nihilominus tñ libere ſuā voluntatem p̄is volūta
ti p̄miſit. z qd ceperat deuote perfecit. Sic q̄libet deuot⁹ in omni aduer
ſitatis p̄ſura z tribulatiōis anguſtia. licet forte naturā habeat reluctantē
ſe paterne voluntati committat. z deuote hoc ſuſcipiat quod occurrat.

C Secundū. Et sicut xps fuit captiuatus et vincularis. ne quo veller
posset abire. sic se hō debet captiuare ne sequat̃ ꝑcupiscentias carnis. ac
sensualitatis appetitū ad nociua trahentē. **C** Terciū. Item eadē nocte
oēs sibi illusiones scās ac verecūdias illatas ab inīqs patienter sustinuit.
Sic hō oīa sba ꝑtumeliosa et turbatiua. atq; obprobria et cūcta ma
la irrogata a malis et impotuntis hoīb; patienter ferat amore sui redē
prois. sista vel potius multū maiora ꝑpter ip̃m patiētis. **C** Quartum
Deinde in mortis discrimine ad caypham adduct⁹ x̃itatē nō deseruit.
sed maledicentē et ꝑdenantem se dei filiū cū omni modestia ꝑfessus fuit
Sic venis ip̃ius seruus ꝑpter nullū ꝑale periculū debet x̃itatē deserere
s; vsq; in mortē ꝑstans perdurare. **C** Quintū. Dulcissima mater eius
filio sic āgustiato viso. valde doluit. et ei ex intimis viscerib; ꝑpassa fuit
ac amarissime fleuit. Sic fidelis amicus suo amico dilecto mala patien
ti ꝑdolet et ꝑpariat **C** Sextū. Deinde cū aī ꝑsidem statueret et inī
qs accusatiōib; falle vigeret. oēm māsuertudinē et patientiāz oīdit Sic
verus xpi imitator nō murmuret aut reclamet. nec ꝑradicat cū indebi
te ab emulīs ledit̃ vel ipugnat̃ **C** Septimū. Diuina sapia veste alba
induit. et tanq̃ fatu⁹ spernit ac irridet Sic oēs iriūsiōes q̃ solent a vanis
hui⁹ mūdi hoīb; dei ꝑ oculis nō hūit̃. hominī spūali irrogari. sūste
rat patienter. **C** Octauū. Spinea corona rex glorie coronat̃. scepro
ac purpura subsannatorie deludit̃. Sic etiā cū seruus xpi in hoc mūdo
vilipendit̃ et velut omni honore indignus abiicit̃. atq; a ꝑsumptuosīs
despicit̃ et illusionib; molestat̃. cogitet q̃ seruus non est maior dño suo.
nec ꝑ malo habeat si ꝑ summo rege similia patiat̃. **C** Nūm. Post
hec nudatus verberat̃. et flagellis nodosis caro illa sanctissima et mēbra
delicatissima acerrime dilacerant̃. corpus eius formosum plagis lūet̃.
et sanguine vndiq; rubet Sic miles strenuus debet corpus suū ꝑ aspe
ritates et duricias debitas castigare. ne inobedienter incipiat recalcitra
re. **C** Decimū. Tandē sententiā mortis sup auctorē vite data crucem
sibi baiulans. ꝑfestim ad locū supplicij foras educit̃ tanq̃ malefactor. q̃
hui⁹ mundi vita indignus estimat̃ Sic verus ihesu xpi imitator seip̃m
abneget. crucē suā tollendo et extra castra secū exeat ip̃operia eius ꝑor
tando tanq̃ purgamentū hui⁹ mūdi fact⁹. sempꝑ mortificationē ihe
su in corpore suo circūferat. vt et vita ihesu tandē in corpore suo manife
sta fiat. Itaq; simili mō his decem articulis faciendum est in oīb; ꝑse
quentib; materijs q̃ sunt de xpi passione. Eodem quoq; mō fiat in mare
ria ꝑparata de vilitate vicz ꝑsalium tribulationū. de q̃b; similis potētē
ꝑbinare et applicare ꝑut placuerit Sic q̃ viriliter faciat in oīb; talibus q̃
sunt his sista motiua multa. q̃ ordinare ꝑponēdo et ꝑnumerādo audito
rib; ꝑponat. et diffusius ꝑtractando ad libitū collationē faciat motiua
Quedā aut̃ diligentior indigent ꝑscrutatione. sibi g̃ra In ꝑma mare
ria superius ꝑsita de tractu diuino diligens lector iueniet inter alia de
sponsationis diuine has vilitates Et hoc nāq; habebūt ꝑscie ꝑurita
tem. mentis securitatē. fame clancitatē. nois imortalitatē. spūalis delecta
tiōis ac gaudiorū diuinorū affluētissimā vbertatē. somnū q̃erū et securū

protectorem. glam z honore. ac perhennē felicitatē. q̄ eam sibi in amicā
assumit. decore vite decorabit. stola gl̄e vestiet. z corona gratulatois co
ronabit. p̄ modico labore magna rege p̄fruet. z vera atq; p̄fecta beatitu
dine q̄ in p̄emplacione summi veriq; boni p̄sistit beatificat. Item erit
honorabilis atq; gratioſus. pacificus z fortunatus. sapiēs atq; expertus
spūalis ac diuinus. amabilis. z omni bonoz possessor securus. Item
circa materiāz de seruīda penitētia nota ibidem. q̄ hec mala inter alia
p̄ctm̄ p̄sequunt. vīcz seu p̄nia gemitus z fletus. meror z tristitia. z cor
dis clamor atq; miseria. deus perdit. aīa misera a summo bono sepa.
gratijs nudat. z donis celestib; spoliat. p̄fusione induit. z ignominia re
plet. decipit. derelinq̄t. z q̄dammodo bonis oib; p̄uat. remorū p̄scie cruci
atur. viuens morit. ac sanus existens languidus efficit. nomē sponse a
mittit. deū offendit. seipm̄ perdit. in honozat saluatoz. inimicos lenifi
cat. scōs aut angelos p̄nstat. replebit verecūdia pauore z angustia. pec
catū astute hoīem circūuenit. aufert sensum. cor transfigit. z suauitoxico
hoīem perdit. oculos spūales eruit. spm̄ scm̄ fugat. z robur omne tollit.
Peccator gladijs inimicorū inermis obijat. in se marcescit. z sibiūctip̄
grauis efficit. alioz bona videns amplius de suis p̄fundit z p̄turbatur.
P̄ctm̄ plumbo z leoni. conitruo z absinthio p̄parat p̄uare dēte interiori.
z horore quoq; dormientes p̄turbare p̄suevit. Interdū suader hominī
dicm̄ natiuitatis sue maledicere. z in foueam corrūere desperatōis infes
tatem. ¶ Circa materiā de malis religiosis in quib; extinctus est seruor
deuotionis nota. q̄ religiosus tepidus z vanus est lamētabilis. q̄ mise
rabilior quodāmodo oib; creaturis. s. carēs deo z mūdo. p̄parat ciuitati
ruinoseq; vel subitanee corrūit. vel paulatim deficit. donec tandem ex to
to perit. Item monstro marino p̄pter deformitatem exteriorē z interiorē
rem. Nā verus z perfectus religiosus dz h̄t has p̄ditiones. Quas mū
dana spernere. in solo p̄dicatoris amore flagrare. sanctasq; meditātōnes z
bonas opationes semp habere. seipm̄ z p̄ximū edificare. neminē aut cir
cūuenire aut ledere. sed in simplicitate z sinceritate vitā ducere beatam.
Item carnē suā cū vicijs z p̄cupiscētijs crucifigere. exercitia p̄tutū q̄q;
magna z p̄suerudines deuotione plenas habere. ac fortissime ac strenu
issime p̄ra neq̄cias inimici bellare. z semetipm̄ p̄ defensione veritatis z
iusticie in mortem vsq; tradere. ¶ Conditōes ho mali religiosi sunt hec
scz prerua p̄ra suos superiores. Item q̄rulositas. Est aut querulosus
q̄ nihil sustinere vult. s; sue vult volūtati viuere. Cupiditas rez tempora
lium inordinata. z laxatia freni nimis libera ad circūstantias p̄ti cama
lis. Item defectus diuine caritatis. inuidiaq; fraterne p̄p̄eritatis. hos
nois ambitus inordinatus. z negligentia scāz p̄suetudinū. In seruiciū
dei sunt pigri. p̄ q̄stu rerum temporalūz solliciti. z in oi tpe circa curam
corporis nimis inrenti. z irez p̄ni sunt imitari potius mala exempla q̄
bona. z suam negligentiam defendere p̄ alioz tepiditatem. discursus fa
ciūt inutiles. z p̄ colloq̄a mala corrūpunt bonos mores. p̄ba quidē h̄nt
inrerdū ad horā spūalia. s; scā q̄q; subintrant carnalia. timentes q̄dez
solum oculos hoīm magis q̄ dei. cor h̄nt mūdānis desiderijs repletus

z que hñt bona parua multis malis sunt permixta. Hoc igit mō consequenter in oibz alijs materijs hui⁹ libri vsq; in finē poterit quilibet studiosus cū diligentia flosculos extrahere vñ possit ad viam salutis pñs mū trahere z ad deuotionē excitare. Qd sibi mer facienda relinquit. vt ei ex hoc studio fructus salutis z merces crescat etne retributionis.

Qualit multi fideles possint sapiam diuinā despōlare z quō p qñs diana qdam leuia exercicia debeāt se pñue in eiusdē amore renouare.

Venite filij audite me. veite

z audite z narrabo vobis oēs q trimeris deus. qñta fecit dñs aie mee. Fecit em̃ magna mihi qz potēs est z scñ nomē eius. Plane spectabilia z magna sunt hec. tanq; insignia vt ex his nō inerti ro admiret ois hō magnificās deū ac dicens. qm̃ bonus qm̃ in seculuz mia eius. Quāobrem si ego qdem inter hec sobria quadā ebrietate videar inēte excedere. deo pcedendū est. Cantas em̃ xpī vget nos. Itaq; os nostrū pater. sed z cor nostrū dilatatū est. Auditiū q̃ hūc iocūditare z exultatiōe plenū multoz p salute indultū magno cordis desiderio nobis eructuare cupio festinant. Item sacramentū regis abscondere bonū est. Opa dei reuclare z pferri honorificū est. Audite q̃ nunc populi oēs de regalibz nuptijs venio. ex vino celi potatus mado. nuptiali porit. thalamo gaudeo. In sup bonū nunciū porto. cunctisq; noua gaudia fero. z ideo incipm̃ pre iubilo nō capio. s; totus iocūditare ifusus exulto in domino. Queris vñ tā rara. tāq; insolita gaudioz materia sit in terra nra suborta. Minuū ex hoc qz in his pascalibz gaudijs. vicz regalibz ac sp̃ ritualibz nuptijs. ipse rex summus ac imperator diuinus suā mihi vnicam ac dilectā eternā scz sapientiā in sponsaz copulauit. sponsalia p̃parat. z me quodammō suū generū fecit. P q̃s ego. q̃ sum gener regis. Quis ad tantā dignitatē audeat aspirare. Q̃q; magnū est hoc. q̃ tam paup z modicus. tā vilis z indignus. nullis meritis pcedentibz ad tantā dignitatē debuit sublimari. Quis estimare queat hec dona. canissima oiq; grāti actione dignissima. s; neq; his pretus rex magnificus adauxit munera. cumulauit bñficia. ampliauit bona. z grām copiose dilatauit. Hā hūilis ille hui⁹ sapie discipulus in ea visionis grā. quodā nouo z mistico nomine ab ipsa vocat⁹ frater amādus. dū in cordis cubiculo nuptiali thalamo cū diuinissima sponsa sua secreta silentia perisset. z inter ipi⁹ amoris brachia dulciter soporatus obdormisset. cordis cū seruido affectū ad modū pfecte vigilaret. atq; de alioz p̃ter salute secū tractaret. p̃dca spōsa huiusmodi sibi nimis dulcia intellectualiter ac spūaliter z supnaturaliter omnūq; mortalū votū p̃ditiōibz dissimiliter depromebar dicens. Ex te nāq; egrediet in quo oēs gentes bñdicent. Ex q̃bz verbis celitus platis nimium delectatus pariter z admiratus gratitudine p̃cipua ad eam p̃uersus dicebam. O lumen oculorum meorum. o desiderium aie mee. z gaudium mentis mee. quod voce exprimi nō pōt. Amica dulcissima nimium formosa. z pre cūctis incorporealiter generosa. oibz grātijs decentissime perornata. Ecce tu nosti hanc esse p̃ditiōez ac p̃prietatem.

amoris intensi. vt hoc quod quis intente amat. hoc alijs et placere cupit
ut et a ceteris oibz id amari ac laudari. sine sui tñ p̄iudicio ꝑcupiscat. **O**
amoroſi iam p̄is mei p̄ditio cordis. tot miscens interitū ignita ſuſpiria
verbis. ſed ecce tu vnica et ſola es illa cūctis optabilibz bonis ſuperreſ
fluenter cumulata. talisq; te ip̄a tradente eſt tua ſingularis prerogatiua.
vt quanto quiuis amator te pluribus ſine inuidia communicauerit. tan
to perfectius te in ſemetipſo poſſidebit. Quapropter o benigna de ſalu
te cunctozum ſollicita. da modum aliquem. excogita viam congruentem
per quam hic tuus amor ac ſp̄ialis deſponſatio multiplicetur. vel etiā
ſicut iam in nonnullis deſidioſis antiquata eſt. aliqualiter renouet. Nam
et natura a te optime inſtituta quibuſdam prouidit de neceſſarijs reme
dijs. per que eozum continua defectio quam vniuerſa temporis legibz
ſubiecta incurere certum eſt continue reſtaurantur. ſic reuera et gratie do
na ne perdantur vel diminuantur frequenti egēt renouatione. **O** mi de
us ſi multi ſcirent per experientiam deſponſationem tuam eſſe adeo io
cundam. **O** ſi noſcerent tam modicum ipſius eſſe laborem. et remunera
tionis tam immenſam eſſe mercedem. Totus eſtuo cum cogito. q̄ tanta
bona de prope poſita a multis negliguntur. et q̄ meſſis tam multa. et o
perarij tam pauci inueniuntur. **Q**uamtu huius rei p̄e deſiderio ſta
grabat doctor ille egregius apoſtolus Paulus. qui fraternam caritate p̄
motus cupiebat ip̄e anathema eſſe. p̄ fratribz ſuis. vt ſp̄itūalia hec
conciliaret connubia. quod deniq; ait. Reſpondi inquit vos vni viro.
Sed et ille diuinus dominicus pater noſter inclitus deſponſationis hu
ius quaſi celeſtis quidem paranymphus cupiebat ſeipm vendere vt ro
tus poſſit impendi et ſuperimpendi pro animarum ſalute huiusq; diuini
amoris inſtauratione. **S**ic et ſocius ipſius indiuiduus euangelicus
ille fr̄aſcens oia arbitratuſ eſt vt ſtercora. vt ad amorē hūc p̄cioſuz oēs
traheret multoſq; amatores xp̄o lucrificaret. **S**imiliter et alij multi deo
dilecti ab initio mundi fecerunt. qui ſe huius rei cauſa tormentis et peri
culis innumeris expoſuerunt. tanto feliciores huius deſponſationis p̄
ticipes ſe fieri arbitrantur. quanto plures potuiſſent ſibi attraxiſſe con
ſortes et ſociales. **N**unc ḡ dñe mi paternis deuore inherendo veſtigijs
ego quoq; huius amoris iaculo vulneratus. et zelo fraterne caritatis me
dullitus tactus genua cordis mei ad te flecto. et ex totis p̄cordijs cum
ſingulari et lacrimis te ſagito. vt hāc ſp̄itūalem deſponſationem in
diebus noſtris non ſic perire permiſſas. ſed gratiam renouationis ip̄i
aliqualem cordis diuerſozum infundas. **F**ac nobiſcū dñe nō ſcōm me
ritoꝝum n̄roz paruitatem. ſed ſcōm quod decet tuā amabilem atq; piſſi
mam bonitatem. in tua nāq; clementia dependet tota ſalus noſtra. **E**x
eo quippe miſeris es tam ineffabiliter amabilis. q̄ ipſis indignis es tam
pius atq; placabilis. **S**ed ne diutius te proſtraham. **E**n ego miſer pec
cator p̄p̄ijs delictis pregrauatus. ſed de tua immenſa pietate conſiſus
coram te proſtratus iaceo. de terra nō ſurrecturus. donec ex labijs tuis
verbum egrediatur gratioſum. donec ſurgas et p̄p̄icius ſias. conſenſum
prebeas. ac te nunc quoq; ſicut olim deſponſari permiſſas.

Sapiētia Ego quidem paratus essem omni tpe qđ petiti
adimplere. z in hec spūalia pñubia pñentire. si rñ
essent qđ huic despōsatiōi vellent legitime operā dare. S; mīz in modū
multi sunt qđ hanc desiderant arram habere. verū tñ p ei⁹ adeptiōe nolūt
laborare. verū qđem si sine labore hec mea felicissima despōsatiō obtine
ri posset. innūerū me sibi in amicā eligerēt Quis em̄ nisi infanus auri im
mensum pondus sibi gratis allatū nō tollat z vadat Nunc pō sic est qđ
sapia trahit de occultis. z qđ voluerit ipam possidere. necesse habebit eā
cū labore z sollicitudinē q̄si pecuniam q̄rere. z effodere quasi thesauros
Nō em̄ inuenit in terra suauit viuentiū Si qđē pñilio diuino decretū est
qđ nullus hanc dignissimā sponsam accipit. nisi pñs strenuissime in acie
ppter ipam militauerit. z aduersa sustinuerit multa. z q̄uicq; in his tribu
lationib; viriliter vsq; in finē pseuerauerit in hoc mūdo eius in obseq̄o.
hic tandē feliciter eidē copulabit sine fine in regno suo glorioſo Nec mi
rū qđ labor p̄tre solet mercedē. Quis nāq; z in hoc breui tpe oprādo z
nō operādo obrinet qđ velut. z ideo digni nō sunt ipius pfecta despōsa
tiōe. qui aduersa dedignā. **Discipulus** Vltiq; dñe. nāz z
tur ei⁹ ob amorē sustinere.

Discipulus Vltiq; dñe. nāz z
tur ei⁹ ob amorē sustinere. Et iō saltē hoc fiat vt ex p̄ciparōe illi⁹
pfecte despōsatiōis diuine q̄busdā singularit collate. tuis q̄q; iſirmis ac
fragilib; pur inueniet manus tua puidere digneris. p̄descēde q̄so inſir
mitatib; nñis: z malicie rēpons hui⁹ instantis. z da modū aliq̄ue hanc
grām scđm diuersos gradus p̄cipandi Nā z diuersos gradus habes
mentib;. aut nūquid vnā tñ habes bñdictionē pater. Da igit̄ modū alī
quē facilem z rā generalē vt oēs te p ipm colere cupiētes. siue tibi carita
te p̄fca iūganē ne fragilitate hūana p̄pediti. ab hac retrahā. seu etiā p
modū igne purgatoriū p̄digne purgent. mereant bñdictionis ipius eē cō
sortes. nec vnīuersalia vt soles de hac re documēta p̄ponas. s; ad singu
laria ac p̄icularia z quedā leuia z cōia descēdas. tanq; si nurnx puulis
suis lac p̄beat. nō solidū cibū. hec nāq; impotentib; q̄busq; ac simplicib;
bus sapiūt suau⁹ z **Sapiētia** Quoniā ex euāgelico statut
facilius adimplent

Sapiētia Quoniā ex euāgelico statut
facilius adimplent qđ ad p̄sumptionē seculi. nauiculā petri licet multipliciter quassatam
nequaq; deferere velle vsquequaq; Ideo scđm diuersa tpa ad colendā
veniā meā operaris destinauī. eiq; salutis eterne remediā ptuli. ac sepi⁹
collata renouare nō omisi. sed ab initio per nationes sanctas in aīas san
ctas me transfundo. amicos dei ac p̄phetas p̄stituro. quāobrem z in p̄
senti. nūc q̄q; pietatis q̄daz opera ac dīlconis p̄ueta satis exercitia: q̄b;
a multis diuersoz graduū ac statūū hoib; desponsatib; hui⁹ eterne sa
lus diuersimode p̄participari possit tibi indicabo Simulq; q̄lter amor
meus iūgit renouari valeat demonstrabo. Adiciens hoc nihilomin⁹ qđ
hij q̄ eiusdē sapie doctrine sup firmaz petrā catholicē z aplice veritatis
fundare extiterint deuoti imitatores. bñdiciōis q̄q; ipi⁹ qđ p semē fidelis
abrahe repromissa ē in xpō ihesu. erūt in sempiternū heredes.

Discipulus q̄uicq; desiderat etnē sapie amabilis fieri discipul⁹ cuiuscūq;

q; pditionis sit vel status aut sexus seu ordinis. aut religionis. debet diligenter ea seruare q sequunt. q sic sunt temperata. vt nihil difficultatis imporent. z qlibet possit ea facere sine omni puidicio sue pfessionis z status. **H**idem diuina sapia nō intendit p ista statuere aliquā obligati onem vel pfessionē. aut etiā astrictōez qualēcūq. sed solū quandā nouā dormitantis deuotionis spontaneā excitationē. In qua q se excitare vo luerit. hū facit z laudabiliter. **Q**ui aut hoc nō facit. p rā nō peccat nec delinquit. **A**nre oia igit qlibet sapie discipulus debet amorē carnalē si habet relinquere. z ipam pclarā eternāq; sapiam diuinā in sponsam si bi assumere z amicā. **Q**uod si fortassis qspū adeo ligatus esset p amorē aliqūē puatū q sibi p ram subito vim inferre asperū iudicaret esse ac ni mis durū. saltem habeat bonū ppositum. vt ab hoc amore nociuo se ve lit abstrahere. cū adiutorū diuinū occasione aliqua inuenta sibi sensente efficaciter arridere. **N**ū aut q terreno amore ligati nō sunt. sed alias desi des hucusq; atq; repidi atq; negligentes eius in amore fuerunt. debent hanc spūalem sponsam qsi de nouo desponsare z se in eius amore recē ter innouare pū quodā deuotionis affectu. **H**oc aut sic dicimus eē faci endū. vt eidē cui pū seruīre solebant tanq; dño p timorē. sibi nūc parit studeant placere z adherere tanq; dulcissime sponse p spūalem z inten sum amorē sp cogitantes excellentiā z pietatem hui⁹ diuinissime spōse. z q; bri sunt illi q eius amicitia in hac vita meruerunt decorari. **E**t hec desponsatio vel desponsationis antieque innouatio propter feruentiorē deuotionis excitationē debet fieri. nō solum ab intra in aīa. sed exteri⁹ li cet occulte. p aliqua signa pura p tres prostrationes. sc̄pm in eisdē tan tesponse dando. offerendo z exhibendo z arrā desponsationis ab ea pe tendo sc̄z aliquā nouā grām in signū mutue dilectōis z fidelitatis. quā neq; mors neq; vita neq; qcūq; creatura in perpetuū debeat violare. **E**t q; pleni⁹ facta plus mouent q; pba. factū quoddā notabile ac ra rum multiq; motuū spectans ad ppositū tibi reuelabo. **E**rat qdam ius uenis feruidus amator. q amorē terreno relicto sponsam hāc celestē dis uinā. s. sapiam sibi in amicā elegit. cupiensq; vehemēter dilectā hanc in finis viscerib; cordis sui plenius incorporare. secretū locū petiit. z pre a moris stupenda vehementia surgens z vestimenta sua a parte superiori corporis extrahēs arrepto ferro acuto sup nuda pcoria pectoris sui in ea pre vbi cordis vitalis pulsus pcpue videt vīgere. pdictū ferrū carnē sue infixit tā valide. vt singulis ictib; cruoz sanguine⁹ erūpens seque tur ictus ferientis z sanguinis. vñ desup pcoriis deorsum decurrerent. de fluentes minuratum. **S**icq; tot acutas puncturas. seuasq; firuras hinc inde fecit donec tandē hoc mō nomē pclarū sue sponse. qd est ih̄s. mag nis z capitatib; lris sup latitudinē cordis sui exarauit. **C**ū aut hec amo ris vulnera recētia z sanguinolenta sibi numū dulcia in carne lunda ali quādiū cū multo amoris incēdio pcorasset. tandē post multos dies sa natus clare z perfecte pdictū nomē caro illa in eodē loco integraliter cō seruauit. **P**ost modū igit cū hic diuinus amator quēlibet terrenū ama torē sue sponse vanū nomē in veste seculari vt a nullis fieri solet. deferri

videbat. ex intimis p̄cordijs ad diuinā sponſam ſuam ſuerſus etuſq;
 amoris ſuperexcellentiſſimas p̄rogatiuas p̄memorans. ipſi⁹ nomē non
 in tabulis lapideis aut in veſtimētōꝝ pictur⁹ rubrica vel atrimētō p̄ſcri
 ptis. ſz in tabulis carnalib⁹ cordis. atq; lris ſanguineis. roſea vernātib⁹
 floratura p̄ſignatis. ſe geſtare indebit⁹ in ſuis p̄cordijs gaudebat. fructū
 & ſalutiferū diuini amoris inde ſibi creſcere notabiliter ſentens ex p̄ntia
 tāti nois memoriā iugiter admonēt⁹. cupiensq; q̄libet deuotos diuino in
 amore p̄ficere. ſuaſit eis p̄inde hui⁹ nois maiorē curā h̄re. nō q̄dez vt id
 ipſm facerēt ⁊ ſe periculo incōſulre p̄mitterēt. neq; illud vllō mō imitare
 debere. q̄ ſibi ex ſingulari dono datū fuit p̄tute diuina ſupare. ſz q̄ illō
 nomē ſalutiferū q̄liſcūq; formatū vt p̄ſcriptū ſecrete quidē latent. aut
 in veſte aliq̄ vel alias ad libitū p̄ diuini amoris excitacione ſp̄ deferrent
Hane p̄dictus adoleſcēs amāduſ memoratū op⁹ amoris iō fecit. vt q̄
 ticiſcūq; p̄ringeret nomē p̄dcm ſibi ſoli ac deo ibidē cognitū a ſe videri.
 toriēs p̄ringeret p̄ſtinā amicitia rememorando q̄ſi recēter in corde ſuo re
 nouari. **V**iſe hui⁹ q̄ntū ad intētiōnē facti legim⁹. de ſymone ſummo ſa
 cerdote. q̄ amicitiam quā. Judas machabe⁹ frat ei⁹ dudū cū romanis
 ſtatuerat. q̄ſi iā inueteratā cū renouare vellet. clipeū aureū in ſignū illuc
 miſit. ⁊ antiquā amicitia inouauit. **S**z ⁊ ipſe dñs in ſignū federis hoib⁹
 arcū in nubib⁹ deducit. **S**ic ⁊ filij iſrl mīto federe cū dño aquā effunderūt.
 ⁊ vel aras edificātes aut lapides ponētes res aliq̄s corpales ſtatuerūt.
 vt p̄teriora ſigna itēnoꝝ fragilis hūana iuuaret memoria. **M**ulti q̄q;
 ſancti noui teſtamēti in trāſactis añ nos t̄pib⁹ p̄ incitamento ſue deuotio
 nis picturas diuerſas ſibi fecerūt. q̄dā imagines vel cruceſ iuxta ſe ha
 buerūt. nōnulli et⁹ reliq̄as vel cerera ſilia apud ſe vt legiſ h⁹ rei cā deru
 lerūt. **H**oc q̄ vt p̄dcm eſt faciat. ſ. de noīe iſu q̄ grām habuerit. **P**rimus
 q̄ppe hūan⁹ cito ac facillime a ceptis labiſ. niſi frequēter in ceptis renouet
Item et̄ne ſapie deuoti cultores. ac diſcipulī p̄nt q̄ volūt q̄uidie horas
 de et̄na ſapia curſum legere. **H**ij autē q̄ legere neſciūt. vel legitime occu
 pari ſunt. ſeu etiā q̄ eas p̄mutare cupiūt dicat loco eay. xij. p̄ n̄r. p̄ ſeptē
 p̄ſuer⁹ horis. p̄ q̄libet hora vnū. **H**ec autē dz eē eoy intētiō in his horis.
 vt diuina ſapia cuſtodiat eoy corda ⁊ cor̄ga. ne ab hoc mundo ſtultiſſi
 mo ⁊ modernis t̄pib⁹ vanitatib⁹ ⁊ malignitatib⁹ pleno. it̄erant. ſz cau
 te ⁊ ſapient̄ abulando. a cūct⁹ malis ⁊ periculis p̄ſeruent. **I**te in meſa
 poſt b̄ndictionē añq̄ incipiāt p̄medere dicāt vnū p̄ n̄r. p̄ elemoſina ſpi
 rituali his aiab⁹ q̄ maxie ſunt indigētes in purgatorio. accēdentes q̄ p̄is
 culuſum ſit grat⁹ elemoſinā comedere. ⁊ p̄ prinua ſuffragia fidelit̄ cā nō
 deſeruire. ⁊ q̄ p̄u ſit in nullo ſe iuuare valētes. iuuare. ⁊ cū q̄nta nibilo
 minus gratitudie gaudeāt ſe in tanta miſeria. vel minimā guttā aut mi
 cam vnā q̄ cadit de meſa dñoy ſuoy p̄cipere p̄ refrigerio qualiūq;. **E**t
 vt hoc q̄q; exercitiū pierat⁹ magis gratū ac p̄ſuaſibile deuotis mentib⁹
 fiat. ſciendū q̄ dū deuota q̄dā approbare religiōis p̄ſona ſimul cū ceter⁹
 q̄buſdā has oīōnes faciēdas de nouo ſuſcepiſſet. p̄cipue cū magna des
 uotiōe erga p̄miſſum de profundis p̄ aiab⁹ deſolatis dicendū flagraret.
 apparuerūt ei in q̄daz viſione aīe multe. locis purgabilib⁹ deputate. q̄ ex

vili habitu et gestu miserabiliter quæ preferebatur. suffragiorum se beneficio indigere desinebat. inter quos tamen singulariter una ad ipsam accessit et flebiliter ab ea petiit. ut se pmitteret eæ huic mendicæ cui quidam in mensa de profundis predicti per elemosinam erat largitura. **Ex** quo visio postmodum seruienti erga hanc agebat elemosinam spiritualem. **Itē** vñ pñ nñ dulcissimo et saluifero nomini etne sapie. quod est ihesus ut dñs et saluator nñ oēs hos eterne sapie discipulos. scāmque matrē ecclesiā saluet et custodiat a cunctis aduersis. et ab oīm tueat hostiū insidijs. **Hanc** ob reuerentiā tantī nois eidē pmitterēdo vel etiā subinferēdo dicat hec pba. **Benedictū** sit nomē dñi nñi ihu xpi dei et gloriose pginis marie mñs eius in eternū et vitra. **Amē.** **Et** de hoc ex tant indulgentie. **Rō** huius orōnis de hoc noie est. ut ille dulcis ihesus qui pchdolor his vltimis tēpibz de cordibz multoz quantū ad deuotiōis feruorē delez et extinguit. et tñ dānabiliter iā pfectus est. eo quā tñ innūen sunt quæ sua sunt quunt. et nō quæ ihu xpi. ut inqz hoc mellifluū nomē aliq mō reuiscat et cordibz infidelīū inculcet ac renouet. pñcñ fiat pteritis exercitiū. **Hanc** nimirū pfectionē ihu a suis quādam dilectis ipamet diuina sapia nōnullis in visioe apparens pquestia est voce quulosa. **Item** pñma die ab ecclesia instituta per hystoria sapie cātanda vicz pñma dñica mēsis augusti. et añ vigiliā natiuitatis quā inchoat ad vespertas antiphona. **O** sapia. et seqntibz diebz vsqz ad noctē illā gloriofaz. cū in hūc mundū patris genitura eterna sapia dignata est introire. fiat aliq specialis memoria de ea in orōnibz pfatis p antiphonā vel p collectā. vel orōem dominicā. **Si** etiā aliqz tēpibz illis cū vacaret. missam pfataz de etna sapia celebraret. gratū haberet. **Item** discipulis et amatoribz sapie tres ad huc dies in anno debēt eē pñcipue obseruabiles. ita ut quilibet istarū triuz diez aliq obsequium speciale faciant huic sponse spūali. **Prima** est dies circūcisionis dñi. in hac em die incipit annus. et pñm psuetudinē quondaz terraz inueteratā. hac die quæ sibihnuicē in amicitia singularit sunt iuncti. psueuerūt sibi mutuo strenas dare et bonū annū optare. **Sic** igit sūt pro executione dormitantis aie ad amorē diuinū. quilibet deuotus sapie discipulus et amator in hac die suā vnicā ac dilectā sponsaz diuinā accedat et bonū annū p strenis sibihpi et oibz ipius pdiscipulis et sancte mñi ecclesie fideliter deposcat. aliquā orōem specialem faciēdo. vñ etiā cui hoc pgruit cereū accessum in honore illi. quæ etna lux est ad altare. vel añ crucifixū offerendo vel pcurādo. in signū quod oēm salutem suā fidelis discipulus in hoc instabili tēpore recognoscit. et vult se a sola sponsa diuina haberi. et quod amor eius solius in corde suo debeat ardere et lucere. et petat ut si hic amor fortaassis aliqua occasione extinctus est tā misericorditer reaccendat. ut de cetero nūqz extinguat. **Secūda** dies est dñica in quinquagesima. quæ dies a plerisqz appellat carnispriniū. et hec ab huius mundi stultis amatoribz celebris habet. et cū vanitatibz suauacuis expendit. **Tūc** em amici et sodales puenire psueuerūt. et solacia mūdāna ac peritura sibi hñnuicē facere. **In** signū qz illa diuinissima sponsa suo discipulo debet esse hoc totū quod est gaudij ac solacij et amoris in hoc mūdo et futuro. id est pro exercitatione deuotiōis repidi cordis sui faciat sicut prius. **Ter**

cia vero est prima dies mensis maij. cū vernalis serenitas oīb; grata z
 desiderabilis incipit in terre germinantib; pulcre apparere. Nam tūc con
 suetū est. z maxime in grīb; sueuie terre almanie. q̄ adoleſcentes de nocte
 siluas petunt. z arbores viriditate folioꝝ venustas p̄cidunt. z florib; or
 natas p̄e forib; locāt. vbi putant se habere amicas in signū amicitie z
 fidelitatis. Sic ḡ vt ex iniquo p̄ncipio constet sancta deuotio. sicut z de
 p̄tima die mensis augusti noscīt ab ecclesia factum esse. hoc qđ ab illis
 sup̄uacue fit homini mortali. ab istis deuote fiat oīm conditorū. z tanto
 sollicitius. quanto hec diuinissima amica oēs mortales in gratis p̄cel
 lere dubium nō est. Vñ illa die sue carissime sponse diuine ad incitatio
 nem sue deuotionis lumen corporale offerant. vel aliquam aliam orati
 onem deuote dicant seip̄os eidem affectuosius recommendando. **D**isc
 ipulus quocq; sapie. summo cordis affectu honorāda ē illa mater sum
 mi regis eterne sapie. que eosdem tanq̄ filio. p̄prio spiritalibus in specia
 les sibi vult assumere filios. z eorum curam gerere maremo cū affectu.
 Vñ quilibet deuotus sapie discipulus debet eaz quondie honorare cū
 salutatione angelica. ix. vicib; dicat. vnū aue maria dicat cū genuflexio
 ne summo mane cū p̄imo surgit de lecto. oīa bona opera sua de illo fa
 cienda. regine celi ad manus deuote porrigendo. vt cum tam reuerenda
 matre z dilecta mater ea p̄sentauerit suo filio regi summo gratia z ac
 cepta fiant. ob reuerentiam sancte z tante mediatrix. que fortassis mo
 dica ac vilia minusq; grata fierent immediate p̄sentata p̄ manus pec
 carioris. Similiter in sero faciat post omnes orōnes. cū iam immediate
 ad lectum est euudum. z vt eo securius dormiat ab ea petat. vt quicqd
 illa die minus p̄fectū est. p̄ ipam suppleatur. quod malefactū est. p̄ ipam
 pie relaxetur. z qđ bñfactū est. p̄ eam p̄seruetur z gratificetur. **I**tem
 vij. aue maria dicant cordi genitricis dulcissimo. omniumq; peccatorū
 refugio p̄ssimo ac singularissimo. vt ipsa illud suauissimū eterne sapie
 trichinium. cūctarūq; miserationum domini depositorium sup̄errefluen
 tissimum. misericorditer aperiat z inclinet ad hui⁹ sapie filij sui discipu
 los in vltimo exitu spūs sui. vt eos tūc pie defendere z ad celi palacia p̄
 ducere dignet. Postremo vero omni anno p̄tima feria immediate sequēte
 diem aīaz p̄ eisdē vicz harum orationū p̄participib; defunctis z p̄ ipoz
 caris amicis missam dicāt qui sunt sacerdotes vel offerant. aut centum
 pater noster dicāt q̄ sacerdotes nō sunt. Subiūgentes deuote p̄missis
 orōnib; hanc supplicationē. vt deus z dñs noster p̄ suā eternam sapiam
 misericorditer ecclesie sue dudū tribulare subueniat. z eaz ad pacem po
 nat z tranquillitatem. **C**ompendiosius aut̄ p̄dicta recapitulantes sciē
 dum. q̄ amatores seu cultōres eterne sapientie scđm p̄missa debent
 carnalem seu terrenum amorem. qui occasio est multorum malozū dese
 rere. z eternam sapiam in sponsam spūalem assumere. vel desponsatio
 nem hanc dudum p̄tractam nouo deuotiōis affectu renouare. z ad ma
 iorē deuotionis incitationē res p̄stratōnes in loco orōnis secreto facere
 cū se in p̄ncipio ad hoc offerunt. **I**tem p̄nt facere ea que sequunt. vicz
 quondie dicat. vij. p̄. n̄. p̄ septem hoīs sapie. pro qualibet hora vnū.

Etem in mensa ante sumptionē cibi dicant vnū in elemosinam spūa-
lem his aiabz q̄ sunt magis egētes in purgatorio. Item noi ihu dulcissi-
mo vnū pro omne malū z infortunū mentis z corporis eidez p̄mittēdo
subiūgendo hec x̄ba. B̄ndictū sit nomē dñi nri ihu xpi. z gloriose x̄gi-
nis marie matris eius in c̄num z vltra. z sic erūt in vniuerso. ix. p̄. nr̄.
Et q̄ h̄nt gr̄am p̄nt p̄ incitatione z signo diuini amoris nomē ihu secuz
oculte portare. Et q̄ aut̄ q̄ scūt legere debent dicere p̄ maiori deuotione
curfu de sapia. z intermittere. vij. p̄. nr̄. p̄dcā. Item br̄e x̄ganis cū p̄mo
surgūt dicāt vnū aue maria. vt ip̄a sit bonoz ab ip̄is ea die factorz pre-
sentatrix. z in sero vnū post oēs orōes. vicz cū sint in x̄cinctu se deponē-
di. vt sit maloz p̄missor ab ip̄is reconciliatrix. Item cor̄di suo misericor-
dissimo. vij. vt hoz oim p̄discipuloruz in mortis articulo sit adiutrix. z
hec sūt erūt. ix. aue maria. Item debent p̄ma dñica mēsis augusti. dum
incipit historia de sapia. z añ natale dñi dū incipiūt solēpnes āt̄phone
de sapia zc. aliquā orōem vel memoriā ad libitū de sapia facere. Item
diem circūcisionis z dñicam in q̄nq̄gesima. z p̄mā diem maij. debent in
speciali obsequio habere orōem faciēdo. vel candelā accensam offerendo.
vel pcurando q̄b̄ hoc facere puenit. Et item in prima feria post diem
aiay poibz his et̄ne sapie discipulis defunctis. z p̄ ip̄oz caris missam
celebrare vel offerre vel centum pater nr̄. dicere. fm̄ q̄ tūc p̄gruit statū
vniuersusq̄. Si p̄o essent aliq̄ adeo debiles vel infirmi vel occupatio-
nibz licitis dediti. vt p̄ t̄pe a p̄dictis ip̄cedirent. vel si essent tam diu cor-
dis z secularis animi. q̄ p̄pter eoz ignauā nescirēt singula p̄ut est dictū
applicare. dicant. ix. p̄. nr̄. cū totidem aue maria. z faciūt suffragiū p̄et-
dictū. z hoc faciāt illa int̄tōe implicite qua z ceteri explicite. z sufficite
Si etiā aliq̄ essent q̄ p̄dcā aue maria vellent p̄mutare in totidē Salue
regina. z illud p̄ nr̄ q̄d in mēsa ante cibū. p̄ aiabz d̄r in psalmū de p̄o-
fundis. b̄n̄ facerent ad honorē sapie eterne que est benedicta in secula
Porro vt ad p̄positum nunc paululum redeamus. p̄siderare libet q̄ hec
mea inq̄t diuina sapia. p̄tilis doctrina simplicitate quidem sermōis in-
culca. sed reuera omni fructu spūali op̄crose fecūda. tibi erit deuorōe p̄c̄-
pua suscipienda Nā vt ip̄e cernis z experiri potes p̄ eam feruor deuotio-
nis accendit cultus diuinus āpliat. z primus vtilit̄ edificat. Sz z aiabz
in locis purgabilibz degētibz pium inde adiutorū p̄fer̄. nulliq̄ nisi for-
te inuideo detractori vel impio derogatori habentibz intellectu excecari
z affectū indurati. poterunt hec iusto examine p̄bata displicere. ordine
caritatis debito hic seruato. Exinde p̄mo deuotionem tibi haurias. de
inde proximoz p̄uideas aiay saluti.

E fructus multiplex diuine b̄ndictionis quem discipuli sapie merē-
tur accipere ex eius desponsatione.

Quam aurora finez daret z
tempus hoc iocunduz votiuus cū gaudijs z festiuis laudibz
in hui⁹ dulcissime sponse diuine felici allocutione expensuz
finez daret. Jam itaq̄ discipulus q̄ diuinis interim vacauerat p̄spectibz

ad exteriora opera laboriosa vocaret. summūq; hui⁹ deuotiſſime ꝑtempla
tionis ⁊ interne ſuauiſſimè intermperere obediētie ſtimulis vigeret. **T**os
tus ad dilectā puerſus. ⁊ in amoris lacrimas reſolutus. in oſcula ſcā ru
ens. ei quā diligebat aīa ei⁹ ꝑcordiaſſime valedixit. crebroq; brachijs
amoris affectuoſiſſime eam ſibi ſponſam ſpūalem ꝑstringens ſuſtinuit.
quaſi horam dimidiam. ⁊ talia inter ꝑruloſa valedictionis ꝑba. lacrimo
ſa voce ſubintulit dicēs. Nūc quoq; ſermo mihi ad te dirigit. **P**recor
dialis amor cordis mei. cui ſoli me totū ꝑmiſi. cupiēs hoc in eum ꝑ
petuari. **G**ras tibi dilecte refero ꝑ his. alijsq; innūjeris beneficijs mihi a
te grā ſola collatis. tibi laus ⁊ gloria in ſecula. **T**e obſecro intūto cor
dis ignito deſiderio ꝑ viſcera miar tuar. ⁊ ꝑ virtutem ſanguinis roſei.
quē abūde in tua paſſione ꝑ humani generis redemptiōe fudiſti. vt hos
oēs qui te eternam ſapiam decreuerint mō ꝑſato ꝑſponſare. teq; vo
lūt colere cū ꝑmiſſis orōnū deuotis exercitijs. ſeu etiā hec eadeꝫ fidelib⁹
ſtuduerint cōicare. vt inq; hos oēs bñdictione ſalutari bñdicas rex me
us ⁊ deus meus. **T**u nāq; es fructus ille bñdictus olim mundo repro
miſſus. in hoc ſingulariter ꝑuilegiatus. vt cuiuſq; tu bñdixeris. ſit ille
bñdictus. **B**enedic ḡ pater mi pueris iſtis. amatoꝝib⁹ vic⁹ ⁊ diſcipulis
tuis. bñdictione oīm patriarchar. ⁊ cūctoꝝ electoꝝ tuoꝝ qui tibi ab in
cio placuerūt vꝑeoꝝ tandem felici numero cū gaudio aggregent. **I**nno
cetur queſo nomē tuū amabile ⁊ glorioſum ſup eos. vt ſit eis in ꝑectio
nem ſalutis in cūctis mundi hui⁹ varijs vire periculis. **T**ua eterna ſa
pientia eos in agendis dirigat. angelus pacis ipſos cuſtodiat. ⁊ ꝑſperit
tas aīe ⁊ corporis eis arrideat ſalutaris. **D**a eis dñe locū ꝑmē. vt ꝑ ve
ram ꝑctiōnē ⁊ puram ꝑfeſſionem. atq; ſatiſfactionē ꝑfectā. ante mortē
ſuā ad te ſuū creatorē ꝑuertant. tibiq; ꝑſecte recoꝑlient. nec nō ⁊ ſacro
ſancti corporis tui ꝑceptione ꝑ viatico in extremis laborātes munian
tur. **I**ta vt nequaꝫ ſubitanea ⁊ iꝑrouiſa ac indiſpoſita morte ꝑoccupē
tur. **F**ac eis dñe ꝑpter nomē tuū grām hāc. vt ſicut nūc ꝑ hec deuota ſer
uicia tibi ſamulant. ſic in hora extrema ſue expirationis a te bñdicant. ⁊
a tua dulciſſima matre. matre inq; miſericordiē ad regna glōſa ꝑducāt
vbi in celeſti patria ſancta illa agmina brōꝝ ſpūtuū poſt ꝑntis incolar
tum miſerie ab yberrare domus dei feliciter deebrient. te regem glōrie.
dñmꝫ virtutū in decore ſuo ꝑcupiſcētes iſhm xpm dñm noſtrum. **Q**ui
cum ꝑte ⁊ ſpūſancto viuūt ⁊ regnat. ꝑ oīa ſecula ſeculorum Amen.

ExPLICIT horologium eterne ſapientie Colonie per me Jo
hannem Landen infra ſexdecim domos ꝑmorātē impꝑreſſuz
atq; diligenter correctum. Anno domini. M. cccc. xcvi. men
ſis Septembris. die vero Nono.

57121

5603
2000

